

**Súhrnná výročná správa
Slovenskej republiky
za rok 2018**

Október 2019

Obsah

Zhrnutie	2
Úvod	3
1. Hospodárenie verejnej správy v metodike ESA 2010	5
1.1. Saldo verejnej správy	8
1.2. Dlh verejnej správy	15
1.3. Čistý dlh verejnej správy	18
1.4. Rozdiely medzi októbrovou a aprílovou notifikáciou údajov	18
1.5. Porovnanie salda a dlhu verejnej správy v rámci Európskej únie	21
2. Hospodárenie verejnej správy – požiadavky ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti	23
2.1. Bilancia rozpočtu verejnej správy	23
2.1.1. Príjmy verejnej správy	23
2.1.2. Výdavky verejnej správy	26
2.2. Štrukturálne saldo, cyklická zložka a jednorazové vplyvy	28
2.3. Vyhodnotenie plnenia cieľov stratégie riadenia štátneho dlhu	30
2.3.1. Vyhodnotenie plnenia cieľov stratégie riadenia štátneho dlhu	31
2.3.2. Riadenie štátneho dlhu v roku 2018	32
3. Čisté bohatstvo	33
3.1. Koncept čistého bohatstva	33
3.2. Odhad čistého bohatstva za rok 2018	34
3.2.1. Vlastné imanie súhrnného celku verejnej správy	35
3.2.2. Vlastné imanie podnikov štátnej správy	37
3.2.3. Vlastné imanie Národnej banky Slovenska	49
3.2.4. Implicitné záväzky	52
3.2.5. Podmienené záväzky	54
3.2.6. Iné aktíva ako súčasť čistého bohatstva	61
Zoznam skratiek	64
Slovník odborných pojmov	65

Prílohy:

Príloha č. 1 Prehľad hospodárenia podnikov štátnej správy

Príloha č. 2 Vlastné imanie podnikov štátnej správy

Príloha č. 3 Súhrnná účtovná závierka verejnej správy SR za rok 2018

Zhrnutie

- **Schodok verejnej správy** Slovenskej republiky vykázaný v jednotnej metodike pre členské krajiny EÚ (ESA 2010) dosiahol v roku 2018 úroveň 1,1 % HDP (**951 204 tis. eur**). Podiel schodku verejnej správy na HDP sa medziročne mierne zvýšil o 0,1 p. b. a v absolútnom vyjadrení o 146 243 tis. eur. Celkové príjmy verejnej správy za rok 2018 dosiahli 36 569 629 tis. eur (40,8 % HDP) a celkové výdavky verejnej správy dosiahli 37 520 833 tis. eur (41,8 % HDP) pri vyčíslenom HDP 89 720 961 tis. eur (rast o 6,2 %).
- **Hrubý dlh verejnej správy** podľa metodiky ESA 2010 dosiahol k 31.12.2018 výšku **44 321 852 tis. eur (49,4 % HDP)**. Hrubý dlh v pomere k HDP sa medziročne opäť znížil, pričom v roku 2018 to bolo o 1,9 p. b. (v roku 2017 bol pokles o 0,7 p. b.). Tento pokles bol spôsobený najmä medziročným nárastom nominálneho HDP.
- **Štrukturálne saldo dosiahlo v roku 2018 hodnotu -1,5 % HDP** a medziročne stúplo o 0,4 p. b. v pomere k HDP. Na dvojročnom horizonte je kumulatívna konsolidácia na úrovni 0,8 % HDP, čo predstavuje mierne odchylenie o 0,1 p. b. HDP. V roku 2018 neboli na základe princípov metodiky EÚ identifikované žiadne jednorazové vplyvy.
- V rámci Európskej únie (28 krajín) v roku 2018 dosiahlo 7 krajín vyšší schodok a 16 krajín dosiahlo vyšší dlh verejnej správy ako Slovenská republika. Priemerný schodok EÚ 28 bol 0,7 % HDP (Slovensko 1,1 % HDP) a priemerný dlh verejnej správy EÚ 28 bol 80,4 % HDP (Slovensko 49,4 % HDP) v roku 2018.
- **Čisté bohatstvo verejného sektora dosiahlo k 31.12.2018 zápornú hodnotu 237 213 457 tis. eur** (-264,4 % HDP). Oproti predchádzajúcemu roku sa zvýšil negatívny podiel na HDP o 56 p. b. Zníženie čistého bohatstva bolo spôsobené najmä medziročnou zmenou v implicitných záväzkoch (zmena -51,8 p. b.), ktoré zároveň tvoria najväčšiu časť záporného čistého bohatstva (-222,8 %). Medziročná zmena je primárne výsledkom aktualizácie makroekonomických údajov (vrátane prognózy príjmov) a posunom východiskového a koncového roka.
- **Hodnota aktív ako aj pasív súhrnného celku verejnej správy k 31.12.2018 bola 66 694 805 tis. eur** (74,3 % HDP) a medziročne vzrástla o 1 515 143 tis. eur (1,7 % HDP). Z aktív vzrástli najmä dlhodobý hmotný majetok (v podobe cestnej a diaľničnej infraštruktúry, pozemkov, dopravných prostriedkov a zariadení) a pohľadávky štátu. Z pasív (v rovnakej výške 66 694 805 tis. eur) sa medziročne zvýšili dlhodobé rezervy a záväzky. Vlastné imanie súhrnného celku medziročne pokleslo o 3 798 505 tis. eur.
- Celkové náklady z výkazu ziskov a strát súhrnného celku dosiahli 64 672 254 tis. eur a celkové výnosy dosiahli 60 157 417 tis. eur. Medziročne boli vyššie náklady na tvorbu rezerv a náklady na transfery. Vo výnosoch zaznamenali významný rast tržby z predaja vlastných výkonov a tovaru tržby za poskytované výkony a tovar, a výnosy z daní a poplatkov. **Účtovný výsledok hospodárenia dosiahol -4 518 761 tis. eur**, čo je zvýšenie záporného výsledku medziročne o 1 430 291 tis. eur.

Úvod

Súhrnná výročná správa Slovenskej republiky (ďalej aj „**súhrnná správa**“ alebo „**správa**“) je komplexný dokument o hospodárení verejných financií Slovenska za predchádzajúci kalendárny rok. Súhrnná správa aktualizuje a dopĺňa údaje obsiahnuté v Štátnom záverečnom účte SR (ďalej len „ŠZÚ“), ktorý sa predkladá na rokovanie vlády v apríli bežného roka. Hlavným cieľom ŠZÚ je prezentácia údajov o hospodárení verejnej správy v metodike ESA 2010 v najskoršom možnom termíne. V čase zostavovania súhrnnej správy (október) je už dostupný väčší rozsah údajov a informácií, napr. na základe schválených účtovných závierok niektorých subjektov, na základe daňových priznaní či zúčtovania odvodov, ktoré tvoria najväčšiu časť príjmov, údaje o podmienených záväzkoch z účtovných závierok a údaje z procesu účtovnej konsolidácie. Okrem údajov o hospodárení verejnej správy v metodike ESA 2010 prináša informácie o čistom bohatstve, hospodárení podnikov štátnej správy, čistom dlhu, jednorazových efektoch, štrukturálnom salde a vyhodnotení stratégie riadenia štátneho dlhu. Druhý podstatný rozdiel spočíva v tom, že správa sa zameriava na analýzu vývoja verejných financií oproti predchádzajúcemu roku (medziročné zmeny dosiahnutej skutočnosti) a ŠZÚ sa sústreďuje najmä na porovnanie plánu rozpočtu verejnej správy s dosiahnutou skutočnosťou.

Obsah správy je definovaný prostredníctvom troch legislatívnych noriem. Zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy vymedzuje základný rozsah súhrnnej výročnej správy, termíny jej spracovania a predloženia vláde a Národnej rade Slovenskej republiky. Ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti ustanovuje nad rámec zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy ďalšie požiadavky na údaje a informácie, ktoré má súhrnná správa obsahovať (napr. čisté bohatstvo, jednorazové vplyvy a štrukturálne saldo). Zákon o účtovníctve ustanovuje pre účtovné jednotky verejnej správy povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku a pre Ministerstvo financií Slovenskej republiky povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku ústrednej správy a súhrnnú účtovnú závierku verejnej správy.

Významnou udalosťou v štatistike verejnej správy bola benchmarková revízia údajov zo strany Štatistického úradu SR, ktorej výsledky sú zahrnuté do jesennej notifikácie údajov za rok 2018, pričom došlo aj k revízii celého časového radu ročných údajov (saldo, dlh, HDP). V súhrnnej výročnej správe za rok 2018 boli ďalej aktualizované údaje pre výpočet čistého bohatstva, najmä čo sa týka implicitných záväzkov, vlastného imania ústrednej správy a podmienených pasív. Početnosť subjektov, ktoré vstupujú do výpočtu čistého bohatstva je stále veľkou výzvou z pohľadu skúmania ich ekonomickej ako aj právnej podstaty. Ministerstvo financií SR v priebehu roka 2018 ako aj v roku 2019 pracovalo na možnostiach získavania relevantných údajov od týchto subjektov, ktoré často krát nie sú dostupné z verejne prezentovaných informačných zdrojov.

Výsledkom by mali byť v budúcnosti spoľahlivejšie a presnejšie údaje (najmä o hospodárení štátnych podnikov, a vývoji zložiek čistého bohatstva ako sú implicitné záväzky a podmienené aktíva a pasíva), ktoré by vychádzali z nastavených metodických postupov a systematického zberu informácií.

Štruktúra dokumentu Súhrnná výročná správa Slovenskej republiky:

- *Zhrnutie* prezentuje najdôležitejšie údaje o hospodárení verejných financií Slovenskej republiky za rok 2018. Detailnejšie informácie možno nájsť v jednotlivých kapitolách správy.
- *Prvá kapitola* prezentuje verejné financie z pohľadu sektorového členenia verejnej správy podľa metodiky ESA 2010. Dôraz sa kladie na príspevok jednotlivých skupín subjektov verejnej správy k výsledku rozpočtového hospodárenia verejnej správy. Hlavnými údajmi tejto časti sú saldo a dlh verejnej správy podľa maastrichtských kritérií.
- *Druhá kapitola* nadväzuje na prvú v hodnotení verejných financií z pohľadu sektora verejnej správy. Pokiaľ sa však prvá kapitola zameriava striktne na údaje v metodike ESA 2010, ktoré sú obsahom októbrovej notifikácie, druhá kapitola hodnotí vývoj verejnej správy najmä z pohľadu údajov, ktoré má obsahovať súhrnná správa na základe ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti. Tieto údaje prehlbujú analytický pohľad na hospodárenie verejnej správy.
- *Tretia kapitola* rozširuje pohľad na verejné financie z verejnej správy na verejný sektor a jeho hlavný ukazovateľ čisté bohatstvo. V tejto časti je popísaná štruktúra a medziročné zmeny čistého bohatstva, v súlade s ústavným zákonom o rozpočtovej zodpovednosti je dôraz kladený na popis hospodárenia podnikov štátnej správy.
- *Príloha č. 1* má tabuľkovú podobu a viaže sa k tretej kapitole. Obsahuje zoznam podnikov štátnej správy s údajmi o ich výsledku hospodárenia, výške vlastného imania za posledné tri roky a o výške vlastníckeho podielu štátu v podnikoch.
- *Príloha č. 2* má tabuľkovú podobu, obsahuje údaje o vlastnom imaní všetkých podnikov štátnej správy v detailnom členení podľa položiek vlastného imania,
- *Príloha č. 3* predstavuje súhrnnú účtovnú závierku verejnej správy Slovenskej republiky za príslušný rok, ktorá je povinnou súčasťou tejto správy v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách.

Ďalej je súčasťou správy *slovník odborných pojmov*, ktorý detailne, ale zároveň zrozumiteľne vysvetľuje hlavné pojmy obsiahnuté v správe. V dokumente sa uvádza množstvo názvov a viacero zákonov v skrátenej podobe, preto je priložený aj *zoznam skratiek*.

K správe je priložená aj *elektronická príloha*, ktorá sa viaže k prvej kapitole a je zverejnená len na internetovej stránke MF SR spolu s hlavným dokumentom. Elektronická príloha obsahuje štruktúru schodku verejnej správy a jeho financovanie v roku 2018 podľa jednotlivých skupín subjektov v metodike ESA 2010 (prechod od hotovostného schodku ku schodku v metodike ESA 2010).

Pri výpočte podielových ukazovateľov verejných financií boli použité údaje o HDP v bežných cenách, ktoré boli notifikované v rámci októbrovej notifikácie: 2018: 89 720 961 tis. eur, 2017: 84 517 005 tis. eur 2016: 81 038 379 tis. eur. Oproti minuloročnej správe sa revidovali hodnoty HDP v celom časovom rade za roky 1995 až 2017, čo mohlo mať dopad na zmenu veľkosti podielových ukazovateľov na HDP v týchto rokoch.

1. Hospodárenie verejnej správy v metodike ESA 2010

V tejto časti správy sú prezentované výsledky hospodárenia s verejnými financiami podľa metodiky ESA 2010, ktorú uplatňujú všetky členské štáty EÚ. Kapitola obsahuje údaje, ktoré boli predmetom hodnotenia zo strany Európskeho štatistického úradu (Eurostatu) v rámci októbrovej notifikácie. Okrem výsledného salda príjmov a výdavkov a hodnoty hrubého dlhu verejnej správy sa analyzuje príspevok jednotlivých skupín subjektov verejnej správy k saldu a pri analýze dlhu príspevok faktorov, ktoré vysvetľujú jeho medziročnú zmenu. Kapitola tiež obsahuje porovnanie notifikovaných údajov o salde a dlhu verejnej správy za všetky členské krajiny Európskej únie, ako aj rozdiel medzi jarnou a jesennou notifikáciou.

Benchmarková revízia údajov v roku 2019

V rámci jesennej notifikácie uskutočnil Štatistický úrad SR pravidelnú bežnú spätnú revíziu národných účtov za roky 2016 a 2017 a spresnil údaje z apríla 2019. Okrem tejto rutinnej revízie, Štatistický úrad SR vykonal v mesiacoch júl až september tohto roka veľkú benchmarkovú revíziu údajov v systéme národných účtov¹. Benchmarkovú revíziu realizujú všetky krajiny EÚ, väčšina ju plánuje vykonať rovnako ako SR v roku 2019. Dotkne sa ročných aj kvartálnych dát za sektorové a národné účty, v niektorých prípadoch od roku 1995 až po rok 2018. Benchmarková revízia je revízia definitívnych údajov z dôvodu významných metodických zmien vyplývajúcich z revidovania metodík, zo zmeny postupov štatisticko – matematických metód výpočtov alebo opráv údajov. Ide o pravidelnú revíziu, ktorá sa vykonáva v periodicite 5 až 10 rokov a v súlade s revíznou politikou Eurostatu by sa mala vykonávať za referenčné roky končiace „0“ a „5“, s implementačnými rokmi končiacimi „4“ a „9“. Takáto revízia by mala generovať celé časové rady alebo podľa princípu „čo najďalej dozadu“. Preto budú v rámci veľkej revízie 2019 revidované nie len roky 2015 až 2018, ale aj staršie roky od roku 1995. Zmeny boli vykonané aj na základe dvoch dokumentov, ktoré vydáva Eurostat pre členské krajiny EÚ a podľa ktorého majú národné štatistické authority (v SR je to Štatistický úrad SR, Ministerstvo financií SR a Národná banka Slovenska) záväzne postupovať. Ide o nový Manuál pre deficit a dlh verejnej správy (MGDD²) a Príručku pre benchmarkovú revíziu 2019³.

Revidované ročné sektorové a národné účty boli do Eurostatu zaslané v pravidelnom septembrovom termíne, a to k 30. septembru 2019. Následne v krátkom časovom odstupe Štatistický úrad SR zreviduje aj štvrťročné národné a sektorové účty. Poslednou resp. predchádzajúcou veľkou revíziou prešli národné účty v roku 2014, a to z dôvodu prechodu na novú metodiku ESA 2010, ktorá nahradila dovtedy používanú ESA 95.

¹ www.slovak.statistics.sk / Významné aktivity / Štatistický úrad SR zverejňuje revízie národných účtov

² <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-19-007>

³ https://ec.europa.eu/eurostat/documents/737960/9861115/Benchmark_revisions_2019.pdf a zároveň <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/9530664/KS-GQ-18-012-EN-N.pdf>

Najvýznamnejšie zmeny v rámci benchmarkovej revízie⁴ vykonané v roku 2019, ktoré ovplyvnili doteraz zverejnené hodnoty salda verejnej správy boli:

- Zaznamenanie výdavku zo štátneho rozpočtu distribučným spoločnostiam (formou nárastu záväzkov z dôvodu časového posunu medzi transakciou a hotovostnou platbou) za platby výrobcom energie z obnoviteľných zdrojov. Negatívny vplyv na schodok v roku 2018 bol 47 717 tis. eur. Revidovali sa údaje od roku 2009.
- zmena zaznamenania príjmov Národného jadrového fondu. Nedaňové príjmy súvisiace s povinnými poplatkami výrobcov elektriny nebudú už ESA príjmom verejnej správy, ale finančnou operáciou nevstupujúcou do výpočtu salda. Negatívny vplyv na deficit 2018 bol vo výške 95 493 tis. eur. Revidovali sa údaje od roku 1995.
- Zaznamenanie pohľadávok a záväzkov z daní a sociálnych príspevkov, ktoré ovplyvnili saldo štátneho rozpočtu negatívne vo výške 9 071 tis. eur. Táto metodická zmena vyplynula z potreby aktuálneho zaznamenania transakcií a správneho výpočtu HDP, kedy je potrebné zaznamenať výdavky na dane a príspevky na poisťovne v čase s ktorým súvisia, to znamená v čase, kedy vznikla povinnosť platiť ich jednotkami verejnej správy. Táto zmena súvisí len s pohľadávkami a záväzkami vyplývajúcimi z fungovania jednotiek, nie s daňami a príspevkami, ktoré zbiera Finančná správa, Ministerstvo vnútra a Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia. Revízia sa vykonala aj za roky 2009 – 2017.
- Vylúčenie jednorazového príjmu z predaja licencií pre mobilných operátorov z ESA príjmov a rozloženie tohto príjmu do rokov platnosti (užívania) licencie. Ide o časové rozlíšenie príjmov, pričom táto revízia mala pozitívny vplyv na schodok v roku 2018 vo výške 19 273 tis. eur. Revidovali sa údaje od roku 2002.
- Zmena zaznamenania úrokov zo zahraničných pohľadávok v správe Ministerstva financií SR, kde sa nahradili kapitalizované príjmové úroky jednoduchými úrokmi. Vplyv na schodok mala táto revízia len v rokoch 1995 - 2017, v rozmedzí od -33 934 tis. eur v roku 2001 po 2 268 v roku 1999.
- Malý vplyv na schodky rokov 2003 - 2017 mala revízia zaradenia Fondu ochrany vkladov a Garančného fondu investícií do sektora verejnej správy.

Najvýznamnejšou zmenou v rámci benchmarkovej revízie, **ktorá ovplyvnila výšku dlhu** verejnej správy v celom časovom rade bolo zaradenie dlhodobých záväzkov podľa pôvodnej doby splatnosti do dlhových nástrojov (tzv. trade credits).

Benchmarková revízia sa týkala aj revízie časového radu HDP, pričom vplyv revízie na reálne HDP bol v posledných troch rokoch (2015 – 2017) negatívny. Z pohľadu príspevkov k tvorbe HDP bola spotreba domácností revidovaná nahor v súlade s rýchlo rastúcimi príjmami domácností. Naopak zahraničný obchod, vládna spotreba a celkové investície boli revidované skôr nadol. Celkovo sa úpravy rastu HDP v období rokov 1995 až 2018 pohybovali od -1,0 % do 0,7 %.

⁴ Niektoré revízie ovplyvnili roky 2017 a staršie, čo však mení porovnanie s rokom 2018 oproti tomu, ak by k revízii nedošlo a porovnávali by sa pôvodné hodnoty predchádzajúcich rokov s rokom 2018.

Metodicky malo podľa Štatistického úradu SR najväčší vplyv na revíziu HDP zapracovanie odhadov za živnostníkov a spresnenie odhadu tzv. šedej neevidovanej ekonomiky. Využité boli administratívne zdroje údajov namiesto informácií od spravodajských jednotiek. Ďalej boli upravené vplyvy bytových služieb a stavebnej produkcie. Spresnené boli aj odhady výdavkov domácností na energie a zdravie. Revízia zahraničného obchodu mala za cieľ zosúladiť cezhraničné a účtovné toky elektriny a zemného plynu. Údaje o zahraničnom obchode sa však zmenili aj vplyvom rutínnej revízie prevzatej zo štatistiky platobnej bilancie a podnikovej štatistiky.

Porovnanie údajov salda a dlhu verejnej správy, HDP a rastu ekonomiky pred a po benchmarkovej revízii v % resp. v mld. eur									
Ukazovateľ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Saldo VS pred	-7,8 %	-7,4 %	-4,2 %	-4,3 %	-2,7 %	-2,7 %	-2,5 %	-2,2 %	-0,8 %
Saldo VS po	-8,2 %	-7,5 %	-4,5 %	-4,4 %	-2,9 %	-3,1 %	-2,7 %	-2,5 %	-1,0 %
Dlh VS pred	36,3 %	40,9 %	43,3 %	51,6 %	54,6 %	53,4 %	51,8 %	51,9 %	51,2 %
Dlh VS po	36,4 %	41,0 %	43,5 %	51,8 %	54,7 %	53,5 %	51,9 %	52,0 %	51,3 %
HDP pred	64,0	67,6	70,6	72,7	74,2	76,1	79,1	81,2	84,9
HDP po	64,1	68,1	71,2	73,5	74,4	76,3	79,8	81,0	84,5
Rast HDP pred	-6,5 %	5,6 %	4,5 %	2,9 %	2,0 %	2,6 %	4,0 %	2,6 %	4,5 %
Rast HDP po	-6,6 %	6,2 %	4,6 %	3,2 %	1,2 %	2,6 %	4,6 %	1,6 %	4,3 %

Zdroj: ŠÚ SR

Z dôvodu prehľadnosti opisu výsledkov hospodárenia verejnej správy za rok 2018 ako aj z dôvodu vykonanej rutínnej a benchmarkovej revízie predchádzajúcich rokov, sú v nasledovnom texte porovnávané už len revidované hodnoty (saldo, dlh) za roky 2017 a 2016. Dôraz sa kladie na porovnávanie dosiahnutej skutočnosti za rok 2018 oproti roku 2017, pričom príjmy a výdavky pri skupine subjektov alebo konkrétnom subjekte verejnej správy sú opisované na nekonsolidovanej báze.

1.1. Saldo verejnej správy

Verejná správa SR na základe výsledkov jesennej notifikácie hospodárila v roku 2018 podľa metodiky ESA 2010 so **schodkom 951 204 tis. eur (1,1 % HDP)**. Schodok v pomere k HDP za rok 2018 vzrástol oproti roku 2017 o 0,1 p. b.

Saldo verejnej správy podľa subsektorov (ESA 2010)					
	ESA kód	2016 % HDP	2017 % HDP	2018 % HDP	2018 tis. eur
1. Verejná správa	S.13	-2,5	-1,0	-1,1	-951 204
2. Ústredná štátna správa	S.1311	-2,8	-1,3	-1,3	-1 125 478
3. Miestna štátna správa	S.1313	0,5	0,0	0,2	135 234
4. Fondy sociálneho zabezpečenia	S.1314	-0,3	0,4	0,0	39 040

Zdroj: ŠÚ SR

Z pohľadu sektorového členenia sa na schodku najviac podieľala ústredná správa a v rámci nej štátny rozpočet so schodkom 1 570 847 tis. eur, čo predstavuje oproti roku 2017 zhoršenie o 444 611 tis. eur. Negatívny vplyv schodku štátneho rozpočtu na ústrednú správu bol kompenzovaný pozitívnym výsledkom ústredných zdravotníckych zariadení vo výške 219 797 tis. eur a pozitívnym výsledkom štátnych fondov vo výške 101 098 tis. eur, ktoré pomohli znížiť celkový schodok ústrednej správy na 1 125 478 tis. eur.

Schodok štátneho rozpočtu

Na celkovú bilanciu štátneho rozpočtu podľa ESA 2010 malo pozitívny vplyv najmä:

- zlepšenie akruálnych príjmov z daní, z ktorých najvýraznejšie medziročne rástla daň z pridanej hodnoty, daň z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti a sociálne odvody (viac v kapitole 2),
- vyššie hotovostné príjmy z rozpočtu EÚ oproti roku 2017 o 747 228 tis. eur,
- dividendy a odvody zo zisku zaznamenali rast o 18 743 tis. eur,
- nárast daňových príjmov štátnych finančných aktív z osobitného odvodu vybraných finančných inštitúcií a osobitného odvodu z podnikania v regulovaných odvetviach o 28 638 tis. eur (nárast v akruálnych daňových príjmoch bol 14 266 tis. eur).

Tieto pozitívne vplyvy na schodok verejnej správy boli čiastočne kompenzované nasledovnými negatívnymi vplyvmi:

- zhoršením pozície voči EÚ oproti roku 2017 o 14 103 tis. eur, čo bolo spôsobené najmä medziročným poklesom vyrovnávajúcej položky na schodok o 100 294 tis. eur (vyrovnávajúcou položkou sa eliminuje vplyv čerpania EÚ fondov na schodok verejnej správy),
- vplyv časového rozlíšenia odvodu do EÚ o 64 426 tis. eur (vplyv časového rozlíšenia v roku 2017 bol pozitívny vo výške 32 213 tis. eur a v roku 2018 bol negatívny rovnako vo výške 32 213 tis. eur),
- časovým rozlíšením prijatých a platených úrokov, disážia a prémie v kapitole štátny dlh, a to vo výške 54 526 tis. eur (vplyv časového rozlíšenia na schodok v roku 2017 bol pozitívny vo výške 48 593 tis. eur a v roku 2018 negatívny vo výške 5 933 tis. eur),

- výdavkom štátnych finančných aktív z dôvodu oddľžovania zdravotníctva vo výške 324 801 tis. eur, z toho 187 219 tis. eur bol transfer Sociálnej poisťovni, 109 557 tis. eur bol transfer ostatným veriteľom zdravotníckych zariadení, 28 000 tis. eur bol transfer Národnej transfúznej služby SR, 25 tis. eur bol transfer Debitum, a. s. na procesné zabezpečenie úloh súvisiacich s oddľžením zdravotníctva (celkový vplyv oddľženia na saldo verejnej správy bol neutrálny).

Schodok verejnej správy podľa jednotlivých (skupín) subjektov				v tis. eur
	2016 Skutočnosť	2017 Skutočnosť	2018 Skutočnosť	2018 Rozpočet
Ústredná správa, z toho	-2 234 214	-1 090 818	-1 125 478	-1 186 989
Štátny rozpočet ¹⁾	-2 281 650	-1 126 236	-1 570 847	-1 555 727
Príspevkové organizácie ústrednej správy	33 340	31 361	2 002	-12 998
Štátne fondy	91 504	100 427	101 098	297 730
Eximbanka SR	9 250	563	13 776	120
Obchodné spoločnosti štátu	20 558	-90 625	-14 402	20 328
z toho:				
Národná diaľničná spoločnosť, a.s.	62 166	-35 116	9 541	36 965
JAVYS, a.s.	12 345	7 043	7 324	-5 037
Železnice Slovenskej republiky	23 464	-97 591	537	0
MH Invest II, s.r.o.	-20 207	23 429	-538	-655
MH Manažment, a.s.	-47 083	-27 550	-8 055	-4 022
MH Invest, s.r.o.	10 322	25 267	-10 990	-204
Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.	-20 449	13 893	-12 221	-6 719
Verejné vysoké školy	40 133	19 336	30 982	203
Zdravotnícke zariadenia ústrednej správy	-108 815	-92 591	219 797	-16 657
Ostatné subjekty ústrednej správy	-38 534	66 947	92 116	80 012
Miestna samospráva, z toho	443 342	-19 845	135 234	273 275
Obce a ich rozpočtové organizácie	340 655	-15 130	-29 323	170 135
Vyššie územné celky a ich rozpočtové organizácie	83 048	-16 489	102 822	90 093
Príspevkové organizácie obcí	11 510	7 642	5 482	2 020
Príspevkové organizácie VÚC	259	-549	2 630	1 740
Dopravné podniky	12 509	8 505	10 990	9 270
Zdravotnícke zariadenia miestnej samosprávy	-2 118	-7 805	46 990	17
Ostatné subjekty miestnej samosprávy	-2 521	3 981	-4 357	0
Fondy sociálneho zabezpečenia	-215 732	305 702	39 040	170 903
Sociálna poisťovňa	-141 050	139 926	27 888	40 872
Verejné zdravotné poistenie	-74 682	165 776	11 152	130 031
Schodok verejnej správy spolu	-2 006 604	-804 961	-951 204	-742 811
% z HDP	-2,5	-1,0	-1,1	-0,8

1) Vrátane štátnych finančných aktív, mimorozpočtových účtov a salda účtu štátneho dlhu

Zdroj: MF SR

Nasledujúci text hodnotí skutočne dosiahnuté saldo vybraných skupín subjektov verejnej správy alebo konkrétnych subjektov za rok 2018 a jeho medziročnú zmenu.

Prebytok príspevkových organizácií ústrednej správy za rok 2018 bol medziročne nižší o 29 359 tis. eur. Aj keď hotovostný prebytok v porovnaní s rokom 2017 bol vyšší o viac ako 22 087 tis. eur, imputovaný záväzok voči prijatým zahraničným grantom zo zdrojov EÚ v roku 2018 v objeme viac ako 64 164 tis. eur (Slovenská inovačná a energetická agentúra) spôsobil zníženie ESA prebytku na 2 002 tis. eur.

K zníženiu schodku verejnej správy prispeli štátne fondy s prebytkom 101 098 tis. eur. V tomto roku nastala hlavná zmena u Národného jadrového fondu, pri ktorom došlo k zmene ESA metodiky na základe ktorej sa už v príjmoch nevykazujú prostriedky určené na skladovanie a budúcu likvidáciu jadrového odpadu, čo sa prejavilo aj do revidovaných dát za predchádzajúce roky.

Exportno-importná banka Slovenskej republiky dosiahla v roku 2018 prebytok vo výške 13 776 tis. eur, čo predstavovalo nárast oproti roku 2017 o 13 213 tis. eur. Nárast na príjmoch z úrokov z financovania vývozných úverov mierne zvýšil hotovostný prebytok oproti predchádzajúcemu roku. Vyšší ESA schodok dosiahla Eximbanka SR vďaka nižšiemu poklesu pohľadávok z poistenia oproti roku 2017 o 7 088 tis. eur (súvisiace s vyšším záujmom o vývozné a investičné úvery) a poklesu záväzku technických rezerv na poistenie (postupné čerpanie rezervy vo výške poistného patriaceho do daného obdobia).

Zlepšenie hospodárenia Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. (NDS) o 44 657 tis. eur v roku 2018 bolo spôsobené tým, že NDS prijala o 175 063 tis. eur vyššie granty a transfery a zaznamenala vyššie príjmy z predaja mýta a diaľničných známok o 19 105 tis. eur oproti predchádzajúcemu roku. Granty a transfery vzrástli najmä z dôvodu vyšších príjmov zo zdroja EÚ a spolufinancovania k EÚ (spolu nárast o 142 495 tis. eur) ako aj vyššej investičnej dotácie zo štátneho rozpočtu (nárast o 29 204 tis. eur). Čerpanie finančných prostriedkov v roku 2018 bolo umožnené na základe podpísania zmlúv o nenávratných finančných príspevkoch z fondov EÚ na stavby D1 Lietavská Lúčka – Višňové – Dubná skala, D3 Čadca, Bukov – Svrčinovec, D1 Budimír – Bidovce a D1 Prešov, západ – Prešov, juh. Nárast príjmov bol čiastočne eliminovaný vyššími investičnými výdavkami o 96 548 tis. eur a nárastom záväzkov o 27 463 tis. eur. K nárastu záväzkov došlo z dôvodu vyššej fakturácie za mesiace november a december 2018, pričom splatnosť týchto faktúr pripadala na mesiace január a február, t. j. záväzky boli uhradené začiatkom roku 2019. Išlo prevažne o investičné záväzky (stavebné práce za jednotlivé projekty).

Železnice Slovenskej republiky (ŽSR) dosiahli v roku 2018 prebytok 537 tis. eur, čo predstavovalo zlepšenie hospodárenia v metodike ESA 2010 oproti roku 2017 o 98 128 tis. eur. V roku 2018 zaznamenali ŽSR nárast tržieb za predaj trakčnej elektriny, z distribúcie trakčnej elektriny a nárast tržieb z operatívneho prenájmu majetku. Nárast príjmov bol spôsobený aj prijatím väčšieho objemu grantov, transferov a dotácií zo zdrojov EÚ, zálohových platieb z programu CEF viazaných na projekty modernizácií železničných tratí a zo zdrojov štátneho rozpočtu v nadväznosti na uvoľnenie finančných prostriedkov, ktoré boli viazané v predchádzajúcom roku na použitie výdavkov do nasledujúcich rokov, keďže z dôvodu prebiehajúcich obstarávaní nedošlo v roku 2018 k ich čerpaniu. V nadväznosti na zmluvu o NFP k projektu modernizácie trate v úseku Púchov – Považská Teplá došlo k refundácii

oprávnených výdavkov za úhrady realizované z vlastných zdrojov v minulých rokoch. Celková hodnota prijatých dotácií, grantov a transferov bola vo výške 511 983 tis. eur, čo predstavuje zvýšenie oproti roku 2017 o 99 949 tis. eur. Pozitívny vplyv na hospodárenie mal aj nárast pohľadávok (voči štátu – kapitálové transfery na investičné dotácie, voči EÚ, SR a spoločnosti Cargo Slovakia a.s.) a z titulu vyššej fakturácie dopravcom z dôvodu vyčerpania limitu poskytovaných kompenzácií na prevádzkovanie železničnej infraštruktúry. Prijaté kapitálové dotácie a transfery boli použité na modernizáciu a rozvoj železničnej infraštruktúry. Z prostriedkov použitých na obstaranie kapitálových aktív sa realizovali investičné akcie ako modernizácie železničných tratí, terminály intermodálnej prepravy, výstavba a obnova železničnej siete. Celková hodnota investičných výdavkov bola vo výške 278 047 tis. eur, čo bolo zvýšenie oproti roku 2017 o 43 832 tis. eur. Na prebytok ŽSR pozitívne vplýval aj pokles záväzkov z obchodného styku (pokles krátkodobých investičných záväzkov z titulu úhrady zádržného).

Zhoršenie hospodárenia spoločnosti MH Invest II, s. r. o. o 23 967 tis. eur v roku 2018 oproti predchádzajúcemu roku bolo spôsobené tým, že MH Invest II prijal o 27 195 tis. eur nižší ESA kapitálový transfer z MH SR ako v roku 2017 (formou vkladu do základného imania) v súvislosti s realizáciou projektov strategických parkov Košice – Pereš a Haniská.

Spoločnosť MH Manažment, a. s. oproti roku 2017 zlepšila svoje hospodárenie o 19 495 tis. eur a za rok 2018 dosiahla schodok 8 055 tis. eur (v roku 2017 schodok 27 550 tis. eur). Na znížení schodku sa významnou mierou podieľal najmä pokles bežných výdavkov (o 19 333 tis. eur), pričom najviac sa znížili výdavky na špeciálne služby (úhrady nákladov spojené so súdnymi spormi), ktoré vznikli v súvislosti s rozhodnutiami o privatizácii, privatizačných projektoch a výdavky súvisiace s úhradami záväzkov vzniknutých v dôsledku odstúpenia od zmlúv, ktoré boli vo významnej miere realizované v roku 2017. Spoločnosť znížila výšku schodku aj tým, že v zmysle rozhodnutia vlády o použití finančných prostriedkov z prijatých dividend, ktoré vznikli z výkonu ich činnosti vyplatila v roku 2018 (9 800 tis. eur) oproti roku 2017 (17 300 tis. eur) menej finančných prostriedkov na posilnenie štátnych finančných aktív. Pozitívny vplyv na ESA schodok mal i nárast pohľadávok za nájom majetku.

K zvýšeniu schodku verejnej správy v roku 2018 prispela aj spoločnosť MH Invest, s. r. o. zhoršením hospodárenia o 36 257 tis. eur v porovnaní s rokom 2017. Príjem z predaja pozemkov spoločnosti Jaguar Land Rover Slovakia v sume 35 579 tis. eur (za účelom vybudovania Strategického parku Nitra) bol kompenzovaný poklesom pohľadávky za tento predaný majetok. V roku 2018 spoločnosť MH Invest, s. r. o. neprijala žiadny ESA kapitálový transfer formou vkladu do ZI (v roku 2017 predstavoval tento transfer sumu 118 936 tis. eur). Pokles príjmov z ESA kapitálových transferov v roku 2018 bol čiastočne eliminovaný poklesom investičných výdavkov o 89 185 tis. eur z dôvodu presunu časti výdavkov pod Slovenskú správu ciest a časového posunu realizácie projektov do nasledujúceho obdobia.

Hospodárenie Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s. (ŽSSK) v roku 2018 dosiahlo schodok 12 221 tis. eur a oproti roku 2017 bolo horšie o 26 114 tis. eur (v roku 2017 prebytok 13 893 tis. eur). Hospodárenie bolo ovplyvnené najmä poklesom príjmov a nárastom výdavkov. Zníženie príjmov bolo

najmä z administratívnych a iných poplatkov, ako pokuty za porušenie predpisov a platby za predaj výrobkov, tovarov a služieb (pokles o 12 268 tis. eur). ŽSSK za rok 2018 však zaznamenala aj nárast príjmov z bežných a kapitálových tuzemských grantov a transferov z finančného vysporiadania doplatku zo Zmluvy o dopravných službách vo verejnom záujme za rok 2016 a z poskytnutia zvýšenej jednorazovej úhrady dotácie vo výške 15 000 tis. eur (nárast celkom o 15 856 tis. eur), ktorý bol čiastočne eliminovaný poklesom príjmov zo zahraničných grantov (pokles o 766 tis. eur). Z dôvodu vyššieho čerpania dotácií boli recipročne zvýšené bežné a kapitálové výdavky. Hotovostný prebytok negatívne ovplyvnil nárast kapitálových výdavkov (o 15 190 tis. eur) - načerpanie dlhodobého investičného úveru na refinancovanie investícií ŽSSK. Napriek hotovostného prebytku dosiahla ŽSSK ESA schodok, pri ktorom nárast pohľadávok (o 4 527 tis. eur) zo zálohových platieb v zmysle nákupných zmlúv na nákup dieslových motorových jednotiek a elektrických jednotiek bol eliminovaný nárastom záväzkov (o 21 706 tis. eur), najmä záväzkov z obchodného styku (napr. zvýšenie nájomného z dôvodu zvýšenia počtu prenajatých rušňov a ponechanej zmluvne dohodnutej doby splatnosti), záväzkov na mzdy a odvody zamestnancov z dôvodu zvýšenia priemernej mzdy.

Prebytok verejných vysokých škôl v roku 2018 sa zvýšil oproti roku 2017 o 11 646 tis. eur, najmä z dôvodu medziročného nárastu grantov a transferov, ktoré sú určené na valorizáciu plátov zamestnancov verejných vysokých škôl a taktiež na rekonštrukciu vysokoškolských študentských domovov.

Z ostatných subjektov ústrednej správy mal pozitívny vplyv na hospodárenie verejnej správy aj Rozhlas a televízia Slovenska (RTVS), ktorá skončila s prebytkom 10 756 tis. eur, a to najmä z dôvodu, že RTVS oproti roku 2017 obdržala na základe zmluvy so štátom vyššie transfery o 6 559 tis. eur, ktoré sú prevažne určené na investície, a rovnako získala aj účelový dar na projekt rozvoja a ochrany kultúrnych hodnôt Slovenska s dôrazom na folklór vo výške 1 150 tis. eur. Taktiež vzrástli daňové príjmy o 1 588 tis. eur v dôsledku zvýšeného počtu platiteľov a vyššieho výberu úhrad nedoplatkov za minulé obdobia. Tretím faktorom boli nižšie kapitálové výdavky, keďže RTVS ukončila projekty v hodnote 1 907 tis. eur, čo je o 5 053 tis. eur menej ako tomu bolo v predchádzajúcom roku.

Štátne neziskové organizácie dosiahli v roku 2018 vyšší prebytok o 12 915 tis. eur v porovnaní s rokom 2017. Tento výsledok je spôsobený najmä zmenou počtu subjektov v skupine neziskových organizácií štátu, keďže v predchádzajúcom roku bol jej súčasťou aj Recyklačný fond so schodkom 10 890 tis. eur a v roku 2018 vstúpil do likvidácie, čo malo pozitívny vplyv na vývoj salda roku 2018. Taktiež boli preradené do sektora verejnej správy Garančný fond investícií (schodok 149 tis. eur) a Fond pre ochranu vkladov (prebytok 3 350 tis. eur).

Pozitívny vplyv na schodok verejnej správy malo aj hospodárenie ústredných zdravotníckych zariadení, ktoré dosiahli na základe jesennej notifikácie výšku prebytku 219 797 tis. eur. Napriek hotovostnému schodku 14 572 tis. eur zaznamenali zdravotnícke zariadenia celkový pokles záväzkov vo výške 178 703 tis. eur najmä z titulu oddlžovania, v rámci ktorého došlo k odpusteniu dlhu voči Sociálnej poisťovni a voči ostatným veriteľom (dodávateľom).

Miestna samospráva ako celok dosiahla prebytok 135 234 tis. eur, čo predstavuje medziročné zlepšenie salda oproti roku 2017 o 155 079 tis. eur (v roku 2017 schodok 19 845 tis. eur).

Obce sa podieľali na tomto výsledku hodnotou schodku 29 323 tis. eur, čo predstavovalo zhoršenie oproti roku 2017 o 14 193 tis. eur. K negatívnemu vývoju salda obcí prispel vyšší medziročný nárast celkových výdavkov ako bol nárast celkových príjmov. Obce v porovnaní s rokom 2017 zaznamenali zvýšenie vo všetkých druhoch príjmov (okrem iných nedaňových príjmov), najviac narástli celkové daňové príjmy o sumu 225 014 tis. eur, z toho najmä výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve o sumu 204 672 tis. eur. Nárast bežných výdavkov bol spôsobený hlavne zvýšením výdavkov na mzdy, platy a ostatné osobné vyrovnania (o 117 007 tis. eur) a s tým súvisiace odvody do orgánov sociálneho a zdravotného poistenia (o 43 461 tis. eur), výdavkov na tovary a služby o sumu 160 468 tis. eur. Kapitálové výdavky sa oproti roku 2017 zvýšili o 280 441 tis. eur, z toho výdavky na obstarávanie kapitálových aktív narástli o sumu 277 226 tis. eur. Obce investovali najmä do rekonštrukcie a výstavby infraštruktúry (kanalizácie, nájomné byty, komunikácie a ČOV, budovy a námestia, revitalizácie verejných priestorov). Pri kapitálových výdavkoch bolo vyššie krytie z úverových zdrojov, spolufinancovanie z prostriedkov EÚ a z prostriedkov minulých rokov. Negatívny vplyv mal aj pokles pohľadávok z nedaňových príjmov o 5 541 tis. eur, ktoré sú tvorené hlavne z príjmov z prenájmu a predaja majetku, z pokút, z administratívnych a iných poplatkov a nárast záväzkov voči zamestnancom (o 8 549 tis. eur), voči orgánom sociálneho a zdravotného poistenia (o 4 385 tis. eur) a na obstarávanie kapitálových aktív (o 5 490 tis. eur).

Vyššie územné celky dosiahli v roku 2018 prebytok 102 822 tis. eur, čo predstavuje oproti roku 2017 zlepšenie hospodárenia o 119 311 tis. eur (2017: schodok 16 489 tis. eur). Na tento pozitívny vývoj salda vplýval predovšetkým medziročný nárast celkových príjmov, ktorý bol vyšší v porovnaní s nárastom výdavkov. Zvýšili sa najmä daňové príjmy, a to výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve o sumu 86 819 tis. eur, boli prijaté vyššie granty a transfery o 33 981 tis. eur (tuzemské bežné transfery zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy, kapitálové transfery zo ŠR) predovšetkým na činnosť príspevkových a neziskových organizácií poskytujúcich verejnoprospešné služby. Pozitívny vplyv malo aj nižšie čerpanie výdavkov na tovary a služby o 7 676 tis. eur a pokles kapitálových výdavkov na obstarávanie kapitálových aktív a na kapitálové transfery o 26 758 tis. eur. Pozitívny vplyv spôsobený poklesom záväzkov (záväzky z obchodného styku, ostatné záväzky zo zmluvných vzťahov a iné záväzky z titulu zrážok, finančných zábezpek na verejné obstarávanie, mylných platieb atď.) bol čiastočne eliminovaný nárastom pohľadávok (pohľadávky z nedaňových príjmov VÚC a RO, iné pohľadávky a z nákladov budúcich období).

Dopravné podniky samosprávy⁵ v roku 2018 zlepšili svoje hospodárenie (prebytok 10 990 tis. eur) o 2 485 tis. eur oproti roku 2017 (prebytok 8 505 tis. eur). Pozitívny vplyv mal pokles záväzkov o 13 055 tis. eur (najväčší podiel na poklese mal DP Bratislava, a.s.) a to znížením záväzkov z obchodného styku a záväzkov z ostatného a operatívneho prenájmu (išlo najmä o zrušenie úprav

⁵ Dopravný podnik Mesta Žiliny s.r.o., Dopravný podnik Bratislava, a.s., Dopravný podnik Mesta Košice, a.s. a Dopravný podnik Mesta Prešov, a.s.

minulých rokov v zmysle IFRS). Na medziročný rozdiel salda mal vplyv aj pokles pohľadávok o 8 894 tis. eur (poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok, pohľadávky z obchodného styku, iné pohľadávky a ostatné pohľadávky voči prepojeným účtovným jednotkám).

Miestne zdravotnícke zariadenia dosiahli v roku 2018 prebytok vo výške 46 990 tis. eur. Napriek hotovostnému prebytku 2 660 tis. eur zaznamenali nemocnice pokles celkových záväzkov vo výške 42 848 tis. eur. Tento výrazný pokles záväzkov bol ovplyvnený najmä I. etapou oddlžovania zdravotníckych zariadení (z miestnej samosprávy boli zapojené do oddlžovania len príspevkové organizácie vyšších územných celkov), v rámci ktorého došlo k odpusteniu dlhu voči Sociálnej poisťovni a voči ostatným veriteľom (dodávateľom).

K zníženiu schodku verejnej správy za rok 2018 napomohlo aj dosiahnutie prebytku fondov verejného zdravotného poistenia⁶ v hodnote 11 152 tis. eur. Príjmy fondov verejného zdravotného poistenia rástli v roku 2018 rýchlejšie ako výdavky, na čom mali najvyšší podiel príjmy z výberu poistného. Priaznivý vývoj pokračoval aj v roku 2018 vďaka minuloročnému zrušeniu maximálneho vymeriavacieho základu pre výpočet preddavku poistného, ako aj poklesu miery nezamestnanosti a s tým súvisiaci vyšší výber poistného za zamestnancov. V roku 2018 sa vybralo na príjmoch z odvodov v hotovostnom vyjadrení o 153 431 tis. eur viac ako v predchádzajúcom roku. Fondy verejného zdravotného poistenia aj napriek vyššiemu hotovostnému prebytku zaznamenali v roku 2018 nižší ESA prebytok. Dôvodom bol pokles pohľadávok (najmä voči Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou) v roku 2018 o 8 188 tis. eur. V porovnaní s rokom 2017 záväzky poklesli o 28 622 tis. eur (pokles záväzkov v roku 2017 bol 31 848 tis. eur). Išlo najmä o záväzky voči poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, lekárniam, výdajniam a optikám. Na zníženie ESA prebytku fondov verejného zdravotného poistenia negatívne vplýval aj výdavkový transfer z verejnej časti zdravotného poistenia do súkromnej časti zdravotných poisťovní (splátka istiny úveru a výplata dividend akcionárom a platba za správu verejného zdravotného poistenia) v sume 190 467 tis. eur (t. j. oproti predchádzajúcemu roku bol nárast tohto transferu o 92 436 tis. eur).

Sociálna poisťovňa dosiahla v roku 2018 ESA prebytok 27 888 tis. eur, avšak si zhoršila hospodárenie oproti roku 2017 o 112 038 tis. eur. Hotovostný prebytok bol oproti predchádzajúcemu roku o 67 960 tis. eur vyšší, čoho dôsledkom bolo pokračovanie trendu vyššej tvorby fondov poisťovne v roku 2018, ktorá súvisí so zvýšením maximálneho vymeriavacieho základu na odvody. V roku 2018 sa v hotovostnom vyjadrení vybralo na príjmoch z odvodov o 773 622 tis. eur viac ako v predchádzajúcom roku, dôsledkom čoho bol poskytnutý nižší transfer zo štátneho rozpočtu SR o 309 mil. eur menej ako v roku 2017. Daňové príjmy v roku 2018 výrazne ovplyvnilo oddlžovanie zdravotníckych zariadení, kde v rámci I. etapy oddlžovania prijala Sociálna poisťovňa transfer zo Štátnych finančných aktív vo výške 187 219 tis. eur. Taktiež sa zvýšili aj príjmy od ekonomicky aktívneho obyvateľstva súvisiace s rastom priemernej mzdy v hospodárstve. Pozitívny vplyv na hotovostný prebytok bol kompenzovaný negatívnym vplyvom poklesu pohľadávok na poistnom z titulu

⁶ Pod pojmom fondy verejného zdravotného poistenia sa v metodike ESA rozumieme prostriedky z vybraného poistného na poskytovanie verejnej zdravotnej starostlivosti Všeobecnou zdravotnou poisťovňou a súkromnými zdravotnými poisťovňami Dôvera a Union.

oddĺženia zdravotníckych zariadení vo výške 205 990 tis. eur. Pozitívny vplyv na hospodárenie mal najmä nárast pohľadávok na poistnom voči zdravotníckym zariadeniam vo výške 87 840 tis. eur (dôvodom je zmena prevodníka na základe ktorého pohľadávky na poistnom ovplyvňujú ESA bilanciu). Negatívne ovplyvnil hospodárenie aj nárast záväzkov o 3 164 tis. eur, išlo predovšetkým o záväzky z dodávateľských vzťahov.

Vplyv oddĺžovania jednotlivých subjektov verejnej správy zapojených do procesu oddĺžovania mal na celkové hospodárenie verejnej správy neutrálny vplyv.

1.2. Dlh verejnej správy

Hrubý dlh verejnej správy (maastrichtský dlh) dosiahol k 31.12.2018 výšku **43 821 768 tis. eur (49,4 % HDP)** a medzioročne sa jeho pomer k HDP znížil o 1,9 p. b.

Dlh verejnej správy je koncipovaný ako konsolidovaný ukazovateľ, čo znamená, že poskytnuté a prijaté pôžičky medzi jednotlivými subjektmi verejnej správy sú eliminované. Skupiny subjektov verejnej správy uvedené nižšie v tabuľke sú vnútorne skonsolidované o vzájomné vzťahy v rámci danej skupiny (napríklad územná samospráva). Uvedená hodnota konsolidácie predstavuje len pôžičky medzi týmito skupinami subjektov. Celková výška konsolidácie v roku 2018 predstavovala 1 421 569 tis. eur. Z pohľadu výšky vzájomných pôžičiek a výpožičiek vo verejnej správe tvorí najvýznamnejšiu položku konsolidácie Štátny fond rozvoja bývania, ktorý poskytuje návratné finančné prostriedky, najmä subjektom územnej samosprávy v oblasti podpory bývania (728 099 tis. eur). Ďalšou významnou položkou konsolidácie je návratná finančná výpomoc poskytnutá zo štátneho rozpočtu Agentúre pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov (410 000 tis. eur) a imputovaná pôžička Agentúry pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov (227 832 tis. eur). Ostatnú časť konsolidácie tvoria najmä návratné finančné výpomoci poskytnuté zo štátneho rozpočtu mestám, obciam a ostatným subjektom verejnej správy (46 315 tis. eur). Okrem týchto vzťahov sa pri výpočte maastrichtského dlhu v rámci zložky „štátny dlh“ abstrahuje od záväzkov Ministerstva financií SR voči Štátnej pokladnici z tzv. refinančného systému (9 004 192 tis. eur) a od záväzkov z vkladov subjektov verejnej správy v Štátnej pokladnici (8 885 533 tis. eur).

Maastrichtský dlh verejnej správy podľa jednotlivých subjektov				tis. eur
	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	Zmena
	1	2	3	4=(3-2)
Ústredná správa	41 973 563	43 022 294	43 821 768	799 474
z toho:				
Štátny dlh ¹⁾	40 647 852	41 769 746	42 560 165	790 419
Príspevkové organizácie ústrednej správy	5 030	3 730	16 154	12 424
Eximbanka SR	25 644	9 542	10 121	579
Obchodné spoločnosti štátu	688 104	660 088	665 149	5 061
z toho:				
Železničná spoločnosť Slovensko, a. s.	343 945	351 871	386 388	34 517
Národná diaľničná spoločnosť, a. s.	247 767	208 898	169 235	-39 663
Železnice Slovenskej republiky	77 797	78 340	83 218	4 878
MH Manažment, a. s.	15 223	15 216	15 214	-2
JAVYS, a. s.	565	2 971	8 339	5 368

	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	Zmena
	1	2	3	4=(3-2)
MH Invest II., s. r. o.	2 737	2 762	2 755	-7
MH Invest, s. r. o.	70	30	0	-30
Verejné vysoké školy	8 218	7 806	5 553	-2 253
Zdravotnícke zariadenia ústrednej správy	77 376	109 649	152 218	42 569
Ostatné subjekty ústrednej správy	521 339	461 733	412 408	-49 325
Územná samospráva	1 790 039	1 834 606	1 921 114	86 508
Obce a ich rozpočtové organizácie	1 350 941	1 379 545	1 472 902	93 357
Vyššie územné celky a ich rozpočtové organizácie	347 846	369 732	362 819	-6 913
Príspevkové organizácie obcí	962	1 327	1 540	213
Príspevkové organizácie VÚC	1 339	881	859	-22
Dopravné podniky	82 612	79 469	76 239	-3 230
Zdravotnícke zariadenia miestnej samosprávy	1 257	1 075	3 472	2 397
Ostatné subjekty miestnej samosprávy	5 082	2 577	3 283	706
Fondy sociálneho zabezpečenia	515	1 014	539	-475
Sociálna poisťovňa	250	278	395	117
Verejné zdravotné poistenie	265	736	144	-592
Verejná správa spolu	43 764 117	44 857 914	45 743 421	885 507
<i>Konsolidácia</i>	1 604 355	1 488 384	1 421 569	-66 815
z toho: konsolidácia v skupine miestnej samosprávy	744 036	750 213	775 960	25 747
Verejná správa spolu konsolidovaná	42 159 762	43 369 530	44 321 852	952 322
% z HDP	52,0	51,3	49,4	-1,9

Zdroj: MF SR

Pozitívny vplyv na zmenu maastrichtského dlhu v roku 2018 mali najmä tieto skutočnosti:

- splátky záväzkov zo štátnych dlhopisov v menovitej hodnote 3 200 864 tis. eur,
- splátky úverov v štátnom dlhu v menovitej hodnote 15 169 tis. eur,
- pokles zadlženosti Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. o 39 663 tis. eur z dôvodu splácania úverov z predchádzajúcich rokov,
- pokles zadlženosti dopravných podnikov miestnej samosprávy o 3 230 tis. eur z dôvodu splácania úverov z predchádzajúcich rokov,
- zníženie dlhu vyšších územných celkov o 6 913 tis. eur z dôvodu splácania úverov z predchádzajúcich rokov.

Naopak, **negatívny** vplyv na zmenu maastrichtského dlhu v roku 2018 mali najmä tieto skutočnosti:

- schodok štátneho rozpočtu na hotovostnej báze a ďalšie požiadavky na cudzie zdroje vyplývajúce z riadenia dlhu a likvidity v priebehu uplynulého roka, ktoré vyvolali potrebu emitovať štátne pokladničné poukážky v menovitej hodnote 800 000 tis. eur a štátne dlhopisy v menovitej hodnote 3 100 500 tis. eur,
- zvýšenie konsolidovaného dlhu obcí o 67 527 tis. eur,
- nárast konsolidovaného dlhu zdravotníckych zariadení o 45 032 tis. eur zapríčinené najmä spätným započítaním hodnoty záväzkov zdravotníckych zariadení postúpených na nových veriteľov, ktoré podľa ESA 2010 zvyšujú hodnotu maastrichtského dlhu,
- zvýšenie dlhu Železničnej spoločnosti Slovensko, a. s. o 34 517 tis. eur z dôvodu čerpania nových úverov,

- zvýšenie dlhu subjektov verejnej správy v objeme 23 182 tis. eur z dôvodu zahrnutia dlhodobých záväzkov z obchodného styku a prijatých preddavkov do maastrichtského dlhu vyplývajúce zo zmeny metodiky ESA 2010.

V roku 2018 najviac prispel k nárastu dlhu hotovostný schodok štátneho rozpočtu vo výške 1 182 242 tis. eur, ktorý sa medziročne znížil o 37 890 tis. eur⁷.

Štátny dlh vo výške 42 560 165 tis. eur tvorí 96,0 % konsolidovaného dlhu verejnej správy. Z tejto hodnoty tvoria štátne dlhopisy a štátne pokladničné poukážky 37 737 291 tis. eur, zahraničné úvery od finančných inštitúcií, ktorých beneficiantom je Ministerstvo financií SR, 2 280 118 tis. eur. Podiel Slovenska na pôžičkách Európskeho nástroja finančnej stability (EFSF) sa medziročne nezmenil a zostáva na úrovni 1 880 640 tis. eur.

Rast nominálneho HDP prispel k medziročnému zníženiu podielu dlhu na HDP o 3,0 p. b.

Štruktúra dlhu verejnej správy k 31.12.2018 bola nasledovná:

- Z hľadiska zdrojov financovania bol dlh financovaný predovšetkým cennými papiermi (85,2 %) a bankovými úvermi a inými záväzkami (14,1 %), z ktorých 30,1 % predstavuje záväzok Slovenska z EFSF a 0,2 % tvoria dlhodobé záväzky z obchodného styku a prijaté preddavky, ktoré boli na základe zmeny metodiky publikovanej v aktualizovanom Manuáli o vládnom deficite a dlhu zahrnuté do maastrichtského dlhu. Zostávajúcich 0,7 % tvorili záväzky, ktoré vyplývajú z vkladov peňažných prostriedkov v Štátnej pokladnici tých klientov, ktorí nie sú súčasťou verejnej správy.
- Z hľadiska meny bol dlh verejnej správy v roku 2018 tvorený z 95,0 % dlhom v eurách a 5,0 % dlhu pripadá na iné meny, najmä v prípade štátnych dlhopisov (japonské jeny, americké doláre, švajčiarske franky a iné).
- Z hľadiska pôvodnej splatnosti je dlh verejnej správy prevažne dlhodobý. Z celkovej výšky dlhu tvorí dlh so splatnosťou dlhšou ako jeden rok 97,0 %. Z toho 0,8 % dlhu je splatných v rozpätí 1 až 5 rokov, 9,2 % dlhu je splatných od 5 do 10 rokov, 35,0 % dlhu je splatných v intervale od 10 do 15 rokov a splatnosť 52,0 % dlhu je vyššia ako 15 rokov. Do jedného roka je pôvodne splatných 3,0 % dlhu verejnej správy.
- Z hľadiska teritoriálnej štruktúry pripadalo na tuzemských veriteľov 42,7 % a na zahraničných veriteľov 57,3 % z celkového dlhu. Tuzemskými veriteľmi sú predovšetkým finančné korporácie, ktoré majú v držbe 41,4 % dlhu subjektov verejnej správy.

Ďalšie informácie k zahraničným úverom v správe Ministerstva financií SR ako aj k úverom niektorých subjektov verejnej správy sú uvedené v prílohe č. 3 tejto správy, v súhrnnej účtovnej závierke.

⁷ Štátny záverečný účet SR za rok 2018, www.finance.gov.sk

1.3. Čistý dlh verejnej správy

Pokým hrubý dlh dosiahol k 31.12.2018 hodnotu 49,4 % HDP a medziročne poklesol o 1,9 p. b., **čistý dlh Slovenskej republiky dosiahol k 31.12.2018 výšku 38 948 540 tis. eur (43,4 % HDP) a oproti roku 2017 klesol o 2,3 p. b.** Čistý dlh verejnej správy je analyticky vhodnejší ukazovateľ ako hrubý dlh pri pohľade na medziročnú dynamiku dlhu, pretože na rozdiel od ukazovateľa hrubého dlhu eliminuje rozdiely vzniknuté nárastom alebo poklesom finančných aktív a tým vernejšie zobrazuje skutočný vývoj zadlženosti štátu.

Čistý dlh ukazuje schopnosť štátu splatiť svoj hrubý dlh na základe speňaženia svojich najlikvidnejších finančných aktív. Pokiaľ hrubý dlh verejnej správy prezentovaný v prvej kapitole je presne vymedzený v metodike ESA 2010, metodiku čistého dlhu zatiaľ upravuje len definícia v usmernení Európskej komisie. Podľa tejto definície čistý dlh verejnej správy predstavuje rozdiel medzi hrubým maastrichtským dlhom a súčtom zlata a špeciálnych práv čerpania (SDR), hotovosti, cenných papierov v trhovej hodnote (okrem akcií) a kótovaných akcií v trhovej hodnote.

Čistý dlh verejnej správy							
		tis. eur			% HDP		
		2016	2017	2018	2016	2017	2018
Hrubý dlh verejnej správy	(1)	42 159 762	43 369 530	44 321 852	52,0	51,3	49,4
Likvidné finančné aktíva:	(2)	4 190 088	4 784 027	5 373 312	5,2	5,7	6,0
- menové zlato a SDR		0	0	0	0,0	0,0	0,0
- hotovosť na účtoch VS		4 187 015	4 779 120	5 367 175	5,2	5,7	6,0
- cenné papiere		3 073	4 907	6 137	0,0	0,0	0,0
- kótované akcie		0	0	0	0,0	0,0	0,0
Čistý dlh verejnej správy	(1-2)	37 969 674	38 585 503	38 948 540	46,9	45,7	43,4

Zdroj: ŠÚ SR

V prípade verejnej správy je súčasťou likvidných aktív najmä hotovosť na účtoch subjektov verejnej správy a v minimálnej miere cenné papiere. Hotovosť na účtoch verejnej správy sa zvýšili najmä v štátnych fondoch (najmä v Environmentálnom fonde), v štátnych rozpočtových organizáciách, v Sociálnej poisťovni a v územnej samospráve.

1.4. Rozdiely medzi októbrovou a aprílovou notifikáciou údajov

Nariadenie Rady (ES) o uplatňovaní Protokolu o postupe pri nadmernom schodku stanovuje podrobné pravidlá pre organizovanie rýchleho a pravidelného vykazovania plánovaných a skutočných výsledkov hospodárenia s financiami verejnej správy. Podľa tohto nariadenia sa Európskej komisii (Eurostatu) predkladajú výsledky hospodárenia verejnej správy za uplynulé obdobie dvakrát ročne, prvýkrát do 1. apríla bežného roka (tzv. aprílová notifikácia) a aktualizované údaje druhýkrát do 1. októbra bežného roka (tzv. októbrová notifikácia). Schodok hospodárenia, ktorý bol vykázaný k 1. aprílu 2019 (0,70 % HDP) sa zvýšil v rámci jesennej notifikácie o 0,36 p. b. na hodnotu 1,06 % revidovaného HDP. Najvýznamnejšie položky aktualizácie ukazuje nasledovná tabuľka.

Úpravy schodku za rok 2018 pri októbrovej notifikácii v metodike ESA 2010			
Upravené položky	tis. eur	% HDP	Zdôvodnenie úprav
Schodok VS - apríl 2019	-629 457	-0,698	
Úpravy z dôvodu benchmarkovej revízie:			
Zmena zaznamenávania príjmov NJF	-95 493	-0,106	imputácia záväzku voči jadrovým elektrárnám
Revízia zaznamenania dotácie na zelené energie	-47 717	-0,053	imputácia záväzku voči dodávateľom zelených energií
Pohľadávky a záväzky z daní a poistného ostatných subjektov VS (okrem Sociálnej poisťovne a zdravotníckych zariadení)	-34 239	-0,038	metodická zmena - zahrnutie pohľadávok a záväzkov z daní a poistného do výpočtu salda
Pohľadávky a záväzky z daní a poistného v Sociálnej poisťovni	-134	0,000	metodická zmena - zahrnutie pohľadávok a záväzkov z daní a poistného
Pohľadávky a záväzky z poistného v Sociálnej poisťovni	87 840	0,098	nárast nových pohľadávok na poistnom voči zdravotníckym zariadeniam z dôvodu zmeny metodiky
Vplyv oddĺženia v Sociálnej poisťovni	-205 990	-0,230	poníženie pohľadávok z titulu oddĺženia voči zdravotníckym zariadeniam
Pohľadávky a záväzky z poistného v zdravotníckych zariadeniach	-87 840	-0,098	nárast nových záväzkov voči Sociálnej poisťovni - z dôvodu zmeny metodiky
Vplyv oddĺženia v zdravotníckych zariadeniach	205 990	0,230	poníženie záväzkov z titulu oddĺženia voči Sociálnej poisťovni
Príjmy z UMTS licencií	19 273	0,021	metodická zmena - časové rozlíšenie príjmov z UMTS licencií
Úpravy schodku oproti aprílu 2019 z dôvodu rutínnej revízie:			
Výdavky na mzdy štátnych RO	-214 840	-0,239	revízia výdavkov na mzdy po zmene rozpočtových pravidiel v r. 2018
Daňové a odvodové príjmy	36 111	0,040	aktualizácia z daňových priznaní
Vylúčenie záväzkov z EÚ zdroja	15 354	0,017	aktualizácia hodnoty vylúčených záväzkov z EÚ zdroja
Ostatné úpravy	-62	0,000	aktualizácie stavov v súvahe, imputácia investičných dôchodkov držiteľov poisťiek, revízia EFSF
Schodok VS - október 2019	-951 204	-1,060	

Zdroj: MF SR

Úprava schodku verejnej správy vyčísleného na jar tohto roku (prezentovaný v Štátnom záverečnom účte) bola spôsobená benchmarkovou revíziou (viď podrobnejšie na str. 8 a 9), aktualizáciou údajov z účtovných závierok subjektov verejnej správy a úpravami, ktoré predstavovali:

- revíziu výdavkov na mzdy po zmene rozpočtových pravidiel v roku 2018. Na základe výhrady Eurostatu k časti výdavkom štátneho rozpočtu vykonalo Ministerstvo financií SR podrobnú analýzu aplikácie používania samostatných účtov a ekonomickej klasifikácie výdavkov štátnych rozpočtových organizácií s účinnosťou od 1.1.2018. Výsledky analýzy a návrh ich zapracovania do jesennej notifikácie boli prezentované Eurostatu počas dialógovej misie v júni tohto roku. Eurostat následne v jesennej notifikácii stiahol výhradu ku kvalite údajov časti výdavkov, ktorú Slovenskej republike adresoval na jar 2019,
- aktualizáciu údajov o výške aktuálnych daňových a odvodových príjmov.

Dlh verejnej správy, ktorý bol vykázaný k 1. aprílu 2018 (48,9 % HDP) sa v dôsledku revízií zvýšil o 0,5 p. b. Jednotlivé revízie, popísané v nasledovnej tabuľke, spôsobili zvýšenie konsolidovaného dlhu verejnej správy za rok 2018 v absolútnom vyjadrení o 184 968 tis. eur (0,2 % HDP), a zároveň revízia HDP spôsobila zhoršenie podielu dlhu na HDP o 0,3 %.

Úpravy dlhu za rok 2018 pri októbrovej notifikácii			
Upravené položky	tis. €	% HDP	Zdôvodnenie úprav
Maastrichtský dlh VS - apríl 2019	44 136 884	48,9	
Úpravy z dôvodu benchmarkovej revízie:			
Zdravotnícke zariadenia	90 018	0,100	vyčíslenie hodnoty záväzkov zdravotníckych zariadení postúpených na nového veriteľa
Dlhodobé záväzky z obchodného styku a prijaté preddavky	86 502	0,096	zahrnutie dlhodobých záväzkoch z obchodného styku a prijatých preddavkov do maastrichtského dlhu vyplývajúce zo zmeny metodiky ESA 2010 a reedície Manuálu o vládnom deficite a dlhu
Úpravy v konsolidácii dlhu VS	7 618	0,008	úprava hodnoty konsolidácie štátnych dlhopisov v držbe Eximbanky SR
Úpravy dlhu oproti aprílu 2019 z dôvodu rutínnej revízie:			
Ostatné malé jednotky miestne	777	0,001	aktualizácia na základe súvah
Dopravné podniky	34	0,000	aktualizácia na základe súvah
Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.	33	0,000	aktualizácia na základe súvah
Zdravotnícke zariadenia ústredné	-14	0,000	aktualizácia na základe súvah
Maastrichtský dlh VS - október 2019	44 321 852	49,4	

Zdroj: MF SR

Najvýznamnejšie revízie v maastrichtskom dlhu sa udiali najmä z dôvodu uskutočnenia benchmarkovej revízie:

- V rámci tejto revízie bola vyčíslená hodnota záväzkov zdravotníckych zariadení, ktoré pôvodní veritelia postúpili na ďalšie subjekty. Tento druh záväzkov je podľa metodiky ESA 2010 dlhovým nástrojom. Táto revízia spôsobila zvýšenie maastrichtského dlhu oproti stavu notifikovanému pri jarnej notifikácii o 90 018 tis. eur.
- Za dlhový nástroj sa podľa revidovaného Manuálu o vládnom deficite a dlhu považujú aj záväzky z obchodného styku a prijaté preddavky s pôvodnou dobou splatnosti dlhšou ako jeden rok. Revízia o tento dlhový nástroj spôsobila zvýšenie maastrichtského dlhu oproti stavu notifikovanému pri jarnej notifikácii o 86 502 tis. eur.
- V celom časovom rade boli skonsolidované štátne dlhopisy, ktoré mala v držbe Eximbanka SR.

1.5. Porovnanie salda a dlhu verejnej správy v rámci Európskej únie

V rámci Európskej únie (28 krajín) v roku 2018 dosiahlo 7 krajín vyšší schodok a 16 krajín dosiahlo vyšší dlh verejnej správy ako Slovenská republika. **Priemerný schodok EÚ 28 bol 0,7 % HDP (Slovensko schodok 1,1 % HDP) a priemerný dlh verejnej správy EÚ 28 bol 80,4 % HDP (Slovensko 49,4 % HDP) v roku 2018.**

Najvyššie schodky verejnej správy v rámci EÚ 28 v roku 2018 vykázali opäť krajiny, ktoré v predchádzajúcich rokoch vykazovali najvyššie hodnoty. Cyprus dosiahol najvyšší schodok z krajín EÚ vo výške 4,4 % HDP a zaznamenal najvyššie medziročné zhoršenie o 6,1 p. b., Rumunsko 3,0 % HDP, Španielsko 2,5 % HDP a Francúzsko 2,5 % HDP. Oproti predchádzajúcemu roku sa počet krajín, ktoré hospodárili s prebytkom, znížil z trinásť na dvanásť krajín. Najvyšší prebytok dosiahlo Luxembursko 2,7 % HDP, Nemecko 1,9 % DHP, Malta 1,9 % HDP, Bulharsko 1,8 % DP, Holandsko 1,5 % HDP a Česká republika 1,1 % HDP. Najvýraznejšie medziročné zlepšenie dosiahlo Portugalsko o 2,6 p. b., Poľsko o 1,3 p. b. a Luxembursko o 1,3 p. b.

Deficit verejných financií **Slovenska** dosiahol v roku 2018 hodnotu na úrovni 1,1 % HDP, čo predstavovalo medziročné zhoršenie o 0,1 p. b.

Medzi krajinami s najvyšším dlhom sa nachádzajú krajiny s dlhodobo vysokými dlhmi ako Taliansko a Belgicko. Päť krajín dosiahlo úroveň zadlženosti nad 100 %. Najvyšší dlh verejnej správy v roku 2018 opäť vykázalo Grécko 181,2 % HDP, Taliansko 134,8 % HDP, Portugalsko 122,2 % HDP, Cyprus 100,6 % HDP a Belgicko 100,0 % HDP. Najnižší dlh vykázalo Estónsko vo výške 8,4 % HDP, Luxembursko 21,0 % HDP, Bulharsko 22,3 % HDP a Česká republika 32,6 % DPH.

Slovensko so svojím dlhom **49,4 % HDP**, čo znamenalo medziročné zlepšenie o 1,9 p. b. a naďalej patrí medzi krajiny s výrazne nižším dlhom.

Saldo a dlh verejnej správy v EÚ 28 (% HDP)⁸						
	Saldo verejnej správy			Hrubý dlh verejnej správy		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
EÚ (28 krajín)	-1,7	-1,0	-0,7	83,8	82,1	80,4
Euro zóna	-1,4	-0,9	-0,5	90,0	87,8	85,9
Cyprus	0,1	1,7	-4,4	103,4	93,9	100,6
Rumunsko	-2,6	-2,6	-3,0	37,3	35,1	35,0
Španielsko	-4,3	-3,0	-2,5	99,2	98,6	97,6
Francúzsko	-3,5	-2,8	-2,5	98,0	98,4	98,4
Maďarsko	-1,8	-2,4	-2,3	75,5	72,9	70,2
Veľká Británia	-3,4	-2,4	-2,3	86,8	86,2	85,9
Taliansko	-2,4	-2,4	-2,2	134,8	134,1	134,8
Slovensko	-2,5	-1,0	-1,1	52,0	51,3	49,4
Fínsko	-1,7	-0,7	-0,8	62,6	60,9	59,0
Belgicko	-2,4	-0,7	-0,7	104,9	101,8	100,0
Lotyšsko	0,1	-0,5	-0,7	40,2	38,6	36,4
Estónsko	-0,5	-0,8	-0,6	10,2	9,3	8,4
Portugalsko	-1,9	-3,0	-0,4	131,5	126,0	122,2
Poľsko	-2,4	-1,5	-0,2	54,2	50,6	48,9
Írsko	-0,7	-0,3	0,1	73,9	67,8	63,6
Rakúsko	-1,5	-0,7	0,2	82,9	78,3	74,0
Chorvátsko	-1,1	0,8	0,3	81,0	78,0	74,8
Litva	0,2	0,5	0,6	39,9	39,3	34,1
Dánsko	0,2	1,7	0,8	37,2	35,5	34,2
Slovinsko	-1,9	0,0	0,8	78,7	74,1	70,4
Švédsko	1,0	1,4	0,8	42,3	40,7	38,8
Grécko	0,5	0,7	1,0	178,5	176,2	181,2
Česká republika	0,7	1,6	1,1	36,8	34,7	32,6
Holandsko	0,0	1,3	1,5	61,9	56,9	52,4
Bulharsko	0,1	1,1	1,8	29,3	25,3	22,3
Nemecko	1,2	1,2	1,9	69,2	65,3	61,9
Malta	0,9	3,4	1,9	55,5	50,3	45,8
Luxembursko	1,8	1,4	2,7	20,1	22,3	21,0

Zdroj: Eurostat

⁸ Predchádzajúce obdobia sú zrevidované podľa aktuálneho press release zo dňa 21.10.2019. Usporiadanie krajín je podľa poradia deficitu v poslednom sledovanom období.

2. Hospodárenie verejnej správy – požiadavky ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti

Táto kapitola hodnotí vývoj hospodárenia verejnej správy najmä z pohľadu informácií, ktoré má obsahovať súhrnná výročná správa na základe ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti (bilancia rozpočtu verejnej správy, jednorazové vplyvy a vyhodnotenie stratégie riadenia štátneho dlhu). Špecifikom týchto údajov a informácií je fakt, že z väčšej časti⁹ nie sú založené na štandardnej metodike ESA 2010 a v niektorých prípadoch sú postavené na odhadoch a metodike Ministerstva financií SR (jednorazové vplyvy, cyklická zložka, štrukturálne saldo), rozširujú však analytický pohľad na hospodárenie verejnej správy nad rámec salda a dlhu podľa maastrichtských kritérií.

2.1. Bilancia rozpočtu verejnej správy

Bilancia rozpočtu verejnej správy poskytuje analytický pohľad na vývoj hlavných príjmových a výdavkových položiek verejnej správy ako celku za daný rok. Bilancia je konsolidovaná, teda sú vylúčené transakcie medzi jednotlivými subjektmi verejnej správy. Štruktúra prezentovanej bilancie pozostáva z kombinácie kódov ESA 2010 a ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie. Kombinácia metodík má za cieľ umožniť prezentáciu analytických a zároveň medzinárodne porovnateľných údajov. Ekonomická klasifikácia poskytuje vecný pohľad na jednotlivé kategórie príjmov a výdavkov a metodika ESA 2010 umožňuje medzinárodné porovnania a je konzistentná s makroekonomickými kategóriami národných účtov (ako napr. HDP, spotreba verejnej správy).

2.1.1. Príjmy verejnej správy

Celkové príjmy rozpočtu verejnej správy v metodike ESA 2010 dosiahli v roku 2018 výšku 36 569 629 tis. eur (40,8 % HDP) a medziročne vzrástli o 6,9 %, čo predstavovalo nárast o 2 348 704 tis. eur. Pozitívny rast dosiahli všetky typy príjmov, najvýraznejší rast zaznamenali transfery z EU o 52,7 %, daňové príjmy o 5,9 % a príspevky zamestnávateľov na sociálne zabezpečenie o 8,4 %. Na druhej strane však v roku 2018 došlo k poklesu príjmov z úrokov o 10,7 %.

Príjmy verejnej správy (ESA 2010)				v tis. eur	
	Skutočnosť 2016	Skutočnosť 2017	Skutočnosť 2018	Rozpočet 2018	2018/2017 v %
Daňové príjmy	15 230 100	16 248 073	17 212 253	16 223 173	5,9
Dane z produkcie a dovozu	9 391 175	10 126 285	10 692 592	9 831 298	5,6
- Daň z pridanej hodnoty	5 423 632	5 918 744	6 319 301	6 104 417	6,8
- Spotrebné dane	2 660 932	2 818 776	2 916 412	2 341 129	3,5
- Dovočné clo	39	8	18	0	125,0
- Dane z majetku a iné	318 062	329 625	337 928	261 260	2,5
Bežné dane z dôchodkov, majetku	5 838 921	6 121 788	6 519 661	6 391 875	6,5
- Daň z príjmov fyzických osôb	2 679 466	2 855 230	3 215 969	3 077 092	12,6
- zo závislej činnosti	2 542 392	2 746 780	3 094 282	2 938 936	12,7
- z podnikania a inej samostatnej činnosti	137 075	108 449	121 687	138 156	12,2
- Daň z príjmov právnických osôb	2 817 558	2 925 461	2 935 354	2 794 125	0,3
- Daň z príjmov vyberaná zrážkou	179 212	178 431	209 169	242 638	17,2

⁹ Výnimkou sú hlavné príjmové a výdavkové položky v bilancii rozpočtu verejnej správy, ktoré sú v metodike ESA 2010.

	Skutočnosť 2016	Skutočnosť 2017	Skutočnosť 2018	Rozpočet 2018	2018/2017 v %
- Daň z príjmov - emisie ¹⁰	0	0	-8 832	0	0,0
- Dane z majetku a iné	29 839	31 082	31 239	120 506	0,5
Dane z kapitálu	4	0	0	0	0,0
Príspevky na sociálne zabezpečenie	11 656 605	12 588 770	13 435 470	13 107 877	6,7
Skutočné príspevky na sociálne zabezpečenie	11 475 968	12 399 531	13 247 224	12 941 491	6,8
- Príspevky zamestnávateľov	6 506 689	7 262 552	7 870 696	7 300 941	8,4
- Príspevky zamestnancov	2 705 989	2 786 249	2 917 702	2 972 974	4,7
- Príspevky SZČO a nepracujúcich osôb	2 263 290	2 350 730	2 458 826	2 667 576	4,6
Imputované príspevky na sociálne zabezpečenie	180 637	189 239	188 246	166 386	-0,5
Nedaňové príjmy	4 340 475	4 458 477	4 682 834	4 161 838	5,0
Tržby	3 719 651	3 796 112	4 019 226	3 600 541	5,9
- Produkcia trhová + pre vlastné konečné použitie	3 499 780	3 559 037	3 783 705	3 565 089	6,3
- Platby za ostatnú netrhovú produkciu	219 871	237 075	235 521	35 452	-0,7
Dôchodky z majetku	620 824	662 365	663 608	561 297	0,2
- Dividendy	323 117	391 398	410 123	475 042	4,8
- Úroky	221 807	191 517	171 011	37 525	-10,7
Granty a transfery	1 299 241	925 605	1 239 072	939 384	33,9
z toho: z EÚ	787 803	661 403	1 009 861	346 043	52,7
Ostatné bežné transfery	770 762	622 614	617 700	905 571	-0,8
Kapitálové transfery	528 479	302 991	621 372	33 813	105,1
Príjmy spolu	32 526 421	34 220 925	36 569 629	34 432 272	6,9
% z HDP	40,1	40,5	40,8	38,5	0,3

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Daňové a odvodové príjmy v roku 2018 tvorili 83,8 % všetkých príjmov verejnej správy a zaznamenali medziročný rast o 6,3 %. Medziročný rast bol korigovaný poklesom zdravotných odvodov za poistencov štátu o 8,5 %. Odhliadnuc od toho by bol medziročný rast daní a odvodov na úrovni 7,0 %. Príspevok makroekonomického vývoja k rastu daňových a odvodových príjmov bol vo výške 6,6 p. b. Slovenská ekonomika pokračovala aj v roku 2018 v rastúcom tempe, oproti roku 2017 vzrástla o 4,0 %. Najvýraznejšie k ekonomickému rastu vďaka výbornej kondícii trhu práce prispela spotreba domácností. Export len mierne predbehol zahraničný dopyt. Investície zopakovali rast blízky 4 %. Rast cenovej hladiny o 2,5 % bol najrýchlejší od roku 2013. Rast zamestnanosti stlačil nezamestnanosť na historické minimum 6,6 %. Zo všetkých makroekonomických základní bol zaznamenaný pokles iba v prípade úrokovej bázy, ktorá negatívne ovplyvnila výnos dane z príjmov vyberanej zrážkou. Príspevok vyššej úspešnosti výberu k rastu daňových a odvodových príjmov bol 0,8 p. b.¹¹ Vyššia efektívnosť výberu bola zaznamenaná najmä v prípade dane z pridanej hodnoty, dane z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti a sociálnych odvodov. Legislatívne opatrenia a iné faktory korigovali medziročný rast výnosu daní smerom nadol.

Daň z pridanej hodnoty (DPH) vzrástla v roku 2018 najviac spomedzi daňových a odvodových príjmov, a to vo výške 400 557 tis. eur (6,8 %) v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Na rast výnosu vplývala vyššia úspešnosť výberu dane a najmä priaznivý vývoj makroekonomického prostredia, ťahaný

¹⁰ Položky vyznačené kurzívou sú vykázané na hotovostnej báze z analytických dôvodov.

¹¹ Hodnotenie vplyvov je v súlade s metodikou hodnotenia daňových prognóz. Manuál k výpočtu je možné nájsť na <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=8958>

spotrebou domácností. Medziročne stúpili aj investície a medzispotreba vlády, ktorá pozitívne vplyvajú na výnos DPH. Iné faktory znížili medziročný rast mierne o 0,8 p. b.

Spotrebné dane (SD) v roku 2018 zaznamenali medziročný nárast o 3,5 % (bez vplyvu navýšenia SD z elektriny o „zelenú energiu“ by bol nárast 2,9 %) ¹². Väčšina príjmu zo spotrebných daní je tvorená SD z minerálnych olejov a z tabakových výrobkov, ktoré zároveň najviac prispeli aj k medziročnému rastu. Výnos dane z minerálnych olejov vzrástol o 3,0 %. Za nárastom je vyšší rast reálneho HDP čiastočne korigovaný nižšou efektivitou výberu dane. Nárast výnosu spotrebnej dane z tabakových výrobkov o 2,4 % je spôsobený najmä vyššou spotrebou domácností a posunom zaplatenia dane jedným subjektom z roku 2017 do roku 2018.

Daň z príjmov fyzických osôb (DPFO) v roku 2018 vzrástla o 12,6 %. K vyššiemu výnosu prispel najmä rast DPFO zo závislej činnosti v sume 347 502 tis. eur (12,7 %). K vyššiemu výnosu výrazne dopomohol pozitívny vývoj na trhu práce, vyššia úspešnosť výberu dane a ovplyvnila ho aj pomalšia indexácia daňového systému. DPFO z podnikania medziročne vzrástla o 13 238 tis. eur (12,2 %).

Medziročný rast výnosu **dane z príjmu právnických osôb** dosiahol 0,3 %. Nízky rast výnosu bol ovplyvnený aj z dôvodu zrušenia daňovej licencie od 1.1.2018 (odhadovaný negatívny vplyv vo výške 100 000 tis. eur), čo viac než z polovice kompenzovali nižšie odpisy daňových strát. Od 1.1.2018 totiž skončila možnosť uplatniť si odpis strát za obdobie 2010 až 2013. Dodatočným faktorom, ktorý prispel k medziročnému rastu výnosu bol pokračujúci rast ziskovosti firiem spojený s rastom ekonomiky.

Výnos **dane z príjmu vyberanej zrážkou** medziročne vzrástol o 17,2 % (30 738 tis. eur). Nárast je najmä z dôvodu zavedenia dane z dividend, ktorá zvýšila medziročne príjmy o 23 665 tis. eur. K rastu prispel aj vyšší rast HDP a jednorazové faktory. Naopak, vývoj priemernej úrokovej miery, ktorá tvorí makroekonomickú základňu, korigoval výnos nadol.

Medziročný nárast **príspevkov na sociálne zabezpečenie** (sociálnych aj zdravotných odvodov) predstavoval 6,8 %. Odvody ekonomicky aktívnych osôb (najmä bez vplyvu štátom plateného poistného) rástli medziročne o 8,4 %. Tento nárast bol spôsobený najmä pozitívnym vývojom na trhu práce. Pri sociálnych odvodoch bol výnos ovplyvnený nadol zavedením odvodovej odpočítateľnej položky na sociálne odvody pre dôchodcov a postupnou zmenou sadzieb odvodov do II. piliera. Pri zdravotných odvodoch k vyššiemu výnosu prispelo zrušenie odvodovej odpočítateľnej položky (OOP) na zdravotné odvody pre zamestnávateľa a úprava výpočtu OOP.

V rámci nedaňových príjmov vzrástol v roku 2018 **výnos z tržieb** za produkciu verejnej správy o 5,9 % (nárast o 223 114 tis. eur), pričom platby za ostatnú netrhovú produkciu poklesli o 0,7 % (príjmy z poplatkov za školy, školské zariadenia a materské školy).

¹² V septembri 2019 sa v rámci benchmarkovej revízie začal započítavať do výnosu spotrebnej dane z elektriny aj vplyv dotovania el. energie z obnoviteľných zdrojov (zelená energia). Pri podpore zelenej energie vzniká časový nesúlad medzi „subvenciami“, ktoré poskytujú distribútori výrobcovi pri nákupe energie a poplatkami, ktoré následne vyberú od konečných spotrebiteľov. Tento časový nesúlad má za následok aj rozdiel v cene elektrickej energie, pričom tento nesúlad by sa mal podľa metodiky ESA 2010 započítavať do deficitu. Zmena zvyšuje zároveň úroveň daňových príjmov aj subvencií. Výbor pre daňové prognózy tento vplyv nezahŕňal.

Dividendy a odvody zo zisku zaznamenali rast o 4,8 % (nárast o 18 725 tis. eur). Podniky s najvyšším výnosom ESA dividend do rozpočtu verejnej správy v roku 2018 boli Slovenský plynárenský priemysel, a.s. (266 014 tis. eur), Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a.s. (59 000 tis. eur) a tri energetické podniky (v súhrnnej výške 44 093 tis. eur). Najvyšší rast dividend zaznamenali v roku 2018 Západoslovenská energetika, a. s. o 37,8 % a Slovenský plynárenský priemysel, a. s. o 30,1 %.

K zníženiu príjmov z **úrokov** o 10,7 % (pokles o 20 506 tis. eur) oproti predchádzajúcemu roku prispel pokles časového rozlíšenia prémie zo štátnych dlhopisov v kapitole štátny dlh.

Výrazný nárast o 52,7 % zaznamenali v roku 2018 **granty a transfery** (nárast o 313 458 tis. eur). Tento nárast súvisí s akceleráciou čerpania EÚ fondov v treťom programovom období 2014-2020 a tiež s procesom ukončovania predchádzajúceho programového obdobia 2007 – 2013, v rámci ktorého došlo v roku 2018 k prijatiu záverečnej platby z Európskej komisie za OP Bratislavský kraj a na národnej úrovni k vysporiadaniu nezrovnalosti za OP Informatizácia spoločnosti.

2.1.2. Výdavky verejnej správy

Celkové výdavky verejnej správy v roku 2018 v metodike ESA 2010 dosiahli 37 520 833 tis. eur (41,8 % HDP). Medziročne sa celkové výdavky zvýšili o 7,1 %, čo predstavovalo nárast o 2 494 947 tis. eur.

Kompenzácie zamestnancov vzrástli v roku 2018 o 5,5 % (nárast o 439 452 tis. eur). Medziročný nárast výdavkov na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania ovplyvnilo predovšetkým zvýšenie platov štátnych zamestnancov (v štátnozamestnaneckom aj služobnom pomere) a zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme s výnimkou učiteľov vysokých škôl a pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov o 4,8 % s účinnosťou od 1. januára 2018.

Dane v roku 2018 vzrástli o 72,1 % (nárast o 62 862 tis. eur). Nárast bol spôsobený vyšším platením daní subjektov verejnej správy napr. miestnych daní a poplatkov, DPH, na obstaranie tovarov a služieb v rámci výkonu predmetu činnosti.

Medzispotreba (spotreba tovarov a služieb v rámci verejnej správy) sa zvýšila o 2,6 % (nárast o 125 881 tis. eur), čo bolo spôsobené najmä vyššími platbami za špeciálne služby ako sú napr. projektové práce, služby poskytnuté formou outsourcingu, komerčné, právne, auditorské a poradensko-konzultačné služby atď.

Celkové **subvencie** vzrástli o 7,4 %, čo predstavovalo nárast o 72 409 tis. eur. Išlo najmä o nárast subvencií Ministerstva dopravy a výstavby SR Železniciam SR vrátane spolufinancovania Kohézneho fondu, ktoré vzrástli oproti roku 2017 o 60 738 tis. eur a Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. vrátane spolufinancovania Kohézneho fondu a ERDF, ktoré vzrástli oproti roku 2017 o 32 815 tis. eur. Zároveň subvencie plynúce do poľnohospodárstva poklesli o 3,4 %.

Ostatné bežné transfery vzrástli o 47,8 % (nárast o 558 264 tis. eur), z toho v rámci ŠR prispel k nárastu bežných transferov nárast transferov jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám

o 67 885 tis. eur (predovšetkým občianskym združeniam, nadáciám a neziskovým organizáciám), ďalej na dôchodkové dávky, na peňažné príspevky na kompenzáciu a na aktívne opatrenia na trhu práce.

Sociálne transfery obyvateľstvu sú najväčšou položkou výdavkov rozpočtu verejnej správy, v roku 2018 mali podiel na celkových výdavkoch 46,1 % a oproti predchádzajúcemu roku vzrástli o 3,9 % (nárast o 616 334 tis. eur). Priaznivý ekonomický vývoj a najmä výborná dynamika trhu práce prispeli k poklesu dávok v hmotnej núdzi o 18,7 %. Nárast bežných transferov v Sociálnej poisťovni bol v hotovostných platbách z poistenia o 396 375 tis. eur (na nemocenské dávky, na dôchodkové dávky zo starobného poistenia, na úrazové dávky, na dôchodkové dávky z invalidného poistenia, na platené poistné za skupiny osôb ustanovené zákonom a dávky v nezamestnanosti).

V roku 2018 ostali výdavky na aktívne opatrenia trhu práce takmer na tej istej úrovni. Nemocenské dávky sa v roku 2018 zvýšili o 16,9 %. Na rast výdavkov Sociálnej poisťovne malo vplyv aj zvýšenie výdavkov na peňažné príspevky na kompenzáciu o 20,1 % (nárast súvisí najmä so zvýšením príspevku na opatrovanie).

Kapitálové výdavky sa zvýšili oproti predchádzajúcemu roku o 20,4 % (nárast o 629 018 tis. eur), predovšetkým z dôvodu zvýšenia hrubej tvorby fixného kapitálu o 17,6 %. Nárast o 501 807 tis. eur súvisí so zvýšenou mierou investovania verejnej správy z dôvodu zvýšeného čerpania fondov z EÚ. Najvýraznejší nárast čerpania kapitálových výdavkov bol u obcí (nárast o 277 226 tis. eur).

Výdavky verejnej správy (ESA 2010)	v tis. eur				
	Skutočnosť 2016	Skutočnosť 2017	Skutočnosť 2018	Rozpočet 2018	2018/2017 v %
Bežné výdavky	31 223 163	31 935 208	33 801 137	32 807 440	5,8
Kompenzácie zamestnancov	7 535 123	7 920 081	8 359 533	8 105 228	5,5
- Mzdy a platy	5 463 785	5 752 540	6 224 267	5 932 962	8,2
- Sociálne príspevky zamestnávateľov	2 071 338	2 167 541	2 135 266	2 172 266	-1,5
Medzis potreba	4 529 821	4 851 554	4 977 435	4 887 969	2,6
Dane	129 871	87 194	150 056	90 834	72,1
- Iné dane z produkcie	107 267	62 187	124 069	90 834	99,5
- Bežné dane z majetku, atď.	22 604	25 007	25 987	0	3,9
Subvencie	881 043	975 631	1 048 040	394 236	7,4
- Dotácie do poľnohospodárstva ¹³	57 859	92 942	89 744	128 532	-3,4
- Dotácie do dopravy	242 321	164 510	202 058	167 921	22,8
- cestná doprava	228 690	718 179	756 238	158 300	5,3
- železničná doprava	9 633	9 051	9 015	8 621	-0,4
- Ostatné	580 863	718 179	756 238	97 783	5,3
Dôchodky z majetku (Úrokové náklady)	1 372 964	1 216 504	1 207 231	1 135 847	-0,8
Celkové sociálne transfery	15 519 976	15 715 280	16 331 614	16 402 778	3,9
- Sociálne dávky okrem naturálnych soc. transf.	11 281 545	11 468 738	11 856 326	11 935 898	3,4
- Dôchodkové dávky zo starob. a inv. poistenia	6 829 807	7 128 820	7 422 996	7 432 846	4,1
- Štátne sociálne dávky a podpora	1 320 384	1 318 087	1 346 088	1 337 774	2,1
- na prídavok na dieťa	312 838	311 062	312 721	314 658	0,5

¹³ Položky vyznačené kurzívou sú vykázané na hotovostnej báze z analytických dôvodov.

	Skutočnosť 2016	Skutočnosť 2017	Skutočnosť 2018	Rozpočet 2018	2018/2017 v %
- pri narodení dieťaťa a príspev. rodičom	43 890	44 012	44 011	42 084	0,0
- na rodičovský príspevok	352 444	361 299	368 688	372 917	2,0
- na dávku v hmotnej núdzi	182 686	153 786	124 999	151 955	-18,7
- na peňažné príspevky na kompenzáciu	226 343	243 811	292 862	282 085	20,1
- ostatné	202 183	204 117	202 807	174 075	-0,6
- Platené poisťné za skupiny osôb ust. zákonom	1 626 516	1 546 139	1 484 358	1 646 794	-4,0
- sociálne poistenie	231 496	242 915	295 381	304 381	21,6
- zdravotné poistenie	1 392 100	1 300 135	1 188 977	1 219 447	-8,5
- Nemocenské dávky	479 094	570 719	667 168	613 984	16,9
- Dávky v nezamestnanosti	171 630	167 655	183 745	162 901	9,6
- Aktívne opatrenia trhu práce	69 276	53 323	53 109	58 653	-0,4
- Naturálne sociálne transfery (zdr. zariadenia)	4 238 431	4 246 542	4 475 288	4 466 880	5,4
Ostatné bežné transfery	1 254 365	1 168 964	1 727 228	1 790 548	47,8
z toho: Odvody do rozpočtu EÚ	684 196	601 959	763 637	768 122	26,9
z toho: 2% z daní na verejnoprospešný účel	61 631	63 419	68 343	64 585	7,8
Kapitálové výdavky	3 309 862	3 090 678	3 719 696	2 367 643	20,4
Kapitálové investície	2 966 323	2 806 348	3 394 856	2 138 678	21,0
- Tvorba hrubého fixného kapitálu	2 758 000	2 851 306	3 353 113	2 163 277	17,6
- Zmena st. zásob+Nadobudnutie - Úbytok cenností	21 319	-93 441	21 207	13 822	122,7
- Nadobud. mínus úbytok nef. neproduk. aktív	187 004	48 483	20 536	-38 421	-57,6
Kapitálové transfery	343 539	284 330	324 840	228 965	14,2
- Investičné dotácie a ostatné kapit. transf.	343 539	284 330	324 840	228 965	14,2
Výdavky spolu	34 533 025	35 025 886	37 520 833	35 175 083	7,1
% z HDP	42,6	41,4	41,8	39,3	0,4

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

2.2. Štrukturálne saldo, cyklická zložka a jednorazové vplyvy

Štrukturálne saldo predstavuje analytický ukazovateľ, ktorým sa hodnotí fiškálna politika krajiny. Štrukturálne saldo analyticky očisťuje nominálne saldo o vplyv ekonomického cyklu a jednorazové efekty. Vývoj štrukturálneho salda predstavuje jeden z kľúčových ukazovateľov pri hodnotení súladu s európskymi a národnými fiškálnymi pravidlami.¹⁴

Štrukturálne saldo dosiahlo v roku 2018 hodnotu **-1,5 % HDP**¹⁵. Medziročná zmena štrukturálneho salda oproti úrovni z roku 2017 zodpovedá štrukturálnej expanzii na úrovni 0,5 p. b. HDP. To znamená, že konsolidačné úsilie na jednoročnom horizonte nenaplnilo požiadavky európskych fiškálnych

¹⁴ Pre účely súhrnnej výročnej správy používa MFSR údaje zaslané v rámci jesennej notifikácie Eurostatu. Odhad cyklickej zložky vychádza z produkčnej medzery na základe najaktuálnejšej prognózy MF SR schválenej výborom pre makroekonomické prognózy. Odhad jednorazových opatrení vychádza z metodiky Európskej komisie.

¹⁵ Na základe predbežnej hodnoty nominálneho salda VS (-1,06 % HDP) pre jesennú notifikáciu Eurostatu za rok 2018.

pravidiel¹⁶ o 1,0 p. b. HDP. Na dvojročnom horizonte je kumulatívna konsolidácia na úrovni 0,8 p. b. HDP, čo predstavuje mierne (nevýrazné) odchýlenie o 0,1 p. b. HDP.

Keďže úrokové náklady ostali medziročne približne na rovnakej úrovni, medziročný nárast štrukturálneho deficitu sa prejavuje približne v rovnakej miere do zhoršenia štrukturálneho primárneho salda. Štrukturálny primárny prebytok dosiahnutý v roku 2017 sa tak v roku 2018 dostal do deficitu 0,2 % HDP.

Výpočet štrukturálneho salda a konsolidačného úsilia (ESA 2010)			
	% HDP		
	2016	2017	2018
1. Saldo verejnej správy podľa ESA 2010*	-2,48	-0,95	-1,06
2. Jednorazové vplyvy **	0,0	0,0	0,0
3. Cyklická zložka**	-0,1	0,1	0,5
4. Štrukturálne saldo verejnej správy (1-2-3)**	-2,4	-1,1	-1,5
5. Konsolidačné úsilie (medziročná zmena 4)**	0,2	1,3	-0,5
p. m. primárne štrukturálne saldo (štrukturálne saldo po odpočítaní nákladov na obsluhu dlhu)	-0,7	0,4	-0,2

* V súlade s údajmi pre jesennú notifikáciu Eurostatu za rok 2018.

Zdroj: MF SR

** zaokrúhlené na jedno desatinné miesto

Výpočet štrukturálneho salda predpokladá očistenie nominálneho salda o dva základné komponenty. Vplyv ekonomického cyklu je vyjadrený prostredníctvom cyklickej zložky. Cieľom tejto úpravy je vyjadriť reakciu príjmov a výdavkov verejných financií na zmeny v produkčnej medzere. Veľkosť cyklickej zložky závisí od veľkosti produkčnej medzery a od elasticít vybraných príjmových a výdavkových kategórií, ktoré reagujú na výkyvy v ekonomickej aktivite. Prípadné prehrievanie alebo podchladenie ekonomiky tak môže zásadne vplývať na výsledné nominálne saldo verejnej správy. V roku 2018 sa prehrievanie ekonomiky prehĺbilo, čo znamená, že sa slovenská ekonomika nachádzala vyššie nad úrovňou svojho potenciálneho výkonu. Cyklický vývoj tak v roku 2018 priniesol pozitívny vplyv na nominálne saldo VS vo výške 0,5 % HDP.

Druhým komponentom vstupujúcim do výpočtu sú jednorazové vplyvy, teda príjem alebo výdavok verejnej správy bez trvalého alebo opakujúceho sa charakteru. Sledujú sa vzniknuté okolnosti s časovo obmedzeným vplyvom na saldo verejnej správy. Slovenská legislatíva nepozná presnú definíciu jednorazových vplyvov¹⁷ a pre účely Súhrnnej výročnej správy preberá Ministerstvo financií SR princípy aplikované v metodike Európskej Komisie pre identifikáciu jednorazových opatrení¹⁸. V nasledujúcej tabuľke sú uvedené jednorazové vplyvy identifikované v rokoch 2016 až 2018. **V roku 2018 neboli identifikované žiadne jednorazové opatrenia.**

¹⁶ Európske fiškálne pravidlá vyžadovali v rokoch 2017 a 2018 dosiahnutie konsolidačného úsilia na úrovni 0,5 % HDP. Za výraznú odchýlku sa považuje nenaplnenie konsolidačných požiadaviek o viac než 0,5 p.b. HDP na jednoročnom horizonte resp. 0,25 p.b. na dvojročnom horizonte. V súhrnnej výročnej správe používa MF SR prepočítané odchýlky na základe najaktuálnejších údajov z poslednej jesennej notifikácie Eurostatu. V návrhu rozpočtového plánu uvádza MFSR tzv. „zafixované“ hodnoty odchýlok do roku 2018 na základe hodnotenia Európskej komisie z jarnej prognózy (ktorá uvažuje s jarnou notifikáciou Eurostatu)

¹⁷ Jednorazové vplyvy sa spomínajú bez metodického popisu v zákone o rozpočtových pravidlách verejnej správy (523/2004 Z. z.) a v Ústavnom zákone o rozpočtovej zodpovednosti (493/2011 Z. z.)

¹⁸ Princípy Európskej komisie sú vecne popísané v tzv. Vade Mecum (str. 28), ktorý predstavuje manuál k Paktu stability a rastu.

Jednorazové vplyvy (ESA 2010, vplyv na saldo VS)							
	kat.	mil. eur			% HDP		
		2016	2017	2018	2016	2017	2018
Jednorazové vplyvy spolu		-35	0	0	-0,04	0,00	0,00
- korekcia odvodu do EÚ rozpočtu	V*	-35	0	0	-0,04	0,00	0,00

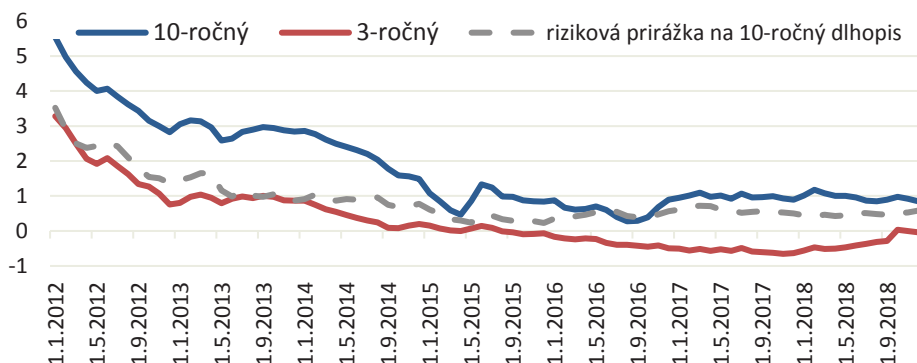
P - príjmová položka, V - výdavková položka; ** (+) reštrikcia (-) expanzia Zdroj: MF SR

2.3. Vyhodnotenie plnenia cieľov stratégie riadenia štátneho dlhu

Finančné trhy pokračovali v klesajúcom trende celý druhý polrok 2018. Na akciovom trhu prebiehali výpredaje globálne vo všetkých regiónoch. Obavy sa sústreďovali najmä na nepriaznivý vývoj v Číne, kde k stratám mohli prispieť aj obchodné spory s USA. Dlhodobé úrokové sadzby reagovali takisto všeobecným poklesom. Po štyroch zvýšeníach krátkej referenčnej sadzby americkej centrálnej banky v roku 2018 bola americká výnosová krivka na krátkom horizonte prevrátená. ECB v decembri 2018 ukončila svoj program kvantitatívneho uvoľňovania. Kurz eurodolára sa pohyboval v relatívne úzkom pásme okolo úrovne 1,14 EUR/USD. Spolu s finančným trhom prudko klesla aj cena ropy. Dôvodom bolo nielen spomalenie niektorých regiónov globálnej ekonomiky, ale aj zvýšenie produkcie zo strany Saudskej Arábie o 1 mil. barelov denne.

Financovanie slovenského štátneho dlhu v roku 2018 zabezpečovala Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity v mene MF SR v stabilných podmienkach bez nutnosti použitia menej tradičných foriem financovania. Úrokové sadzby sa aj v roku 2018 držali na rekordne nízkych úrovniach, čo umožnilo zlepšovať rizikové parametre portfólia štátneho dlhu pri súčasnom poklese úrokových nákladov aj napriek rastu nominálneho dlhu. Priemerná splatnosť portfólia stúpila na 8,5 roka a priemerná dĺžka na 7,5 roka. Vývoj rizikových parametrov je v súlade s celkovým trendom v eurozóne a približne na úrovni krajín OECD.

Výnosy vybraných slovenských vládnych dlhopisov a riziková prirážka voči nemeckým 10-ročným štátnym dlhopisom (v % a p.b.)

Zdroj: Bloomberg, MF SR

2.3.1. Vyhodnotenie plnenia cieľov stratégie riadenia štátneho dlhu

V rámci stratégie¹⁹ riadenia štátneho dlhu boli stanovené kvantitatívne limity pre refinančné a úrokové riziko. Cieľom riadenia dlhu je dosiahnutie tesného priblíženia sa k stanoveným hodnotám, resp. udržanie parametrov dlhu čo najbližšie k stanoveným hodnotám.

- Hodnota **refinančného rizika** kumulatívnej splatnosti aktív a pasív do jedného roka bola stanovená na úrovni 20 % kumulatívnej splatnosti aktív a pasív splatných **do jedného roka** ku celkovému kumulatívne saldu aktív a pasív. Hodnota tohto kritéria ku koncu roka 2018 medziročne poklesla o asi 1 percento z hodnoty 15,8 % vykazanej ku koncu roka 2017 na úroveň 14,8 %. Hodnota refinančného rizika kumulatívnej splatnosti aktív a pasív **do piatich rokov** bola stanovená na úrovni 55 % kumulatívnej splatnosti aktív a pasív splatných do piatich rokov ku celkovému kumulatívne saldu aktív a pasív. Hodnota tohto kritéria dosiahla úroveň 38,9 % na konci roka 2018. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka došlo k nárastu o viac ako 5 percent z hodnoty 33,8 %. Nárast bol spôsobeným najmä presunom medzi časovými rozpätiami a novými emisiami v roku 2018.
- Hodnota **úrokového rizika** kumulatívnej refixácie aktív a pasív **do jedného roka** bola stanovená na úrovni 25 % kumulatívnej splatnosti aktív a pasív refixovaných do jedného roka ku celkovému kumulatívne saldu aktív a pasív. Hodnota tohto kritéria bola na úrovni 14,9 % ku koncu roka 2018 (15,9 % ku koncu roka 2017). Hodnota úrokového rizika kumulatívnej refixácie aktív a pasív **do piatich rokov** bola stanovená na úrovni 55 % kumulatívnej splatnosti aktív a pasív refixovaných do piatich rokov ku celkovému kumulatívne saldu aktív a pasív. Hodnota tohto kritéria bola na úrovni 39,1 % ku koncu roka 2018 (34 % ku koncu roka 2017). Nárast bol spôsobeným najmä presunom medzi časovými rozpätiami a novými emisiami v roku 2018.
- V roku 2018 boli otvorené 2 nové línie dlhopisov so splatnosťou 10 a 50 rokov. 10-ročný dlhopis so splatnosťou v roku 2028 bol predaný prostredníctvom syndikátu vybraných primárnych dealerov s kupónovým výnosom 1% v menovitej hodnote 1 mld. euro a tiež bol predávaný formou aukčného predaja. 50-ročný dlhopis so splatnosťou v roku 2068 bol predaný prostredníctvom syndikátu vybraných primárnych dealerov s kupónovým výnosom 2,25 % v menovitej hodnote 0,5 mld. euro.

V uvedenom roku boli splatené tri emisie, z toho jedna emisia registrovaná na Slovensku denominovaná v mene EUR, dve emisie registrované v zahraničí. K 31.12.2018 malo MF SR „živých“ celkovo 26 emisií (z toho 8 emisií registrovaných v zahraničí). Okrem meny EUR boli ku koncu roka 2018 emitované slovenské štátne dlhopisy aj v menách USD, CHF a NOK. Aj v roku 2018 ARDAL realizovala spätné nákupy štátnych cenných papierov s cieľom efektívnejšieho riadenia dlhu a likvidity. Spätné nákupy dlhopisov uľahčujú nárazové splácanie veľkých emisií, mierne znižujú náklady na správu hotovostnej rezervy a umožňujú znížiť veľkosť dlhu ku koncu roka.

¹⁹ <https://www.ardal.sk/sk/o-nas/strategia-riadenia-dlhu>

2.3.2. Riadenie štátneho dlhu v roku 2018

Nasledujúca tabuľka prezentuje základné kvantitatívne parametre riadenia štátneho dlhu v roku 2018. Štruktúra tabuľky obsahuje priemernú úrokovú sadzbu a splatnosť pri novom vydanom (emitovanom) dlhu.

Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity emitovala v mene MF SR v roku 2018 cenné papiere v celkovej hodnote 3 100 500 tis. eur, pričom vydala dlhopisy denominované len v mene EUR s fixnou úrokovou sadzbou s priemernou váženou splatnosťou **necelých 19 rokov**. V roku 2018 boli vydané štátne pokladničné poukážky v objeme 800 000 tis. eur. Okrem cenných papierov boli na krytie dlhu prijaté úvery v nominálnej hodnote 301 000 tis. eur s priemernou váženou úrokovou sadzbou 0,37 % a s priemernou váženou splatnosťou 11,5 roka.

Štátny dlh realizovaný v roku 2018 (tis. eur)				
Typ cenného papiera	Nominálna hodnota	Priemerný úrok / prirážka (ŠD float)	Priemerná splatnosť (rok)	Typ kupónovej sadzby
ŠD fix	3 100 500	1,29%	18,8	fixná
ŠD float	0	-	-	-
ŠPP	800 000	-0,33%	0,7	nulová
Úvery	301 000	0,37%	11,5	fixná
Hrubý dlh	4 201 500	-	-	-
ŠD spätný odkup (2019)	0	-	-	-
ŠD spätný odkup (2018)	-188 509	-0,31%	0,6	fixná
Čistý dlh	4 201 500	-	-	-

Zdroj: MF SR

Štruktúra prezentovaných priemerných úrokov (nákladov) a splatností zodpovedá jednotlivým druhom cenných papierov, ktoré boli v rámci svojej kategórie agregované. „ŠD fix“ označuje dlhopis s pevnou úrokovou sadzbou, „ŠD float“ dlhopis s plávajúcou úrokovou sadzbou, kde náklad tvorí meniacia sa sadzba (6M EURIBOR) a prirážka. „ŠD spätný odkup (2019/2018)“ označujú predčasné umorenie (2019/2018) štátnych dlhopisov pôvodne splatných v neskoršom období. Tieto transakcie fakticky môžu znížiť dlh v roku 2019 (resp. v priebehu roka 2018), a preto je v tabuľke uvedený dlh v hrubom vyjadrení aj ako čistá pozícia. V roku 2018 však spätné odkupy nemali vplyv na rozdiel medzi čistým a hrubým dlhom k 31.12.2018. Vážená priemerná úroková sadzba všetkých dlhopisov „živých“ v roku 2018 sa znížila približne o 0,16 p. b. oproti roku 2017, a to na úroveň 2,76 %. Zmenu spôsobil pokles priemerného nákladového úroku pri dlhopisoch s fixnou úrokovou sadzbou.

3. Čisté bohatstvo

Prvé dve kapitoly súhrnnej výročnej správy hodnotia hospodárenie verejných financií z pohľadu sektora verejnej správy tak, ako ho definuje Eurostat v metodike ESA. Tento pohľad je v podmienkach krajín EÚ najviac zaužívaný kvôli tomu, že európske fiškálne pravidlá²⁰ sú formulované pre verejnú správu a národné rozpočty väčšiny krajín sú zostavované v súčasnosti tiež za okruh verejnej správy a v tejto metodike. **Táto kapitola rozširuje pohľad na verejné financie z verejnej správy na verejný sektor a jeho hlavný ukazovateľ čisté bohatstvo.** Povinnosť prezentovať v súhrnnej výročnej správe čisté bohatstvo a tiež informácie o hospodárení podnikov štátnej správy vyplýva z ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti, pričom **dôraz je kladený na vysvetlenie medziročných zmien položiek čistého bohatstva.**

3.1. Koncept čistého bohatstva

Verejný sektor je širší pojem ako verejná správa, nad rámec sektora verejnej správy zahŕňa aj podniky verejnej správy a Národnú banku Slovenska. V podmienkach Slovenska je verejný sektor definovaný ústavným zákonom o rozpočtovej zodpovednosti z dôvodu potreby vyčíslenia čistého bohatstva SR.

Čisté bohatstvo popisuje stav hospodárenia verejného sektora ku koncu roka. Podľa ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti sa pod čistým bohatstvom rozumie: *súčet vlastného imania subjektov verejnej správy, vlastného imania Národnej banky Slovenska, vlastného imania podnikov štátnej správy a podnikov miestnej samosprávy, upravený o implicitné záväzky, iné aktíva a iné pasíva vrátane podmienených záväzkov.*

Čisté bohatstvo má špecifickú štruktúru, a preto je veľmi dôležitá jeho správna interpretácia. Pri veľkosti čistého bohatstva má význam analyzovať len jednotlivé zložky jeho štruktúry, ako napríklad vlastné imanie podnikov, podmienené záväzky, či implicitné záväzky, pretože tie majú z ekonomického hľadiska samostatnú vypovedaciu schopnosť. Čisté bohatstvo treba vnímať ako komplex všetkých typov ukazovateľov, ktoré je podstatné sledovať z hľadiska finančnej stability a bohatstva štátu.

Analýza a vysvetlenie medziročných zmien zložiek čistého bohatstva poskytujú dôležité informácie o hospodárení štátu, ktoré nemusí zachytiť tradičný pohľad na saldo a dlh verejnej správy. Existujú totiž politiky a transakcie, ktoré sa z metodických dôvodov nemusia prejaviť na salde a dlhu verejnej správy, ale majú negatívny alebo naopak pozitívny vplyv na čisté bohatstvo štátu. Koncept čistého bohatstva teda umožňuje predovšetkým kvalitnejšie zhodnotenie hospodárskej politiky štátu z pohľadu verejných financií.

²⁰ Ide najmä o pravidlá Paktu stability a rastu, ktoré stanovujú hranicu deficitu verejnej správy 3 % HDP a dlhu verejnej správy 60 % HDP (bližšie o európskych fiškálnych pravidlách pozri slovník základných pojmov).

3.2. Odhad čistého bohatstva za rok 2018

Odhadnutá výška čistého bohatstva Slovenskej republiky dosiahla k 31.12.2018 zápornú hodnotu **237 213 457 tis. eur (-264,4 % HDP)**. Oproti predchádzajúcemu roku sa zhoršila hodnota čistého bohatstva o 61 106 692 tis. eur, čím sa zvýšil negatívny podiel na HDP o 56 p. b.

Odhad čistého bohatstva Slovenskej republiky k 31.12.2018		v % resp. v tis. eur			
		31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	Δ 2018-2017
Vlastné imanie verejného sektora	(1)	-21 732 774	-22 724 593	-26 278 126	-3 553 533
VI súhrnného celku verejnej správy		-18 875 763	-19 962 428	-23 760 933	-3 798 505
VI podnikov MH Manažment, a.s.		279 673	279 711	274 920	-4 791
VI Národnej banky Slovenska		-3 136 684	-3 041 876	-2 792 113	249 763
Implicitné záväzky	(2)	88 807 252	145 286 497	199 901 733	54 615 236
Podmienené záväzky	(3)	12 948 856	13 802 825	17 082 706	3 279 881
Iné aktíva	(4)	2 762 037	5 831 292	6 049 108	217 816
Čisté bohatstvo SR (1-2-3+4)		-120 726 845	-175 982 623	-237 213 457	-61 230 834
v % HDP		-148,9*	-208,2*	-264,4	-56,2

*Údaje za HDP boli revidované z dôvodu benchmarkovej revízie ŠÚ SR v októbri 2019

Zdroj: MF SR

V roku 2019 realizoval Štatistický úrad povinnú benchmarkovú revíziu národných účtov, ktorá sa dotkla aj hodnoty HDP za uplynulé roky. Zároveň došlo k oprave hodnoty vlastného imania súhrnného celku za rok 2017 (0,2 % HDP), nakoľko uvedená hodnota v správe za rok 2017 bola na nekonsolidovanej báze. Ďalej došlo k aktualizácii vlastného imania podnikov MH Manažment, a.s. za rok 2017, ktoré pokleslo o 110 tis. eur. Pokles HDP z dôvodu revízie spôsobil zvýšenie záporného podielu čistého bohatstva k HDP za rok 2016 o 0,17 p. b. a za rok 2017 o 0,86 p. b. Údaje za rok 2018 boli prepočítané voči aktuálnemu HDP zverejnenému v rámci októbrovej notifikácie.

Podrobnému vysvetleniu zmien v jednotlivých zložkách čistého bohatstva sa venujú nasledovné podkapitoly s výnimkou vlastného imania podnikov MH Manažmentu, a.s. Vlastné imanie podnikov MH Manažmentu, a.s. tvorí podmnožinu podnikov štátnej správy, ktorá je pre účely vyčíslenia čistého bohatstva uvedená osobitne, pretože táto skupina podnikov nie je súčasťou súhrnného celku, a preto nie je predmetom účtovnej konsolidácie. Vlastné imanie podnikov MH Manažmentu, a.s. tvorí súčet vlastných imaní jednotlivých podnikov z individuálnych účtovných závierok, pričom veľkosť vlastného imania je prepočítaná vlastníckym podielom štátu v týchto podnikoch.

Vlastné imanie podnikov MH Manažmentu kleslo ku koncu roka 2018 oproti predchádzajúcemu roku o 4 791 tis. eur najmä vplyvom výsledkov hospodárenia podnikov za bežné obdobie.

3.2.1. Vlastné imanie súhrnného celku verejnej správy

Vlastné imanie súhrnného celku²¹ dosiahlo k 31.12.2018 zápornú hodnotu -23 760 933 tis. eur, pričom je tvorené záporným výsledkom hospodárenia vo výške -24 028 940 tis. eur (z toho výsledkom hospodárenia bežného obdobia vo výške -4 513 298 tis. eur), podielmi iných účtovných jednotiek v hodnote 180 582 tis. eur a oceňovacími rozdielmi v hodnote 87 424 tis. eur. **Medziročne sa vlastné imanie súhrnného celku úhrnom znížilo o 3 798 505 tis. eur.**

Na vlastné imanie súhrnného celku má vplyv najmä dosiahnutý výsledok hospodárenia bežného obdobia jednotlivých subjektov (v podnikateľskom prostredí chápaný ako „zisk alebo „strata“) ako aj výsledok hospodárenia minulých období (ovplyvnený prevodom výsledku hospodárenia bežného obdobia za posledný rok alebo významnými účtovnými opravami minulých období). V menšej miere ovplyvňujú vlastné imanie oceňovacie rozdiely a výška fondov (rezervné fondy, kapitálové fondy).

Z pohľadu veľkosti podielu na vlastnom imaní súhrnného celku je najvýznamnejšia ústredná správa a v rámci nej Ministerstvo financií SR. Špecifické postavenie Ministerstva financií SR spočíva v tom, že účtuje o všetkých poskytnutých transferoch zo štátneho rozpočtu, ktoré sa vykazujú jednak vo výdavkoch daného roka, a akurátne aj v nákladoch. Ide o rôzne druhy transferov, ktoré nemusia reálne poskytovať len Ministerstvo financií SR, ale aj ostatné kapitoly štátneho rozpočtu a ich rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti. Na druhej strane Ministerstvo financií SR účtuje o najdôležitejších príjmoch verejnej správy, a to o daňových a veľkej časti nedaňových príjmoch štátneho rozpočtu.

Na výsledok hospodárenia Ministerstva financií SR (resp. ústrednej správy) majú najdôležitejší vplyv dve transakcie, pričom tieto nemajú rovnaký charakter v peňažnom – hotovostnom vyjadrení daného roka. Vzhľadom na doterajšie deficitné hospodárenie štátneho rozpočtu, je hotovostný deficit jedným z dôvodov záporného účtovného výsledku hospodárenia (za rok 2018 vo výške 1 182 242 tis. eur). Naakumulované záporné výsledky hospodárenia štátneho rozpočtu za predchádzajúce roky sú súčasťou výsledku hospodárenia minulých rokov.

Ďalšou objemovo významnou transakciou, ktorá vplýva na záporný výsledok hospodárenia ústrednej správy je účtovanie o dlhodobej rezerve na zamestnanecké požitky zamestnancov štátnych rozpočtových a štátnych príspevkových organizácií (napríklad výsluhové dôchodky vojakov, policajtov, sudcov, životné a pracovné jubileá). Výška tejto rezervy sa vyказuje na základe expertného odhadu, ktorý berie do úvahy súčasnú legislatívu v oblasti poskytovania zamestnaneckých požitkov (benefitov) v ústrednej správe, znenia kolektívnych zmlúv a vyššej kolektívnej zmluvy v ústrednej správe, počet zamestnancov, ich vekovú štruktúru a ďalšie faktory. Cieľom výpočtu a zverejňovania tejto dlhodobej rezervy (záväzku) je aplikácia ustanovení medzinárodných účtovných štandardov a tým z relevantných dát informovať o záväzku štátu voči svojim zamestnancom, ktorý vyplýva zo súčasnej legislatívnej

²¹ Koncept „súhrnného celku“ je definovaný v Súhrnnej účtovnej závierke a je odlišný od definície verejnej správy podľa zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Verejná správa tvorí najpodstatnejšiu časť súhrnného celku, avšak do súhrnného celku vstupujú aj iné subjekty, ktoré nie sú štatisticky zaradené do verejnej správy podľa metodiky ESA 2010.

povinnosti. Čo je pri rezervách neisté, je výška a čas plnenia týchto záväzkov, v súlade s definíciou účtovných rezerv. K 31.12.2018 bola vykázaná rezerva na zamestnanecké požitky ústrednej správy, o ktorej účtuje Ministerstvo financií SR, vo výške 29 050 349 tis. eur, čo je medziročne viac o 5 229 348 tis. eur. Podiel výsluhových dôchodkov štyroch rezortov, v ktorých sa uplatňujú tieto benefity tvorí 97,1 % z celkovej rezervy, a to 28 215 342 tis. eur, pričom ide najmä o výsluhové dôchodky pre dôchodcov (13 363 722 tis. eur) a výsluhové dôchodky pre súčasných zamestnancov (14 304 963 tis. eur). Medziročná zmena bola premietnutá s vplyvom na výsledok hospodárenia bežného roka vo výške 5 229 348 tis. eur (bližší popis je v prílohe č. 3, v časti B.I Rezervy). Hotovostné plnenie tohto záväzku sa však do výdavkov štátneho rozpočtu premieta postupne, nie vo výške každoročnej aktualizácie rezervy, keďže ide o náklady, ktoré štát vynaloží v priebehu budúcich rokov (počas trvania nároku na zamestnanecké benefity, čo môžu byť desiatky rokov). Z pohľadu rozpočtových výdavkov na zamestnanecké benefity sú plánované výdavky na jeden konkrétny rok.

Výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia 2018, ktorý je výsledkom rozdielu účtovných výnosov a účtovných nákladov dosiahol za celý súhrnný celok -4 513 298 tis. eur, pričom medziročne došlo k prehĺbeniu záporného výsledku, a to o 1 414 838 tis. eur. Záporný výsledok hospodárenia ústrednej správy (po odpočítaní podielu iných účtovných jednotiek) vo výške -5 017 597 tis. eur je medziročne horší o 1 404 832 tis. eur, a to z dôvodu vyšších nákladov (najmä tvorbou spomenutej rezervy na zamestnanecké požitky).

Výsledok hospodárenia minulých rokov súhrnného celku tvorí najmä:

- nerozdelený zisk resp. neuhradená strata obchodných spoločností,
- prevod zostatkov kapitálových fondov, rezervných fondov a ostatných fondov obchodných spoločností,
- prevod zostatku fondov ústrednej správy,
- výsledok hospodárenia všetkých rozpočtových organizácií ústrednej správy,
- opravy významných chýb minulých účtovných období resp. zmeny účtovných metód a zásad s vplyvom na hospodárenie minulých období.

Celkovo dosiahol výsledok hospodárenia minulých rokov za súhrnný celok hodnotu -19 515 642 tis. eur a medziročne je horší o 2 422 275 tis. eur. Ústredná správa dosiahla -36 503 434 tis. eur, čo je o 3 088 675 tis. eur horší výsledok ako za rok 2017 (-33 414 759 tis. eur). Negatívny vplyv malo najmä preúčtovanie výsledku hospodárenia za rok 2017 do výsledku hospodárenia minulých rokov. Na druhej strane pozitívny vplyv mala zmena účtovnej metódy pri odpisovaní dlhodobého majetku (v štátnych rozpočtových a príspevkových organizáciách), ktorá bola vyčíslená aj v roku 2018 a dosiahla hodnotu 304 739 tis. eur.

Ďalšie skupiny subjektov súhrnného celku dosiahli výsledok hospodárenia minulých rokov nasledovne: obce 10 013 663 tis. eur a medziročne je nižší o 176 186 tis. eur, vyššie územné celky 1 161 168 tis. eur a medziročne je nižší o 105 099 tis. eur, ostatné subjekty 1 676 077 tis. eur a medziročne zhoršenie o 75 081 tis. eur.

Oceňovacie rozdiely vznikajú z precenenia majetku a záväzkov, z precenenia kapitálových účastí v obchodných spoločnostiach, ktoré nie sú súčasťou súhrnného celku alebo predstavujú menšinové podiely subjektov súhrnného celku v obchodných spoločnostiach. Oceňovacie rozdiely dosiahli k 31.12.2018 kladnú hodnotu 87 424 tis. eur a medziročne boli vyššie o 51 171 tis. eur, a to najmä vyššími oceňovacími rozdielmi obcí z dôvodu precenenia kapitálových účastí v obchodných spoločnostiach.

Ako **podiely iných účtovných jednotiek** sa vykazuje hodnota, ktorá neprináleží subjektom súhrnného celku, keďže pochádza z menšinových podielov v obchodných spoločnostiach, ktoré sú väčšinovo vlastnené „tretími“ stranami (napríklad súkromnými spoločnosťami, zahraničnými subjektmi). Hodnota týchto podielov sa vykazuje v súhrnnej účtovnej závierke na samostatnej položke práve preto, aby deklarovala nárok iných vlastníkov na vlastné imanie spoločností, ktorých spoluvlastníkom je niektorý subjekt súhrnného celku. Podiely iných účtovných jednotiek zahŕňajú nielen podiel na aktuálnom výsledku hospodárenia, ale aj na ostatných položkách vlastného imania.

Medziročne sa hodnota podielov iných účtovných jednotiek znížila o 12 564 tis. eur, a to najmä v miestnej samospráve, u obcí 12 456 tis. eur.

3.2.2. Vlastné imanie podnikov štátnej správy

Vlastné imanie podnikov štátnej správy dosiahlo k 31.12.2018 hodnotu **17 082 702 tis. eur (19,03 % HDP)**. Uvedený údaj je nekonsolidovaný a predstavuje súčet vlastných imaní jednotlivých podnikov z individuálnych účtovných závierok prepočítaný na veľkosť vlastníckych podielov štátu. Tento údaj nemožno dávať do súvislosti s údajom o celkovom čistom bohatstve v časti 3.2., pretože v rámci čistého bohatstva sú všetky podniky okrem podnikov MH Manažmentu, a.s. zaradené do súhrnného celku a údaje o vlastnom imaní sú konsolidované.

Vlastné imanie podnikov štátnej správy oproti predchádzajúcemu roku vzrástlo o **30 548 tis. eur**. V nasledujúcej časti sú podrobnejšie komentované zmeny vlastného imania za vybrané podniky. Príloha č. 1 obsahuje tabuľkový prehľad všetkých podnikov štátnej správy, výšku vlastníckych podielov štátu (k 31.12.2018) a výšku ich vlastných imaní a výsledky hospodárenia za posledné tri roky. Novou prílohou č. 2 k štátnym podnikom je prehľad o štruktúre medziročnej zmeny ich vlastného imania podľa jednotlivých položiek vlastného imania.

Pri komentovaní medziročných zmien vlastného imania vybraných podnikov sa pre účely tejto správy zameriavame najmä na päť hlavných položiek, ktoré spôsobujú prírastok alebo úbytok vlastného imania:

- **Výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia** predstavuje čistý zisk (prírastok VI) alebo stratu (úbytok VI) za sledovaný rok. Táto položka je najvýznamnejšia, pretože výsledky hospodárenia priamo poukazujú na príspevok podniku k hodnote čistého bohatstva.
- **Dividendy** sú položkou, ktorá sa zvyčajne vypláca zo zisku minulého účtovného obdobia a spôsobuje úbytok vlastného imania. Dividendy môžu byť v danom roku vyplatené, alebo len

schválené na rozdelenie a následne vyplatené v neskoršom období. Pri dividendách sú osobitne spomenuté superdividendy²², ak ich výplata bola v danom roku u podniku zaznamenaná.

- **Priame vklady spoločníkov do vlastného imania** zvyšujú vlastné imanie spoločností²³. Pod priamymi vkladmi sa rozumejú peňažné a nepeňažné vklady do základného imania, do kapitálových fondov alebo vklady použité na úhradu straty.
- **Zmeny precenenia majetku a záväzkov** môžu znižovať aj zvyšovať vlastné imanie na základe rozdielu medzi účtovným a reálnym ocenením určitých položiek majetku a záväzkov. Konkrétne prípady sú bližšie vysvetlené pri jednotlivých spoločnostiach.
- Pod „**ostatné zmeny**“ zaradujeme opravy významných chýb minulých účtovných období a rozdiely zo zmien použitých účtovných metód a účtovných zásad, ktoré sa účtujú priamo do vlastného imania (do výsledku hospodárenia minulých období), a ktoré môžu spôsobiť úbytok alebo prírastok vlastného imania podniku. Patria sem taktiež zmeny rezerv zo zabezpečovacích derivátov, prípadne zmeny iných rezerv, ktoré nesúvisia s preceňovaním.

Nasledujúca tabuľka predstavuje prehľad zmien vlastného imania vybraných štátnych podnikov. Uvedené podniky sa podieľajú až 77,5 % na celkovom vlastnom imaní všetkých podnikov štátnej správy po prepočte na vlastnícky podiel štátu.

Medziročná zmena vlastného imania k 31.12. 2018						v tis. eur
Podnik	VI Δ2018- 2017	Výsledok hospodárenia	Dividendy	Precenenie	Vklady spoločníkov	Ostatné
Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s.	91 297	89 976	0	1 325	0	-4
Železničná spol. Slovensko, a.s.	37 910	37 376	0	534	0	0
Debitum, a.s.	37 466	-149 778	0	0	187 244	0
Východosl. energetika Holding, a.s.	31 873	77 877	-45 904	-100	0	0
Národná diaľničná spoločnosť, a.s.	27 011	25 902	0	0	0	1 109
Transpetrol, a.s.	3 803	4 051	0	0	0	-248
Železnice Slovenskej republiky	3 190	172	0	402	2 616	0
Stredoslov. energetika Holding, a.s.	2 299	8 993	-6 411	-48	0	-235
Jadrová a vyrad. spoločnosť, a.s.	-4 188	3 893	-6 000	-1 038	0	-1 043
Slovenská pošta, a.s.	-4 886	-4 637	0	-249	0	0
Nemocnica svätého Michala, a.s.	-5 213	-5 213	0	0	0	0
Hydromeliorácie, š.p.	-5 385	-5 385	0	0	0	0
Slovenská elektriz.pren. sústava, a.s.	-8 448	50 308	-59 000	244	0	0
Západoslovenská energetika, a.s.	-9 820	64 037	-70 490	115	0	-3 482
Slovenský plynár. priemysel, a.s.	-17 305	313 566	-305 000	-24 813	0	-1 058
MH Manažment, a.s.	-22 049	6 602	0	-28 678	0	27
Slovenský vodohospod. podnik, š.p.	-29 046	-28 871	0	0	2 498	-2 673
MH Invest, s.r.o.	-63 389	-28 714	0	0	0	-34 675
Slovenské elektrárne, a.s.	-87 696	24 353	0	-109 963	0	-2 086

Zdroj: Účtovné závierky subjektov

²² Superdividendy sú všeobecne definované podľa metodiky národných účtov ESA 2010 ako dividendy presahujúce poslednú, respektíve nedávnu úroveň dividend a ziskov. Superdividendy tak indikujú rýchlejší úbytok vlastného imania podnikov.

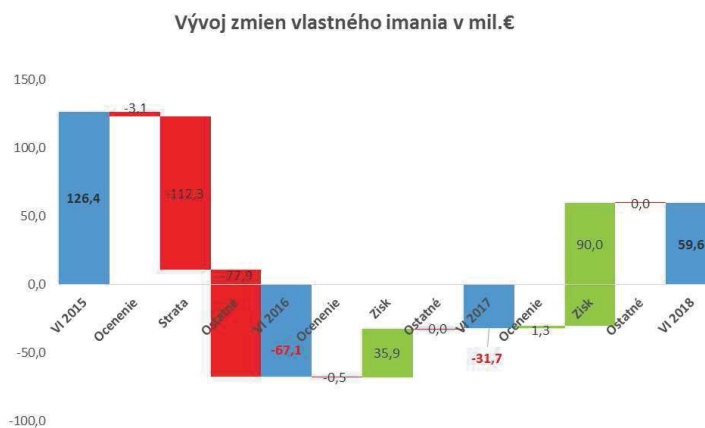
²³ V prípade vkladov štátu sú tieto realizované prostredníctvom peňažných prostriedkov (najčastejšie použitím štátnych finančných aktív) alebo nepeňažným vkladom (napr. dlhodobým hmotným majetkom štátu).

V nasledujúcom texte uvádzame podrobnejšie hodnotenie medziročnej zmeny vlastného imania dvanástich vybraných štátnych podnikov a grafické zobrazenie vývoja vlastného imania na trojročnom horizonte 2016-2018. Analýza bola vykonaná na základe verejne dostupných údajov z účtovných záznamov a výročných správ.

Modrou farbou v grafoch sú označené stavy vlastného imania ku koncu príslušného roka, červenou farbou sa označujú negatívne vplyvy (resp. vplyvy znižujúce hodnotu vlastného imania) a zelenou farbou sa označujú pozitívne vplyvy (resp. vplyvy zvyšujúce stav vlastného imania).

Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. (ďalej „VšZP“)

Počas sledovaného obdobia bol výsledok hospodárenia bežného obdobia VšZP položkou s najvyšším vplyvom na zmenu stavu vlastného imania. Kým v roku 2016 bol výsledok hospodárenia hlavným zdrojom negatívnej zmeny stavu vlastného imania (vplyv zrealizovania stavu technických rezerv a opráv chýb minulých rokov v rámci výsledku minulých období), tak v roku 2017 (vplyvom ozdravných opatrení) a v roku 2018 bol hlavným zdrojom pozitívnej zmeny. Pričom vygenerovaný zisk počas sledovaného obdobia bol ponechaný VšZP na vysporiadanie strát z minulých období.

Vlastné imanie VšZP sa v roku 2018 zvýšilo o 91 297 tis. eur vplyvom dosiahnutého zisku za bežné účtovné obdobie vo výške 89 976 tis. eur, pozitívny vplyv bol zaznamenaný aj na položke oceňovacích rozdielov z cenných papierov (precenenie akcií kúpeľov k 31.12.2018) vo výške 1 325 tis. eur.

Výsledok bežného obdobia medziročne vzrástol 2,5 násobne najmä vplyvom výsledku zo zdravotného poistenia, výnosy z prijatého poistného rástli rýchlejšie (o 5,1 %) ako náklady na zdravotnú starostlivosť (o 4,0 %). Vyššie výnosy z vybraných preddavkov na poistné boli výsledkom vyšších prijatých preddavkov najmä od zamestnávateľov (vrátane odhadov). Pozitívny vplyv mal aj rast ostatných technických výnosov (o 12,1 %) v dôsledku pozitívneho vplyvu prerozdelenia poistného voči iným zdravotným poisťovniam.

Poistný kmeň VšZP sa v roku 2018 zmenšil – priemerný evidovaný počet poistencov v roku 2018 bol 3 185 318, čo v porovnaní s minulým rokom bolo menej o 53 229 osôb, pričom z uvedeného počtu

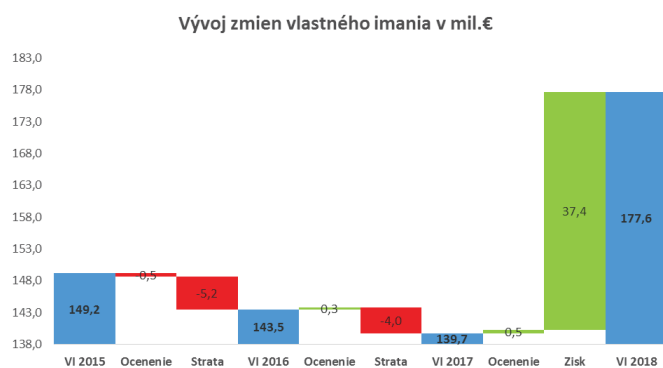
poistencov bolo 49,2 % mužov a 50,8 % žien. Štruktúra poistného kmeňa v roku 2018 bola nasledovná: 54,9 % poistenci štátu; 36,4 % zamestnanci; 7,5 % samostatne zárobkovo činné osoby; 1,2 % ostatní.

Z pohľadu počtu uzatvorených a ukončených poistných vzťahov v roku 2018 bol prechod do iných poisťovní o 38 996 osôb vyšší ako počet poistencov, ktorý podali prihlášku do VŠZP. Úbytok poistencov z iných dôvodov ako odchod do inej poisťovne bol 2 979 osôb, pričom úbytok osôb z dôvodu úmrtia bol o 10 247 vyšší ako prírastok novonarodených poistencov, prírastok bol zaznamenaný na vyššom príchode poistencov z cudziny ako odchode do cudziny (o 4 974 poistencov) a tiež bol vyšší príchod poistencov z EÚ ako odchod do EÚ (o 2 294 poistencov).

Objem príjmov VŠZP, ktorý v roku 2018 dosiahol výšku 3 325 138 tis. eur, sa medziročne zvýšil o 5,0 %, pričom priemerná výška príjmu na 1 poistenca na mesiac medziročne vzrástla z 81,5 eur (rok 2017) na 87,0 eur (rok 2018). V roku 2018 sa zmenila aj štruktúra príjmov: vzrástol podiel príjmov z poistného od ekonomicky aktívny poistencov o 2,4 %, príjmy z poistného od poistencov štátu klesli o 3,7 % a príjmy z prerozdelenia poistného od iných zdravotných poisťovní a iné príjmy vzrástli o 1,4 %.

Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. (ďalej „ZSSK“)

Štruktúra zmien vlastného imania sa vyvíjala pomerne stabilne. Významným prvkom s vplyvom na vývoj zmeny stavu vlastného imania bol výsledok bežného obdobia, či už ako pozitívna, alebo negatívna zmena stavu vlastného imania. Zastúpenie ostatných položiek v rámci štruktúry možno považovať, vzhľadom na veľkosť ich vplyvu, za nevýznamné. Hlavným zdrojom tvorby výsledku bežného obdobia generovaného počas sledovaného obdobia vo forme straty aj zisku, sú stabilne dotácie zo Zmluvy o dopravných službách vo verejnom záujme, výnosy z prepravy osôb a s tým súvisiace výnosy.

Vlastné imanie ZSSK sa v roku 2018 zvýšilo o 37 910 tis. eur vplyvom dosiahnutého zisku vo výške 37 376 tis. eur a pozitívneho vplyvu precenenia rezervy na zamestnanecké požitky vo výške 534 tis. eur.

Dosiahnutý výsledok hospodárenia sa medziročne zmenil zo straty (rok 2017 vo výške 4 045 tis. eur) na zisk (rok 2018 vo výške 37 376) najmä vplyvom vyšších výnosov z úhrady za výkony vo verejnom záujme (o 23,0 %, vplyv dohody o vysporiadaní za rok 2018). Pozitívny vplyv výnosov z prevádzky čiastočne eliminovali vyššie náklady na spotrebu materiálu a služieb (vyššie náklady na prenájom 10 ks

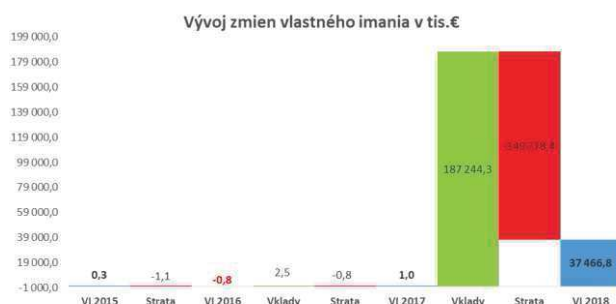
rušňov typu Vectron, na nákup trakčnej elektriny, vyššie náklady na IT) a vyššie osobné náklady (výška priemernej mzdy medziročne vzrástla o 7,7 %).

Celkový medziročný rast počtu cestujúcich (o 1,8 %) sa stal zdrojom rastu výnosov, vyššie výnosy boli najmä z výkonov znovuzavedených IC vlakov, čo sa prejavilo aj rastom prepravného výkonu v osobokm o 1,5 %. Výrazne pozitívny vplyv na výkon mala aj bezplatná preprava pre vybrané kategórie cestujúcich, (deti, študenti a dôchodcovia) vyplývajúca zo Zmluvy o dopravných službách vo verejnom záujme.

ZSSK počas roka 2018 v súlade s ambíciou, do 4 rokov od roku 2016 dosiahnuť vyrovnaný rozpočet, postupným zavádzaním moderných riešení (napr. plánovanie údržby), dosiahla zisk. Zároveň postupne napĺňala svoj cieľ stať sa atraktívnym zamestnávateľom aj prostredníctvom navýšenia priemernej mzdy o 7,7 % (v roku 2018). Napriek trendu postupného starnutia zamestnancov je zámerom ZSSK zvyšovať podiel mladých zamestnancov, prostredníctvom organizovania rôznych školení a propagačných podujatí.

Debitum, a.s. (ďalej „Spoločnosť“)

Spoločnosť je za uvedené obdobie analyzovaná v súhrnnej výročnej správe po prvýkrát, keďže v minulých účtovných obdobiach spoločnosť nebola tak hospodársky aktívna (bola určená na aktivity v oblasti zavedenia unitárneho systému verejného zdravotného poistenia). Hospodárenie v roku 2018 bolo výrazne ovplyvnené realizovaním Koncepcie oddĺženia zdravotníckych zariadení, ktorá bola schválená vládou dňa 13.9.2017²⁴.

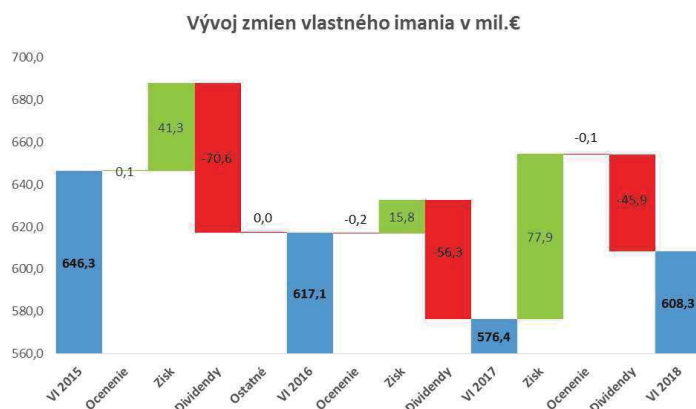

Vlastné imanie Spoločnosti sa v roku 2018 zvýšilo o 37 466 tis. eur vplyvom nepenažného kapitálového vkladu do fondov Spoločnosti vo výške 187 244 tis. eur (postúpenie pohľadávok v rámci koncepcie oddĺženia zdravotníckych zariadení). Pozitívny vplyv vkladu bol čiastočne eliminovaný výsledkom hospodárenia generovaného za bežné obdobie v podobe straty vo výške 149 778 tis. eur (vplyv tvorby opravnej položky k získaným pohľadávkam na sociálnom poistení vo výške 80,0 % hodnoty týchto pohľadávok).

²⁴ Uznesenie vlády č. 425/2017

Východoslovenská energetika Holding, a.s. (ďalej „VSEH“)

Štruktúra zmien vlastného imania sa vyvíjala stabilne, výsledok bežného obdobia ako pozitívna zmena stavu a výplata dividend ako negatívna zmena stavu vlastného imania. Zastúpenie ostatných položiek v rámci štruktúry možno považovať, vzhľadom na veľkosť ich vplyvu, za nevýznamné. Hlavným zdrojom tvorby výsledku bežného obdobia generovaného počas sledovaného obdobia vo forme zisku, sú stabilne výnosy z prijatých dividend od dcérskych spoločností. Zisk pritom nezostáva ponechaný v skupine VSE, ale je použitý na výplatu dividend pre akcionárov.

Vlastné imanie VSEH sa v roku 2018 zvýšilo o 31 873 tis. eur najmä vplyvom vygenerovaného výsledku za bežné obdobie vo výške 77 877 tis. eur, ktorého pozitívny vplyv čiastočne eliminovala výplata dividend vo výške 45 904 tis. eur (dividenda pripadajúca na vlastnícky podiel štátu bola vo výške 23 411 tis. eur, z toho superdividenda vo výške 17 328 tis. eur).

Čistý zisk medziročne vzrástol takmer 5,0 násobne najmä vplyvom vyšších výnosov z prijatých dividend od dcérskych spoločností (takmer 2,7 násobný rast). Pozitívny vplyv na výnosy z prijatých dividend mali vyššie dividendy prijaté od spoločností Východoslovenská distribučná, a.s. (medziročný rast zisku dosiahnutý v roku 2017 oproti roku 2016 a zároveň výplata mimoriadnej dividendy - časť dividend vo výške 60,1% bola vyplatená z nerozdeleného zisku minulých rokov) a innogy Slovensko, s.r.o. (1,8 násobne vyšší zisk dosiahnutý za rok 2017 vplyvom rýchlejšieho poklesu nákladov ako výnosov za dodávku plynu). Pozitívny vplyv bol zaznamenaný aj na ostatných finančných nákladoch (medziročný pokles negatívneho vplyvu preценenia záväzkov z podmienenej kúpnej ceny²⁵).

Národná diaľničná spoločnosť (ďalej „NDS“)

Zdrojom zmien vlastného imania bol počas sledovaného obdobia výsledok bežného obdobia vo forme zisku a teda s pozitívnym vplyvom na stav vlastného imania. Hlavným zdrojov generovania zisku počas sledovaného obdobia boli stabilne výnosy z predaja diaľničných známk a elektronického mýta. Významným prvkom s vplyvom na vývoj zmeny stavu vlastného imania bol v rokoch 2016 a 2017

²⁵ Záväzok z podmienenej kúpnej ceny vznikol v súvislosti s nadobudnutím majetkových podielov v spoločnosti innogy Slovensko, s.r.o. (časť kúpnej ceny bola splatená v peňažnej forme a časť kúpnej ceny je podmienená dosahovanými výsledkami spoločnosti innogy Slovensko, s.r.o. za roky 2015 – 2018).

vklad akcionára do základného imania spoločnosti, ktorý iniciovala realizácia úloh v rámci príprav PPP projektu vo verejnom záujme (realizácia úsekov diaľnic D4 a rýchlostnej cesty R7). Zastúpenie ostatných položiek v rámci štruktúry, vzhľadom na veľkosť ich vplyvu, možno považovať za nevýznamné.

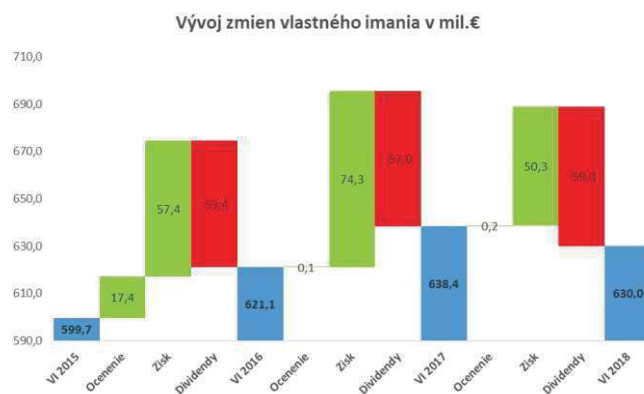

Vlastné imanie NDS sa v roku 2018 zvýšilo oproti predchádzajúcemu roku o 27 011 tis. eur najmä vplyvom dosiahnutého čistého zisku vo výške 25 902 tis. eur.

Medziročne čistý zisk klesol o 11,0 %. Pokles bol spôsobený najmä vplyvom rýchlejšieho rastu nákladov (o 10,0 %) ako rastu výnosov (o 7,6 %). Vyšší rast nákladov ovplyvnilo najmä vyššie čerpanie nákladov v oblasti opráv a údržby (rast o 54,3 %). Negatívny vplyv na zisk mal aj rastúci medziročný trend osobných nákladov (medziročný rast počtu zamestnancov o 7,7 % v súlade s potrebami Investičného plánu a Plánu údržby a prevádzky) a nákladov na elektronické mýto s protistranou, rastom na strane výnosov. Hlavným zdrojom generovania výnosov boli najmä vyššie tržby z elektronického mýta a z predaja diaľničných známk (medziročný rast tržieb z elektronického mýta o 6,1 % a z predaja diaľničných známk o 5,1 % - príjem z predaja ročných známk predstavoval 60,9 % z príjmu v €, pričom najviac sa predalo v ks 10 dňových diaľničných známk, a to 61,5 % z celkového objemu predaja v ks, 53,9 % podiel z celkových výnosov plyní zo spoplatnenia diaľnic; 30,9 % z ciest 1. triedy a 15,2 % z rýchlostných ciest, podľa krajiny pôvodu predstavuje 54,2 % príjmov zo Slovenska).

Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. (ďalej „SEPS“)

Vývoj štruktúry zmien vlastného imania bol počas sledovaného obdobia pomerne stabilný. Výsledok bežného obdobia (zisk) zaistoval pozitívnu zmenu stavu a výplata dividend negatívnu zmenu stavu vlastného imania. V roku 2016 k pozitívnej výslednej zmene stavu vlastného imania prispel aj vplyv preceňovania majetku (v súlade s IAS 16), ktorý sa opakuje v pravidelných časových intervaloch. Zdrojom tvorby zisku bol hlavne rozdiel výnosov a nákladov na prenos elektrickej energie, ktoré významne ovplyvňuje vývoj cezhraničného prenosu. Výsledok bežného obdobia (s výnimkou roku 2017) sa využil na výplatu dividend pre akcionára, zisk za rok 2017 nebol vyplatený v plnej výške a časť bola ponechaná v spoločnosti.

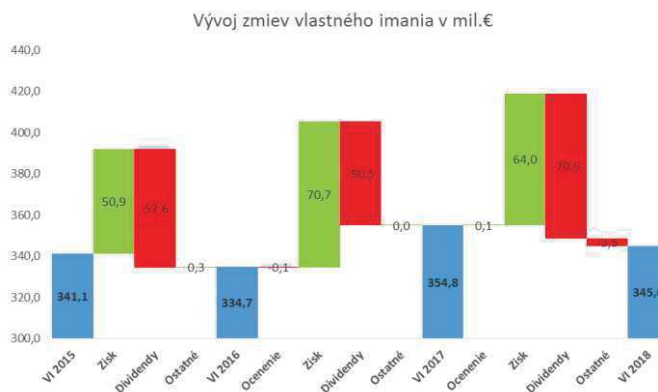

Vlastné imanie SEPS sa v roku 2018 znížilo oproti predchádzajúcemu roku o 8 448 tis. eur vplyvom výplaty dividend vo výške 59 000 tis. eur (zodpovedá výške dividendy podľa ESA). Negatívny vplyv výplaty dividend čiastočne eliminoval dosiahnutý zisk za bežné obdobie vo výške 50 308 tis. eur a vplyv pohybov na fondoch z precenenia vo výške 244 tis. eur (reklasifikácia vplyvu precenenia dlhodobého majetku zrealizovaného v roku 2016 do nerozdeleného zisku minulých rokov a aktualizácia rezerv na zamestnanecké požitky).

Čistý zisk klesol oproti predchádzajúcemu roku o 32,2 %, pričom medziročný pokles objemu výroby elektrickej energie bol vo výške 3,1 %. Spotreba elektriny na Slovensku oproti tomu medziročne tiež zaznamenala pokles o 0,4 %. Hlavným zdrojom medziročného poklesu zisku boli nižšie tržby o 13,0 % vplyvom nižších výnosov plynúcich z cezhraničného prenosu elektriny - Profil OT a z aukcií (bez vplyvu zmeny metodiky vykazovania čistých výnosov v súlade so znením IFRS 15, ktoré sa prejavilo aj poklesom nákladov). Negatívny vplyv nižších tržieb bol čiastočne eliminovaný poklesom nákladov (bez vplyvu zmeny metodiky vykazovania) najmä poklesom nákladov na aukcie a shipping.

Západoslovenská energetika, a.s. (ďalej „ZSE“)

Štruktúra zmien vlastného imania sa vyvíjala stabilne, výsledok bežného obdobia ako pozitívna zmena stavu a výplata dividend s negatívnym dopadom na stav vlastného imania. Zastúpenie ostatných položiek v rámci štruktúry možno považovať, vzhľadom na veľkosť ich vplyvu, za nevýznamné. Hlavným zdrojom tvorby výsledku bežného obdobia generovaného počas sledovaného obdobia vo forme zisku, sú stabilne výnosy z prijatých dividend od dcérskych spoločností. Zisk pritom nezostáva ponechaný v skupine ZSE, ale je použitý na výplatu dividend pre akcionárov.

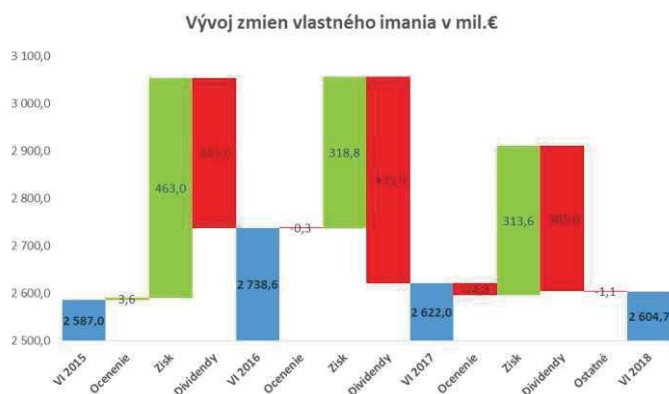

Vlastné imanie ZSE sa v roku 2018 znížilo v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 9 820 tis. eur. Výšku vlastného imania negatívne ovplyvnila vyplatená dividendy vo výške 70 490 tis. eur. Z toho dividendy vzťahujúca sa na vlastnícky podiel štátu bola v roku 2018 vykázaná vo výške 35 950 tis. eur, z toho superdividendy podľa metodiky ESA vo výške 480 tis. eur. Negatívny vplyv na konečný stav vlastného imania mala aj prvá aplikácia štandardu IFRS 9 Finančné nástroje, vo výške 3 482 tis. eur (vplyv precenenia poskytnutej pôžičky prostredníctvom vytvorenia opravnej položky podľa modelu rizika celoživotných strát z pohľadávky, keďže je pôžička poskytnutá spriaznenej osobe, riziko nesplatenia je minimálne a jeho odhad straty je založený na 12 mesačnom období). Negatívny vplyv uvedených položiek čiastočne zmiernil dosiahnutý čistý zisk sumou 64 037 tis. eur a vplyv precenenia rezerv na zamestnanecké požitky vo výške 115 tis. eur.

Čistý zisk medziročne klesol o 9,4 % a jeho vývoj ovplyvnili najmä nižšie výnosy zo služieb poskytnutých v rámci skupiny (pokles o 7,4 %) a vplyv vyšších nákladových úrokov (vplyv transakcie splatenia krátkodobej časti emitovaných dlhopisov a novej emisie dlhodobých dlhopisov). Negatívny vplyv aplikácie IFRS 9 v podobe tvorby opravnej položky k poskytnutej pôžičke (vo výške 4 312 tis. eur – vplyv prostredníctvom výsledovky) eliminoval pozitívny vplyv zisku z predaja časti podniku a vyššie výnosy z operatívneho prenájmu.

Slovenský plynárenský priemysel, a.s. (ďalej „SPP“)

Štruktúra zmien vlastného imania sa vyvíjala stabilne, výsledok bežného obdobia ako pozitívna zmena stavu a výplata dividend s negatívnym dopadom na stav vlastného imania. Zastúpenie ostatných položiek v rámci štruktúry možno považovať, vzhľadom na veľkosť ich vplyvu, za nevýznamné. Hlavným zdrojom tvorby výsledku bežného obdobia generovaného počas sledovaného obdobia vo forme zisku, sú stabilne výnosy z prijatých dividend od spoločných a pridružených podnikov. Zisk pritom nezostáva ponechaný v skupine SPP, ale je použitý na výplatu dividend pre akcionárov.

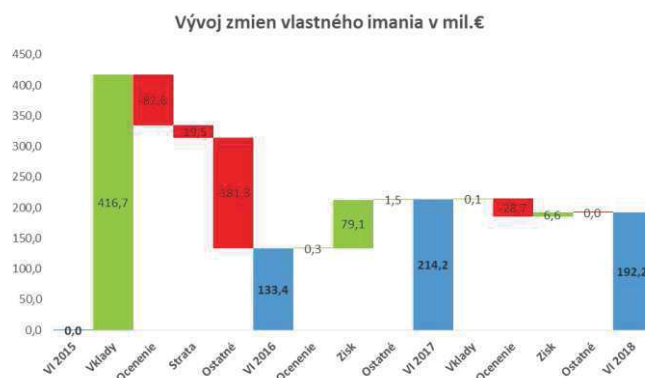
Vlastné imanie SPP sa v roku 2018 znížilo o 17 305 tis. eur najmä vplyvom vyplatenia dividend vo výške 300 000 tis. eur, z nej superdividenda vo výške 33 986 tis. eur a ESA dividend bola za rok 2018 vykázaná vo výške 266 014 tis. eur. Okrem vyplatenia dividend akcionárovi, na základe uznesenia vlády SR, rozhodol akcionár o poskytnutí darov a príspevkov vo výške 5 000 tis. eur, ktoré boli z pohľadu ESA metodiky uznané v plnej výške za superdividendu. Negatívny vplyv vyplatenia dividend čiastočne zmiernil dosiahnutý zisk bežného obdobia vo výške 313 566 tis. eur.

Zisk bežného obdobia klesol o 1,6 % vplyvom medziročného prehĺbenia vygenerovanej straty z prevádzkovej činnosti (2,4 násobne). Dôvodom medziročného prehĺbenia prevádzkovej straty bol vyšší rast na nákladových položkách (o 5,9 %) ako rast výnosov (o 2,0 %). Vyšší rast nákladov bol zaznamenaný najmä na nákupe zemného plynu a elektrickej energie (rast nákladov bol ovplyvnený najmä rastom cien plynu a elektriny na burze, ktoré medziročne vzrástli takmer o tretinu, zároveň mimoriadne poklesy teplôt počas krátkeho obdobia na konci zimy spôsobili rast cien zemného plynu na medzinárodných trhoch), na spotrebe materiálu, energií a služieb. Negatívny vplyv bol zaznamenaný aj na položke rezerv, kde vyššia medziročná tvorba rezervy na nevýhodné zmluvy, mala negatívny dopad na generovanie výsledku bežného obdobia. V rámci prevádzkového výsledku rast nákladov čiastočne zmiernili najmä vyššie výnosy z predaja elektrickej energie.

K tvorbe zisku bežného obdobia prispeli prijaté dividendy od spoločnosti SPP Infrastructure, a.s. (rast o 17,2 %), ktorých pozitívny vplyv čiastočne eliminovali vyššie náklady na financovanie (z dôvodu vzniku strát z kurzových rozdielov).

MH Manažment, a.s. (ďalej „MHM“)

Vývoj štruktúry zmien vlastného imania kopíroval presun úloh a povinností z pôvodného subjektu (Fond národného majetku) na MHM. Spočiatku v súvislosti s prevodom majetku a záväzkov z pôvodného subjektu boli významným prvkom s vplyvom na vývoj zmeny stavu vlastného imania vklady a precenenia (s negatívnym vplyvom). Ako sa rozbiehala činnosť MHM, tak sa postupne generovaný výsledok za bežné obdobie zmenil zo straty na zisk.

Vlastné imanie MHM sa v roku 2018 znížilo o 22 049 tis. eur predovšetkým vplyvom precenenia vo výške 28 678 mil. eur (precenenie podielových cenných papierov a podielov v ovládanej osobe na reálnu hodnotu). Negatívny vplyv precenenia čiastočne zmiernil zisk dosiahnutý za bežné obdobie vo výške 6 602 tis. eur.

Zisk bežného obdobia medziročne klesol o 91,7 % najmä z dôvodu nižšieho pozitívneho vplyvu zrušenia rezerv s vplyvom poklesu nákladov. V roku 2017 boli rezervy na súdne spory zrušené z dôvodu pominutia dôvodu ich existencie. Ukončenie súdnych sporov v prospech MHM (64,1 % z celkového pozitívneho vplyvu na znížení nákladov prostredníctvom zrušenia rezerv mala vplyv zrušená rezerva na súdny spor so Slovenskými elektrárňami, a.s. vo výške 67 943 tis. eur). V roku 2018 bol pozitívny vplyv zrušených rezerv a úprav výšky rezerv na prebiehajúce spory vo výške 14 086 tis. eur). Negatívny vplyv nižších výnosov zo zrušenia rezerv čiastočne zmiernili nižšie náklady na služby.

Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. (ďalej „SVP“)

Štruktúra zmien vlastného imania sa vyvíjala pomerne stabilne. Počas sledovaného obdobia bola jediná položka s pozitívnym vplyvom na zmenu stavu vlastného imania a to zvyšovanie stavu základného imania prostredníctvom zmeny statusu pozemkov. Vplyv výsledku za bežné obdobie generovaného vo forme straty bol negatívnym, podobne ako aj vplyv položky ostatné, ktorá v sebe zahŕňala opravy účtovných chýb.

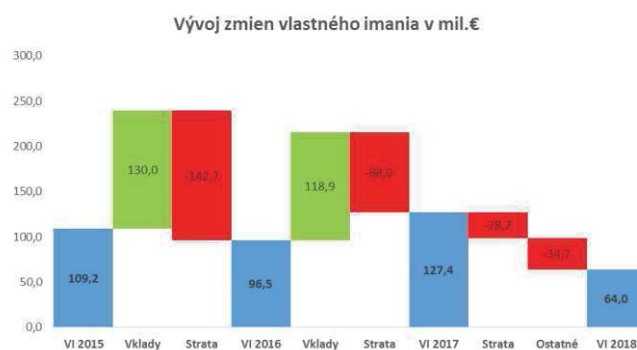
Vlastné imanie SVP sa v roku 2018 znížilo o 29 046 tis. eur vplyvom straty vygenerovanej za bežné účtovné obdobie vo výške 28 871 tis. eur a vplyvom opráv stavov odložených daňových záväzkov s negatívnym vplyvom na vlastné imanie vo výške 2 743 tis. eur. Negatívny vplyv straty bol zmiernený

vplyvom zvýšenia základného imania vo výške 2 498 tis. eur (prostredníctvom zmeny statusu pozemkov na základe geometrického plánu zo stavu bez LV na stav s LV a zaradenie do majetku).

Vygenerovaná strata bežného obdobia sa medziročne prehlbila 3,8 násobne v dôsledku nižších výnosov z prevádzky (pokles výnosov za vlastné výkony z dôvodu nižšieho hydroenergetického potenciálu, pokles o 23,4 % spôsobený nepriaznivými hydrologickými podmienkami, nižšie prostriedky poukázané zo Štátneho rozpočtu o 23,8 % a nižší pozitívny vplyv medziročných pohybov na stavoch rezerv) a zároveň vyšších nákladov na prevádzku (vyššie čerpanie v oblasti opravy a údržby, služieb a tvorby opravných položiek k pohľadávkam).

MH Invest, s.r.o. (ďalej „MHI“)

Štruktúra zmien vlastného imania sa vyvíjala pomerne stabilne. Významným prvkom s vplyvom na vývoj zmeny stavu vlastného imania bol výsledok bežného obdobia (generovaný vo forme straty) s negatívnym vplyvom na zmenu stavu vlastného imania. Počas sledovaného obdobia bol jediným zdrojom pozitívneho vplyvu na zmenu stavu vlastného imania vklad vlastníka do imania spoločnosti.

Vlastné imanie MHI sa v roku 2018 znížilo o 63 389 tis. eur vplyvom dosiahnutého výsledku hospodárenia vo forme straty vo výške 28 714 tis. eur a zúčtovania opravy chýb minulých období do neuhradenej straty z minulých rokov vo výške 34 675 tis. eur.

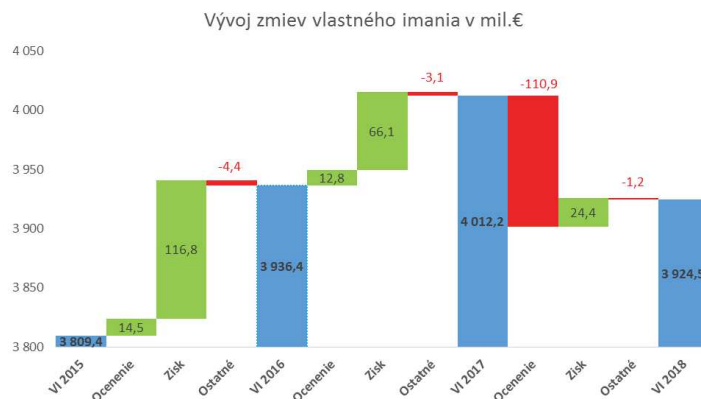
Ako oprava chýb minulých období bola zúčtovaná tvorba opravných položiek k majetku a technickej infraštruktúre potrebných na zabezpečenie fungovania strategického parku Nitra (z dôvodu verejného použitia sa obmedzila ekonomická využiteľnosť pre MHI).

Vygenerovaná strata bežného obdobia medziročne klesla o 67,4 % z dôvodu nižšej tvorby opravných položiek k zásobám, ktoré boli vytvorené počas roku 2017 (vplyv precenenia pozemkov, určených na predaj strategickému parku, na čistú realizačnú hodnotu).

Slovenské elektrárne, a.s. (ďalej „SE“)

Štruktúra zmien vlastného imania sa vyvíjala počas sledovaného obdobia rôznorodo. Významným prvkom s vplyvom na vývoj zmeny stavu vlastného imania bol v rokoch 2016 a 2017 výsledok bežného obdobia generovaný vo forme zisku ako pozitívna zmena stavu vlastného imania. Zastúpenie ostatných položiek v rámci štruktúry, najmä ocenenia, boli v rokoch 2016 a 2017 vzhľadom na veľkosť svojho vplyvu, považované za nevýznamné. V roku 2018 sa však situácia zmenila a vplyv ocenenia mal na

zmenu stavu vlastného imania významnejší vplyv ako dosiahnutý zisk bežného obdobia. Príčinou zmeny situácie a rastu významnosti ocenenia v rámci zmeny stavu vlastného imania, bola čistá zmena rezervy na zabezpečenie peňažných tokov. Hlavným zdrojom tvorby výsledku bežného obdobia generovaného počas sledovaného obdobia vo forme zisku boli stabilne výnosy z predaja elektrickej a tepelnej energie.

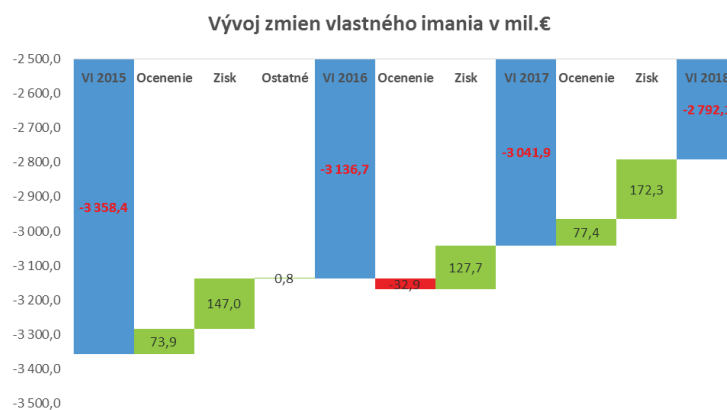
Vlastné imanie SE sa v roku 2018 znížilo oproti predchádzajúcemu roku o 87 696 tis. eur najmä vplyvom aktualizácie ocenenia rezerv a prvotnej aplikácie IFRS 9 vo výške 112 049 tis. eur. Negatívny vplyv precenenia čiastočne zmiernil dosiahnutý zisk bežného obdobia vo výške 24 353 tis. eur.

Medziročný pokles zisku (o 63,2 %) bol spôsobený najmä vplyvom vyšších nákladov a súčasne nižších výnosov z finančnej činnosti. Negatívny vplyv výsledku z finančnej činnosti mali za dôsledok nižšie výnosy z precenenia vnorených derivátov a náklady súvisiace s predĺžením splatnosti úverov a revíziou finančných a nefinančných kovenantov. Z prevádzky SE vygenerovala zisk, ktorý medziročne vzrástol o 5,8 %. Zdrojom tvorby zisku bol vyšší rast výnosov z prevádzky ako nákladov. Vyššie výnosy boli zaznamenané predovšetkým na položke výnosov z predaja elektrickej energie a tepla (vplyv vývoja cien elektriny a podkladových komodít na trhu). Medziročný rast bol vykázaný aj na položke ostatných výnosov a to najmä vďaka zisku z predaja emisných kvót a komoditných derivátov. Kľúčové nákladové položky boli náklady na nákup elektrickej energie za účelom ďalšieho predaj (vyššie o 18,7 %) a tvorba jadrovej rezervy.

3.2.3. Vlastné imanie Národnej banky Slovenska

Národná banka Slovenska (ďalej „NBS“) v roku 2018 čelila a aktuálne stále čelí riziku zvyšujúcej sa neistoty a nervozity vo vzťahu k brexitu. V globálnej ekonomike narastá riziko implementácie protekcionistických opatrení a prepuknutia obchodnej vojny. V podmienkach Slovenska naďalej pokračovala expanzia (rast domácej ekonomiky o 4,2 %), ktorú ťahal domáci dopyt. Vzhľadom na proexportnú orientáciu Slovenska, rastie riziko utlmenia ďalšieho rastu z dôvodu spomalenia ekonomickej aktivity eurozóny zapríčinennej slabnúcim vývozom.

Významnou zmenou v oblasti platobných a zúčtovacích systémov bolo zavedenie TIPS (Target Instant Payment Settlement), ktorý umožňuje rýchle, bezpečné a nepretržité vyrovnávanie okamžitých platieb.

Štruktúra zmien vlastného imania sa vyvíjala stabilne, výsledok bežného obdobia ako pozitívna zmena stavu a vplyv precenenia s pozitívnym, prípadne negatívnym dopadom na zmenu stavu vlastného imania. Hlavným zdrojom tvorby výsledku bežného obdobia generovaného počas sledovaného obdobia vo forme zisku, je stabilne zisk z finančných operácií. Vývoj zisku z finančných operácií závisí podobne ako veľkosť vplyvu precenenia, od vývoja podmienok v domácej ako aj globálnej ekonomike. Zastúpenie ostatných položiek v rámci štruktúry možno považovať, vzhľadom na veľkosť ich vplyvu, za nevýznamné.

Vlastné imanie NBS sa v roku 2018 zvýšilo o 249 763 tis. eur vplyvom zisku bežného obdobia vo výške 172 336 tis. eur, ktorého pozitívny vplyv ešte viac umocnilo zvýšenie stavu účtov precenenia o 77 427 tis. eur.

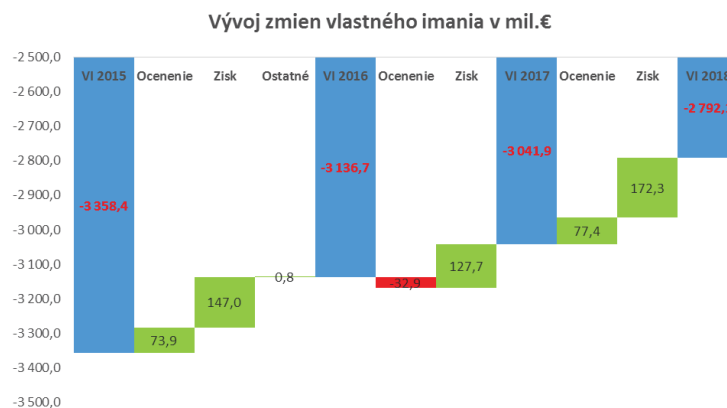
Zisk bežného obdobia sa zvýšil o 34,9 % najmä vplyvom zisku z finančných operácií. Pozitívny vývoj zisku z finančných operácií ovplyvnili najmä: výsledok z operácií s klientami (9,0 násobne vyššie prijaté úroky z bežných účtov a vkladov klientov, ktoré nie sú spojené s výkonom menovej politiky) a výsledok výkonu menovej politiky. Vyšší zisk z výkonu menovej politiky zaistil podiel NBS na menovom príjme Eurosystemu a čisté prijaté úroky zo štrukturálnych operácií.

Pozitívny vplyv operácií s klientami a príjmu z Eurosystemu čiastočne eliminoval negatívny dopad výsledku zo správy investičných rezerv²⁶ (pokles o 84,3 %). Zníženie výsledku zo správy investičných rezerv mali za následok vyššie platené úroky z úverových obchodov a derivátových obchodov. Negatívny vplyv bol zaznamenaný aj na položkách precenenia derivátových operácií a operácií s cennými papiermi. Negatívny vplyv malo aj dotvorenie všeobecnej rezervy na finančné riziká o 30 000 tis. eur a vyššie náklady na emisiu bankoviek a mincí (vplyvom presunu tlače 50 EUR bankoviek z roku 2017). Čisté prevádzkové náklady zaznamenali len mierne zvýšenie (o 0,5 %), vplyvom vyšších nákladov na zamestnancov (vyšší počet zamestnancov z dôvodu novelizácie zákona o finančnom sprostredkovaní a s tým spojené plnenie nových úloh), ktoré čiastočne eliminoval pokles nákladov na správu a prevádzku (nižšia tvorba rezerv na súdne spory v porovnaní s rokom 2017).

²⁶ Správou investičných rezerv sa rozumie riadenie investičných portfólií na obchodovanie tvorených najmä cennými papiermi, menovými a úrokovými swapmi, repo obchodmi, zlatými repo obchodmi a operáciami na nostro účtoch.

Národná banka Slovenska (ďalej „NBS“) v roku 2018 čelila a aktuálne stále čelí riziku zvyšujúcej sa neistoty a nervozity vo vzťahu k brexitu. V globálnej ekonomike narastá riziko implementácie protekcionistických opatrení a prepuknutia obchodnej vojny. V podmienkach Slovenska naďalej pokračovala expanzia (rast domácej ekonomiky o 4,2 %), ktorú ťahal domáci dopyt. Vzhľadom na proexportnú orientáciu Slovenska, rastie riziko utlmenia ďalšieho rastu z dôvodu spomalenia ekonomickej aktivity eurozóny zapríčinennej slabnúcim vývozom.

Významnou zmenou v oblasti platobných a zúčtovacích systémov bolo zavedenie TIPS (Target Instant Payment Settlement), ktorý umožňuje rýchle, bezpečné a nepretržité vyrovnávanie okamžitých platieb.

Štruktúra zmien vlastného imania sa vyvíjala stabilne, výsledok bežného obdobia ako pozitívna zmena stavu a vplyv precenenia s pozitívnym, prípadne negatívnym dopadom na zmenu stavu vlastného imania. Hlavným zdrojom tvorby výsledku bežného obdobia generovaného počas sledovaného obdobia vo forme zisku, je stabilne zisk z finančných operácií. Vývoj zisku z finančných operácií závisí podobne ako veľkosť vplyvu precenenia, od vývoja podmienok v domácej ako aj globálnej ekonomike. Zastúpenie ostatných položiek v rámci štruktúry možno považovať, vzhľadom na veľkosť ich vplyvu, za nevýznamné.

Vlastné imanie NBS sa v roku 2018 zvýšilo o 249 763 tis. eur vplyvom zisku bežného obdobia vo výške 172 336 tis. eur, ktorého pozitívny vplyv ešte viac umocnilo zvýšenie stavu účtov precenenia o 77 427 tis. eur.

Zisk bežného obdobia sa zvýšil o 34,9 % najmä vplyvom zisku z finančných operácií. Pozitívny vývoj zisku z finančných operácií ovplyvnili najmä: výsledok z operácií s klientami (9,0 násobne vyššie prijaté úroky z bežných účtov a vkladov klientov, ktoré nie sú spojené s výkonom menovej politiky) a výsledok výkonu menovej politiky. Vyšší zisk z výkonu menovej politiky zaistil podiel NBS na menovom príjme Eurosystemu a čisté prijaté úroky zo štrukturálnych operácií.

Pozitívny vplyv operácií s klientami a príjmu z Eurosystemu čiastočne eliminoval negatívny dopad výsledku zo správy investičných rezerv²⁷ (pokles o 84,3 %). Zníženie výsledku zo správy investičných rezerv mali za následok vyššie platené úroky z úverových obchodov a derivátových obchodov.

²⁷ Správou investičných rezerv sa rozumie riadenie investičných portfólií na obchodovanie tvorených najmä cennými papiermi, menovými a úrokovými swapmi, repo obchodmi, zlatými repo obchodmi a operáciami na nostro účtoch.

Negatívny vplyv bol zaznamenaný aj na položkách precenenia derivátových operácií a operácií s cennými papiermi. Negatívny vplyv malo aj dotvorenie všeobecnej rezervy na finančné riziká o 30 000 tis. eur a vyššie náklady na emisiu bankoviek a mincí (vplyvom presunu tlače 50 EUR bankoviek z roku 2017). Čisté prevádzkové náklady zaznamenali len mierne zvýšenie (o 0,5 %), vplyvom vyšších nákladov na zamestnancov (vyšší počet zamestnancov z dôvodu novelizácie zákona o finančnom sprostredkovaní a s tým spojené plnenie nových úloh), ktoré čiastočne eliminoval pokles nákladov na správu a prevádzku (nižšia tvorba rezerv na súdne spory v porovnaní s rokom 2017).

3.2.4. Implicitné záväzky

Ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti definuje implicitné záväzky ako „rozdiel medzi očakávanými budúcimi výdavkami subjektov verejnej správy a očakávanými budúcimi príjmami subjektov verejnej správy“. Implicitné záväzky vyplývajú z finančných dôsledkov spôsobených budúcim uplatňovaním práv a povinností ustanovených právnym poriadkom Slovenskej republiky, ak tieto nie sú súčasťou dlhu verejnej správy“. Do kategórie implicitných záväzkov sa zaraďujú predovšetkým čisté záväzky v sektore sociálnych vecí, zdravotníctva a školstva spojené so starnutím populácie a ďalšie typy záväzkov, ako napríklad PPP projekty alebo schéma financovania súvisiaca s jadrovými elektrárnami. Z definície vyplýva, že sa nejedná o záväzky vykázané v súvahe subjektov verejnej správy z dôvodu ich problematického oceňovania. Napriek tomu možno pri použití analytických metód a zohľadnení aktuálneho legislatívneho stavu približne odhadnúť ich výšku.

Odhad implicitných záväzkov		v tis. eur				
		Hodnota k 31.12.2018		Hodnota k 31.12.2017		2018-2017*
	% HDP	tis. Eur	% HDP	tis. Eur	p.b.	tis. Eur
Starnutie obyvateľstva	-221,9%	-199 123 081	-170,5%	-144 904 374	-51,4%	-54 218 707
- dôchodkový systém	-76,5%	-68 624 800	-51,1%	-43 445 878	-25,4%	-25 178 922
- zdravotníctvo	-85,9%	-77 110 315	-77,9%	-66 186 594	-8,0%	-10 923 721
- dlhodobá starostlivosť	-46,0%	-41 300 024	-37,4%	-31 765 905	-8,6%	-9 534 119
- poistenie v nezamestnanosti	0,4%	371 353	1,2%	1 052 887	-0,8%	-681 534
- školstvo	-13,9%	-12 459 295	-5,4%	-4 558 884	-8,5%	-7 900 411
PPP projekty	-3,8%	-3 390 475	-3,3%	-2 815 193	-0,5%	-575 282
Vplyv Národného jadrového fondu	2,9%	2 611 824	2,9%	2 433 069	0,0%	178 755
Implicitné záväzky spolu	-222,8%	-199 901 733	-171,0%	-145 286 497	-51,8%	-54 615 236

*Pre účely Súhrnnej výročnej správy implicitné záväzky vyplývajúce z dôchodkového systému neobsahujú výsluhové dôchodky počítané v rámci účtovnej rezervy Ministerstva financií SR. Zdroj: MF SR

Hodnota celkových implicitných záväzkov ku koncu roku 2018²⁸ predstavovala 222,8 % HDP²⁹. V porovnaní s rokom 2017 vzrástla o 51,8 p.b. Táto zmena je primárne výsledkom aktualizácie

²⁸ Implicitné záväzky za rok 2018 neuvažujú s opatreniami prijatými po 31.12.2018. Výpočet preto neuvažuje napr. ani so zavedením dôchodkového stropu, ktorý implicitné výdavky dodatočne navýši.

²⁹ Uvedené výsledky je zároveň potrebné interpretovať starostlivo. Pri výpočte implicitných záväzkov je potrebné brať do úvahy fakt, že hodnota implicitných záväzkov plynúcich zo starnutia je vyjadrená v súčasnej hodnote a v pomere k aktuálnemu výkonu ekonomiky (% HDP). Pozitívny efekt menovateľa z očakávaného rastu HDP v budúcnosti nie je v hodnote implicitných záväzkov zohľadnený. Zároveň, neistota celkových implicitných záväzkov pramení aj z relatívne vysokej váhy posledného bodu projekcie, ktorý je základom pre odhad záväzkov v nekonečnom horizonte.

makroekonomických údajov (vrátane prognózy príjmov) a posunom východiskového a koncového roka.³⁰

Takmer celú výšku implicitných záväzkov aj ich medziročnú zmenu vysvetľujú prognózy výdavkov súvisiacich so starnutím populácie. Na časovom horizonte do roku 2062 narástli oproti minulému roku implicitné záväzky súvisiace so starnutím o 11,4 p.b. HDP. Väčšia časť zmeny vo výške 40 p.b. HDP sa tak odohráva v dlhodobom neohraničenom horizonte po roku 2062.

Najväčšími prispievateľmi k úrovni implicitných záväzkov sú projekcie súvisiace s dôchodkovým systémom a zdravotníctvom, spolu na úrovni 162,4 % HDP. Pri záväzkoch do dôchodkového systému došlo medziročne aj k najvýraznejšiemu nárastu o 25,4 p.b. Toto zvýšenie možno pripísať hlavne zhoršeniu výhľadu makroekonomického vývoja v poslednom roku projekcií, ktorá determinuje výšku implicitných záväzkov v dlhodobom horizonte.³¹ Z rovnakých dôvodov bolo navýšenie záväzkov v pomere k HDP zaznamenané aj v oblasti zdravotníctva, školstva a dlhodobej starostlivosti v priemere o 8,4 p.b. HDP. Jedinou oblasťou, ktorá tak aktuálne prispieva k miernemu zlepšeniu implicitných záväzkov vyplývajúcich zo starnutia obyvateľstva je oblasť poistenia v nezamestnanosti (0,4 p.b. HDP).

Záväzky súvisiace s PPP projektmi predstavujú 3,8 % HDP. Sú kvantifikované na základe odhadu platieb štátu za dostupnosť počas ich celej doby trvania koncesie (pri projektoch rýchlostnej cesty R1 a novom projekte výstavby väzenského zariadenia do roku 2041 a pri projekte D4R7 do roku 2050). Vláda Slovenskej republiky schválila Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 97/2018 z februára 2018 návrh realizácie projektu „Výstavba väzenského zariadenia Rimavská Sobota – Sabová formou verejno-súkromného partnerstva“. Projekt výstavby väzenského zariadenia je aktuálne vo fáze verejného obstarávania. Samotná výstavba by sa mohla začať na konci druhého polroku 2020. Aktuálny príspevok tohto PPP projektu k implicitným záväzkom predstavuje 0,3 % HDP vychádzajúc z projekcie ročných platieb za dostupnosť.

Výšku celkových implicitných záväzkov mierne kompenzuje schéma vyrad'ovania jadrových zariadení, s pozitívnym vplyvom 2,9 % HDP. Implicitný záväzok súvisiaci s Národným jadrovým fondom vyplýva z financovania vyrad'ovania jadrových zariadení. Veľkosť budúcich nákladov výraznejšie porastie kvôli zvyšujúcim sa nákladom na skladovanie a likvidáciu jadrového odpadu. Avšak v celom horizonte, najmä vďaka kumulujúcemu sa prebytku fondu v prvých dekádach, je vplyv Národného jadrového fondu kladný. Vplyv vo výške 2,9 % HDP tak mierne znižuje celkové implicitné záväzky.

³⁰ V porovnaní s predchádzajúcim vyhodnotením implicitných záväzkov pre SVS na rok 2017 došlo k štandardnému posunu sledovaného horizontu na roky 2018 až 2062.

³¹ Model pre odhad celkových implicitných záväzkov sleduje ich vývoj v dvoch obdobiach. V prvom prípade ide o ohraničený horizont, ktorý je aktualizovaný v súlade s projekciami AWG v pravidelných cykloch. Druhým obdobím je tzv. nekonečný horizont, ktorý uvažuje s položkami príjmov a výdavkov, ako aj makroekonomickými predpokladmi rovnakými ako v poslednom roku konečného horizontu.

3.2.5. Podmienené záväzky

Podmienené záväzky sú určitým druhom iných pasív, ktoré za určitých okolností môžu negatívne ovplyvniť finančnú situáciu účtovnej jednotky resp. štátu či územnej samosprávy (v závislosti od toho, aký subjekt podmienené záväzky vykazuje). Tieto záväzky nie sú vykazované na súvahových položkách pasív, pretože nie sú splnené podmienky pre ich zaúčtovanie (výška takéhoto „neistého“ záväzku sa nedá spoľahlivo oceniť, obdobie, ku ktorému sa povinnosť viaže nie je určené alebo úbytok ekonomických úžitkov v budúcnosti nie je istý). Z tohto dôvodu nie je možné jednoznačne odhadnúť vplyv na verejné financie z pohľadu času a už vôbec nie je možné stotožňovať hodnotu vyčíslených podmienených záväzkov v danom roku s aktuálnou potrebou peňažných prostriedkov na plnenie takýchto „možných“ povinností.

Podľa ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti sú podmienené záväzky súčasťou Návrhu rozpočtu verejnej správy (v prílohe č. 4), ktorý každoročne zostavuje Ministerstvo financií SR. Informácia v návrhu rozpočtu je najmä pre účely hodnotenia dlhodobej udržateľnosti a výpočtu základného scenára zo strany Rady pre rozpočtovú zodpovednosť, ako aj transparentné zverejňovanie mimobilančných položiek s potenciálnym vplyvom na verejné financie.

Požiadavku na zverejňovanie podmienených záväzkov obsahuje aj európska legislatíva, a to konkrétne smernica Rady 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov. Podľa článku 14 ods. 3 tejto smernice členské štáty za všetky subsektory verejnej správy „uverejnia príslušné informácie o podmienených záväzkoch s možným veľkým vplyvom na rozpočet verejnej správy vrátane štátnych záruk, problémových úverov a záväzkov vyplývajúcich z činnosti verejnoprávnych korporácií vrátane ich rozsahu“. Podľa tejto smernice sa pravidelne zverejňujú záväzky zo záruk, mimobilančných projektov PPP a nesplácané úvery.

Z uvedeného vyplýva, že aj pri podmienených záväzkoch existuje viacero metodických prístupov a na konkrétne podmienené záväzky je možné nazerať odlišne. V ekonomickej teórii, ale aj v legislatívnej praxi účtovníctva sa ako ostatné pasíva (širší pojem od podmienených záväzkov) spomínajú najčastejšie pasíva z prebiehajúcich alebo hroziacich súdnych sporov, z poskytnutých záruk, zo všeobecne záväzných právnych predpisov alebo sú to iné finančné povinnosti ako napríklad z devízových termínovaných obchodov, z opčných obchodov, zákonná alebo zmluvná povinnosť odobrať určité produkty, napríklad z dodávateľských zmlúv a odberateľských zmlúv, povinnosti z nájomných zmlúv, koncesionárskych a iných zmlúv.

Subjekty verejnej správy majú z podstaty svojej činnosti často špecifické položky nielen na riadnych záväzkoch, ale aj v iných pasívach. Z pohľadu prezentácie údajov v účtovnej závierke často zverejňujú aj informácie, ktoré nemusia predstavovať podmienené záväzky, ale pre účely splnenia si povinnosti poskytnúť užívateľovi účtovnej závierky významné informácie, uvedú ich medzi mimobilančné položky. Ministerstvo financií priebežne pracuje na zlepšovaní údajovej databázy (nie len) podmienených záväzkov a v porovnaní s rokom 2017 sa Ministerstvo financií SR rozhodlo do podmienených záväzkov nezapočítavať hodnotu plánovaných investičných resp. kapitálových výdavkov v prípade, že takéto informácie subjekty uviedli v ostatných pasívach.

Dôvodom je snaha prezentovať záväzky, ktorých výška alebo plnenie je podmienené udalosťou či udalosťami, ktoré subjekt nemá pod kontrolou. Ak ide o plánovanie investičných výdavkov, ide o zrejmu aktivitu, na ktorú subjekt potrebuje vyčleniť aj príslušné zdroje, pričom nie je rozhodujúce, či sa v skutočnosti investície aj zrealizujú alebo či sa zrealizujú v plánovanej výške.

V súhrnnej výročnej správe sú preto podmienené záväzky chápané podľa účtovnej definície (uvedenej v prvom odseku) a sú predmetom analytického skúmania s väzbou na výpočet čistého bohatstva.

Celkové podmienené záväzky verejného sektora boli k 31.12.2018 vykázané vo výške 17 257 719 tis. eur³² (16 % HDP). V rámci verejného sektora stúpol podiel podmienených záväzkov v subsektore ústrednej správy takmer na 100 %. Len minimálna časť pripadá na samosprávu, ktorá okrem obcí a vyšších územných celkov ako samostatných subjektov, zahŕňa aj ich príslušné rozpočtové a príspevkové organizácie a obchodné spoločnosti. Medziročný nárast celkových podmienených záväzkov o 3 430 411 tis. eur bol spôsobený najmä nárastom hodnoty súdnych sporov v rozpočtových organizáciách štátu a zahrnutím údajov od ďalších obchodných spoločností ústrednej správy³³ (ide o podniky v správe MH Manažment, a.s. a podniky, v ktorých ústredné orgány štátnej správy majú menšinový podiel). Na medziročnom prírastku sa podieľalo najmä Ministerstvo financií SR (prírastok súdnych sporov o takmer 1 mld. eur), Slovenské elektrárne, a.s. (záložné právo veriteľov na majetok v hodnote 2,7 mld. eur pripadajúci na 34 % vlastnícky podiel štátu) a podmienené pasíva ostatných podnikov, ktoré boli zahrnuté do výpočtu k 31.12.2018 prvý krát.

Podmienené záväzky podľa zložiek verejného sektora	v tis. eur			
	2016	2017	2018	Δ 2018-2017
Ústredná správa a ostatné subjekty	12 925 404	13 778 276	17 203 830	3 425 554
Obce a ich účtovné jednotky	21 477	48 522	53 212	4 690
VÚC a ich účtovné jednotky	1 247	510	677	167
Spolu	12 948 128	13 827 308	17 257 719	3 430 411

Zdroj: MF SR

Hodnotovo najvýznamnejšiu skupinu tvoria **podmienené záväzky vyplývajúce z poskytnutých záruk** vyplývajúcich zo stabilizačných mechanizmov (v správe Ministerstva financií SR) a **kapitálu splatného na požiadanie** v medzinárodných finančných inštitúciách. Najväčší podmienený záväzok ostáva vykázaný pri Európskom stabilizačnom mechanizme³⁴ (ESM) vo výške 5 108 800 tis. eur. Tento finančný mechanizmus je určený na poskytovanie pomoci členským štátom eurozóny vo vážnych finančných problémoch s cieľom zabezpečiť stabilitu eurozóny. Základné imanie ESM v sume 700 000 000 tis. eur tvorí 80 000 000 tis. eur vo forme splatených akcií (z toho podiel SR: 659 200 tis. eur) a 620 000 000 tis. eur vo forme akcií splatných na vyzvanie (z toho podiel SR: 5 108 800 tis. eur). Slovenská republika sa ratifikáciou zmluvy, ktorou sa zriaďuje ESM zaviazala, že v prípade, ak úroveň splateného imania klesne pod schválených 80 000 000 tis. eur absorbovaním strát vzniknutých v rámci

³² Vyčíslenie hodnoty je možné len za subjekty, ktoré predložili účtovnú závierku, prípadne bližšie podklady za príslušný rok.

³³ Vychádzajúc z definície podniku štátnej správy v zákone č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti, boli do sledovanej skupiny subjektov zaradené aj obchodné spoločnosti s majetkovou účasťou štátu v minimálnej výške 20 % ich základného imania

³⁴ Bližšie informácie sú dostupné na oficiálnej stránke www.esm.europa.eu, ktorá je spoločná aj pre popis nástroja EFSF.

pomoci členským štátom eurozóny, Správna rada ESM vyzve akcionárov na jeho splatenie jednoduchou väčšinou.

Európsky nástroj finančnej stability (EFSF³⁵) je predchodca ESM (tzv. euroval 1). Slovenská republika sa ako členský štát EFSF zaviazala poskytovať záruky za dlhové finančné inštrumenty vydávané EFSF v prípade žiadosti členského štátu eurozóny o finančnú stabilizačnú pomoc. V zmysle zákona č. 381/2010 Z. z. o špecifických štátnych zárukách a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa Slovensko musí podieľať na celkovej výške záruk do sumy, ktorá nepresiahne 7 727 570 tis. eur. Zároveň sa musí podieľať na ďalších záručných mechanizmoch potrebných na získanie AAA ratingu pre EFSF, napríklad poskytnutím dodatočných záruk EFSF do výšky 165 % svojho podielu na zárukách pre každú emisiu. Stav záruk vystavených Slovenskou republikou bol k 31.12.2018 vo výške 2 440 759 tis. eur 2 428 514 tis. eur a medziročne sa zvýšil o 12 245 tis. eur.

Kapitál splatný na vyzvanie (tzv. „call capital“) v medzinárodných finančných inštitúciách je takisto v správe Ministerstva financií SR. Ide o nesplatenú časť podielov na základnom imaní konkrétnych finančných inštitúcií, k splateniu ktorej je nutná výzva pre akcionárov („call“). Keďže nie je isté v akom čase a v akom objeme bude nutné doplniť základné imanie týchto inštitúcií, rozvrhnutý podiel pripadajúci na Slovenskú republiku, ako člena v medzinárodných finančných inštitúciách, sa vykazuje na podsúvahe ako podmienené pasívum. Primárnym cieľom členstva v medzinárodných bankách je vzájomná pomoc v oblasti hospodárskeho rozvoja prostredníctvom koncentrácie kapitálu z národných zdrojov. Samotná Slovenská republika čerpá zvýhodnené úvery od niektorých z týchto bánk, napríklad na rozvoj domácej cestnej infraštruktúry a podporu spoločných programov SR a EÚ (bližšie informácie sú uvedené v prílohe č. 2 Súhrnnej účtovnej závierky). Medziročné zmeny v kategórii kapitálu splatného na požiadanie spôsobili úpravy členského podielu v cudzej mene (precenenie).

Prehľad najväčších podmienených záväzkov	v tis. eur			
	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	Δ 2018-2017
Kapitál na požiadanie a záruky v medzinárodných finančných inštitúciách	8 473 154	8 669 919	8 700 585	30 666
Európsky stabilizačný mechanizmus (ESM)	5 108 800	5 108 800	5 108 800	0
Európsky nástroj finančnej stability (EFSF)	2 178 243	2 428 514	2 440 759	12 245
Európska investičná banka	573 996	573 996	573 996	0
Medzinárodná banka pre obnovu a rozvoj	438 673	385 562	403 847	18 285
Európska banka pre obnovu a rozvoj	101 359	101 359	101 359	0
Rozvojová banka rady Európy	16 854	16 854	16 854	0
Medzinárodná banka pre hospodársku spoluprácu	10 658	10 658	10 658	0
Mnohostranná agentúra pre investičné záruky	3 252	2 857	2 993	136
Medzinárodná investičná banka	41 319	41 319	41 319	0

³⁵ EFSF má vplyv aj na dlh verejnej správy (kapitola 1.2.). Odlišná suma vyplýva z rozdielnej metodiky výpočtu dlhu a podmienených záväzkov, ktorá bola podrobnejšie vysvetľovaná v predchádzajúcich ročníkoch Súhrnnej výročnej správy.

	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	Δ 2018-2017
Medzinárodné investičné arbitráže	343 852	471 182	378 997	-92 185
Eurogas Inc. a Belmont Resources Inc.	239 705	239 700	239 705	5
Zdravotná poisťovňa Union, a.s.	28 187	28 692	28 692	0
Spółdzielnica Pracy Muszynianka	75 960	202 790	110 600	-92 190
Ostatné súdne spory	1 590 061	2 028 078	3 009 504	981 426
Ministerstvo financií SR	554 530	554 530	1 568 121	992 761
Kancelária národnej rady SR	596 148	596 148	582 573	-12 028
Ministerstvo práce, soc. vecí a rodiny SR	114 896	114 896	453 228	-20 471
Slovenský pozemkový fond	115 686	115 686	101 900	0
Ministerstvo vnútra SR	79 270	79 270	89 463	7 408
Ministerstvo hospodárstva SR	0	0	84 858	12 894
Vodohospodárska výstavba, š.p.	77 780	77 780	77 609	861
Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.	51 751	51 751	51 752	1
Iné (podniky štátnej správy, MF SR)	2 355 099	2 426 413	4 661 417	2 235 004
Slovenské elektrárne, a.s.	0	0	2 758 668	2 758 668
MH Manažment, a.s.	976 822	976 822	976 822	0
Slovenský plynárenský priemysel, a.s.	242 820	232 622	544 250	311 628
Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.	125 405	140 697	110 525	-30 172
Exportno-importná banka Slovenska	108 889	196 143	131 790	-64 353
Slovenská elektrizačná a prenos. sústava, a.s.	41 600	214 174	50 193	-163 981
Lesy SR, š.p.	47 596	58 590	49 227	-9 363
MH Invest, s.r.o	290 639	544	18 458	17 914
Záruky MF SR	13 328	17 738	12 184	-5 554
Národná diaľničná spoločnosť, a.s.	508 000	366 083	9 300	-356 783
Slovenská správa ciest	0	223 000	0	-223 000
Spolu	12 762 166	13 595 592	16 750 503	3 154 911

Zdroj: Účtovné závierky subjektov

Medzinárodné investičné arbitráže vznikajú domnelým porušením bilaterálnych investičných dohôd uzatváraných medzi suverénnymi štátmi. Predmetom sporov je náhrada škody za porušenie dohôd o podpore a ochrane investícií.

Ministerstvo financií SR viedlo ku koncu roka 2018 tri medzinárodné arbitráže. Najvýznamnejšou z nich bolo arbitrážne konanie s EuroGas Inc. a Belmont Resources Inc. z roku 2014. Spor o náhradu škody viedli uvedené spoločnosti voči SR z dôvodu údajného protiprávneho odobratia povolenia na ťažbu mastenca. Arbitráž bola vedená podľa bilaterálnej investičnej dohody medzi SR a USA a bilaterálnej investičnej dohody medzi SR a Kanadou. V roku 2017 bol vydaný arbitrážny rozsudok, ktorým bola zamietnutá žaloba v plnom rozsahu. Žalobcovia však podali návrh na zrušenie tohto rozsudku, o ktorom sa bude rozhodovať v osobitnom zrušovacom konaní. Z dôvodu, že žalobca neuhradil ani v predĺženej lehote do decembra 2018 požadovaný preddavok na trovy konania sa očakáva, že dôjde k zastaveniu zrušovacieho konania.

Druhou otvorenou arbitrážou je spor s poľskou spoločnosťou Spółdzielnia Pracy Muszynianka z údajného porušenia bilaterálnej investičnej dohody medzi Poľskom a Slovenskou republikou. Spor iniciovala poľská spoločnosť v roku 2016 a ako dôvod má byť ústavný zákaz vývozu vody z územia SR, čím mala byť tejto spoločnosti spôsobená domnelá škoda vo výške 75 960 tis. eur.

V roku 2017 bola požadovaná čiastka na základe expertného posudku poľskej spoločnosti zvýšená na 202 790 tis. eur. V januári 2018 Slovenská republika podala pred arbitrážny tribunál písomnú obhajobu.

Počas roka 2018 boli zo strany Ministerstva financií SR predložené podania v rámci obhajoby, potenciálna škoda spoločnosti bola viackrát znížená až na 110 600 tis. eur zo strany samotnej spoločnosti. Vydanie konečného rozhodnutia arbitrážnym tribunálom sa očakáva najskôr koncom roka 2019.

Pri medzinárodnej arbitráži so Zdravotnou poisťovňou Union, a.s. ide o spor Achmea vs. Slovenská republika, ktorý sa vedie z dôvodu zákazu zisku zdravotných poisťovní z roku 2007. V tejto arbitráži, vedenej podľa bilaterálnej investičnej dohody medzi SR a Holandským kráľovstvom, bol v decembri 2012 vydaný rozsudok, ktorým arbitrážny tribunál nariadil SR zaplatiť žalobcovi, holandskej spoločnosti Achmea B.V., odškodnenie vo výške 25 226 tis. eur plus úroky vo výške 3 466 tis. eur. SR napadla tento rozsudok ako aj jurisdikčné rozhodnutie tribunálu pred nemeckými súdmi. Achmea taktiež paralelne požiadala Luxemburský súd o výkon rozhodnutia arbitrážneho tribunálu z decembra 2012 a zablokovanie majetku SR, pričom hodnota sporu určená Medzinárodným tribunálom bola 28 187 tis. eur. Súdny dvor EÚ rozhodol dňa 6. marca 2018 o predbežnej otázke vo veci neaplikovateľnosti arbitrážnej doložky v bilaterálnej investičnej zmluve medzi SR a Holandskom. Konanie o zrušení tohto rozsudku ako aj jurisdikčného rozhodnutia v tomto spore bolo právoplatne ukončené rozhodnutím Najvyššieho spolkového súdu v Nemecku dňa 31.10.2018, čím bol arbitrážny rozsudok ako taký zrušený.

Slovenskej republike hrozí ďalšia arbitráž, to znamená, že žaloba formálne ešte nebola podaná, no bola oznámená predžalobná výzva v prípade Quick Power Plant SE, Holandsko (QPP). Predmet sporu sa týka údajného nároku na akcie/práva k akciám spoločnosti TRANSPETROL, a.s., ktoré sa QPP pokúsila nadobudnúť. V súčasnosti prebieha objasňovanie skutkového stavu a nároku QPP pre prípad, ak by bola podaná proti SR žaloba.

Ministerstvo financií SR dostalo oznámenie o hrozbe vzniku škody od dánskej spoločnosti Marius Pedersen, a to za údajné možné porušenie bilaterálnej investičnej dohody s Dánskom, a to novelou zákona o odpadoch.

Tieto hroziace žaloby považuje Ministerstvo financií za bezpredmetné, nakoľko boli podané na základe bilaterálnych investičných dohôd medzi štátmi EÚ, ktorých arbitrážna doložka je v zmysle rozhodnutia Súdneho dvora EÚ v prípade Achmea neaplikovateľná a na základe postupu Európskej komisie má dôjsť k ukončeniu všetkých takýchto bilaterálnych investičných dohôd v rámci EÚ.

Z ostatných súdnych sporov vykazuje najvyššiu hodnotu Ministerstvo financií SR, pričom ide najmä o náhradu škody uplatňovanej podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, v ktorých Ministerstvo financií SR zastupuje pred súdom aj iné orgány verejnej moci. Medziročný nárast bol spôsobený novým sporom, v ktorom si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody v úhrnnej výške 1 mld. eur.

Kancelária Národnej rady SR eviduje podmienené záväzky z existujúcich alebo hroziacich súdnych sporov, z čoho podstatnú časť tvoria žaloby za náhradu škody spôsobenú legislatívnou činnosťou NR SR vrátane dvoch súdnych sporov o „zákaz zisku“ zdravotných poisťovní (spolu 580 014 tis. eur). Medziročne došlo k zníženiu hodnoty z dôvodu zastavenia jedného súdneho konania.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR zaznamenalo úbytok hodnoty súdnych sporov o 20 471 tis. eur. Najvýznamnejší je spor s fyzickou osobou o náhradu škody vo výške 450 000 tis. eur, ktorá mala byť spôsobená údajnou nečinnosťou a nesprávnym úradným postupom. Naopak, z dôvodu prehodnotenia rizika iných súdnych sporov, bola znížená hodnota podmienených pasív samotného Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR o 20 470 tis. eur.

Slovenský pozemkový fond vykazuje podmienené záväzky z titulu 4 právnych sporov v úhrnnej výške 101 900 tis. eur, pričom ide o žaloby súkromných spoločností v ktorých si uplatňujú náhradu škody titulom údajne zmarenej investície z dôvodu, že fond vydal pozemky, na ktorých sa mali realizovať investičné projekty.

Ministerstvo vnútra SR vykazuje podmienené pasíva zo súdny sporov najmä z titulu náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci.

Ministerstvo hospodárstva SR eviduje podmienené záväzky zo súdnych sporov vo výške 84 858 tis. eur, pričom medziročné zvýšenie bolo spôsobené prehodnotením vytvorených rezerv na súdne spory. Tie naopak poklesli o 16 438 tis. eur. Najvyššiu čiastku (64 385 tis. eur) predstavuje žaloba o náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu URSO za roky 2004-2006 pri vydávaní cenových rozhodnutí.

Vodohospodárska výstavba, š. p. eviduje viaceré súdne spory, pričom väčšinu z uvedenej sumy tvorí spor o náhradu škody za 33 000 tis. eur z dôvodu údajného porušenia nájomnej zmluvy a spory so Slovenskými elektrárnami vo výške 28 781 tis. eur o úhradu platieb podľa zmluvy o prevádzke Vodnej elektrárne Gabčíkovo. Vodohospodárska výstavba, š.p. vykazuje voči Slovenským elektrárnám aj podmienené aktíva, z titulu bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť úhradou platieb Slovenským elektrárnám, a.s. podľa neplatnej zmluvy o prevádzke Vodnej elektrárne Gabčíkovo. V súdnych sporoch sa naďalej pokračuje. Pre účely vyčíslenia čistého bohatstva je nutné znížiť túto hodnotu o podiel, ktorý pripadá na štát z dôvodu vlastníckeho podielu v SE, a.s. (34 %). **Výška tohto súdneho sporu pre účely čistého bohatstva tak predstavuje 9 786 tis. eur, čo je medziročne menej o 5 979 tis. eur.**

Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. vedie dlhodobý súdny spor vo výške 51 752 tis. eur o náhradu škody, ktorá mala vzniknúť dodávateľovi železničnej spoločnosti zo zmlúv o stavbe, skúškach a zmluvách o dielo k prototypu rušňa radu 755. Rozsudkom zo dňa 16.04.2018 Okresný súd Bratislava III žalobu zamietol v celom rozsahu. Rozsudok nie je právoplatný.

Z ostatných podmienených záväzkov vykazujú najvyššiu hodnotu Slovenské elektrárne, a. s., ktoré sú do výpočtu podmienených záväzkov zahrnuté po prvý krát. Vo svojej účtovnej závierke vykázali podmienené pasíva (okrem iných) v podobe záložného práva na dlhodobý hmotný majetok a zásoby. Hodnota záložného práva medziročne vzrástla o 7 180 533 tis. eur z dôvodu prehodnotenia úverových

zmlúv, na základe čoho bolo možné v roku 2018 zvýšiť hodnotu záložného práva v nových záložných zmluvách na majetok spoločnosti. Hodnota podmienených pasív potenciálne prislúchajúca štátu bola prenasobená podielom 34 %, čo tvorí 2 758 668 tis. eur a zároveň najvyšší vplyv na medziročný prírastok podmienených záväzkov.

MH Manažment, a.s. vykazuje možné plnenia z bývalých privatizačných zmlúv, ktoré boli do 31.12.2015 agendou Fondu národného majetku. FNM sa zaviazal uhradiť nadobúdateľom privatizovaných spoločností určité straty na majetku, ktoré im môžu v budúcnosti vzniknúť v dôsledku určitých rizík definovaných v privatizačných zmluvách.

Slovenský plynárenský priemysel, a.s. vykazuje podmienené pasíva v podobe finančných derivátov, používajúcich sa pri kontrahovaní zemného plynu na komoditných burzách.

Exportno-importná banka Slovenska vykazuje v iných pasívach hodnotu poskytnutých záruk (48 507 tis. eur), potvrdených budúcich záruk (12 076 tis. eur) a neodvolateľné úverové prísluby (71 208 tis. eur).

Obdobne Slovenská záručná a rozvojová banka Slovenska, a.s. vykazuje podmienené záväzky v hodnote 140 697 tis. eur z titulu poskytnutých záruk (v hodnote 87 706 tis. eur) a úverových príslubov vo výške (52 991 tis. eur).

Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a.s. vykazuje za svoju skupinu³⁶ záväzky zo zmlúv, ktoré majú plnenie až po 31.12.2018 na nákup dlhodobého majetku.

Lesy Slovenskej republiky, š. p. dlhodobo vykazujú hodnotu majetku, ktorá je právne neusporiadaná (napr. pozemky a stavby), a ktoré môžu byť predmetom vrátenia pôvodným vlastníkom. Odhadovaná hodnota je 49 227 tis. eur.

Pokles hodnoty pri Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. bol spôsobený nižším objemom zmluvných záväzkov s plnením v nasledujúcich obdobiach a u Slovenskej správy ciest nevykázaním podmienených pasív z minulosti.

Pre účely súhrnnej výročnej správy SR za rok 2018 realizovalo MF SR hlbšiu analýzu podmienených záväzkov za zdravotnícke zariadenia rôznych právnych foriem z dôvodu, že ide o špecifickú oblasť v ktorej potenciálne môžu vznikať podmienené záväzky napr. zo súdnych sporov z dôvodu oneskorených úhrad dodávateľom resp. neuhradením záväzkov alebo súdne spory s fyzickými osobami – pacientmi pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Analýza bola vykonaná pre porovnateľnosť a pre vyhodnotenie významnosti aj nad údajmi roku 2017. Keďže údaje o podmienených záväzkoch nie sú v účtovných závierkach naprieč všetkým právnym formám subjektov štandardizované, bolo z časti automatickým a z časti manuálnym spôsobom analyzovaných 89 účtovných závierok zdravotníckych zariadení za rok 2017 a 87 účtovných závierok zdravotníckych zariadení za rok 2018.

³⁶ Údaje za Slovenskú elektrizačnú a prenosovú sústavu, a.s. sú čerpané z konsolidovanej účtovnej závierky. Preto sú uvádzané za celú konsolidovanú „skupinu“ jednotiek.

Hodnota podmienených záväzkov zdravotníckych zariadení podľa právnych foriem je uvedená v nasledovnej tabuľke:

Podmienené záväzky zdravotníckych zariadení podľa právnej formy			v tis. eur
	2017	2018	Δ 2018-2017
Ústredná správa	414	5 164	4 750
z toho: rozpočtové a príspevkové organizácie	414	4 756	4 342
neziskové organizácie	0	408	408
podnikateľské subjekty	0	0	0
Miestna územná samospráva	430	1 709	1 279
z toho: rozpočtové a príspevkové organizácie	0	1 279	1 279
neziskové organizácie	0	0	0
podnikateľské subjekty	430	430	0
Spolu	844	6 873	6 029

Zdroj: Účtovné závierky subjektov

Z hodnoty roku 2018 tvoria prebiehajúce a hroziace súdne spory 6 101 tis. eur, z toho najviac u Fakultnej nemocnice Trnava (3 141 tis. eur, ústredná príspevková organizácia), Nemocnice s poliklinikou Prievidza (1 279 tis. eur, príspevková organizácia VUC Trenčín) a u Fakultnej nemocnice Nitra (1 000 tis. eur, ústredná príspevková organizácia).

Z uvedeného možno konštatovať, že zdravotnícke zariadenia sa nepodieľajú významnou sumou v pomere k celkovej hodnote podmienených záväzkov a nepredstavujú významné riziko potreby finančných prostriedkov v budúcnosti nad rámec riadnych záväzkov uvádzaných v súvahách závierok týchto subjektov.

Z dôvodu abstrahovania od vzájomných vzťahov v rámci podmienených záväzkov (vzájomné súdne spory a poskytnuté záruky) je ich hodnota pre účely vyčíslenia čistého bohatstva znížená z hodnoty 17 257 719 tis. eur na hodnotu 17 082 706 tis. eur.

3.2.6. Iné aktíva ako súčasť čistého bohatstva

Pod inými aktívami ako súčasť čistého bohatstva sa k 31.12.2018 vykazovali najmä podsúvahové ocenenie štátnych lesov a pohľadávky po lehote splatnosti v štádiu ich vymáhania. Iné aktíva dosiahli v súhrnnej výške 9 285 535 tis. eur.

Od roku 2017 je súčasťou podmienených aktív aj hodnota lesných porastov uvedená v poznámkach účtovnej závierky štátneho podniku Lesy Slovenskej republiky, š. p., ktorá je pravidelne aktualizovaná znalcom Národného lesníckeho centra. Toto aktívum tvorí najväčšiu položku iných aktív verejnej správy.

Druhým najväčším podmieneným aktívom sú pohľadávky v správe Slovenskej konsolidačnej, a.s., ktorá ich na základe príslušnej legislatívy vymáha a uplatňuje si exekučné nároky v mene oprávnených subjektov (najčastejšie štátnych úradov). Skutočný výtazok z týchto častokrát nedobytných pohľadávok bol v roku 2018 a 2017 približne 10 mil. eur.

Podmienené aktíva podľa zložiek verejného sektora	v tis. eur			
	2016	2017	2018	Δ 2018-2017
Ústredná správa a ostatné subjekty	4 992 997	8 885 463	9 229 958	334 329
Obce a ich účtovné jednotky	125 363	128 998	48 684	-80 314
Vyššie územné celky a ich účtovné jednotky	3 399	3 054	6 893	3 839
Spolu	5 121 759	9 027 681	9 285 535	257 854

Zdroj: Účtovné závierky subjektov

Z podmienených aktív vykazuje najvyššiu hodnotu štátny podnik Lesy SR, š. p. z dôvodu ocenenia lesného porastu, ktoré podnik obhospodaruje na pozemkoch vo vlastníctve štátu, ktoré boli k 1.1.2010 jednotne ocenené podľa vyhlášky MS SR č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty podniku. Hodnota lesných porastov bola od 1.1.2010 evidovaná na podsúvahovom účte, pričom každoročne je táto hodnota aktualizovaná spolu so spresňovaním hodnoty lesných pozemkov vo vlastníctve štátu. Medziročne bola podsúvahová hodnota lesných porastov vyššia o 118 629 tis. eur.

Slovenská konsolidačná, a. s. (SKo, a. s.), ktorá je zo zákona č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov poverenou osobou pre konsolidáciu pohľadávok verejného sektora vykazuje druhú najväčšiu hodnotu podmienených aktív v hodnote 3 274 989 tis. eur. Medziročný pokles podmienených aktív bol spôsobený poklesom pohľadávok SKo, a.s. ukončením ich správy resp. vymáhania inkasom alebo trvalým odpisom. Časť nominálnej hodnoty pohľadávok SKo, a.s. je pre účely čistého bohatstva eliminovaná, nakoľko je predmetom účtovnej konsolidácie vo verejnej správe, čo zabezpečuje vykázanie pohľadávok len jednou hodnotou.

Zo súdnych sporov a iných právnych úkonov boli významné konkurzné konania, exekučné rozhodnutia a súdne spory evidované Ministerstvom financií SR vo výške 394 105 tis. eur.

Vodohospodárska výstavba, š. p. vykazuje z celkovej hodnoty aktívnych súdnych sporov 407 787 tis. eur súdne spory voči Slovenským elektrárňam, a. s. o bezdôvodné obohatenie. Spor sa týka platieb, ktoré platila Vodohospodárska výstavba, š. p. elektrárňam od roku 2006 na základe zmlúv na užívanie Vodnej elektrárne Gabčíkovo, ktoré sú podľa štátneho podniku neplatné.

Z ostatných položiek podmienených aktív je významná hodnota pohľadávok spoločnosti Debitum, a. s., ktorá v roku 2018 realizovala oddlžovanie zdravotníckych zariadení a do svojej podsúvahy prevzala pohľadávky na poistnom uhradené Sociálnej poisťovni. Zároveň táto hodnota je pre účely čistého bohatstva eliminovaná, pretože záväzky stále „držia“ na súvahe zdravotníckeho zariadenia a k ich odpusteniu môže dôjsť až v budúcnosti pri splnení určitých podmienok.

Slovenský plynárenský priemysel, a. s. (SPP, a. s.) vykazuje poskytnuté záruky, ktoré vystavili materské spoločnosti zákazníkov. SPP, a.s. si tak v prípade neplnenia povinností zo strany zákazníkov môže uplatňovať plnenie u ich materských spoločností.

Skupina Slovenskej elektrizačnej prenosovej sústavy, a. s. (SEPS, a. s.) vykázala v konsolidovanej účtovnej závierke ako podmienené aktíva sumu prijatých bankových záruk vo výške 115 475 tis. eur. Bankové záruky sú uzatvárané v prospech skupiny SEPS, a. s. účastníkmi krátkodobého trhu s elektrickou energiou, ktoré chránia skupinu pred ich prípadnou platobnou neschopnosťou.

MH Manažment, a.s. vykazuje podmienené aktívum zo zmluvy o predaji štátneho podielu v Slovak Telekom, a.s. Platba vo výške 87 000 tis. eur je uložená a viazaná na účte, pričom vyplatenie týchto prostriedkov závisí od ukončenia Sporu vo veci hlasových služieb a Sporu s Európskou komisiou.

Prehľad najväčších podmienených aktív	v tis. eur			
	2016	2017	2018	Δ 2018-2017
Pohľadávky v správe SKo, a.s.	3 504 230	3 407 584	3 274 989	-132 595
Súdne spory	819 070	847 680	825 417	-22 263
Vodohospodárska výstavba, š. p.	407 877	410 824	407 787	-3 037
Ministerstvo financií SR	394 105	389 065	380 928	-8 137
MH Manažment, a.s.	0	33 865	31 805	-2 060
Ministerstvo vnútra SR	17 088	13 926	4 897	-9 029
Iné (štátne podniky)	546 632	4 481 519	4 576 066	94 547
Lesy SR, š. p.	44 947	4 077 768	4 196 397	118 929
Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.	106 227	107 004	115 475	8 471
Slovenský plynárenský priemysel	201 835	101 343	90 194	-11 149
MH Manažment, a.s.	100 000	100 000	87 000	-13 000
Exportno-importná banka	93 623	95 404	87 000	-8 404
Spolu	4 869 932	8 736 783	8 676 472	-60 311

Zdroj: Účtovné závierky subjektov

Pre koncept čistého bohatstva musia byť celkové podmienené aktíva verejného sektora upravené o nasledovné položky. Časť vyčíslenej spornej sumy, o ktorú sa súdi Vodohospodárska výstavba, š. p. so Slovenskými elektrárňami, a.s., bola od celkových podmienených aktív odpočítaná (138 648 tis. eur). Táto časť zodpovedá 34 % vlastníckemu podielu štátu v SE, a.s. Z pohľadu verejného sektora ide o vzájomnú konsolidáciu. Odpočítané boli tiež prijaté záruky EXIM Banky (140 378 tis. eur), SEPS, a. s. (115 475 tis. eur) a SPP, a.s. (90 194 tis. eur).

V týchto prípadoch, ak by boli záruky realizované, vlastné imanie a čisté bohatstvo by nevzrástlo, pretože príjmy z realizovaných záruk by len nahradili existujúce bilančné aktíva (úvery u EXIM Banky a obchodné pohľadávky u SEPS, a. s. a SPP, a. s.). Tieto podmienené aktíva teda nepredstavujú potenciálny zdroj zvýšenia vlastného imania verejného sektora. Pri pohľadávkach v správe SKo, a.s. bola upravená výška menovitej hodnoty o pohľadávky, ktoré boli predmetom konsolidačných úprav v rámci ústrednej správy (2 553 380 tis. eur). Prevod splatných pohľadávok, ktoré odovzdávajú resp. odpredávajú organizácie ústrednej správy Slovenskej konsolidačnej, a.s. sa eliminuje a k pohľadávkam sa tvorí opravná položka. Akt prevodu pohľadávok znamená dôvod na zníženie ich účtovnej hodnoty, čo má negatívny vplyv na vlastné imanie a tým aj čisté bohatstvo. Zároveň tieto precenené pohľadávky nemôžu byť v pôvodnej hodnote na strane podmienených aktív. Ďalšou úpravou pre výpočet čistého bohatstva je eliminácia podsúvahovej hodnoty pohľadávok spoločnosti Debitum, a. s. vo výške 198 278 tis. eur. **Z dôvodu abstrahovania od vzájomných vzťahov v rámci iných aktív (vzájomné súdne spory, vystavené záruky, pohľadávky) je ich hodnota pre účely vyčíslenia čistého bohatstva znížená z hodnoty 9 285 535 tis. eur na hodnotu 6 049 108 tis. eur.**

Zoznam skratiek

CKS – Centrálny konsolidačný systém

DPH – daň z pridanej hodnoty

EFSF – Európsky nástroj finančnej stability

ESM – Európsky mechanizmus pre stabilitu

ESA 2010 - Európsky systém národných a regionálnych účtov 2010

EUROSTAT – Štatistický úrad Európskeho spoločenstva

FNM SR – Fond národného majetku Slovenskej republiky

GNI – Hrubý národný príjem

HDP – hrubý domáci produkt

IPSAS - Medzinárodné účtovné štandardy pre verejný sektor

KÚZ – konsolidovaná účtovná závierka

MF SR – Ministerstvo financií Slovenskej republiky

MMF – Medzinárodný menový fond

OECD – Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj

OP – operačný program

OS – obchodné spoločnosti

OSN – Organizácia spojených národov

PPP – projekt verejno-súkromného partnerstva

PO – príspevkové organizácie

RO – rozpočtové organizácie

SDR – špeciálne práva čerpania, jednotná menová a účtovná jednotka používaná v rámci Medzinárodného menového fondu

SVS – Súhrnná výročná správa SR

SZČO – samostatne zárobkovo činná osoba

ŠÚ SR – Štatistický úrad Slovenskej republiky

ŠZÚ – Štátny záverečný účet SR

ÚJ – účtovná jednotka

VÚC – vyššie územné celky

ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti - ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti

zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy (rozpočtové pravidlá) - zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

zákon o účtovníctve - Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov

zákon o organizácii vlády a ústrednej štátnej správy - zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov

zákon o obecnom zriadení - zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

zákon o samosprávnych krajoch - zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov

zákon o Sociálnej poisťovni – zákon č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni v znení neskorších predpisov

zákon o zdravotných poisťovniach - zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

zákon o audítoroch - zákon č. 540/2007 Z. z. o audítoroch, audite a dohľade nad výkonom auditu a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov

Slovník odborných pojmov

1. kapitola: Hospodárenie verejnej správy v metodike ESA 2010

Súhrnná výročná správa SR – súhrnný dokument, ktorý obsahuje údaje o príjmoch, výdavkoch a výsledku rozpočtového hospodárenia subjektov verejnej správy a o stave dlhu verejnej správy k 31. decembru rozpočtového roka v jednotnej metodike platnej pre Európsku úniu vykázané Európskej komisii do 1. októbra bežného roka, súhrnnú účtovnú závierku verejnej správy Slovenskej republiky, údaje ustanovené osobitným predpisom, ktorým je ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti a ďalšie údaje o hospodárení Slovenskej republiky (§ 29a zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy).

Štátny záverečný účet SR – správa o rozpočtovom hospodárení Slovenskej republiky, ktorá obsahuje výsledky rozpočtového hospodárenia subjektov verejnej správy za príslušný rozpočtový rok v jednotnej metodike platnej pre Európsku úniu vykázané Európskej komisii do 1. apríla bežného roka, vyhodnotenie zamerania a opatrení rozpočtovej politiky, údaje o príjmoch, výdavkoch a výsledku rozpočtového hospodárenia štátneho rozpočtu a ďalšie údaje o plnení rozpočtu verejnej správy. (§ 29 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy).

ESA 2010 – Európsky systém národných a regionálnych účtov 2010 je medzinárodne kompatibilný rámec pre systematické a podrobné opísanie národnej ekonomiky, jeho súčastí a jeho vzťahov s ostatnými národnými ekonomikami. Je založený na Systéme národných účtov 2008 (SNÚ 2008). SNÚ bol vypracovaný v súčinnosti štatistických orgánov OSN, EÚ, OECD, MMF a Svetovej banky a predstavuje celosvetový štandard v oblasti uplatňovania národných účtov. ESA 2010 sa zaviedla Nariadením Rady (ES) 549/2013 z 21. mája 2013 o Európskom systéme národných a regionálnych účtov v spoločenstve a reálne sa začala uplatňovať od septembra 2014. ESA 2010 je revíziou ESA 95. Nové štandardy priniesli v oblasti verejných financií zmeny dôležité pre vykazovanie salda a dlhu verejnej správy. Popis implementácie metodiky ESA 2010 a najvýznamnejších metodologických zmien je uvedený v kapitole 1.5. v Súhrnnej výročnej správe SR za rok 2013.

Aprílová notifikácia – Podľa nariadenia Komisie 479/2009 členské štáty vykazujú Komisii (Eurostatu) plánované a aktuálne schodky a dlh sektora verejnej správy dvakrát ročne, prvý krát do 1. apríla bežného roka (roka n) a druhý krát do 1. októbra roka n. Zároveň členské štáty oznámia Eurostatu, ktoré vnútroštátne orgány sú zodpovedné za vykazovanie postupu pri nadmernom schodku. Do 1. apríla roka n členské štáty oznámia Eurostatu plánovaný schodok verejnej správy za rok n a aktualizovaný odhad ich skutočného schodku verejných financií za rok n – 1 a ich skutočné schodky verejných financií za roky n – 2, n – 3 a n – 4.

Októbrová notifikácia – aktualizácia aprílovej notifikácie, ktorá je nutná vzhľadom na to, že viacero údajov za verejnú správu je dostupných až po termíne aprílovej notifikácie (tie sú nahradené odhadmi). Ani októbrovú notifikáciu však nemožno považovať za zdroj definitívnych údajov za verejnú správu, pretože aktuálne výnosy niektorých daňových príjmov (DPPO a DPFO) sú známe za rok n – 1 až na začiatku n + 1. Aj po tomto termíne sú v prípade údajov za verejnú správu (a národné účty vo všeobecnosti) pomerne časté revízie údajov za minulé roky. Revízie sa robia jednak kvôli úpravám či

spresneným interpretáciám samotnej metodiky ESA a tiež kvôli tomu, že samotné krajiny (národné štatistické úrady) môžu v minulých údajoch odhaliť nezrovnalosti, ktoré v rámci revízií napravia.

Verejná správa – koncept, ktorý definujú národné účty (ESA 2010). Národné účty členia národné hospodárstvo (S.1) na päť inštitucionálnych sektorov: nefinančné korporácie (S.11), finančné korporácie (S.12), verejná správa (S.13), domácnosti (S.14) a neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam (S.15). Inštitucionálny sektor tvorí zoskupenie inštitucionálnych jednotiek, ktoré majú podobný charakter a ekonomické správanie (odvetvie produkčnej činnosti). Inštitucionálna jednotka je ekonomická jednotka oprávnená vlastniť výrobky a aktíva, prijímajúca záväzky a zaoberajúca sa ekonomickou činnosťou a transakciami s inými jednotkami vo vlastnom mene. Sektor verejnej správy tvoria inštitucionálne jednotky (subjekty) patriace do verejnej správy.

Verejné financie – alebo financie verejného sektora, je všeobecne zaužívaný výraz v ekonómii označujúci súhrn rozpočtov subjektov pod verejnou kontrolou alebo patriacich do verejného sektora. Verejný sektor môže byť definovaný rôzne v závislosti od cieľov analýzy a kritérií zaradenia subjektov do verejného sektora. Ak nie je uvedené inak, verejné financie sa v krajinách EÚ najčastejšie hodnotia na základe údajov národných účtov v metodike ESA 2010, ktorá definuje subjekt verejnej správy. V tejto publikácii sú použité tri koncepty hodnotenia verejných financií, ktoré sa od seba líšia rôznym pokrytím subjektov: verejná správa (ESA 2010), súhrnný celok verejnej správy a verejný sektor.

Subjekty verejnej správy SR – právnické osoby zapísané v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom Slovenskej republiky, ktoré sú zaradené v súlade s metodikou ESA v ústrednej správe, miestnej samospráve a vo fondoch sociálneho a zdravotného poistenia. (§ 3 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy)

- Ústrednú správu tvoria ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy. Ich počet, organizáciu a pôsobnosť ustanovuje zákon o organizácii vlády a ústrednej štátnej správy. V ústrednej správe sú zaradené aj ďalšie subjekty (vysoké školy, Rozhlas a televízia Slovenska, Fond národného majetku Slovenskej republiky, Slovenský pozemkový fond, štátne fondy, Slovenská konsolidačná, a.s., Úrad pre dohľad nad výkonom auditu, Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, Ústav pamäti národa, Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Kancelária rady pre rozpočtovú zodpovednosť, Tlačová agentúra SR, Audiovizuálny fond), ktoré hospodária s väčším či menším objemom verejných prostriedkov a ktorých pôsobnosť upravujú osobitné právne predpisy.
- Miestnu samosprávu predstavujú obce a vyššie územné celky – samosprávne kraje a ďalšie subjekty miestnej samosprávy. Obec je samostatným územným samosprávnym a správnym celkom Slovenskej republiky, združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt, samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami a jej základnou úlohou pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. V Slovenskej republike je zriadených osem samosprávnych krajov, ktoré sú právnickými osobami samostatne hospodáriacimi s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami; zabezpečujú a chránia práva a záujmy svojich obyvateľov. Základnou legislatívou, ktorá upravuje pôsobnosť samospráv je zákon o obecnom zriadení a zákon o samosprávnych krajoch.

- Fondy sociálneho a zdravotného poistenia tvoria Sociálna poisťovňa zriadená zákonom o Sociálnej poisťovni a zdravotné poisťovne (v súčasnosti tri, z toho jedna štátna a dve súkromné), ktorých pôsobnosť ustanovuje zákon o zdravotných poisťovniach.

Rozpočet verejnej správy – strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky štátu. Zostavuje sa každoročne na tri rozpočtové roky. Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom. Rozpočet verejnej správy tvoria štátny rozpočet na príslušný rozpočtový rok a nasledujúce dva roky a súhrn rozpočtov ostatných subjektov verejnej správy vrátane príjmov a výdavkov súvisiacich s vykonávaním verejného zdravotného poistenia v súlade s jednotnou metodikou platnou pre Európsku úniu na príslušný rozpočtový rok a nasledujúce dva roky (§ 4 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy).

Štátny rozpočet – základná súčasť rozpočtu verejnej správy, ktorou sa zabezpečuje financovanie hlavných funkcií štátu v príslušnom rozpočtovom roku. Štátny rozpočet na príslušný rozpočtový rok obsahuje rozpočtované príjmy, rozpočtované výdavky a finančné operácie so štátnymi finančnými aktívami a iné operácie, ktoré ovplyvňujú stav štátnych finančných aktív alebo štátnych finančných pasív (§ 6 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy).

Superdividenda – metodika ESA, na rozdiel od podnikového účtovníctva, rozoznáva dividendy a superdividendy. Superdividendy sú dividendy, ktoré sú vysoké z pohľadu poslednej (nedávnej) výšky úrovne dividend a ziskov. Logika členenia je tá, že pokiaľ dividendy rozdeľujú príjem z majetku, superdividendy rozdeľujú čisté bohatstvo podniku, keď znižujú vlastné zdroje podniku (vlastné imanie), predstavujú teda výber kapitálu (capital withdrawal). Inak povedané, dividendy prináležia bežnému zisku (operating profit), ktorý pochádza zo štandardných hlavných činností podniku (core business operations) a superdividendy prináležia iným (špeciálnym) výnosom. Na určenie výšky superdividend sa používa tzv. superdividendový test.

2. kapitola: Hospodárenie verejnej správy - požiadavky ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti

Benchmarková revízia – pravidelná revízia štatistických údajov zo strany členských štátov EÚ na základe legislatívy Európskeho štatistického úradu, manuálu pre deficit a dlh verejnej správy a príručky pre aplikáciu revízie. Za revíziu sa považuje každá zmena štatistickej hodnoty ukazovateľov uložených v príslušných databázach a verejne publikovaných štatistických údajov. Dôvodom revízií, najmä benchmarkových (porovnávajúcich) sú napr. zmeny v legislatíve, úpravy metodických definícií a postupov na základe nových poznatkov a analýz, implementácia nových štatisticko-matematických metód. V rámci benchmarkovej revízie sa vykonáva aj tzv. rutinná revízia, ktorá spočíva najmä v oprave údajov na základe lepšej dostupnosti údajov, oprave vzorcov, revízii číselníkov a klasifikácií.

Bilancia rozpočtu verejnej správy – alebo bilancia príjmov a výdavkov rozpočtu verejnej správy poskytuje analytický pohľad na vývoj hlavných príjmových a výdavkových položiek verejnej správy ako celku za daný rok. Bilancia je konsolidovaná, teda sú vylúčené transakcie medzi jednotlivými subjektmi verejnej správy. Štruktúra prezentovanej bilancie v tomto dokumente pozostáva z kombinácie klasifikácie kódov ESA 2010 a rozpočtovej klasifikácie.

Saldo rozpočtu verejnej správy – môže mať charakter schodku alebo prebytku. Schodok je záporný rozdiel medzi celkovými príjmami a celkovými výdavkami verejnej správy. Prebytok je kladný rozdiel medzi celkovými príjmami a celkovými výdavkami verejnej správy. V metodike národných účtov sa saldo verejnej správy nazýva „čisté pôžičky poskytnuté/prijaté“. Ich výška predstavuje sumu, ktorú verejná správa môže poskytnúť alebo prijať ako pôžičku na financovanie svojich nefinančných operácií.

Štrukturálne saldo – saldo rozpočtu verejnej správy upravené o vplyv hospodárskeho cyklu a jednorazové a dočasné vplyvy. Referenčná hodnota medziročnej zmeny štrukturálneho salda sa používa na hodnotenie charakteru fiškálnej politiky, či je expanzívna (medziročné zvyšovanie / znižovanie štrukturálneho schodku / prebytku) alebo reštriktívna (medziročné znižovanie / zvyšovanie štrukturálneho schodku / prebytku).

Jednorazové vplyvy – všeobecne definované ako príjem alebo výdavok, ktorý nemá trvalý alebo opakujúci sa charakter a má časovo obmedzený vplyv na saldo verejnej správy. Úprava salda verejnej správy o takéto vplyvy umožňuje analyticky vhodnejšie posúdenie jeho vývoja v čase.

Dlh verejnej správy hrubý – alebo hrubý maastrichtský dlh verejnej správy, predstavuje konsolidovaný súčet všetkých záväzkov sektora verejnej správy v nominálnej (menovitej) hodnote, ktoré vznikli na základe prijatých vkladov, emitovaných cenných papierov (bez akcií) a prijatých pôžičiek (bez záväzkov z nesplatených úrokov). Súčasťou prijatých pôžičiek sú aj imputované pôžičky, ktoré sa rovnajú hodnote majetku nadobudnutého prostredníctvom finančného lízingu. Dlh je konsolidovaný, teda sú vylúčené všetky záväzky a recipročné pohľadávky jednotiek patriacich do sektora VS. (Príručka vládneho deficitu a dlhu, vydanie 2019)

Dlh verejnej správy čistý – alebo čistý maastrichtský dlh verejnej správy, predstavuje rozdiel medzi hrubým maastrichtským dlhom a súčtom zlata a SDR, hotovosti, cenných papierov v trhovej hodnote (okrem akcií) a kótovaných akcií v trhovej hodnote. Čistý dlh vyjadruje schopnosť verejnej správy splatiť svoj maastrichtský dlh na základe speňaženia svojich najlikvidnejších finančných aktív. (Code of Conduct - Specifications on the implementation of the Stability and Growth Pact and Guidelines on the format and content of Stability and Convergence Programmes)

Európske fiškálne pravidlá – vznikli z potreby dodržiavania fiškálnej disciplíny v rámci Hospodárskej a menovej únie (eurozóny) kvôli zachovaniu stability spoločnej meny euro. Predstavujú súbor pravidiel numerických, procesných ale aj pravidiel transparentnosti o zverejňovaní údajov o hospodárení štátu. Pravidlá sú zakotvené v právnych predpisoch EÚ (Zmluva o fungovaní Európskej únie, nariadenia, smernica) ale ich súčasťou je aj medzinárodná zmluva. Predchodcom fiškálnych pravidiel EÚ boli tzv. maastrichtské kritériá, ktoré stanovili podmienky pre členstvo v eurozóne v podobe referenčnej hodnoty pre deficit (3 % HDP) a dlh verejnej správy (60 % HDP). Kvôli potrebe udržiavať fiškálnu disciplínu aj po vstupe do eurozóny bol v roku 1997 schválený Pakt stability a rastu (Stability and Growth Pact – SGP), ktorý obsahuje aj sankcie, ak deficit krajiny prekročí 3% HDP. V dôsledku ekonomickej a finančnej krízy bol SGP v roku 2011 druhý krát revidovaný (prvý krát v roku 2005) a boli prijaté ďalšie štyri nariadenia s cieľom sprísnenia pravidiel fiškálneho dohľadu a rozšírenia dohľadu aj na makroekonomickú oblasť. Tzv. Six-pack priniesol predovšetkým sprísnenie sankcií, keď krajina môže byť penalizovaná za nedodržiavanie fiškálnych pravidiel až do výšky

0,5 % HDP, väčšiu orientáciu na pravidlo verejného dlhu (jeho nedodržiavanie bolo dovtedy prakticky ignorované) a povinnosť konsolidovať verejný rozpočet aj po znížení deficitu pod 3 % HDP tempom znižovania štrukturálneho salda minimálne o 0,5% HDP až po dosiahnutie strednodobého cieľa (medium-term objective – MTO). Medzinárodná zmluva, ktorá bola podpísaná 25 členskými krajinami Európskej únie (všetky s výnimkou Česka a Veľkej Británie) v roku 2012, stanovila povinnosť zaviesť pravidlo o vyrovnanom štrukturálnom salde verejnej správy do národnej legislatívy (tzv. Fiscal compact). Naposledy v roku 2013 boli schválené dve nariadenia, ktoré ďalej sprísňujú a prehlbujú fiškálny dohľad v krajinách eurozóny (tzv. Two-pack). Podľa nich musia krajiny eurozóny napríklad každoročne do 15. októbra predkladať Európskej komisii na posúdenie návrh rozpočtového plánu na nasledujúci rok.

Stratégia riadenia štátneho dlhu – ďalej len stratégia, je strategický dokument, ktorý stanovuje základné rámce a smerovanie politiky riadenia štátneho dlhu. Stratégia formuluje vrcholové kvantitatívne ukazovatele a parametre štátneho dlhu a stanovuje tiež ciele, ktoré by mali prispieť ku kvalitatívnemu zlepšeniu riadenia dlhu. Dokument ďalej popisuje vývoj a štruktúru štátneho dlhu SR, makroekonomické a fiškálne východiská a riziká dlhového portfólia. Od stratégie sú odvodené jednotlivé predpisy upravujúce pravidlá pre riadenie rizík štátneho dlhu, limity pozícií štátu a systém kontroly. Podľa Ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti je stratégia súčasťou Rozpočtu verejnej správy SR a vyhodnotenie plnenia cieľov stratégie je súčasťou Súhrnnej výročnej správy SR.

3. kapitola: Čisté bohatstvo

Čisté bohatstvo – súčet vlastného imania subjektov verejnej správy, vlastného imania Národnej banky Slovenska, vlastného imania podnikov štátnej správy a podnikov miestnej samosprávy, upravený o implicitné záväzky a podmienené záväzky, iné aktíva a iné pasíva. (Čl. 2 písm. e) ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti)

Vlastné imanie – vlastný zdroj krytia majetku, vyjadruje nárok na majetok podniku po odpočítaní všetkých jeho účtovných dlhov. Vlastné imanie predstavuje v súvahe rozdiel medzi hodnotou majetku (aktív) a hodnotou záväzkov v širšom zmysle. Podľa slovenskej právnej úpravy pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva vlastné imanie tvorí: základné imanie, kapitálové fondy, fondy zo zisku, oceňovacie rozdiely z precenenia, výsledok hospodárenia minulých rokov a výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení.

Verejný sektor – pre potreby súhrnnej správy definovaný ako sektor, za ktorý sa vyčísluje čisté bohatstvo. Okrem verejnej správy podľa metodiky ESA 2010 zahŕňa podniky štátnej správy, podniky miestnej samosprávy a NBS.

Podniky verejnej správy – súhrnné pomenovanie používané v tomto dokumente pre podniky štátnej správy a podniky miestnej samosprávy, ktoré sú definované legislatívou. Keďže podniky štátnej správy a samosprávy sú definované pre potreby výpočtu čistého bohatstva, do ktorého vchádzajú len podniky s majetkovou účasťou štátu v minimálnej výške 20 %, tento pojem môže byť použitý aj širšie, teda na všetky podniky bez obmedzenia majetkovej účasti štátu.

Podnik štátnej správy – štátny podnik, obchodná spoločnosť s majetkovou účasťou štátu v minimálnej výške 20 % jej základného imania a právnická osoba zriadená zákonom, v ktorej má štát kvalifikovanú

účasť; kvalifikovanou účasťou sa na účely tohto zákona rozumie priamy alebo nepriamy podiel predstavujúci aspoň 20 % na základnom imaní právnickej osoby alebo hlasovacích právach v právnickej osobe alebo možnosť uplatňovania vplyvu na riadení právnickej osoby, ktorý je porovnateľný s vplyvom zodpovedajúcim tomuto podielu; nepriamym podielom sa na účely tohto zákona rozumie podiel držaný sprostredkovane prostredníctvom právnických osôb, v ktorých má držiteľ nepriameho podielu kvalifikovanú účasť (Čl. 2 písm. f) ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti).

Podnik miestnej samosprávy – obchodná spoločnosť s majetkovou účasťou miestnej samosprávy v minimálnej výške 20 % jej základného imania (Čl. 2 písm. g) ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti)

Implicitné záväzky – rozdiel medzi očakávanými budúcimi výdavkami subjektov verejnej správy a očakávanými budúcimi príjmami subjektov verejnej správy, ktoré vyplývajú z finančných dôsledkov spôsobených budúcim uplatňovaním práv a povinností ustanovených právnym poriadkom Slovenskej republiky, ak tieto nie sú súčasťou dlhu verejnej správy (Čl. 2 písm. h) ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti). Najznámejším príkladom sú starobné dôchodky z priebežného piliera dôchodkového systému.

Podmienené záväzky – iné pasíva účtovnej jednotky, ktorá ich vykazuje v poznámkach ako súčasti individuálnej účtovnej závierky (zákon o účtovníctve). Nejde teda o záväzok, ktorý je vykázaný na súvahových položkách pasív, pretože nie je splnená podmienka na ich zaúčtovanie - výška záväzku sa nedá spoľahlivo oceniť, obdobie, ku ktorému sa povinnosť viaže nie je určené, úbytok ekonomických úžitkov v budúcnosti nie je istý. Ako iné pasíva sa vykazuje:

1. možná povinnosť, ktorá vznikla ako dôsledok minulej udalosti a ktorej existencia závisí od toho, či nastane alebo nenastane jedna alebo viac neistých udalostí v budúcnosti, ktorých vznik nezávisí od účtovnej jednotky, alebo
2. povinnosť, ktorá vznikla ako dôsledok minulej udalosti, ale ktorá sa nevykazuje v súvahe, pretože nie je pravdepodobné, že na splnenie tejto povinnosti bude potrebný úbytok ekonomických úžitkov, alebo výška tejto povinnosti sa nedá spoľahlivo oceniť.

PPP projekt – forma spolupráce medzi verejným a súkromným sektorom s cieľom financovania výstavby, rekonštrukcie, prevádzky a údržby infraštruktúry a poskytovania verejných služieb prostredníctvom tejto infraštruktúry. V rámci PPP projektov sú subjekty verejného sektora partnerom a zákazníkom súkromného sektora, od ktorého nakupujú služby. Súkromný partner v zásade financuje výstavbu a prevádzkuje dielo a ako protihodnota je mu umožnené poskytovať služby spojené s týmto dielom za platby od jeho používateľov alebo od verejného partnera. Dôležitou charakteristikou PPP je rozdelenie rizík spojených s výstavbou a prevádzkou diela medzi súkromným a verejným partnerom a dlhodobosť zmluvných vzťahov medzi súkromným a verejným partnerom.

Centrálny konsolidačný systém – systém zberu, spracovania, analyzovania, konsolidovania a prezentovania údajov z účtovníctva od účtovných jednotiek súhrnného celku. Súčasťou Centrálného konsolidačného systému je spracovanie údajov z finančných výkazov a konsolidačného balíka.

Príloha č. 1

Hospodárenie podnikov štátnej správy

Príloha č. 1

Prehľad hospodárenia podnikov štátnej správy (tis. eur)

	VP v %	VI/VH	2016	2017	2018	Δ(2018-2017)
Ministerstvo dopravy a výstavby SR						
Železnice Slovenskej republiky*	100,00	VI	1 678 479	1 680 125	1 683 315	3 190
		VH	8 173	102	172	70
Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s.	100,00	VI	114 338	114 487	114 608	121
		VH	123	149	121	-28
Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.*	100,00	VI	143 487	139 726	177 636	37 910
		VH	-5 152	-4 045	37 376	41 421
Technická obnova a ochrana železníc, a.s.* ⁶	100,00	VI	3 262	-962	1 096	2 058
		VH	65	-4 223	-5	4 218
Národná diaľničná spoločnosť, a.s.*	100,00	VI	3 746 281	3 794 901	3 821 912	27 011
		VH	28 223	29 114	25 902	-3 212
Slovenská pošta, a.s.	100,00	VI	232 107	232 567	227 681	-4 886
		VH	2 277	342	-4 637	-4 979
Verejné prístavy, a.s.	100,00	VI	591 262	592 090	592 974	884
		VH	-2063	828	891	63
Letové prevádzkové služby SR, š. p.	100,00	VI	68 839	69 954	71 481	1 527
		VH	1 182	1 582	2 136	554
Letisko Sliač, a. s.	100,00	VI	1 763	1 813	1 796	-17
		VH	-90	50	8	-42
Letisková spoločnosť Žilina, a.s.*	99,53	VI	810	866	36	-830
		VH	-137	-144	-45	99
Letisko Poprad-Tatry, a.s.	97,61	VI	21 744	21 527	21 306	-221
		VH	-520	-216	-221	-5
Letisko M. R. Štefánika - Airport Bratislava, a.s. (BTS)	100,00	VI	235 444	232 023	231 078	-945
		VH	-6 297	-3 598	-945	2 653
Letisko Košice - Airport Košice, a.s.	34,00	VI	51 940	52 532	53 378	846
		VH	1 478	1 923	2 576	653
Letisko Piešťany, a.s.*	20,65	VI	19 569	19 321	18 923	-398
		VH	-672	-392	-398	-6
Metro Bratislava, a.s.	34,00	VI	15 662	15 678	15 680	2
		VH	83	36	24	-12
MH Invest, s.r.o.* ³	100,00	VI	96 483	127 375	63 986	-63 389
		VH	-142 705	-88 044	-28 714	59 330
Ministerstvo zdravotníctva SR						
Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s.*	100,00	VI	-67 068	-31 683	59 614	91 297
		VH	-112 338	35 884	89 976	54 092
Debitum, a.s.* ⁷	100,00	VI	-1	1	37 467	37 466
		VH	-1	-1	-149 778	-149 777
Letecká vojenská nemocnica, a.s.* ¹⁰	100,00	VI	2 719	2 291	1 925	-366
		VH	-253	-427	-366	61
Nemocnica Poprad, a.s.*	100,00	VI	29 181	29 191	29 259	68
		VH	264	11	67	56
Národný ústav srdcových a cievnych chorôb, a.s.*	100,00	VI	98 132	98 499	98 781	282
		VH	79	367	283	-84
Stredoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb, a.s.*	100,00	VI	28 351	28 704	29 057	353
		VH	711	353	354	1
Východoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb, a.s.*	100,00	VI	34 198	35 450	35 941	491
		VH	2 772	1 252	491	-761
Východoslovenský onkologický ústav, a.s.*	100,00	VI	21 530	22 411	23 671	1 260
		VH	933	882	1 259	377
Špecializovaný liečebný ústav Marina, š. p.*	100,00	VI	4 492	4 641	4 760	119
		VH	235	184	147	-37
Slovthermae, Kúpele Diamant Dudince, š. p.*	100,00	VI	5 779	5 798	5 624	-174
		VH	-154	25	-151	-176
Ministerstvo financií SR						
Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.	100,00	VI	296 133	296 981	298 867	1 886
		VH	2 529	3 478	6 883	3 405
Exportno-importná banka SR*	100,00	VI	281 134	281 388	281 609	221
		VH	-4 685	254	450	196
Slovenská konsolidačná, a.s.*	100,00	VI	21 432	21 771	23 080	1 309
		VH	2 346	1 623	3 210	1 587
Tipos, národná lotériová spoločnosť, a.s.	100,00	VI	16 880	15 435	16 024	589
		VH	9 798	9 318	8 100	-1 218
Mincovňa Kremnica, š.p.	100,00	VI	19 754	20 413	21 092	679
		VH	1 357	697	710	13
Slovenská električná prenosová sústava, a.s.	100,00	VI	621 066	638 440	629 992	-8 448
		VH	57 360	74 255	50 308	-23 947
Slovenská reštrukturalizačná, s.r.o.*	100,00	VI	9 100	9 978	10 861	883
		VH	-5 411	879	883	4
Ministerstvo hospodárstva SR						
Slovenský plynárenský priemysel, a.s.	100,00	VI	2 738 577	2 622 039	2 604 734	-17 305
		VH	462 989	318 764	313 566	-5 198
Slovenské elektrárne, a.s.	34,00	VI	3 936 356	4 012 201	3 924 505	-87 696
		VH	116 833	66 133	24 353	-41 780

	VP v %	VI/VH	2016	2017	2018	Δ(2018-2017)
Západoslovenská energetika, a.s.	51,00	VI	334 705	354 824	345 004	-9 820
		VH	50 860	70 694	64 037	-6 657
Stredoslovenská energetika Holding, a.s. ⁹	51,00	VI	854 694	783 064	785 363	2 299
		VH	78 010	6 411	8 993	2 582
Východoslovenská energetika Holding, a.s.	51,00	VI	617 092	576 444	608 317	31 873
		VH	41 251	15 824	77 877	62 053
Transpetrol, a.s.	100,00	VI	314 846	318 241	322 044	3 803
		VH	4 608	3 612	4 051	439
Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a. s.*	100,00	VI	228 075	228 276	224 088	-4 188
		VH	12 903	7 701	3 893	-3 808
MH Invest II, s.r.o.*	100,00	VI	26 537	53 694	51 618	-2 076
		VH	-596	-869	-2 907	-2 038
Rudné Bane, š. p.*	100,00	VI	2 279	2 234	2 064	-170
		VH	8	37	-43	-80
MH Manažment, a.s.*	100,00	VI	133 385	214 241	192 192	-22 049
		VH	-19 458	79 083	6 602	-72 481
Ministerstvo obrany SR						
Vojenské lesy a majetky, š. p.	100,00	VI	70 980	71 093	71 460	367
		VH	133	177	253	76
HOREZZA, a.s.*	100,00	VI	18 341	17 740	18 056	316
		VH	-122	-601	316	917
Letecké opravovne Trenčín, a. s.	100,00	VI	30 080	50 404	50 386	-18
		VH	-627	324	14	-310
Nemocnica svätého Michala, a. s.	50,00	VI	79 522	83 247	78 034	-5 213
		VH	-7 266	3 725	-5 213	-8 938
DMD GROUP, a.s.*	100,00	VI	25 880	25 524	25 401	-123
		VH	-1 130	-929	-1 166	-237
Ministerstvo vnútra SR						
Automobilové opravovne Ministerstva vnútra SR, a.s.	100,00	VI	15 378	15 328	15 362	34
		VH	-141	-18	35	53
Nemocnica svätého Michala, a. s.*	50,00	VI	79 522	83 247	78 034	-5 213
		VH	-7 266	3 725	-5 213	-8 938
Ministerstvo zahraničných vecí SR						
Správa služieb diplomatického zboru, a.s.	100,00	VI	53 120	53 405	53 709	304
		VH	379	528	569	41
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR						
Technická inšpekcia, a.s.	100,00	VI	2 818	2 880	2 931	51
		VH	117	126	107	-19
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR						
Biont, a. s.	95,00	VI	5 874	6 289	6 298	9
		VH	296	475	9	-466
Správa štátnych hmotných rezerv SR						
Poľnohárup Tatry, a.s.	100,00	VI	1 366	1 404	1 258	-146
		VH	45	48	-136	-184
Spoločnosť pre skladovanie, a.s. ⁵	13,45	VI	82 069	82 970	84 636	1 666
		VH	580	901	1 666	765
Ministerstvo životného prostredia SR						
Slovenský vodohospodársky podnik, š. p.	100,00	VI	940 339	936 353	907 307	-29 046
		VH	-7 990	-7 516	-28 871	-21 355
Vodohospodárska výstavba, š. p.	100,00	VI	450 046	446 329	445 458	-871
		VH	1 209	3 500	2 414	-1 086
Ministerstvo pôdohospodárstva SR						
Lesy Slovenskej republiky, š. p.	100,00	VI	760 038	760 554	758 836	-1 718
		VH	7 281	7 522	5 232	-2 290
Lesopoľnohospodársky majetok Ulič, š. p.	100,00	VI	26 476	26 595	26 603	8
		VH	88	131	105	-26
Hydromeliorácie, š. p.*	100,00	VI	43 210	37 651	32 266	-5 385
		VH	-6 868	-5 559	-5 385	174
Agrokomplex - Výstavníctvo Nitra, š.p. (agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, š.p.)	100,00	VI	25 125	24 990	24 902	-88
		VH	100	42	99	57
Agroinštitút Nitra, š.p.	100,00	VI	2 281	2 237	2 145	-92
		VH	3	-44	-92	-48
Plemenárske služby Slovenskej republiky, š.p.	100,00	VI	5 747	5 801	5 832	31
		VH	44	76	62	-14
Národný zrebčín Topoľčianky, š. p.*	100,00	VI	1 964	2 116	2 172	56
		VH	-336	153	59	-94
Závodisko, š. p.	100,00	VI	2 647	2 665	2 668	3
		VH	-132	18	3	-15
Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR						
Technický skúšobný ústav Piešťany, š.p.	100,00	VI	3 254	3 423	4 107	684
		VH	191	239	792	553
Biont, a. s.	5,00	VI	5 874	6 289	6 298	9
		VH	296	475	9	-466
MH Manažment, a.s.						
Bratislavská teplárenská, a.s.	100,00	VI	25 085	24 353	23 473	-880
		VH	1 033	-632	-879	-247
Martinská teplárenská, a.s.	100,00	VI	32 530	32 284	29 747	-2 537
		VH	-59	-246	-2 537	-2 291
Tmavská teplárenská, a.s.	100,00	VI	23 258	23 321	23 274	-47
		VH	19	81	14	-67

	VP v %	VI/VH	2016	2017	2018	Δ(2018-2017)
Zvolenská teplárenská, a.s.	100,00	VI	17 555	15 812	13 014	-2 798
		VH	-1 063	-1 743	-2 798	-1 055
Žilinská teplárenská, a.s.	100,00	VI	33 612	33 896	32 952	-944
		VH	514	347	-930	-1 277
Tepláreň Košice, a.s.	100,00	VI	47 454	48 840	49 983	1 143
		VH	1 059	1 500	1 281	-219
Dlhopis, o.c.p., a.s.	100,00	VI	1 788	2 144	2 167	23
		VH	420	491	184	-307
Poliklinika Tehelná, a.s. ⁸	100,00	VI	1 956	1 995	2 029	34
		VH	220	38	34	-4
Burza cenných papierov, a.s.	75,94	VI	12 589	12 517	12 495	-22
		VH	538	-72	-22	50
Kúpele Sliač, a.s.	72,54	VI	3 230	2 674	3 105	431
		VH	-503	-556	-569	-13
Slovak Lines, a.s.	44,01	VI	40 726	41 351	40 934	-417
		VH	599	774	-269	-1 043
Eurobus, a.s.	39,50	VI	21 770	21 944	22 589	645
		VH	324	215	670	455
SAD Banská Bystrica, a.s.	37,96	VI	4 741	4 590	5 090	500
		VH	-493	-151	499	650
SAD Dunajská Streda, a.s.	32,79	VI	5 120	5 122	5 133	11
		VH	13	14	23	9
SAD Humenné, a.s.	32,98	VI	6 789	6 807	6 797	-10
		VH	3	18	6	-12
ARRIVA Liorbus a.s.	39,58	VI	8 922	9 493	10 041	548
		VH	677	761	678	-83
SAD Lučenec, a.s.	39,66	VI	6 349	6 072	5 738	-334
		VH	90	-277	-334	-57
SAD Poprad, a.s.	39,68	VI	6 888	7 204	7 078	-126
		VH	65	316	-126	-442
SAD Prešov, a.s.	30,59	VI	11 592	11 771	12 403	632
		VH	-252	97	632	535
SAD Prievidza, a.s.	39,66	VI	14 095	14 934	15 093	159
		VH	755	593	285	-308
SAD Trenčín, a.s.	41,54	VI	13 575	13 771	14 010	239
		VH	947	795	859	64
ARRIVA Trnava a.s.	39,50	VI	13 164	12 773	13 571	798
		VH	296	-203	798	1 001
SAD Zvolen, a.s.	37,84	VI	12 674	13 653	14 400	747
		VH	444	1 102	811	-291
SAD Žilina, a.s.	40,64	VI	13 765	13 913	13 944	31
		VH	427	501	510	9
ARRIVA Michalovce, a.s.	39,86	VI	9 074	8 262	8 013	-249
		VH	284	294	-124	-418
ARRIVA Nitra, a.s.	39,52	VI	14 624	14 040	12 761	-1 279
		VH	428	-276	-1 280	-1 004
ARRIVA Nové Zámky, a.s.	39,64	VI	9 454	10 372	11 034	662
		VH	1 126	918	792	-126

Zdroj: Register účtovných závierok

Skratky:

VP v % - vlastnícky podiel štátu v %, VI - vlastné imanie, VH - výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení

Poznámky:

* Subjekt je zaradený v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom do sektora verejnej správy v súlade s metodikou ESA 2010

(1) V zozname sa nachádzajú len podniky ovplyvnené priamo kapitolou štátneho rozpočtu, nie sú uvedené ich spoločné, dcérske či pridružené účtovné jednotky.

(2) Fond národného majetku SR bol zrušený k 15.12.2015, zostávajúce majetkové účasti v podnikoch prešli od 1.1.2016 na MH Manažment, a.s.

(3) Spoločnosť MH Invest, s.r.o. bola k 24.03.2018 prevezená z MDaV SR na Ministerstvo hospodárstva SR.

(4) V tabuľke sú uvedené len podniky štátnej správy, ktoré sú podľa ústavného ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti definované ako spoločnosti s majetkovou účasťou štátu v minimálnej výške 20 %. Ostatné spoločnosti patriace pod kapitolu štátneho rozpočtu mali k 31.12.2018 nasledovnú majetkovú účasť štátu: Poštová banka, a.s. 0,03 %, Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. 0,02 %, Podtatranská vodárenská spoločnosť, a.s. 0,05 %, Bardejovské kúpele, a.s. 0,08 %.

(5) Spoločnosť pre skladovanie, a.s. s priamym vlastníckym podielom štátu 13,45 % je zaradená medzi podniky štátnej správy, pretože zvýšený podiel Spoločnosti pre skladovanie, a.s. vo výške 86,55 % vlastní Transpetrol, a.s., ktorý je v 100 % vlastníctve štátu. Spoločnosť pre skladovanie, a.s. je preto prostredníctvom priameho a nepriameho podielu tiež v 100 % vlastníctve štátu.

(6) Spoločnosť zanikla dňa 31.03.2018 formou zlúčenia so spoločnosťou Národná diaľničná spoločnosť, a.s., ktorá sa stala jej právnym nástupcom. Údaje z účtovnej závierky sú len za tri mesiace roku 2018 (k 31.03.2018)

(7) Zmena obchodného mena spoločnosti s platnosťou od 22.03.2018 na Debitum, a.s.

(8) od 08/2018 subjekt verejnej správy

(9) Zmena obchodného mena zo Stredoslovenskej energetiky, a.s. na Stredoslovenskú energetiku Holding, a.s. s platnosťou od 01.01.2019

(10) Zmena akcionára k 29.12.2018 prevod z Ministerstva zdravotníctva SR na Ministerstvo vnútra SR.

K 1. máju 2019 sa nemocnica zlúčila a zanikla bez likvidácie. Právnym nástupcom sa stala Nemocnica sv. Michala, a.s.

Príloha č. 2

Vlastné imanie podnikov štátnej správy za rok 2018

Vlastné imanie podnikov štátnej správy (tis. eur)								
	VP v %	VI	Δ(2018-2017)	VH	Dividendy	Precenenie	Vklady	Ostatné
Ministerstvo dopravy a výstavby SR								
Železnice Slovenskej republiky*	100,00	VI	3 190	172	0	402	2 616	0
Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s.	100,00	VI	121	121	0	0	0	0
Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.*	100,00	VI	37 910	37 376	0	534	0	0
Technická obnova a ochrana železníc, a.s.* ⁶	100,00	VI	2 058	-5	0	2 021	0	42
Národná diaľničná spoločnosť, a.s.*	100,00	VI	27 011	25 902	0	0	0	1 109
Slovenská pošta, a.s.	100,00	VI	-4 886	-4 637	0	-249	0	0
Verejné prístavy, a.s.	100,00	VI	884	891	0	0	0	-7
Letové prevádzkové služby SR, š. p.	100,00	VI	1 527	2 136	0	0	0	-609
Letisko Sliač, a. s.	100,00	VI	-17	8	-20	0	0	-5
Letisková spoločnosť Žilina, a.s.*	99,53	VI	-830	-45	0	-785	0	0
Letisko Poprad-Tatry, a.s.	97,61	VI	-221	-221	0	0	0	0
Letisko M. R. Štefánika - Airport Bratislava, a.s. (BTS)	100,00	VI	-945	-945	0	0	0	0
Letisko Košice - Airport Košice, a.s.	34,00	VI	846	2 576	-1 676	0	0	-54
Letisko Piešťany, a.s.*	20,65	VI	-398	-398	0	0	0	0
Metro Bratislava, a.s.	34,00	VI	2	24	0	-22	0	0
MH Invest, s.r.o.* ³	100,00	VI	-63 389	-28 714	0	0	0	-34 675
Ministerstvo zdravotníctva SR								
Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s.*	100,00	VI	91 297	89 976	0	1 325	0	-4
Debitum, a.s.* ⁷	100,00	VI	37 466	-149 778	0	0	187 244	0
Letecká vojenská nemocnica, a.s.* ¹⁰	100,00	VI	-366	-366	0	0	0	0
Nemocnica Poprad, a.s.*	100,00	VI	68	67	0	0	0	1
Národný ústav srdcových a cievnych chorôb, a.s.*	100,00	VI	282	283	0	0	0	-1
Stredoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb, a.s.*	100,00	VI	353	354	0	0	0	-1
Východoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb, a.s.*	100,00	VI	491	491	0	0	0	0
Východoslovenský onkologický ústav, a.s.*	100,00	VI	1 260	1 259	0	0	0	1
Špecializovaný liečebný ústav Marina, š. p.*	100,00	VI	119	147	0	0	0	-28
Slovthermae, Kúpele Diamant Dudince, š. p.*	100,00	VI	-174	-151	0	0	0	-23
Ministerstvo financií SR								
Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.	100,00	VI	1 886	6 883	-2 350	-275	0	-2 372
Exportno-importná banka SR*	100,00	VI	221	450	-200	0	0	-29
Slovenská konsolidačná, a.s.*	100,00	VI	1 309	3 210	-1 742	0	0	-159
Tipos, národná lotériová spoločnosť, a.s.	100,00	VI	589	8 100	-6 000	0	0	-1 511
Mincovňa Kremnica, š.p.	100,00	VI	679	710	0	0	0	-31
Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.	100,00	VI	-8 448	50 308	-59 000	244	0	0
Slovenská reštrukturalizačná, s.r.o.*	100,00	VI	883	883	0	0	0	0
Ministerstvo hospodárstva SR								
Slovenský plynárenský priemysel, a.s.	100,00	VI	-17 305	313 566	-305 000	-24 813	0	-1 058
Slovenské elektrárne, a.s.	34,00	VI	-87 696	24 353	0	-109 963	0	-2 086
Západoslovenská energetika, a.s.	51,00	VI	-9 820	64 037	-70 490	115	0	-3 482
Stredoslovenská energetika Holding, a.s. ⁹	51,00	VI	2 299	8 993	-6 411	-48	0	-235
Východoslovenská energetika Holding, a.s.	51,00	VI	31 873	77 877	-45 904	-100	0	0
Transpetrol, a.s.	100,00	VI	3 803	4 051	0	0	0	-248
Jadrová a vyraďovacia spoločnosť, a. s.*	100,00	VI	-4 188	3 893	-6 000	-1 038	0	-1 043
MH Invest II, s.r.o.*	100,00	VI	-2 076	-2 907	0	0	831	0
Rudné Bane, š. p.*	100,00	VI	-170	-43	0	0	-40	-87
MH Manažment, a.s.*	100,00	VI	-22 049	6 602	0	-28 678	0	27

	VP v %	VI	Δ(2018-2017)	VH	Dividendy	Precenenie	Vklady	Ostatné
Ministerstvo obrany SR								
Vojenské lesy a majetky, š. p.	100,00	VI	367	253	0	0	125	-11
HOREZZA, a.s.*	100,00	VI	316	316	0	0	0	0
Letecké opravovne Trenčín, a. s.	100,00	VI	-18	14	0	0	0	-32
Nemocnica svätého Michala, a. s.	50,00	VI	-5 213	-5 213	0	0	0	0
DMD GROUP, a.s.*	100,00	VI	-123	-1 166	0	1 041	0	2
Ministerstvo vnútra SR								
Automobilové opravovne Ministerstva vnútra SR, a.s.	100,00	VI	34	35	0	0	0	-1
Nemocnica svätého Michala, a. s.*	50,00	VI	-5 213	-5 213	0	0	0	0
Ministerstvo zahraničných vecí SR								
Správa služieb diplomatického zboru, a.s.	100,00	VI	304	569	-213	0	0	-52
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR								
Technická inšpekcia, a.s.	100,00	VI	51	107	-63	32	0	-25
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR								
Biont, a. s.	95,00	VI	9	9	0	0	0	0
Správa štátnych hmotných rezerv SR								
Polnonákup Tatry, a.s.	100,00	VI	-146	-136	0	0	0	-10
Spoločnosť pre skladovanie, a.s. ⁵	13,45	VI	1 666	1 666	0	0	0	0
Ministerstvo životného prostredia SR								
Slovenský vodohospodársky podnik, š. p.	100,00	VI	-29 046	-28 871	0	0	2 498	-2 673
Vodohospodárska výstavba, š. p.	100,00	VI	-871	2 414	-200	20	0	-3 105
Ministerstvo pôdohospodárstva SR								
Lesy Slovenskej republiky, š. p.	100,00	VI	-1 718	5 232	-5 000	0	420	-2 370
Lesopôľnohospodársky majetok Ulič, š. p.	100,00	VI	8	105	0	0	0	-97
Hydromeliorácie, š. p.*	100,00	VI	-5 385	-5 385	0	0	0	0
Agrokomplex - Výstavništvo Nitra, š.p. (agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, š.p.)	100,00	VI	-88	99	0	0	-90	-97
Agroinštitút Nitra, š.p.	100,00	VI	-92	-92	0	0	0	0
Plemenárske služby Slovenskej republiky, š.p.	100,00	VI	31	62	0	0	0	-31
Národný zberčín Topoľčianky, š. p.*	100,00	VI	56	59	0	0	0	-3
Závodisko, š. p.	100,00	VI	3	3	0	0	0	0
Úrad pre normalizáciu, metrologiu a skúšobníctvo SR								
Technický skúšobný ústav Piešťany, š.p.	100,00	VI	684	792	0	0	0	-108
Biont, a. s.	5,00	VI	9	9	0	0	0	0
MH Manažment, a.s.								
Bratislavská teplárenská, a.s.	100,00	VI	-880	-879	0	0	0	-1
Martinská teplárenská, a.s.	100,00	VI	-2 537	-2 537	0	0	0	0
Trnavská teplárenská, a.s.	100,00	VI	-47	14	-51	0	0	-10
Zvolenská teplárenská, a.s.	100,00	VI	-2 798	-2 798	0	0	0	0
Žilinská teplárenská, a.s.	100,00	VI	-944	-930	0	0	0	-14
Tepláreň Košice, a.s.	100,00	VI	1 143	1 281	0	0	0	-138
Dihopis, o.c.p., a.s.	100,00	VI	23	184	147	1	0	-309
Poliklinika Tehelná, a.s. ⁸	100,00	VI	34	34	0	0	0	0
Burza cenných papierov, a.s.	75,94	VI	-22	-22	0	0	0	0
Kúpele Šliač, a.s.	72,54	VI	431	-569	0	0	1 000	0
Slovak Lines, a.s.	44,01	VI	-417	-269	-148	0	0	0
Eurobus, a.s.	39,50	VI	645	670	-25	0	0	0
SAD Banská Bystrica, a.s.	37,96	VI	500	499	0	0	0	1
SAD Dunajská Streda, a.s.	32,79	VI	11	23	-12	0	0	0
SAD Humenné, a.s.	32,98	VI	-10	6	-16	0	0	0
ARRIVA Liorbus a.s.	39,58	VI	548	678	-130	0	0	0
SAD Lučenec, a.s.	39,66	VI	-334	-334	0	0	0	0
SAD Poprad, a.s.	39,68	VI	-126	-126	0	0	0	0
SAD Prešov, a.s.	30,59	VI	632	632	0	0	0	0
SAD Prievidza, a.s.	39,66	VI	159	285	-126	0	0	0
SAD Trenčín, a.s.	41,54	VI	239	859	-398	0	0	-222
ARRIVA Trnava a.s.	39,50	VI	798	798	0	0	0	0
SAD Zvolen, a.s.	37,84	VI	747	811	-100	36	0	0
SAD Žilina, a.s.	40,64	VI	31	510	-265	-91	0	-123
ARRIVA Michalovce, a.s.	39,86	VI	-249	-124	-125	0	0	0
ARRIVA Nitra, a.s.	39,52	VI	-1 279	-1 280	0	0	0	1
ARRIVA Nové Zámky, a.s.	39,64	VI	662	792	-130	0	0	0
Národná banka Slovenska	100,00	VI	250	172	0	78	0	0

Zdroj: Register účtovných závierok

Skratky:

VP v % - vlastnícky podiel štátu v %, VI - vlastné imanie, VH - výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení

Poznámky:

* Subjekt je zaradený v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom do sektora verejnej správy v súlade s metodikou ESA 2010

(1) V zozname sa nachádzajú len podniky ovládané priamo kapitolou štátneho rozpočtu, nie sú uvedené ich spoločné, dcérske či pridružené účtovné jednotky.

(2) Fond národného majetku SR bol zrušený k 15.12.2015, zostávajúce majetkové účasti v podnikoch prešli od 1.1.2016 na MH Manažment, a.s.

(3) Spoločnosť MH Invest, s.r.o. bola k 24.03.2018 prevezená z MDaV SR na Ministerstvo hospodárstva SR.

(4) V tabuľke sú uvedené len podniky štátnej správy, ktoré sú podľa ústavného ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti definované ako spoločnosti s majetkovou účasťou štátu v minimálnej výške 20 %. Ostatné spoločnosti patriace pod kapitolu štátneho rozpočtu mali k 31.12.2018 nasledovnú majetkovú účasť štátu: Poštová banka, a.s. 0,03 %, Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. 0,02 %, Podtatranská vodárenská spoločnosť, a.s. 0,05 %, Bardejovské kúpele, a.s. 0,08 %.

(5) Spoločnosť pre skladovanie, a.s. s priamym vlastníckym podielom štátu 13,45 % je zaradená medzi podniky štátnej správy, pretože zvyšný podiel Spoločnosti pre skladovanie, a.s. vo výške 86,55 % vlastní Transpetrol, a.s., ktorý je v 100 % vlastníctve štátu. Spoločnosť pre skladovanie, a.s. je preto prostredníctvom priameho a nepriameho podielu tiež v 100 % vlastníctve štátu.

(6) Spoločnosť zanikla dňa 31.03.2018 formou zlučenia so spoločnosťou Národná diaľničná spoločnosť, a.s., ktorá sa stala jej právnym nástupcom. Údaje z účtovnej závierky sú len za tri mesiace roku 2018 (k 31.03.2018)

(7) Zmena obchodného mena spoločnosti s platnosťou od 22.03.2018 na Debitum, a.s.

(8) od 08/2018 subjekt verejnej správy

(9) Zmena obchodného mena zo Stredoslovenskej energetiky, a.s. na Stredoslovenskú energetiku Holding, a.s. s platnosťou od 01.01.2019

(10) Zmena akcionára k 29.12.2018 prevod z Ministerstva zdravotníctva SR na Ministerstvo vnútra SR.

K 1. máju 2019 sa nemocnica zlúčila a zanikla bez likvidácie. Právnym nástupcom sa stala Nemocnica sv. Michala, a.s.

Príloha č. 3

Súhrnná účtovná závierka verejnej správy Slovenskej republiky za rok 2018

SLOVENSKEJ REPUBLIKY**k 31.12.2018**

v tis. eur

Súhrnná účtovná závierka

X	riadna
---	--------

Za obdobje

	Mesiac		Rok			
od	0	1	2	0	1	8

do **Mesi**

1	2
---	---

Rok

2	0	1	8
---	---	---	---

IČO

0	0	1	5	1	7	4	2
---	---	---	---	---	---	---	---

Názov účtovnej jednotky[illegible]**Sídlo účtovnej jednotky**

Ulica a číslo

[illegible]

PSČ

8	1	7	8	2
---	---	---	---	---

Názov obce[illegible]**Telefónne číslo**

0	2	5	9	5	8	1	1	1	1				
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--

Faxové číslo

0	2	5	9	5	8	3	0	4	8				
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--

E-mailová adresa

[illegible]

Zostavená dňa:

3	0		0	6		2	0	1	9
---	---	--	---	---	--	---	---	---	---

Podpisový záznam štatutárneho orgánu alebo člena
štatutárneho orgánu účtovnej jednotky:

SÚVAHA K 31. 12. 2018 (v tis. eur)			
AKTÍVA		2018	2017
MAJETOK (A+B+C)		66 694 805	65 179 662
A. Neobežný majetok (A.I. až A.III.)		53 423 373	52 218 824
A.I. Dlhodobý nehmotný majetok		715 604	811 477
A.II. Dlhodobý hmotný majetok		46 433 585	44 962 577
A.III. Dlhodobý finančný majetok		6 274 184	6 444 770
B. Obežný majetok (B.I. až B.V.)		12 800 371	12 459 387
B.I. Zásoby		1 933 881	1 899 656
B.II. Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy		819 288	767 442
B. III Pohľadávky		6 400 990	5 704 300
B.IV. Finančné účty a krátkodobý finančný majetok		3 634 653	4 085 810
B.V. Poskytnuté návratné finančné výpomoci		11 559	2 179
C. Časové rozlíšenie		471 061	501 451
PASÍVA		2018	2017
VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY (A+B+C)		66 694 805	65 179 662
A. Vlastné imanie (A.I až A.III.)		-23 760 933	-19 962 428
A.I. Oceňovacie rozdiely		87 424	36 253
A.II. Výsledok hospodárenia (A.II.1.+A.II.2.)		-24 028 940	-20 191 827
A.II.1. Nevysporiadaný výsledok hospodárenia min. rokov		-19 515 642	-17 093 367
A.II.2. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie		-4 513 298	-3 098 460
A.III. Podiely iných účtovných jednotiek		180 582	193 146
B. Záväzky, rezervy, bankové úvery a výpomoci (B.I až B.IV.)		82 033 519	76 854 448
B.I. Rezervy		31 676 641	26 592 243
B.II. Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy		741 405	630 147
B.III. Záväzky		41 784 421	40 809 522
B.IV. Bankové úvery a výpomoci		7 831 051	8 822 536
C. Časové rozlíšenie		8 422 219	8 287 643

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT K 31. 12. 2018
(v tis. eur)

NÁKLADY		2018	2017
I.	Spotrebované nákupy a služby	11 242 068	10 783 043
II.	Osobné náklady	8 748 723	8 126 558
III.	Dane a poplatky	23 782	29 950
IV.	Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti	12 347 411	9 943 336
V.	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	3 651 472	3 048 056
VI.	Finančné náklady	1 601 707	1 787 539
VII.	Mimoriadne náklady	933	1 262
VIII.	Náklady na transfery	27 056 158	25 151 277
N	NÁKLADY SPOLU (I. až VIII.)	64 672 254	58 871 021
VÝNOSY, DAŇ Z PRÍJMOV A VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA		2018	2017
I.	Tržby za vlastné výkony a tovar	30 485 745	28 874 485
II.	Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	17 086 226	15 766 065
III.	Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti	4 604 569	3 935 829
IV.	Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	2 168 267	1 957 406
V.	Finančné výnosy	1 021 386	1 289 005
VI.	Mimoriadne výnosy	3 740	4 045
VII.	Výnosy z transferov	4 787 484	3 955 716
V	VÝNOSY SPOLU (I. až VII.)	60 157 417	55 782 551
VH1	Výsledok hospodárenia pred zdanením (V-N)	-4 518 761	-3 088 470
	Splatná daň z príjmov	0	10 452
	Dodatočne platená daň z príjmov	0	-361
VH2	Výsledok hospodárenia po zdanení (VH-daň z príjmu)	-4 518 761	-3 098 561
	z toho:		
	pripadajúci na podiely iných účtovných jednotiek	339	84

I. VŠEOBECNÉ ÚDAJE A ZVEREJNENIA

1. Právny dôvod na zostavenie súhrnnej účtovnej závierky verejnej správy Slovenskej republiky

Súhrnná účtovná závierka verejnej správy Slovenskej republiky bola zostavená v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“). Primerane boli použité aj ustanovenia Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 17. decembra 2008 č. MF/27526/2008–31 v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie vo verejnej správe a podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek konsolidovanej účtovnej závierky ústrednej správy (ďalej len „opatrenie“), a to v oblasti použitých metód konsolidácie a postupu konsolidácie.

Súhrnná účtovná závierka verejnej správy je sprístupnená k nahliadnutiu v sídle konsolidujúcej účtovnej jednotky, ktorou je Ministerstvo financií Slovenskej republiky. V elektronickej podobe je súhrnná účtovná závierka uložená aj v Registri účtovných závierok na webovom sídle www.registeruz.sk.

Súhrnná účtovná závierka verejnej správy za rok 2018 bola spracovaná v súlade s § 22a zákona o účtovníctve na základe agregácie údajov z predložených závierok:

- konsolidovanej účtovnej závierky ústrednej správy,
- konsolidovaných účtovných závierok obcí (1 120),
- konsolidovaných účtovných závierok vyšších územných celkov (8),
- individuálnych účtovných závierok obcí, ktoré nemali povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku za príslušný rok (1 801),
- individuálnych účtovných závierok ostatných subjektov verejnej správy založených podľa osobitných predpisov¹ (41).
- individuálnych účtovných závierok neziskových organizácií, záujmových združení a ostatných subjektov verejnej správy nezahrnutých do konsolidovaných závierok iných subjektov verejnej správy (233).

V nasledujúcom texte poznámok sa pre účely opisu významných položiek aktív, pasív, nákladov a výnosov zoskupujú organizácie súhrnného celku do skupín: ústredná správa, územná samospráva a ostatné subjekty, pričom:

Ústrednou správou sa rozumejú štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie a obchodné spoločnosti, v ktorých majú ústredné orgány štátnej správy majetkové podiely, a ktoré sú súčasťou konsolidovanej účtovnej závierky ústrednej správy.

Subjektmi územnej samosprávy sa rozumejú obce, vyššie územné celky, rozpočtové a príspevkové organizácie obcí a vyšších územných celkov, obchodné spoločnosti obcí a vyšších územných celkov, v ktorých majú obce alebo vyššie územné celky majetkové podiely, a ktoré sú súčasťou

¹ Napríklad zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

konsolidovaných účtovných závierok obcí a vyšších územných celkov. Za rok 2018 z celkového počtu obcí a miest vrátane mestských častí Bratislavy a Košíc, nezostavovalo KUZ 1 812 z nich.

Ostatnými subjektmi sa rozumejú subjekty založené osobitným zákonom a neziskové organizácie územnej samosprávy vedené v registri organizácií ako subjekty verejnej správy. Ide napríklad o verejné vysoké školy (20), Sociálnu poisťovňu, Slovenský pozemkový fond, Audiovizuálny fond, Radu pre vysielanie a retransmisiiu, Rozhlas a televíziu Slovenska, Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, Tlačovú agentúru Slovenskej republiky, Úrad pre dohľad nad výkonom auditu, Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Ústav pamäti národa a ďalšie. Podrobný prehľad týchto subjektov je uvedený v prílohe č. 1. súhrnnej účtovnej závierky.

Koncept „súhrnného celku“ je odlišný od definície verejnej správy podľa zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Verejná správa tvorí najpodstatnejšiu časť súhrnného celku, avšak do súhrnného celku vstupujú aj iné subjekty, ktoré nie sú štatisticky zaradené do verejnej správy podľa metodiky ESA 2010. Zoskupenie do vyššie uvedených skupín je vytvorené na základe §22a zákona o účtovníctve.

2. Informácie o súhrnnom celku verejnej správy

Do súhrnného celku za rok 2018 boli zaradené účtovné jednotky v súlade s §22a zákona o účtovníctve. Súhrnný celok verejnej správy za rok 2018 tvorilo spolu 8 157 účtovných jednotiek. Spôsob zahrnutia jednotiek do súhrnného celku je na základe a) princípu kontroly – rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, obchodné spoločnosti, štátne podniky a štátne fondy a b) zaradenia ostatných subjektov do sektora verejnej správy – napr. verejné vysoké školy, obce, vyššie územné celky, neziskové organizácie a ďalšie.

Ministerstvo financií SR ako zostavovateľ súhrnnej účtovnej závierky nevykonáva reálne kontrolu nad všetkými účtovnými jednotkami súhrnného celku, z tohto dôvodu je pre ich zahrnutie rozhodujúce to, či sú subjektom verejnej správy (§22a ods. 3 zákona o účtovníctve).

Z uvedeného dôvodu súhrnný celok nie je totožný so sektorom verejnej správy (v metodike ESA 2010 označovaný pod kódom S.13), nakoľko zahŕňa aj tie jednotky, ktoré nie sú štatisticky zaradené do verejnej správy. Do súhrnného celku naopak nie sú zahrnuté jednotky v likvidácii alebo v konkurze a organizácie, ktoré ukončili svoju činnosť v priebehu roka 2017 resp. k 1.1.2018.

V porovnaní s rokom 2017 je počet organizácií v súhrnnom celku v absolútnom vyjadrení nižší o 27, a to najmä z dôvodu nižšieho počtu obchodných spoločností v konsolidovaných celkoch územnej samosprávy o 30. Ústrednú správu reprezentuje spolu 897 účtovných jednotiek, pričom najväčšie zmeny boli v rozpočtových a príspevkových organizáciách, najmä v kapitole SAV a MV SR.

Vyššie územné celky vykazovali vo svojich konsolidovaných celkoch spolu 11 obchodných spoločností (medziročne o 1 menej) a obce 516 (medziročne o 29 menej).

V rámci ostatných subjektov došlo k nárastu o 9, pričom neziskové organizácie obcí a miest SR (štatisticky zaradené do sektora verejnej správy) dosiahli medziročný nárast o 6.

Počet organizácií v súhrnnom celku podľa druhu			
	2018	2017	Δ 2018-2017
Súhrnný celok spolu	8 157	8 184	-27
v tom			
Ústredná správa	897	903	-6
Rozpočtové a príspevkové organizácie štátu	819	826	-7
Obchodné spoločnosti štátu a štátne podniky	75	74	1
Štátne účelové fondy	3	3	0
Územná samospráva	6 768	6 798	-30
Rozpočtové a príspevkové organizácie územnej samosprávy*	3 307	3 307	0
Obchodné spoločnosti územnej samosprávy*	527	557	-30
Obce*	2 926	2 926	0
Vyššie územné celky	8	8	0
Ostatné subjekty	492	483	9
Verejné vysoké školy	20	20	0
Subjekty založené zákonom v ústrednej správe	21	18	3
Neziskové organizácie územnej samosprávy*	451	445	6

*Do výkazov súhrnnej účtovnej závierky za rok 2018 neboli započítaných 9 KUZ a 11 IUZ obcí, 17 IUZ rozpočtových organizácií obcí, 3 IUZ príspevkové organizácie obcí a 218 IUZ neziskových organizácií z dôvodu ich nepredloženia.

Bližší prehľad o počte subjektov súhrnného celku je uvedený v prílohe č. 1 poznámok súhrnnej účtovnej závierky.

3. Informácie o účtovných zásadách a účtovných metódach

Účtovné zásady a účtovné metódy sú uplatňované v súlade so zákonom o účtovníctve a postupmi účtovania pre jednotlivé právne formy účtovných jednotiek, ktoré sú definované:

- opatrením MF SR č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovaním a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov,
- opatrením MF SR č. MF/23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov,
- opatrením MF SR č. MF/22930/2005-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre zdravotné poisťovne a
- medzinárodnými štandardami pre finančné výkazníctvo (IFRS) v prípade niektorých obchodných spoločností.

Pre účely zostavenia súhrnnej účtovnej závierky sa výkazy účtovných jednotiek, ktorých právna forma je iná než rozpočtová organizácia, upravili prostredníctvom *prevodových mostíkov* na štruktúru výkazov platných pre Ministerstvo financií SR. Tým je zabezpečená agregácia údajov v rovnakej štruktúre za všetky účtovné jednotky v súhrnnom celku. Číselné údaje v poznámkach súhrnnej účtovnej závierky sú vykazované v mene euro, zaokrúhlené na tisíce, ak nie je uvedené inak.

4. Ďalšie informácie z konsolidovaných a individuálnych účtovných závierok

Opis položiek v účtovných výkazoch závierky (súvaha, výkaz ziskov a strát) sa zakladá na informáciách, ktoré sú uvedené v poznámkach individuálnych alebo konsolidovaných účtovných závierkach subjektov súhrnného celku, výročných správ a na informáciách vyžiadaných materskou účtovnou jednotkou. Pre tieto účely je možné nahliadnuť do Registra účtovných závierok na webovom sídle www.registeruz.sk.

II. INFORMÁCIE O METÓDACH A POSTUPE KONSOLIDÁCIE

1. Informácie o použitých metódach konsolidácie

Na zostavenie súhrnnej účtovnej závierky boli primerane použité metódy a postupy konsolidácie podľa opatrenia ku konsolidácii vo verejnej správe. Účtovné jednotky boli zahrnuté do súhrnnej účtovnej závierky nasledovnými metódami:

Metóda zahrnutia účtovných jednotiek do súhrnného celku	
Druh účtovnej jednotky	Metóda
Rozpočtové a príspevkové organizácie	metóda úplnej konsolidácie
Obce a vyššie územné celky	metóda úplnej konsolidácie
Štátne fondy	metóda úplnej konsolidácie
Obchodné spoločnosti štátu (dcérske ÚJ) a štátne podniky	metóda úplnej konsolidácie
Verejné vysoké školy	metóda úplnej konsolidácie
Ostatné subjekty podľa osobitného zákona	metóda úplnej konsolidácie
Spoločné a pridružené účtovné jednotky	metóda vlastného imania

Popis metód konsolidácie

▪ Metóda úplnej konsolidácie

Pri použití tejto metódy sa prispôsobujú účtovné výkazy všetkých dcérskych účtovných jednotiek na štruktúru výkazov účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie. Položky účtovných výkazov sa do agregácie preberajú v plnej miere a identifikované vzájomné vzťahy v rámci súhrnného celku sa vylučujú v plnej výške.

▪ Metóda vlastného imania

Pri použití tejto metódy sa položky účtovných výkazov spoločných a pridružených účtovných jednotiek do agregácie nepreberajú. Zosúladuje sa hodnota podielov konsolidujúcej účtovnej jednotky na

konsolidovanej účtovnej jednotke s tou časťou reálnej hodnoty majetku a záväzkov účtovnej jednotky, ktorá na tieto podiely pripadá.

Postup pri zostavení súhrnnej účtovnej závierky

▪ Prevod účtovných výkazov na rovnaký základ a štruktúru

Za spoločný základ účtovných výkazov bola použitá štruktúra individuálnej účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky. Týkalo sa to všetkých obchodných spoločností, štátnych podnikov, verejných vysokých škôl, Sociálnej poisťovne a ostatných subjektov verejnej správy. Prevod údajov sa zabezpečuje použitím prevodových mostíkov, ktoré vypracovalo Ministerstvo financií SR ako zostavovateľ súhrnnej účtovnej závierky verejnej správy. V rámci spracovania údajov dochádza aj k zosúladeniu metodických odlišností vyplývajúcich z rôznych postupov účtovania (napríklad odúčtovanie pohľadávok a záväzkov, vykazovanie rezervy a opravných položiek).

▪ Agregácia údajov

Agregovali sa konsolidované účtovné závierky, individuálne účtovné závierky a podklady pre identifikáciu vzájomných vzťahov. Ak bola účtovná jednotka súčasťou konsolidovaného celku na nižšej úrovni, bola vykázaná v rámci konsolidovaných výkazov materskej účtovnej jednotky (napr. obchodná spoločnosť obce).

▪ Konsolidačné operácie

V rámci súhrnného celku boli vykonané konsolidačné operácie v oblasti pohľadávok a záväzkov, nákladov a výnosov. V prípade nekonzistentne vykázaných vzájomných vzťahov sa pred elimináciou vykonala ich úprava. Na identifikáciu vzájomných vzťahov boli spracované *konsolidačné balíky* a za obce a ich organizácie boli spracované formuláre vzájomných vzťahov.

V rámci súhrnného celku nebola vykonaná konsolidácia kapitálu a ani konsolidácia medzivýsledku.

Z dôvodu odlišnej metodiky účtovania niektorých transakcií, časového posunu vykázania vzájomných hodnôt, ako aj z dôvodu neidentifikovaných vzájomných vzťahov v rovnakej hodnote neboli na úrovni súhrnnej účtovnej závierky eliminované nasledovné vzťahy:

- v súvahe daň z príjmu právnických osôb, fyzických osôb, daň z pridanej hodnoty,
- všetko sociálne a zdravotné poistenie v oblasti pohľadávok, záväzkov, nákladov a výnosov,
- ostatné pohľadávky, záväzky, náklady a výnosy s rozdielnou hodnotou vykázanou v podkladoch pre eliminácie za jednotlivé účtovné jednotky.

V roku 2018 dosiahla výška konsolidácie aktív/pasív 3 065 153 tis. eur a nákladov/výnosov 95 426 tis. eur.

▪ Spracovanie výkazov súhrnnej účtovnej závierky

Výkazy súhrnnej účtovnej závierky verejnej správy za rok 2018 sa predkladajú v skrátenej štruktúre. Vzhľadom na to, že ich štruktúra nie je predpísaná žiadnym všeobecne záväzným právnym predpisom,

boli použité princípy medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor (IPSAS), ktoré kladú dôraz na významnosť a prehľadnosť údajov. V prípade, že v budúcnosti dôjde k zmene štruktúry súhrnnej účtovnej závierky bude zabezpečená porovnateľnosť údajov medzi jednotlivými účtovnými obdobiami.

2. Zmeny účtovných metód a účtovných zásad

Viacere ministerstvá a ostatné štátne rozpočtové a príspevkové organizácie na základe usmernenia Ministerstva financií SR prehodnotili dobu životnosti dlhodobého majetku a nastavili účtovné odpisy namiesto daňových odpisov, zodpovedajúce budúcej spotrebe ekonomických úžitkov z tohto majetku do nákladov. Vplyv tohto prehodnotenia bol zaúčtovaný do výsledku hospodárenia minulých období vo výške 304 740 tis. eur (2017: 437 707 tis. eur).

III. INFORMÁCIE O ÚDAJOCH NA STRANE AKTÍV A PASÍV SÚVAHY

AKTÍVA

Celkové aktíva dosiahli k 31.12.2018 hodnotu 66 694 805 tis. eur, čo je v porovnaní s rokom 2017 viac o 1 515 143 tis. eur. Celkové aktíva sú tvorené najmä dlhodobým hmotným majetkom (68,9 %), dlhodobým finančným majetkom (9,8 %), pohľadávkami (8,7 %) a finančnými účtami (6,2 %).

V medziročnom porovnaní vzrástol najmä dlhodobý hmotný majetok o 1 471 008 tis. eur, pohľadávky o 696 690 tis. eur, zúčtovacie vzťahy o 51 846 tis. eur a zásoby o 34 225 tis. eur. Naopak, pokles zaznamenali finančné účty o 451 157 tis. eur, dlhodobý finančný majetok o 170 586 tis. eur a dlhodobý nehmotný majetok o 95 873 tis. eur.

V rámci dlhodobého hmotného majetku predstavoval nárast hodnoty stavieb 963 620 tis. eur, pozemkov 86 564 tis. eur a obstarania nového majetku 437 888 tis. eur. Výraznejší pokles zaznamenali samostatné hnutelné veci a súbory vecí o 112 347 tis. eur.

Dlhodobý finančný majetok poklesol nielen vyššou mierou konsolidácie na tretej úrovni (o 4 214 tis. eur), ale aj nižšou hodnotou podielových cenných papierov a ostatného finančného majetku pred konsolidačnými úpravami o 166 371 tis. eur.

Pri poklese dlhodobého nehmotného majetku išlo najmä o pokles hodnoty softvéru o 72 001 tis. eur a ocenených práv o 18 708 tis. eur z dôvodu odpisov k tomuto majetku.

V zásobách súhrnného celku došlo k poklesu hodnoty tovaru o 36 942 tis. eur a k nárastu hodnoty výrobkov o 34 478 tis. eur ako aj materiálu o 32 611 tis. eur.

Pri nasledovnom podrobnejšom opise jednotlivých položiek majetku je dôležité vnímať prírastky a úbytky ako celkovú zmenu medzi dvomi obdobiami. Celkový prírastok však môže obsahovať aj zníženie hodnoty danej položky majetku, pričom pri opise konkrétnych jednotiek súhrnného celku je tento prístup v texte použitý primerane na základe dostupnosti údajov.

A. Neobežný majetok

A.I. Dlhodobý nehmotný majetok

Dlhodobý nehmotný majetok súhrnného celku dosiahol k 31.12.2018 hodnotu 715 604 tis. eur. Najväčší podiel tvorí softvér (556 638 tis. eur), obstaranie dlhodobého nehmotného majetku (93 125 tis. eur) a ocenieľné práva (44 002 tis. eur).

Dlhodobý nehmotný majetok súhrnného celku		(v tis. eur)		
Druh nehmotného majetku	2018	2017	Δ 2018-2017	
Softvér	556 638	628 639	-72 001	
Obstaranie nehmotného majetku	93 125	96 210	-3 085	
Oceneľné práva	44 002	62 710	-18 708	
Ostatný dlhodobý nehmotný majetok	21 839	23 918	-2 079	
Spolu	715 604	811 477	-95 873	

Dlhodobý nehmotný majetok oproti roku 2017 celkovo poklesol o 95 873 tis. eur (v roku 2017 bol pokles 131 219 tis. eur a v roku 2016 bol pokles o 101 431 tis. eur). Najväčší úbytok bol zaznamenaný na položke softvéru 72 001 tis. eur (v roku 2017 o 105 309 tis. eur) a ocenieľných práv o 18 708 tis. eur. V rámci nehmotného majetku dosiahli celkový medzioročný rast len aktivované náklady na vývoj (203 tis. eur).

Softvér

Najväčší podiel na zostatkovej hodnote softvéru má ústredná správa, pričom ide najmä o ministerstvá a ostatné štátne rozpočtové a príspevkové organizácie. Ústredná správa tvorí z jeho celkovej hodnoty v súhrnnom celku 91,8 %, v absolútnej hodnote je to 511 058 tis. eur, a zároveň má aj rozhodujúci podiel na medzioročnom poklese hodnoty tohto majetku o 61 089 tis. eur. V rozhodujúcej miere ide o informačné systémy, ktoré sú budované s cieľom zvyšovania elektronizácie verejnej správy, zjednodušovania komunikácie občanov so štátnymi úradmi, zabezpečenia nových úloh a kompetencií štátnych organizácií a elektronizácie ich súčasných procesov (napríklad účtovníctvo, výkazníctvo, registre, údajové databázy, komunikačné systémy a podobne). Medzi takéto projekty patrí napríklad elektronizácia súdnych služieb, poskytovanie služieb verejnosti a podnikateľským subjektom cez elektronický priečinok, jednotný informačný systém cestnej dopravy, elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva, internetizácia Národného emisného informačného systému, povodňový a predpovedný systém, elektronické služby katastra nehnuteľností, informačný systém Finančnej správy a mnohé ďalšie.

Do druhej kategórie softvérov patria systémy, ktoré majú slúžiť na zber, analýzu a vyhodnocovanie dát od fyzických a právnických osôb, napríklad Register obyvateľov, Rezortný informačný systém pod rezortom školstva, register úpadcov v rezorte spravodlivosti, Centrálny konsolidačný systém a Rozpočtový informačný systém Ministerstva financií SR, informačný systém Štátnej pokladnice, Register účtovných závierok, ekonomické softvéry ministerstiev a organizácií štátnej správy.

V ústrednej správe došlo medziročne k poklesu hodnoty softvéru najmä v rezorte Ministerstva financií SR o 22 819 tis. eur, v Národnej agentúre pre sieťové a elektronické služby o 11 244 tis. eur a u Ministerstva vnútra SR o 9 813 tis. eur. Naopak najvýraznejší celkový nárast zaznamenal Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu o 14 728 tis. eur (vplyvom prevodu softvéru v rámci ústrednej správy) a SPP, a.s. o 9 738 tis. eur.

V rámci kapitoly Ministerstva financií SR (174 204 tis. eur) vykazuje najvyššiu hodnotu Finančné riaditeľstvo SR (113 846 tis. eur) a samotné Ministerstvo financií SR (49 697 tis. eur). V prípade Finančného riaditeľstva ide o komplex softvérových programov v oblasti správy, účtovania, evidencie a vymáhania daní a v roku 2018 bolo novou agendou vytvorenie centrálného systému tzv. eKasa pre pripojenie on-line registračných pokladníc.

Medziročný pokles hodnoty softvéru u Ministerstva financií SR o 19 327 tis. eur bol na jednej strane spôsobený ročnými odpismi ako aj prevodom informačných systémov na Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu a zároveň obstaraním nového softvéru resp. licencií na existujúce softvéry a rozširovanie funkcionalít týchto systémov.

V rámci kapitoly Ministerstva dopravy (59 735 tis. eur) sú významné položky softvéru u obchodných spoločností, ako napríklad Slovenská pošta, a.s. (15 466 tis. eur), Železnice SR (13 857 tis. eur) a Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s. (10 218 tis. eur). Väčšinou ide o ich prevádzkové a ekonomické informačné systémy, ktorých úbytky predstavujú ročné oprávky a prírastky znamenajú rozširovanie funkcionalít podľa potrieb resp. legislatívnych požiadaviek. Napríklad Slovenská pošta, a.s. spravuje softvér pre systém úhrad poplatkov štátu cez E-kolok, ktorý tvorí súčasť elektronizácie verejnej správy a patrí j najmodernejším platobným systémom v Európe.

Z ostatných subjektov súhrnného celku vykazujú významnú hodnotu softvéru vyššie územné celky 12 171 tis. eur, obce 11 359 tis. eur, a ostatné subjekty 22 048 tis. eur. Zo skupiny ostatných subjektov vykázali neziskové organizácie 10 027 tis. eur a verejné vysoké školy 8 174 tis. eur, z toho najviac Univerzita P.J. Šafárika 2 681 tis. eur a Žilinská univerzita 2 317 tis. eur.

Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku

Hodnota nehmotného majetku zatiaľ nezaraďeného do používania dosiahla k 31.12.2018 sumu 93 125 tis. eur a medziročne je nižšia o 3 085 tis. eur, z dôvodu postupného zaraďovania obstarávaných informačných systémov do používania (na položku softvér). V rámci obstarania dlhodobého nehmotného majetku vykázali organizácie ústrednej správy sumu 84 906 tis. eur (pokles o 627 tis. eur), územná samospráva spolu 7 611 tis. eur a ostatné subjekty 608 tis. eur.

Najvyššiu hodnotu majetku ústrednej správy z celého súhrnného celku (a to aj za predchádzajúce účtovné obdobia) je možné odôvodniť tým, že predmetom obstarávania sú softvérové riešenia, ktorých proces obstarávania často presahuje jedno účtovné obdobie vzhľadom na ich zložitosť a komplexnosť.

Väčšinu hodnoty tohto majetku v ústrednej správe tvorí 14 subjektov s hodnotou obstarávaného nehmotného majetku nad 1 000 tis. eur. Ide hlavne o Ministerstvo financií SR (24 891 tis. eur), Ministerstvo životného prostredia SR (8 110 tis. eur), Železničnú spoločnosť Slovensko, a. s.

(7 190 tis. eur), Ministerstvo vnútra SR (6 925 tis. eur). Medziročný pokles u Ministerstva spravodlivosti o 10 521 tis. eur predstavovalo zaradenie majetku do používania (najmä softvéru).

Oceniteľné práva

Na hodnote oceniteľných práv (rovnako aj na medziročnom poklese) sa podieľa v rozhodujúcej miere ústredná správa sumou 41 272 tis. eur (na poklese 16 477 tis. eur). V rámci tejto skupiny subjektov ide najmä o Finančné riaditeľstvo (20 073 tis. eur, a zaznamenaný pokles hodnoty o 14 705 tis. eur), spoločnosť DMD Group, a.s. (4 761 tis. eur), SEPS, a.s. (3 499 tis. eur). Subjekty na tejto položke súvahy vykazujú napríklad obstarané licencie k softvérovým aplikáciám, ktoré nie sú spojené s dodávkou hardvéru, ako aj iné práva vytvorené vlastnou činnosťou.

V rámci ostatného nehmotného majetku sa vykazujú najmä aktivované náklady na rôznu dokumentáciu, územné plány miest a obcí, plány hospodárskeho a sociálneho rozvoja miest a obcí, mapy a ostatný drobný nehmotný majetok, aktivované náklady na vývoj (1 745 tis. eur) a goodwill (547 tis. eur). Ústredná správa vykázala 10 967 tis. eur a územná samospráva hodnotu 10 701 tis. eur.

A.II. Dlhodobý hmotný majetok

Dlhodobý hmotný majetok súhrnného celku dosiahol k 31.12.2018 hodnotu 46 433 585 tis. eur. Najväčší podiel tvoria stavby, pozemky a obstaranie majetku. Celková medziročná zmena predstavovala nárast o 1 471 008 tis. eur (rok 2017 bol prírastok o 1 460 836 tis. eur), a to najmä v prípade stavieb o 963 621 tis. eur (rok 2016 nárast o 458 821 tis. eur) a majetku v procese obstarania o 437 888 tis. eur (rok 2017 nárast o 195 600 tis. eur). Naopak, výrazne poklesla hodnota samostatných hnuťelných vecí o 112 347 tis. eur (v roku 2017 bol pokles o 152 019 tis. eur).

Dlhodobý hmotný majetok súhrnného celku			(v tis. eur)
Druh hmotného majetku	2018	2017	Δ 2018-2017
Stavby	27 350 527	26 386 906	963 621
Pozemky	9 719 753	9 633 189	86 564
Obstaranie dlhodobého hmotného majetku	4 433 999	3 996 111	437 888
Samostatné hnuťelné veci a súbory hnuťelných vecí	2 001 633	2 113 980	-112 347
Dopravné prostriedky	2 017 850	1 980 957	36 892
Ostatný dlhodobý hmotný majetok	909 824	851 434	58 390
Spolu	46 433 585	44 962 577	1 471 008

Stavby

Hodnota stavieb medziročne vzrástla o 963 621 tis. eur a tvorí 58,9 % z celkovej hodnoty dlhodobého hmotného majetku. Najvyšší prírastok zaznamenala ústredná správa o 558 519 tis. eur (v roku 2017 o 1 098 600 tis. eur) a v rámci nej Slovenská správa ciest (o 521 821 tis. eur), Železnice SR (o 66 685 tis. eur), Finančné riaditeľstvo SR (o 55 397 tis. eur) a Centrum výcviku Lešť (o 26 668 tis. eur). Najvyšší úhrnný pokles v ústrednej správe zaznamenala Národná diaľničná spoločnosť, a.s. (o 39 639 tis. eur) a Ministerstvo dopravy a výstavby SR (o 33 545 tis. eur).

Obchodné spoločnosti štátu vykázali stavby v hodnote 7 909 660 tis. eur, pričom rozhodujúcim subjektom ostáva Národná diaľničná spoločnosť, a.s., ktorá má vo vlastníctve diaľničnú infraštruktúru v hodnote 6 400 450 tis. eur. Diaľnice a rýchlostné cesty obsahujú hodnotu tela, vozovky a ostatných komponentov dlhodobého majetku diaľnic a rýchlostných ciest, nosnej konštrukcie tunelov a mostov. Hoci Národná diaľničná spoločnosť, a.s. vykázala úhrnom medziročný úbytok hodnoty stavieb o 39 639 tis. eur, do používania zaradila viaceré úseky diaľničnej infraštruktúry, ako napríklad D3/1513 – Žilina Strážov – Žilina Brodno (255 854 tis. eur), D1/0107 - Mierová – Senecká VSP (257 737 tis. eur) a D3/1019 – Svrčinovec – Skalité (323 266 tis. eur). Celkový úbytok bol spôsobený opravkami k majetku, ktoré boli vyššie ako hodnota novozaradeného majetku. Celkovo bolo uvedených do prevádzky 15 km cestnej infraštruktúry (úseky na D3 Svrčinovec-Skalité, Svrčinovec-štátna hranica).

Druhou najvýznamnejšou obchodnou spoločnosťou z pohľadu hodnoty stavieb je Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a.s. (488 344 tis. eur) s medziročným úhrnným poklesom o 10 852 tis. eur. Ide o stavby slúžiace na prenos elektrickej energie, stožiare, trafostanice, pričom na prenosovej sústave je realizovaná dlhodobá modernizácia, rekonštrukcia a výstavba nových objektov.

Štátne podniky dosiahli hodnotu stavieb vo výške 4 311 133 tis. eur, pričom medziročný prírastok bol úhrnom 61 239 (v roku 2017 o 35 317 tis. eur). Najvyššiu hodnotu vykazujú Železnice SR (2 113 762 tis. eur) a tvoria takmer celú hodnotu prírastku štátnych podnikov (66 685 tis. eur), ktorý bol tvorený jednak prírastkom majetku obstaraného v roku 2018 (43 626 tis. eur) ako aj zaradením majetku z predchádzajúceho účtovného obdobia po jeho dokončení (152 641 tis. eur). V roku 2018 bola zaradená napr. modernizácia trate Nové Mesto nad Váhom – Púchov (123 mil. eur) a Púchov – Žilina (30 mil. eur). Na druhej strane úbytky predstavovali opravy k majetku v hodnote 115 835 tis. eur a vyradenie opotrebovaného majetku. Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. vykázal 1 029 178 tis. eur (prívodný kanál VD Gabčíkovo I. časť, vodné stavby a vodné nádrže, ochranné hrádze a podobne) a Vodohospodárska výstavba, š. p. 823 106 tis. eur (hydroenergetické diela ako napr. vodné diela Gabčíkovo, Žilina, malá vodná elektráreň Dobrohošť a podobne), pričom ich medziročné zmeny neboli významné. Celkovo štátne podniky tvoria 26 % hodnoty stavieb ústrednej správy.

Zo štátnych rozpočtových a príspevkových organizácií vykazuje najvyššiu hodnotu Slovenská správa ciest (1 199 279 tis. eur), ktorá v roku 2018 zaradila do používania nový majetok (cesty I. triedy zaradenie mostov, bezpečnostných zariadení a podobne), Ministerstvo dopravy a výstavby SR eviduje 1 087 365 tis. eur v podobe cestnej infraštruktúry v majetku štátu (napríklad cesta R1), a Ministerstvo vnútra SR 474 641 tis. eur. Celková medziročná zmena stavieb za štátne RO a PO znamenala prírastok 573 355 tis. eur, na ktorom sa podieľala najmä Slovenská správa ciest hodnotou 521 821 tis. eur.

Obce a ich organizácie majú vo vlastníctve stavby v hodnote 8 525 776 tis. eur, vyššie územné celky 1 307 848 tis. eur a ostatné subjekty súhrnného celku 974 117 tis. eur, a to verejné vysoké školy 804 134 tis. eur.

Pozemky

Z hodnoty pozemkov súhrnného celku tvorí ústredná správa 4 428 510 tis. eur a obce so svojimi organizáciami 4 592 030 tis. eur, čo predstavuje spolu viac ako 92 % celkovej hodnoty pozemkov. Na medziročnom celkovom prírastku hodnoty 86 564 tis. eur sa ústredná správa podieľala sumou 84 942 tis. eur, u obcí to bolo 12 418 tis. eur a pokles zaznamenali ostatné subjekty v objeme 14 752 tis. eur.

V ústrednej správe vlastní pozemky za najvyššiu hodnotu Národná diaľničná spoločnosť, a.s. 1 158 130 tis. eur, ide najmä o pozemky pod existujúcou a pripravovanou diaľničnou a cestnou infraštruktúrou. V roku 2018 predstavoval prírastok pozemkov pod rôznymi rozpracovanými úsekmi ciest (D1 – D4, R2, R3, R7) 80 497 tis. eur. Ďalej sú rozhodujúcimi jednotkami na hodnote pozemkov Verejné prístavy, a.s. (587 897 tis. eur), Železnice SR (538 573 tis. eur) a Lesy SR, š.p. (523 556 tis. eur). Pri týchto jednotkách nebola zaznamenaná výrazná zmena v celkovej hodnote pozemkov.

Z ostatných subjektov verejnej správy vykazujú najvyššie hodnoty Slovenský pozemkový fond 275 207 tis. eur a verejné vysoké školy 126 093 tis. eur.

Obstaranie dlhodobého hmotného majetku

Hodnota obstarania nového dlhodobého hmotného majetku (zatiaľ nezaraďeného do používania) medziročne vzrástla o 437 888 tis. eur, pričom v roku 2017 bol opačný vplyv, a to pokles o 19 613 tis. eur. Opätovný nárast hodnoty majetku v roku 2018 bol spôsobený najmä prírastkom v ústrednej správe 376 080 tis. eur a prírastkom v územnej samospráve, najmä u obcí o 79 716 tis. eur.

Z celkovej sumy tejto položky majetku vykázali organizácie ústrednej štátnej správy 3 230 213 tis. eur, čo je medziročne viac o 376 080 tis. eur (85,8 % celkového prírastku). Obstaranie majetku tvorí najmä budúca infraštruktúra v podobe ciest, stavieb, ale aj pozemkov, dopravných prostriedkov, strojov, prístrojov a zariadení.

Z ústrednej správy vykázala Národná diaľničná spoločnosť, a.s. hodnotu 1 350 878 tis. eur. Jej celkový prírastok o 437 132 tis. eur bol tvorený na jednej strane úbytkom hodnoty na tomto účte majetku zaradením nových stavieb, pozemkov a zariadení do užívania (pozri popis položky Stavby) a na druhej strane pokračujúcou výstavbou diaľničných úsekov (472 957 tis. eur) a rýchlostných ciest (78 312 tis. eur).

Slovenská správa ciest vykázala zostatok 590 986 tis. eur a celkový pokles hodnoty o 150 742 tis. eur z dôvodu zaradenia stavebných prác v hodnote 146 540 tis. eur, projektových prác 2 808 tis. eur a ostatného majetku do používania. Železnice SR vykázali zostatok 581 365 tis. eur a prírastok 20 317 tis. eur. Obdobne ako v prípade NDS, a.s. alebo SSC ide o rozdiel z dlhodobého obstarávania majetku (modernizácia železničných tratí a nástupišť) a zaraďovania dokončeného majetku do používania.

V územnej samospráve vykazujú obce zostatok obstarávaného hmotného majetku vo výške 1 068 428 tis. eur, čo je medziročne viac o 79 716 tis. eur, a vyššie územné celky 101 301 97 108 tis. eur, ktoré takisto zaznamenali medziročne prírastok, a to o 4 139 tis. eur. Obce spolu so svojimi organizáciami v konsolidovaných celkoch sú významnými obstarávateľmi dlhodobého majetku s medziročnými

celkovými prírastkami, v roku 2016 bola hodnota tohto majetku 847 482 tis. eur, v roku 2017 už 988 712 tis. eur a v roku 2018 hodnota presiahla jednu miliardu eur.

Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí

Tento druh majetku predstavujú najmä prístroje, stroje, technické zariadenia, počítačové vybavenie, ktoré sú použiteľné samostatne alebo tvoria určitý súbor zariadení, ktoré môžu fungovať len v spoločnom zapojení (multimediálne zariadenia, laboratórne zariadenia), ale aj vojenská a špeciálna technika. Hodnota tohto majetku dosiahla 2 001 633 tis. eur a medziročne sa znížila o 112 347 tis. eur.

Ústredná správa vykazuje úhrnom 1 503 707 tis. eur, a v porovnaní s rokom 2017 je to menej o 71 577 tis. eur. Najvyššie hodnoty vykazuje Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s. (244 709 tis. eur), Železnice SR (190 578 tis. eur), Ministerstvo obrany SR (150 537 tis. eur), Ministerstvo vnútra SR (127 923 tis. eur) a Vodohospodárska výstavba, š. p. (112 763 tis. eur).

Na medziročnej zmene sa opäť podieľa najviac Ministerstvo vnútra SR (v roku 2017 prírastkom o 49 260 tis. eur), pričom pokles znamenal 46 315 tis. eur. Pokles je tvorený prírastkom nového majetku v hodnote 31 475 tis. eur a vyradením nepotrebného majetku v hodnote 16 860 tis. eur ako aj účtovnými oprávkami v hodnote 60 930 tis. eur. Ministerstvo vnútra SR v roku 2018 zaradilo množstvo informačnej techniky (napr. na ochranu bezpečnostných záujmov v oblasti IKT systémov, na zber a analýzu údajov policajného zboru spravodajskej povahy), mobilných zariadení na čistenie vody, multiradarov, vážiacej súpravy EVOCAR, súpravy pre hasenie vrtuľníkom a podobne.

Naopak, významný medziročný rast hodnoty samostatných hnutelných vecí zaznamenalo Ministerstvo obrany SR, a to 52 278 tis. eur. Išlo najmä o zaradenie bojovej a inej techniky (napr. bojové vozidlá pechoty, súpravy špeciálnych zabezpečovacích zariadení, zbrane, vozidlové rádiostanice, špeciálne komunikačné systémy, prieskumné prostriedky a ďalšie špeciálne stroje, prístroje a zariadenia pre potreby ozbrojených síl SR).

Územná samospráva vykázala úhrnom 346 751 tis. eur (v roku 2017 to bolo 336 118 tis. eur), z čoho obce tvoria 291 574 tis. eur a vyššie územné celky 55 176 tis. eur. Významné hodnoty vykázali aj verejné vysoké školy (126 083 tis. eur), pričom najčastejšie ide o vybavenie vedeckých laboratórií, učební a pracovísk. Vysoké školy zaznamenali najvyšší pokles tohto majetku, a to vo výške 49 059 tis. eur.

Dopravné prostriedky

Dopravné prostriedky dosiahli hodnotu 2 017 850 tis. eur a medziročný prírastok o 36 892 tis. eur. V prípade členenia hodnoty majetku podľa skupín subjektov, 76,8 % čo je 1 551 595 tis. eur, tvoria ústredná správa a v tom obchodné spoločnosti (927 686 tis. eur), štátne rozpočtové a príspevkové organizácie (582 945 tis. eur) a štátne podniky (40 714 tis. eur).

Najvyššiu hodnotu vykazuje Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. (745 522 tis. eur, a medziročný pokles o 35 730 tis. eur) z titulu vlastníctva rušňov a vagónov pre osobnú železničnú dopravu. Pokles netto hodnoty bol spôsobený vyradením starých osobných vozňov a hnacích koľajových vozidiel ako aj

vyššie oprávky k novozaradenému majetku v podobe modernizácie a k novým dopravným prostriedkom.

Železničná spoločnosť Cargo, a.s. (nákladný železničný prepravca) dosiahol hodnotu 144 009 tis. eur a medziročne mierny pokles o 14 355 tis. eur, ktorý bol spôsobený ročnými opravkami v hodnote 9 080 tis. eur, odpredajom a fyzickou likvidáciou starých vozidiel či vkladom dráhových vozidiel do spoločnosti BTS.

Ministerstvo vnútra SR vykazuje najvyššiu hodnotu spomedzi štátnych rozpočtových organizácií (348 391 tis. eur), medziročne je nižšia o 16 542 tis. eur. Ide o vozidlá určené pre policajný a hasičský záchranný zbor, horskú záchrannú službu, špeciálne dopravné prostriedky ako aj bežné vozidlá na prevoz osôb (napr. pod Úradom na ochranu ústavných činiteľov), policajné vrtuľníky, lietadlá vládnej letky SR a ďalšie dopravné prostriedky.

Ministerstvo obrany SR presiahlo hodnotu 200 miliónov eur (203 467 tis. eur) a medziročne dosiahlo najvyšší celkový prírastok hodnoty dopravných prostriedkov o 72 604 tis. eur. Tento prírastok bol najmä z dôvodu zaradenia do používania dopravného lietadla Spartan v hodnote 42 984 tis. eur a 2 kusov vrtuľníkov UH-60M Black Hawk v hodnote 24 453 tis. eur, ďalej nákladných vozidiel v hodnote 13 535 tis. eur. V prípade Ministerstva obrany ide o rozsiahlu obnovu bojovej techniky, vzdušnej aj pozemnej. Nákup 9 ks vrtuľníkov UH-60M Black Hawk sa realizuje prostredníctvom amerického vládneho programu (FMS). V roku 2018 bolo dodaných 6 kusov týchto vrtuľníkov a do konca roka 2019 budú dodané zvyšné 3 kusy.

V rámci tejto položky majetku tvoria významnú hodnotu aj obce SR, a to 436 805 tis. eur, ktoré zároveň zaznamenali prírastok o 20 464 tis. eur, pričom je možné predpokladať, že ide najmä o vozový park a ostatné dopravné prostriedky obchodných spoločností v konsolidovanom celku príslušných obcí (najmä dopravné podniky, vozidlá odpadového hospodárstva, komunálnych podnikov a ďalšie). Samotné obce a ich rozpočtové a príspevkové organizácie dosiahli hodnotu 80 755 tis. eur.

V rámci ostatného dlhodobého hmotného majetku sa vykazuje najmä technické zhodnotenie budov a stavieb rozpočtových a príspevkových organizácií a poskytnuté preddavky. Dôvodom pre samostatné účtovania o technickom zhodnotení je evidencia budov ako nehnuteľných kultúrnych pamiatok, ktorých ocenenie nie je možné spoľahlivo určiť. Z tohto dôvodu bolo v majetku ponechané len následné technické zhodnotenie týchto budov uskutočnené po uvedení budov do používania. Významnú hodnotu vykazuje napríklad Kancelária národnej rady SR (94 988 tis. eur) v podobe technického zhodnotenia bratislavského hradu.

Poskytnuté preddavky v hodnote 210 257 tis. eur sú tvorené takmer výlučne ústrednou správou (207 713 tis. eur). V rámci nej ide o Ministerstvo obrany SR (168 969 tis. eur) a Železničnú spoločnosť Slovensko, a.s. (32 076 tis. eur). Aj na medziročnom náraste hodnoty preddavkov na dlhodobý hmotný majetok sa podieľa najmä Ministerstvo obrany SR (36 976 tis. eur) a Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. (21 737 tis. eur). Preddavky Ministerstva obrany SR sú spojené s dodávkou bojových vrtuľníkov (103 746 tis. eur), nových stíhačiek (41 449 tis. eur), rádiostaníc a účelových vozidiel.

A.III. Dlhodobý finančný majetok

Celkovo dlhodobý finančný majetok dosiahol hodnotu 6 274 184 tis. eur a medziročne je nižší o 170 586 tis. eur. Ústredná štátna správa vykázala 5 237 815 tis. eur, obce 989 271 tis. eur, vyššie územné celky 11 038 tis. eur a ostatné subjekty 36 059 tis. eur. Medziročný pokles bol najmä v ústrednej správe o 190 884 tis. eur.

V rámci dlhodobého finančného majetku sa vykazujú najmä podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom, ktorý znamená podiel na základnom imaní v rozsahu 20 – 50 %. Ide o pridružené účtovné jednotky kapitál ŠR ako aj podiely v takýchto spoločnostiach, ktoré vlastní dcérske spoločnosti štátu.

Druhú najvyššiu hodnotu v rámci ostatného finančného majetku tvoria podiely Slovenskej republiky v zahraničných finančných inštitúciách ako je napríklad Svetová banka, Európska investičná banka a ďalšie. Rozhodujúcu hodnotu tvorí podiel SR v Európskom stabilizačnom mechanizme.

Treťou významnou položkou finančného majetku sú pôžičky Štátneho fondu rozvoja bývania, ktoré sa poskytujú nielen subjektom územnej samosprávy, ale aj fyzickým osobám a právnickým osobám mimo súhrnného celku (napr. bytové spoločenstvá).

Dlhodobý finančný majetok súhrnného celku			(v tis. eur)
Druh finančného majetku	2018	2017	Δ 2018-2017
Podielové cenné papiere	4 157 238	4 250 360	-93 122
Pôžičky	1 102 187	1 188 844	-86 657
Ostatný dlhodobý finančný majetok	979 797	980 059	-262
Dlhové cenné papiere	29 678	19 291	10 387
Obstaranie dlhodobého finančného majetku	5 284	6 216	-932
Spolu	6 274 184	6 444 770	-170 586

Podielové cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke

V rámci tejto položky dlhodobého finančného majetku sa vykazujú majetkové účasti v obchodných spoločnostiach, ktoré predstavujú minimálne 51% podiel na ich vlastnom imaní, a ktoré neboli predmetom konsolidácie. Hodnota tohto dlhodobého finančného majetku dosiahla k 31.12.2018 sumu 165 875 tis. eur a je medziročne nižšia o 19 035 tis. eur, najmä v ústrednej správe vplyvom MH Manažmentu, a.s., ktorý vykázal hodnotu nižšiu o 25 788 tis. eur. MH Manažment, a.s. spravuje podiely v 27 obchodných spoločnostiach, z toho 17 v oblasti dopravy (SAD-ky) a 6 v oblasti teplárstva. Ide o podiely, ktoré spravoval zaniknutý Fond národného majetku do 31.12.2015. Pokles hodnoty zo 166 465 tis. eur na 153 583 tis. eur znamenal odúčtovanie podielov v spoločnostiach, ktoré boli v likvidácii a boli vymazané z obchodného registra, prevod podielov na iné subjekty (napríklad Podtatranská vodárenská spoločnosť) a zníženie výšky podielu v Kúpeľoch Sliač.

Podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom

V rámci tejto položky dlhodobého finančného majetku sa vykazujú majetkové účasti v iných obchodných spoločnostiach, ktoré predstavujú 20 až 50% podiel na ich vlastnom imaní a účtovná jednotka nie je definovaná ako spoločná účtovná jednotka dvoch alebo viacerých účtovných jednotiek súhrnného celku.

Rozhodujúcu hodnotu predstavujú podiely obchodných spoločností štátu v iných podnikateľských subjektoch (tzv. obchodné spoločnosti v druhom resp. treťom rade). Tieto podiely sú v niektorých podnikoch štátu vykázané na základe konsolidovanej účtovnej závierky a precenené metódou vlastného imania.

Dlhodobý finančný majetok vo forme týchto podielov dosiahol sumu 3 205 863 tis. eur a medziročne sa hodnota znížila o 90 837 tis. eur (v roku 2017 sa znížila o 80 305 tis. eur). Z celkovej hodnoty týchto podielov vykazuje ústredná správa takmer 95 %, čo predstavuje 3 033 228 tis. eur, a z nej hlavne Ministerstvo hospodárstva SR 1 806 207 tis. eur (podiely v energetických spoločnostiach prevzaté z FNM v roku 2014) a SPP, a.s. 996 566 tis. eur, JAVYS, a. s. vykázal hodnotu podielu v spoločnosti JESS, a.s. vo výške 107 018 tis. eur a MH Manažment, a.s. vykázal hodnotu svojich podielov vo výške 62 132 tis. eur.

Hodnota týchto podielov je priamo závislá od hodnoty vlastného imania tej spoločnosti, v ktorej štát drží menšinové podiely priamo alebo nepriamo cez iné účastiny. Vlastné imanie obchodných spoločností je pritom ovplyvnené (pri nezmenenom základnom imaní) dosiahnutým výsledkom hospodárenia (zisk/strata), nevysporiadaným výsledkom minulých období, pričom ide hlavne o výsledok obchodnej činnosti, ale môžu ho ovplyvniť napríklad aj metódy oceňovania majetku. Medziročne Ministerstvo hospodárstva SR vykázalo po použití metódy vlastného imania prírastok hodnoty svojich podielov o 25 432 tis. eur (hodnota 51%-tného podielu Stredoslovenskej energetiky, a.s. sa zvýšila o 35 302 tis. eur, hodnota 34%-tného podielu v Slovenských elektrárnach, a.s. sa znížila o 31 467 tis. eur, hodnota 51%-tného podielu v Západoslovenskej energetike, a.s. sa zvýšila o 14 979 tis. eur, a 51%-tného podielu vo Východoslovenskej energetike Holding, a.s. sa zvýšila o 6 617 tis. eur).

SPP, a.s. vykazuje podiely v SPP Infrastructure (998 580 tis. eur) ocenené metódou vlastného imania, pokles o 130 534 tis. eur bol vplyvom výsledku hospodárenia spoločnosti.

Obce v rámci tejto položky vykázali 162 531 tis. eur, vyššie územné celky 9 691 tis. eur.

Realizovateľné cenné papiere

Realizovateľné cenné papiere znamenajú podiely na základnom imaní obchodnej spoločnosti vo výške menej ako 20 %. Z celkovej hodnoty 785 499 tis. eur vlastní rozhodujúcu hodnotu obce, a to 760 107 tis. eur, ako minoritné podiely v obchodných spoločnostiach z oblasti dodávky vody, výroby tepla a osobnej prepravy. Celkový medziročný prírastok v hodnote 16 749 tis. eur bol vykázaný najmä v obciach SR, pričom prírastok 10 458 tis. eur vychádza z konsolidovaných závierok obcí, a je tvorený hlavne novými podielmi v obciach 7 465 tis. eur (napríklad Mesto Štúrovo 2 218 tis. eur, Mesto Nová Baňa 1 456 tis. eur, Obec Raková 883 tis. eur a ďalšie). Zvýšenie hodnoty v ústrednej správe

predstavovalo 5 860 tis. eur a tvorili ho najmä nové cenné papiere vo vlastníctve spoločnosti National Development Fund II, a.s. v hodnote 4 950 tis. eur a vo vlastníctve spoločnosti National Development Fund I, s.r.o. v hodnote 499 tis. eur.

Pôžičky

V rámci pôžičiek vykazuje najvýznamnejšiu hodnotu Štátny fond rozvoja bývania 1 052 712 tis. eur a Environmentálny fond 4 969 tis. eur.

Ostatný dlhodobý finančný majetok

V ostatnom dlhodobom finančnom majetku sa vykazujú hlavne podiely Slovenskej republiky v medzinárodných finančných inštitúciách a finančných stabilizačných mechanizmoch. Z celkovej sumy vykázala ústredná správa hodnotu 924 197 tis. eur a v rámci nej Ministerstvo financií SR 893 160 tis. eur. Ide najmä o kapitálovú účasť v rôznych medzinárodných finančných inštitúciách, ktoré boli založené spolu s vládami iných krajín alebo medzinárodnými organizáciami na podporu slabších regiónov v Európe ale aj v iných krajinách, na podporu reforiem ich hospodárstva, ekonomiky a zvyšovania životnej úrovne obyvateľstva.

Majetková účasť SR v medzinárodných inštitúciách v s práve Ministerstva financií SR			(v tis. eur)
Medzinárodná inštitúcia	2018	2017	Δ 2018-2017
Európsky stabilizačný mechanizmus (ESM)	659 200	659 200	0
Európska investičná banka	111 813	111 813	0
Skupina Svetovej banky	54 852	50 393	4 459
z toho:			
Medzinárodná banka pre obnovu a rozvoj	25 487	24 333	1 154
Medzinárodná asociácia pre rozvoj	24 792	21 693	3 099
Mnohostranná agentúra pre investičné záruky	681	651	30
Medzinárodná finančná korporácia	3 892	3 716	176
Európska banka pre obnovu a rozvoj	26 711	26 711	0
Medzinárodná investičná banka	21 481	21 481	0
Medzinárodná banka pre hospodársku spoluprácu	13 342	13 342	0
Rozvojová banka Rady Európy	2 397	2 397	0
Európsky finančný stabilizačný nástroj (EFSF)	282	282	0
Spolu	893 160	885 619	7 541

V roku 2018 došlo k zvýšeniu kapitálovej účasti v skupine Svetovej banky z dôvodu úhrady splátky SR v rámci doplnenia zdrojov vo výške 2 680 000 eur a z dôvodu kurzových rozdielov. K podielom v medzinárodných finančných inštitúciách a k európskym stabilizačným mechanizmom sa viaže aj kapitál splatný na požiadanie, a to podľa zmluvných podmienok dojednaných s konkrétnou inštitúciou. Ide o tzv. call capital, ktorý sa vykazuje ako podmienené záväzky v iných pasívach (časť III poznámok).

Významnú hodnotu ostatného finančného majetku vykazuje aj National Development Fund II, a.s., a to 30 987 tis. eur.

Dlhové cenné papiere

Dlhové cenné papiere dosiahli hodnotu 29 678 tis. eur a medziročne sú vyššie o 10 387 tis. eur. Ústredná správa vykazuje 25 463 tis. eur a obce 4 214 tis. eur. V rámci ústrednej správy ide najmä o cenné papiere v majetku Slovenskej záručnej a rozvojovej banky, a.s. v hodnote 24 999 tis. eur. Ide o krytý dlhopis komerčnej banky.

B. Obežný majetok

B.I. Zásoby

Ako zásoby súhrnného celku sa vykazujú materiál na sklade, tovar, výrobky, nedokončená výroba a polotovary a zvieratá. Celková hodnota zásob súhrnného celku k 31.12.2018 dosiahla 1 933 881 tis. eur a oproti roku 2017 sa hodnota zásob zvýšila o 34 225 tis. eur.

Zásoby súhrnného celku			(v tis. eur)
Druh zásob	2018	2017	Δ 2018-2017
Materiál	1 047 698	1 015 087	32 611
Tovar	673 314	710 256	-36 942
Výrobky	187 750	153 271	34 479
Nedokončená výroba a polotovary	22 674	18 768	3 906
Zvieratá	2 445	2 274	171
Spolu	1 933 881	1 899 656	34 225

Na celkovej hodnote zásob sa podieľa najmä ústredná správa 68,9 % (v absolútnom vyjadrení je to 1 322 594 tis. eur) a Agentúra pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov s 27,9 % podielom (v absolútnom vyjadrení je to 539 666 tis. eur).

Nárast hodnoty zásob v ústrednej správe bol 32 649 tis. eur. Zásoby ústrednej správy tvoria hlavne materiál (1 000 226 tis. eur), výrobky (184 659 tis. eur) a tovar (124 541 tis. eur). Objemovo najvyššiu hodnotu zásob vykazuje tak ako minulé účtovné obdobie Ministerstvo obrany SR 799 151 tis. eur (hlavne materiál v podobe vojenského a obranného charakteru), ďalej SPP, a.s. 161 728 tis. eur v podobe výrobkov (zemného plynu určeného na predaj), Správa štátnych hmotných rezerv 103 208 tis. eur v podobe tovaru (zásoby hmotných rezerv) a Ministerstvo vnútra SR 73 687 tis. eur (ako materiál špecifickej povahy). Zvýšenie hodnoty zásob u Ministerstva obrany SR o 13 275 tis. eur bolo spôsobené najmä nákupom nového materiálu na jednej strane, na druhej strane likvidáciou nepoužiteľných zásob, ich predajom, uvedením do používania ako aj nižšou tvorbou opravných položiek oproti roku 2017. SPP, a.s. zaznamenal prírastok hodnoty o 30 317 tis. eur, pričom bola vytvorená opravná položka k zásobám a zároveň boli nakúpené nové zásoby zemného plynu určeného na obchodovanie.

Na hodnote tovaru sa významnou hodnotou podieľa Agentúra pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov (539 665 tis. eur), ktorá spravuje ropu a ropné výrobky v súlade so zákonom č. 218/2013 Z. z. o núdzových zásobách ropy a ropných výrobkov a o riešení stavu ropnej núdze a o zmene a doplnení

niektorých zákonov v rozsahu zodpovedajúcom v súhrne minimálnemu limitu núdzových zásob, ktorý určí Správa štátnych hmotných rezerv SR.

B.II. Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy

Zúčtovacie vzťahy sa používajú na zaznamenanie poskytnutých a prijatých bežných a kapitálových transferov medzi subjektmi verejnej správy. Z účtovného pohľadu ide o časovo rozlíšené prostriedky štátneho rozpočtu, rozpočtu obce a vyššieho územného celku, ktoré sú poskytované ostatným organizáciám v rámci verejnej správy. Hodnota transferov k 31.12.2018 bola 819 288 tis. eur, z toho ústredná štátna správa vykázala 793 326 tis. eur. V rámci ústrednej správy vykazuje najvyššiu hodnotu Jadrová a vyraďovacia spoločnosť, a.s. 742 786 tis. eur, ako pohľadávky z vyraďovania jadrových zariadení a nákladov spojených s odstraňovaním jadrového odpadu.

B.III. Pohľadávky

Pohľadávky súhrnného celku sú v súvahe vykazované sumárne, teda dlhodobé aj krátkodobé spolu. Za dlhodobé pohľadávky sa považujú také, ktorých zostatková doba splatnosti odo dňa, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, je dlhšia ako 1 rok. Pohľadávky dosiahli k 31.12.2018 úhrnom sumu 6 400 990 tis. eur, z toho dlhodobé 658 623 tis. eur a krátkodobé 5 742 366 tis. eur. Medziročne ide o nárast hodnoty pohľadávok o 696 690 tis. eur,

Z pohľadu činnosti jednotlivých subjektov súhrnného celku môžeme konštatovať, že za rozpočtové a príspevkové organizácie, obce a vyššie územné celky sú najdôležitejšie pohľadávky z daní, poplatkov a nedaňových príjmov (napr. z predaja prebytočného majetku, z nájomného a iných nepodnikateľských aktivít). Štátne podniky a obchodné spoločnosti vykazujú najväčší podiel na pohľadávkach z obchodných vzťahov voči odberateľom a svojim klientom. Do skupiny špecifických pohľadávok môžeme zaradiť operácie štátu na finančných trhoch a pohľadávky SR voči zahraničiu.

Pohľadávky súhrnného celku		(v tis. eur)	
Dlhodobé pohľadávky	2018	2017	Δ 2018-2017
Pohľadávky SZRB z poskytnutých úverov	245 475	223 821	21 654
Pohľadávky EXIM banky z poskytnutých úverov	202 339	113 557	88 782
Pohľadávky MFSR z derivátových operácií	105 810	58 627	47 183
Pohľadávky Fondu ochrany vkladov	51 800	0	51 800
Pohľadávky voči zamestnancom	23 871	23 298	573
Slovenský plynárenský priemysel, a.s.	0	20 732	-20 732
Pohľadávky SZRF z poskytnutých pôžičiek	0	16 306	-16 306
Ostatné dlhodobé pohľadávky	29 328	51 434	-22 106
Spolu	658 623	507 775	150 848
Krátkodobé pohľadávky	2018	2017	Δ 2018-2017
Pohľadávky MF SR z operácií na finančnom trhu	2 710 000	1 830 650	879 350
Odberatelia	573 854	693 215	-119 361
Pohľadávky Sociálnej poisťovne	387 084	371 541	15 543

Krátkodobé pohľadávky	2018	2017	Δ 2018-2017
Pohľadávky z daňových a colných príjmov štátu	323 034	357 712	-34 678
Slovenský plynárenský priemysel, a.s.	82 617	339 887	-257 270
Zúčtovanie s EÚ	262 866	334 532	-71 666
Pohľadávky Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s.	334 157	304 828	29 329
Poskytnuté prevádzkové preddávky	194 957	150 292	44 665
Pohľadávky z nedaňových príjmov štátu	83 984	95 840	-11 856
Pohľadávky z nedaňových príjmov územnej samosprávy	71 539	76 694	-5 155
Pohľadávky Úradu pre dohľad nad zdrav. starostlivosťou	75 059	75 870	-811
Pohľadávky z účelovo poskytnutých transferov	25 357	33 233	-7 876
Pohľadávky z daňových príjmov územnej samosprávy	32 179	33 072	-893
Ostatné krátkodobé pohľadávky	585 679	499 159	86 520
Spolu	5 742 366	5 196 525	545 841

Dlhodobé pohľadávky

Z dlhodobých pohľadávok predstavujú najvyššiu hodnotu pohľadávky Slovenskej záručnej a rozvojovej banky, a.s. voči prijímateľom úverov a finančných výpomocí, ktorými banka podporuje podnikateľskú činnosť malých a stredných podnikateľov, poľnohospodárskych prvovýrobcov, obnovu bytového fondu a realizáciu projektov z EÚ fondov. V rámci podnikateľských subjektov vykazuje ďalej významnú sumu Exportno-importná banka z poskytnutých úverov a záruk exportujúcim podnikom.

Pohľadávky Ministerstva financií sú z titulu finančných derivátov vznikajúcich z obchodov (Cross-currency swap-ov), ktoré sa používajú pri zabezpečovacích operáciách na finančnom trhu v cudzej mene pri správe štátneho dlhu. Na tieto menovo-úrokové deriváty má vplyv zmena menových kurzov a úrokových sadzieb znejúcich na tieto meny.

Pohľadávky voči zamestnancom tvorí najmä Ministerstvo vnútra SR (23 697 tis. eur) z titulu poskytnutých návratných výpomocí zo sociálneho fondu na riešenie bytovej situácie policajtov a zamestnancov rezortu a za odpredaj služobných bytov.

Krátkodobé pohľadávky

V rámci krátkodobých pohľadávok vykazuje rozhodujúcu hodnotu Ministerstvo financií SR z titulu špecifických operácií štátu - uloženie voľných finančných prostriedkov v komerčných bankách za účelom ich zhodnotenia (2 710 000 tis. eur). Tento prírastok pohľadávok zároveň znamenal pokles finančnej hotovosti na bankových účtoch v Štátnej pokladnici (časť B.IV poznámok).

Z hodnoty pohľadávok voči odberateľom vykazuje najvyššiu hodnotu SPP, a.s. (166 393 tis. eur), Slovenská pošta, a.s. (50 480 tis. eur), Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a.s. (48 139 tis. eur), Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s. (45 485 tis. eur) a ďalšie obchodné spoločnosti štátu. Tie tvoria spolu vyše 63,4 % z celkovej hodnoty pohľadávok voči odberateľom (medziročný pokles o 15,2 p. b.).

Pohľadávky Sociálnej poisťovne a Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s. sú najmä z dôvodu predpisu sociálnych a zdravotných odvodov za bežné obdobie ako aj za predchádzajúce obdobia, ktoré neboli splatené.

Pohľadávky z daňových a colných príjmov štátu vykazuje Ministerstvo financií SR vo výške 323 034 tis. eur. Medziročný pokles o 34 675 tis. eur je spôsobený najmä tvorbou opravných položiek k týmto pohľadávkam.

Pohľadávky SPP, a.s. (okrem odberateľov) predstavujú najmä preddavky a ostatné pohľadávky z titulu nevyplatených dividend z majetkových účastín.

Pohľadávky zo zúčtovania s EÚ vykazuje Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a.s. úhrnom za 150 468 tis. eur, z dôvodu projektu vyrad'ovania jadrových zariadení na území SR, ďalej Vodohospodárska výstavba, š. p. v hodnote 99 129 tis. eur a Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a.s. 8 918 tis. eur v rámci spolufinancovania viacerých projektov rozvíjajúcich spoločné aktivity s EÚ.

Poskytnuté prevádzkové preddavky vykazuje najmä ústredná správa, a to 184 937 tis. eur a medziročný prírastok činil 42 825 tis. eur. V rámci nej vykazuje významnú hodnotu SPP, a.s. 53 874 tis. eur, Ministerstvo obrany SR 64 915 tis. eur, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR 14 958 tis. eur. Prírastok v ústrednej správe tvorili poskytnuté preddavky na logistickú podporu a iné služby k obstarávanej vojenskej technike (vrtuľníky UH-60M Black Hawk, stíhačky, systémy ATGM, opravy MIG).

Z nedaňových pohľadávok štátu vykazuje Protimonopolný úrad SR 14 813 tis. eur, Regionálna veterinárna a potravinová správa v Bratislave 8 161 tis. eur, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny 6 223 tis. eur, Ministerstvo vnútra SR 5 946 tis. eur a ďalšie rozpočtové organizácie štátu. Ide najmä o pokuty za priestupky udelené policajnými útvarmi, hasičským a záchranným zborom a okresnými úradmi a z výkonu svojej činnosti ďalších štátnych organizácií (poplatky, predaj prebytočného majetku, nájom a podobne). Protimonopolný úrad vykazuje pohľadávky voči iným subjektom z vydaných rozhodnutí napríklad o porušení hospodárskej súťaže. Ďalšie významné pohľadávky sú v kapitole Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (19 425 tis. eur), kde rozhodujúci podiel má Ústredie práce a inšpektoráty práce, ďalej kapitola Ministerstva spravodlivosti SR (18 389 tis. eur), kde najvyšší podiel má Krajský súd v Bratislave, keďže spravuje väčšinu pohľadávok, ktoré sú po lehote splatnosti a neboli zinkasované na jednotlivých súdoch.

Pohľadávky Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou vo výške 76 365 tis. eur sú najmä voči zdravotným poisťovniam a iným štátom z činnosti styčného orgánu (75 053 tis. eur) a za udelené pokuty (1 175 tis. eur).

V rámci ostatných pohľadávok sa vykazujú pohľadávky Ministerstva financií SR voči prijímateľom EÚ prostriedkov z titulu ich vrátenia (457 461 tis. eur) a ostatné pohľadávky územnej samosprávy (73 576 tis. eur).

Pohľadávky v špecifickom režime správy predstavujú vládne pohľadávky voči zahraničiu, ktoré sa vedú voči jednotlivým dlžníckym krajinám. Ide o pohľadávky z delenia federácie, ktoré sú v správe NBS

a ČSOB, a.s. Praha, účtovne vedené na Ministerstve financií SR. Pre vymożenie dlžnej sumy sa vykonávajú všetky nevyhnutné úkony, ako je pravidelné kontaktovanie dlžnej strany, negociácia podmienok za ktorých pohľadávky vznikli a ďalšie.

Vybrané pohľadávky SR voči zahraničiu v správe Ministerstva financií SR			(v tis. eur)
Dlžnícka krajina	2018	2017	Δ 2018-2017
bývalá SFRJ	78 766	86 546	-7 780
Alžírka demokratická a ľudová republika	13 728	12 879	849
Čínska ľudová republika	10 186	9 809	377
Srbská republika	21 595	9 271	12 324
Ruská federácia - Krivoj Rog	4 504	4 430	74
Kórejská ľudovodemokratická republika	1 646	1 571	75
Slovinsko	99	94	5
India	24	25	-1
Spolu	130 548	124 625	5 923

Bývalá Socialistická federatívna republika Juhoslávie, Slovinsko a Srbsko

Ministerstvo financií SR eviduje voči bývalej Socialistickej federatívnej republike Juhoslávie (ďalej „SFRJ“ alebo „bývalá Juhoslávia“) pohľadávku vyplývajúcu z Platobnej dohody medzi vládou Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ďalej len „ČSFR“) a Zväzovou výkonnou radou Skupštiny Socialistickej Federatívnej Republiky Juhoslávie, ktorá bola podpísaná v Belehrade dňa 8.2.1991. SFRJ mala túto pohľadávku uhradiť dodávkami tovarov a služieb najneskôr do 31.12.1993, čo sa však nestalo. V súlade s touto Platobnou dohodou bol v máji 1991 ukončený clearingový platobný styk medzi ČSOB, a.s. Praha a Národnou bankou Juhoslávie. Celkové saldo na likvidačnom účte bolo odsúhlasené v prospech ČSFR v zápise z rokovania expertov ministerstiev financií ČR, SR a Zväzovej republiky Juhoslávie, expertov ČSOB, a.s. Praha a Národnej banky Juhoslávie v októbri 1997 v Prahe.

V decembri 2015 bolo saldo likvidačného účtu znížené o pohľadávky voči dvom slovinským podnikom (Kovintrade a Smelt). K tomuto vyčleneniu podnikových pohľadávok z likvidačného účtu došlo na základe vzájomnej dohody medzi Ministerstvom financií SR a Ministerstvom financií ČR. Pohľadávka voči slovinským podnikom je vedená samostatne a nie je úročená.

Pohľadávka vedená voči bývalej Juhoslávii sa nespláca, pretože doteraz nebola rozdelená medzi jednotlivé nástupnícke štáty. Ministerstvo financií SR z toho dôvodu eviduje pohľadávku voči bývalej Juhoslávii ako celku a nie jednotlivo voči jej nástupníckym štátom, s výnimkou Srbskej republiky (ďalej aj „Srbsko“).

Oficiálne rokovania so Srbskom, týkajúce sa problematiky dlhu, začali v júni 2013 počas 5. zasadnutia Zmiešanej komisie pre hospodársku spoluprácu medzi Srbskou republikou a Slovenskou republikou v Belehrade. V roku 2017 sa rokovania so srbskou stranou zintenzívnili a ich výsledkom bola Banková dohoda medzi ČSOB, a.s. Praha a Národnou bankou Srbska uzatvorená dňa 20.7.2017.

Následne bol dňa 06.7.2018 podpísaný Dodatok č. 1 k Bankovej dohode z júla 2017, na základe ktorého boli vypočítané a následne v účtovníctve Ministerstva financií SR zaúčtované úroky voči Srbsku.

V nadväznosti na závery z 8. zasadnutia Zmiešanej komisie pre hospodársku spoluprácu medzi Slovenskou republikou a Srbskou republikou, ktoré sa konalo v júni 2018 v Bratislave, zaslalo srbské ministerstvo financií Ministerstvu financií SR v októbri 2018 návrh textu medzivládnej dohody a tri návrhy na spôsob vysporiadania srbského dlhu. Počas poslednej návštevy srbskej delegácie v Bratislave, ktorá sa konala 11.12.2018 bolo na úrovni premiérov oboch krajín deklarované, že Slovenská republika preferuje alternatívu jednorazového splatenia dlhu zo strany Srbska.

Alžírská demokratická a ľudová republika

Pohľadávka v sume 11 589 tis. USD vznikla na základe Úverovej dohody medzi vládou Československej socialistickej republiky (ďalej len „ČSSR“) a vládou Alžírkej demokratickej a ľudovej republiky (ďalej „ADLR“ alebo „Alžírsko“), ktorá bola podpísaná dňa 16.11.1984 v Prahe. Predmetom medzivládnej úverovej dohody bolo poskytnutie úveru ADLR v celkovej sume 200 000 tis. USD. Časť úveru mala byť použitá na vybavenie a zariadenia pochádzajúce z ČSSR pre alžírské závody na výrobu dlaždíc a tehliel, a súvisiace služby. Pohľadávka ČSSR z poskytnutého úveru sa mala stať splatnou, keď dodávateľ zariadení (spoločnosť Pragoinvest, a.s. Praha) uvedie všetky zariadenia do prevádzky a dokončí svoje dodávky. Splatenie úveru bolo priamo v medzivládnej úverovej dohode podmienené odkladacou podmienkou, ktorou bolo uvedenie skompletizovaných zariadení do prevádzky, dodanie poslednej dodávky vybavení, ktoré sa nemontujú, resp. pri službách dátum poslednej fakturácie (článok 7 medzivládnej úverovej dohody). Vzhľadom na skutočnosť, že spoločnosť Pragoinvest, a.s. Praha neuviedla do prevádzky žiadny z investičných celkov, na strane československej federácie nevznikol právny nárok na splatenie vyčerpanej časti úveru zo strany ADLR. Slovenská republika eviduje jednu tretinu tejto pohľadávky a Česká republika jej zvyšné dve tretiny.

Okrem toho Ministerstvo financií SR eviduje voči ADLR ešte ďalšiu pohľadávku v sume 2 139 tis. USD. Ide o zostatok pohľadávky, ktorá vznikla tiež na základe vyššie uvedenej medzivládnej úverovej dohody. Alžírsko bolo zmluvne povinné splácať úver hotovostnými splátkami a dodávkami tovaru. Posledná hotovostná splátka alžírkeho dlhu bola uhradená začiatkom roku 2011.

Túto časť pohľadávky vysporiadavala (deblokovala), na základe udeleného mandátu (po súhlase vlády SR), spoločnosť Lentimex International, s.r.o. (ďalej len „Lentimex“). Posledný udelený mandát mal platnosť do začiatku februára 2010, pričom spoločnosti Lentimex sa nepodarilo pohľadávku plne vysporiadať, nakoľko finančná kríza roku 2009 sa dotkla fosfátov aj iných druhov komodít, ktorými Lentimex zabezpečoval deblokáciu predmetnej časti pohľadávky. Pohľadávka nie je úročená.

Čínska ľudová republika

Pohľadávka vznikla na základe tzv. barterových obchodov, ktoré sa uskutočňovali medzi bývalými československými podnikmi zahraničného obchodu a príslušnými čínskymi podnikmi v rokoch 1986 - 1990 a 1990 - 1992. V zmysle Protokolu podpísaného medzi Ministerstvom financií SR a Ministerstvom financií ČR o ďalšom postupe pri vysporiadaní pohľadávok a záväzkov Slovenskej republiky a Českej republiky voči zahraničiu zo dňa 1.2.1999 v znení neskorších dodatkov postupujú na základe vzájomnej dohody obe ministerstvá spoločne pri vysporiadaní pohľadávok voči Čínskej ľudovej republike. Doterajšie aktivity vyvinuté Ministerstvom financií SR, Ministerstvom financií ČR a ČSOB, a.s., Praha s cieľom riešiť splácanie pohľadávky, však narazili na komunikačnú bariéru, pretože oslovené inštitúcie štátnej správy Čínskej ľudovej republiky vyhlásili, že Čínska ľudová republika nemá žiadny nesplatený vládny dlh a že existujúci dlh je dlhom, ktorý vznikol na úrovni čínskych spoločností pôsobiacich v jednotlivých provinciách, ktoré by si ich mali vyriešiť samé. Komunikácia s týmito podnikmi je veľmi zložitá.

Ruská federácia – Krivoj Rog

Ide o pohľadávku z vládneho úveru poskytnutého bývalou ČSFR bývalému Zväzu sovietskych socialistických republík (ZSSR) na výstavbu Krivorožského ťažobného a úpravárenského kombinátu okysličených rúd (ďalej „KŤUK“) na území Ukrajiny – Krivoj Rog. Vlastnícke vzťahy ku KŤUK medzi Ruskou federáciou a Ukrajinou však nie sú doteraz vyriešené, a preto je táto pohľadávka vedená samostatne voči Ruskej federácii. Vecná stránka tejto pohľadávky je riešená Ministerstvom hospodárstva SR a za jej účtovno-evidenčnú stránku zodpovedá Ministerstvo financií SR.

Kórejská ľudovodemokratická republika

Slovenská republika eviduje voči KĽDR dve pohľadávky, a to jednu v konvertibilnej mene (USD) a druhú v nekonvertibilnej mene. Severokórejská strana prostredníctvom veľvyslanca SR v Soule požiadala slovenskú stranu o úľavy pri riešení svojho dlhu. Otázku možných úľav severokórejského dlhu Ministerstvo financií SR konzultovalo s Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Počas opätovnej pracovnej cesty veľvyslanca SR v Soule do KĽDR, ktorá sa konala na prelome októbra a novembra 2013, veľvyslanec tlmočil severokórejskej strane odmietané stanovisko Slovenskej republiky k odpusteniu severokórejského dlhu.

India

Pohľadávka Slovenskej republiky voči Indickej republike bola v plnej výške vysporiadaná v roku 2004 formou deblokácií. V roku 2006 si ČSOB, a.s., Praha uplatnila u Reserve Bank of India nárok zo zaistovacej doložky v trojstrannej dohode o externom rozdelení pohľadávok uzatvorenej medzi Reserve Bank of India, ČSOB, a.s., Praha a NBS. Tento nárok Reserve Bank of India akceptovala ako nárok Slovenskej republiky za obdobie, v ktorom pohľadávka nebola rozdelená medzi SR a ČR. O tejto skutočnosti bolo Ministerstvo financií SR informované listom NBS z júla 2013.

V záujme riešenia tejto pohľadávky sa uskutočnilo stretnutie zástupcov Veľvyslanectva Indickej republiky v SR so zástupcami NBS. Zároveň NBS tlmočila požiadavku MF SR na vysporiadanie pohľadávky v mene EUR alebo v inej konvertibilnej mene. Indická strana požiadala o písomné zaslanie podkladov a vyžiadala si aj kópie medzibankového protokolu. NBS požadované dokumenty zaslala Veľvyslanectvu Indickej republiky v júni 2014, pričom indická strana nereaguje na zaslané informácie a ani na swiftové správy zo strany NBS.

B.IV. Finančné účty a krátkodobý finančný majetok

Ako finančné účty, resp. krátkodobý finančný majetok sa vykazujú hlavne prostriedky na bankových účtoch, účtoch Štátnej pokladnice, krátkodobé majetkové a dlhové cenné papiere a zostatok vo fyzických pokladniciach účtovných jednotiek.

Hodnota finančných účtov a krátkodobého finančného majetku k 31.12.2018 bola 3 634 653 tis. eur. Z toho najvyššiu sumu tvorili bankové účty v hodnote 2 853 325 tis. eur a účty Štátnej pokladnice 705 068 tis. eur. Medziročný pokles bol spôsobený najmä poklesom zostatkov účtov Štátnej pokladnice o 593 415 tis. eur. Bankové účty medziročne vzrástli o 136 712 tis. eur.

Finančné účty a krátkodobý finančný majetok súhrnného celku		(v tis. eur)	
Finančné účty	2018	2017	Δ 2018-2017
Bankové účty	2 853 325	2 716 613	136 712
Účty Štátnej pokladnice	705 068	1 298 483	-593 415
Pokladnica a ceniny	70 478	64 217	6 261
Spolu	3 628 872	4 079 313	-450 442
Krátkodobý finančný majetok	2018	2017	Δ 2018-2017
Realizovateľné cenné papiere	5 027	5 919	-892
Dlhové cenné papiere	534	404	130
Majetkové cenné papiere	69	37	32
Ostatný krátkodobý finančný majetok	151	137	14
Spolu	5 781	6 497	-716

V rámci ústrednej správy dochádza k eliminácii hodnoty bankových účtov tých subjektov, ktorý sú klientmi Štátnej pokladnice a majú v nej vedené účty (napríklad štátne fondy, Sociálna poisťovňa, verejné vysoké školy, vyššie územné celky, dobrovoľní klienti). Preto sa zostatky týchto organizácií neuvádzajú.

Z vykázaného zostatku bankových účtov súhrnného celku vykazujú najvyššiu hodnotu obce a organizácie v ich konsolidovaných celkoch (1 108 075 tis. eur), obdobne vyššie územné celky (405 467 tis. eur) a štátne obchodné spoločnosti a štátne podniky (1 367 064 tis. eur).

Účty Štátnej pokladnice zaznamenali pokles o 593 415 tis. eur. Dôvodom bol presun voľných finančných prostriedkov na úložky v komerčných bankách, čo malo za následok nárast krátkodobých pohľadávok Ministerstva financií SR z operácií na finančnom trhu.

Krátkodobý finančný majetok

V rámci krátkodobého finančného majetku došlo medziročne k poklesu hodnoty o 716 tis. eur, pričom rozhodujúci podiel tvoria ostatné realizovateľné cenné papiere spoločnosti MH Manažment a.s. (5 027 tis. eur), ktoré predstavujú nevyplatené štátne dlhopisy zaniknutého FNM.

B.V. Poskytnuté návratné finančné výpomoci

Poskytovanie návratných finančných výpomocí je špecifikom pre štátnu správu a územnú samosprávu. V rámci ústrednej správy môže návratné finančné výpomoci poskytovať Ministerstvo financií SR a iný orgán štátnej správy, ak tak umožňuje príslušný zákon (napríklad Ministerstvo zdravotníctva SR, Ministerstvo hospodárstva SR). Návratné finančné výpomoci sa poskytujú subjektom na riešenie špecifických situácií pri nedostatku vlastných zdrojov subjektu alebo v situácii, že by subjekt musel financovať svoje neočakávané potreby cez úvery a zhoršovalo by to jeho platobnú schopnosť. Návratné finančné výpomoci Ministerstva financií SR sú úročené s priaznivejšími platobnými podmienkami z hľadiska začiatku a doby splácania istiny alebo úroku.

Všetky návratné finančné výpomoci poskytnuté ústrednou správou napr. mestám, obciam a podnikateľským subjektom v rámci súhrnného celku sú predmetom vzájomnej eliminácie. Ide najmä o návratnú finančnú výpomoc poskytnutú Agentúre pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov v hodnote 410 000 tis. eur a výpomoci mestám SR v objeme 47 424 tis. eur. Pôvodne poskytnuté výpomoci zo strany Ministerstva financií SR voči podnikateľským subjektom mimo súhrnného celku sa prehodnocujú pokiaľ ide o ich návratnosť a k nesplácaným výpomociam sa tvoria opravné položky alebo sa so súhlasom vlády SR trvalo odpisujú do nákladov.

Návratné finančné výpomoci súhrnného celku			(v tis. eur)
Druh výpomoci	2018	2017	Δ 2018-2017
Subjektom v rámci konsolidovaného celku	318	536	-218
Subjektom verejnej správy	641	600	41
Podnikateľským subjektom	9 579	189	9 390
Ostatným organizáciám	785	230	555
Fyzickým osobám	236	624	-388
Spolu	11 559	2 179	9 380

K 31.12.2018 vykazoval súhrnný celok 11 559 tis. eur z poskytnutých výpomocí, z toho 10 606 tis. eur dlhodobých a 953 tis. eur krátkodobých. Na prírastku poskytnutých výpomocí sa podieľalo najmä Ministerstvo financií SR, ktoré v roku 2018 poskytlo spoločnosti GA Drilling, a.s. výpomoc vo výške 9 500 tis. eur.

C. Časové rozlíšenie aktív

V rámci časového rozlíšenia na strane aktív sa vykazujú náklady budúcich období a príjmy budúcich období. Položky časového rozlíšenia slúžia na zaznamenanie časového nesúladu medzi výdavkami a nákladmi a medzi príjmami a výnosmi. Uplatňujú sa v účtovníctve z dôvodu akruálneho princípu

účtovania, podľa ktorého sa náklady a výnosy účtujú do obdobia, s ktorým časovo a vecne súvisia (bez ohľadu na hotovostné plnenie príjmov a výdavkov).

Časové rozlíšenie aktív dosiahlo hodnotu 471 061 tis. eur a medziročne sa znížilo o 30 391 tis. eur. Náklady budúcich období dosiahli hodnotu 413 455 tis. eur a príjmy budúcich období 57 606 tis. eur.

Rozhodujúci podiel na nákladoch budúcich období má ústredná správa, a to 386 872 tis. eur. Najvyššiu hodnotu vykazuje Ministerstvo financií SR 193 738 tis. eur (medziročne menej o 19 464 tis. eur) ako časovo rozlíšené úroky zo štátnych cenných papierov a úverov, Národná diaľničná spoločnosť, a.s. 99 595 tis. eur najmä ako náklady na používanie mýtného systému (medziročne menej o 21 796 tis. eur z dôvodu rozpustenia nákladov na elektronický systém výberu mýta 20 710 tis. eur). Ďalej významnú hodnotu vykazuje Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. 24 132 tis. eur (medziročne menej o 5 997 tis. eur) z dôvodu časovo rozlíšených platieb na činnosť Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a príspevku Národnému centru zdravotníckych informácií.

Príjmy budúcich období sú tvorené opäť ústrednou správou (43 934 tis. eur) a v rámci toho Národný jadrový fond vykazuje 24 544 tis. eur, Ministerstvo hospodárstva SR 5 172 tis. eur, JAVYS, a.s. 3 609 tis. eur. Ide najmä o časové rozlíšenie hotovostných platieb, ktoré sa viažu k výnosom bežného obdobia a budú vyinkasované nasledujúce účtovné obdobie.

PASÍVA

Celkové pasíva dosiahli k 31.12.2018 hodnotu 66 694 805 tis. eur, čo je v porovnaní s rokom 2017 viac o 1 515 143 tis. eur. Celkové pasíva sú tvorené záväzkami (63 %), rezervami (47,5 %), vlastným imaním (-35,6 %), bankovými úvermi a časovým rozlíšením (11,7 % resp. 13 %).

Na zvýšení celkových pasív sa podieľalo najmä zvýšenie rezerv o 5 084 398 tis. eur, ktoré mali vplyv na zníženie výsledku hospodárenia bežného obdobia a teda aj celkového vlastného imania. Ďalej sa zvýšili záväzky o 974 899 tis. eur, bankové úvery a výpomoci poklesli o 991 485 tis. eur a účty časového rozlíšenia vzrástli o 134 576 tis. eur.

Vlastné imanie sa znížilo o 3 798 505 tis. eur najmä z dôvodu záporného výsledku hospodárenia minulých období, ktorý dosiahol pokles o -2 422 275 tis. eur najmä vplyvom účtovania dlhodobých rezerv na zamestnanecké požitky v ústrednej správe v minulých rokoch. Záporný výsledok hospodárenia bežného obdobia sa medziročne prehĺbil o 1 414 838 tis. eur (v roku 2017 to bolo -1 679 649 tis. eur).

Z cudzích zdrojov zaznamenali významný medziročný prírastok rezervy, a to najmä rezervy na zamestnanecké požitky v ústrednej správe o 5 229 348 tis. eur, záväzky vzrástli o 974 899 tis. eur, naopak pokles zaznamenali krátkodobé dlhopisy o 704 688 tis. eur najmä splatením štátnych dlhopisov.

A. Vlastné imanie

Vlastné imanie súhrnného celku dosiahlo -23 760 933 tis. eur, z toho oceňovacie rozdiely dosiahli 87 424 tis. eur, celkový výsledok hospodárenia -24 028 940 tis. eur a podiely iných účtovných jednotiek 180 582 tis. eur. Do výsledku hospodárenia minulých období sú zahrnuté aj kapitálové a rezervné fondy tvorené v rámci vlastného imania, ktorých hodnota za rok 2018 bola 4 136 883 tis. eur.

A.I. Oceňovacie rozdiely

Oceňovacie rozdiely sú tvorené rozdielmi z precenenia majetku a záväzkov v sume -9 441 tis. eur a rozdielmi z precenenia kapitálových účastí v obchodných spoločnostiach, ktoré nie sú zaradené do súhrnného celku ako dcérske účtovné jednotky, v hodnote 96 865 tis. eur. Oceňovacie rozdiely sa úhrnom zvýšili o 51 171 tis. eur (v roku 2017 to bolo o 83 406 tis. eur), a to z 36 253 tis. eur na 87 424 tis. eur. Kým v roku 2017 vykazovala najväčší podiel ústredná správa (24 974 tis. eur), a v rámci nich Ministerstvo financií SR (18 590 tis. eur), v roku 2018 vzrástol podiel obcí na hodnote z 15 003 tis. eur na 71 537 tis. eur. Dôvodom je hlavne prírastok hodnoty z konsolidovaných závierok obcí, a to najmä v prípade Hlavného mesta SR Bratislavy o 58 410 tis. eur a Mesta Liptovský Mikuláš o 2 027 tis. eur.

A.II. Výsledok hospodárenia

Výsledok hospodárenia v sume -24 028 940 tis. eur je tvorený výsledkom hospodárenia za bežné účtovné obdobie vo výške -4 513 298 tis. eur a výsledkom hospodárenia minulých období (vytvorených v minulých rokoch) v hodnote -19 515 642 tis. eur.

Výsledok hospodárenia minulých rokov bez vplyvu položky fondov dosiahol hodnotu -24 158 959 tis. eur a medziročne sa zhoršil o 3 238 742 tis. eur. Na tejto položke sa za rok 2018 vykazuje najmä prevod výsledku hospodárenia za predchádzajúce obdobie (za rok 2017 to bolo -3 098 460 tis. eur, čo bol horší výsledok ako v roku 2016, o 1 679 650 tis. eur). Významnou zmenou hodnoty (tak ako v roku 2017) bol prepočet zostatkovej hodnoty dlhodobého hmotného majetku v ústrednej správe (rozpočtové a príspevkové organizácie) z dôvodu prehodnotenia doby životnosti a používaných účtovných odpisov. Táto zmena predstavovala zlepšenie výsledku hospodárenia o 304 740 tis. eur (v roku 2017: 437 707 tis. eur).

Vykazovanie fondov v rámci výsledku hospodárenia platí pre subjekty, ktoré sa prispôsobujú postupom účtovania pre rozpočtové a príspevkové organizácie. Z tohto dôvodu sú vo výsledku hospodárenia minulých rokov agregované aj všetky kapitálové fondy, fondy tvorené zo zisku a ostatné fondy obchodných spoločností, neziskových organizácií, verejnoprávnych inštitúcií (ako napríklad verejné vysoké školy), záujmových združení v súhrnnom celku v prípade, že neboli predmetom eliminácií. Tieto položky zlepšujú výsledok hospodárenia, nakoľko fondy z podstaty ich tvorby a použitia nemajú záporný zostatok. Ich hodnota k 31.12.2018 bola 4 136 882 tis. eur, pričom boli medziročne vyššie o 310 032 tis. eur. Na tomto zvýšení sa podieľa najmä zahrnutie Fondu ochrany vkladov a jeho hodnoty príspevkov, ktoré sú účtované do vlastného imania, do súhrnného celku (zostatok za rok 2018 bol

260 661 tis. eur) a prírastok fondov Agentúry pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov z dôvodu presunu výsledku hospodárenia za rok 2017 (52 702 tis. eur) do fondov. Zisk agentúry bol medziročne vyšší o 31 809 tis. eur.

Najvýznamnejšou položkou sú fondy štátnych rozpočtových organizácií (ministerstiev), ktoré evidujú v kapitálových fondoch hodnotu kmeňového imania v štátnych podnikoch (30 95 198 tis. eur). Ústredná správa zaznamenala zníženie hodnoty kapitálových fondov, najmä u Ministerstva hospodárstva SR z dôvodu zmeny hodnoty kmeňového imania štátnych podnikov o 21 330 tis. eur.

Výsledok hospodárenia za rok 2018 dosiahol zápornú hodnotu -4 513 298 tis. eur a medziročne sa zhoršil o 1 414 838 tis. eur zo zápornej hodnoty -3 098 460 tis. eur v roku 2017. Na zhoršení výsledku hospodárenia sa podieľala ústredná správa, ktorá zaznamenala medziročne vyšší záporný výsledok hospodárenia o -1 428 059 tis. eur, ktorý bol tvorený najmä vyššími nákladmi na tvorbu rezervy na zamestnanecké požitky (o 2 301 868 tis. eur), ktoré absorbovali aj dosiahnuté vyššie výnosy z daní (851 885 tis. eur).

A.III. Podiely iných účtovných jednotiek

Podiely iných účtovných jednotiek predstavujú pasívum v podobe vlastníckeho podielu iných spoločností na základnom imaní v obchodných spoločnostiach súhrnného celku. Vznikajú pri konsolidácii kapitálu u tých spoločností, v ktorých subjekty súhrnného celku majú podiel menší ako 100 %, ale vyšší ako 51 %. Podiely iných účtovných jednotiek teda jedným číslom vyjadrujú aktíva a pasíva danej obchodnej spoločnosti, ktoré subjekty súhrnného celku nevlastnia, pretože nevlastnia 100% podiel. Oproti roku 2017 sa znížili o 12 564 tis. eur.

B. Záväzky, rezervy, bankové úvery a výpomoci

Záväzky, rezervy, bankové úvery a výpomoci (tiež označované aj ako cudzie zdroje) spolu dosiahli hodnotu 82 033 519 tis. eur a medziročne sa zvýšili o 5 179 071 tis. eur.

Z celkovej sumy týchto záväzkov sú najvýznamnejšou položkou záväzky zo štátnych dlhopisov vydávaných Agentúrou pre riadenie dlhu a likvidity, ktorá emituje štátne cenné papiere v mene a na účet Ministerstva financií SR na krytie potrieb štátneho rozpočtu. Dlhodobé štátne dlhopisy vykazované v záväzkoch tvoria z celkovej hodnoty cudzích zdrojov 43 % a medziročne ich podiel mierne vzrástol o 1 p. b.

Krátkodobé dlhové cenné papiere štátu vykazované v bankových úveroch a výpomociach tvoria z hodnoty cudzích zdrojov 3,8 %. Celková hodnota záväzkov zo štátnych dlhopisov po vzájomnej konsolidácii v súhrnnom celku bola 38 465 044 tis. eur (2017: 37 669 056 tis. eur).

Druhú najväčšou položku v rámci skupiny B. pasív predstavujú rezervy v hodnote 31 676 641 tis. eur, čo predstavuje medziročný kumulatívny prírastok 5 084 398 tis. eur.

Bankové úvery tvoria tretie najvyššie záväzky a dosiahli 4 688 995 tis. eur, medziročne boli nižšie kumulatívne o 11 289 tis. eur.

Z ostatných záväzkov sú významné záväzky Finančného riaditeľstva SR zo správy daní (1 635 245 tis. eur), záväzky voči dodávateľom s krátkodobou dobou splatnosti (1 455 634 tis. eur), zúčtovanie s Európskou úniou (915 449 tis. eur) záväzky voči zamestnancom (407 682 tis. eur), prijaté preddavky (152 923 tis. eur) a ďalšie.

B.I. Rezervy

Rezervy sú záväzky s neistým časovým vymedzením alebo ich výškou a predstavujú takú povinnosť účtovnej jednotky, ktorá vznikla z minulých udalostí a je pravdepodobné, že v budúcnosti znížia ekonomické úžitky (napr. peňažné prostriedky).

Rezervy sa v súhrnnom celku vytvárajú najmä na:

- zamestnanecké požitky v ústrednej správe,
- prebiehajúce a hroziace súdne spory,
- finančné povinnosti vyplývajúce z ručenia a záruk,
- nevyfakturované dodávky a služby,
- náklady súvisiace s odstránením znečistenia životného prostredia a odstránenie odpadov.

Celkové rezervy dosiahli k 31.12.2018 hodnotu 31 676 641 tis. eur, z toho dlhodobé 30 660 931 tis. eur a krátkodobé 1 015 710 tis. eur. Zákonné rezervy, t. j. rezervy vytvárané na základe príslušných predpisov, boli vykázané v hodnote 411 774 tis. eur. Ostatné rezervy, t.j. rezervy vytvárané na základe účtovných postupov a vnútorných predpisov účtovných jednotiek dosiahli hodnotu 31 264 867 tis. eur.

Rezervy súhrnného celku podľa druhu		(v tis. eur)		
Druh rezerv	2018	2017	Δ 2018-2017	
Dlhodobé ostatné	30 604 373	25 382 774	5 221 599	
Krátkodobé ostatné	660 494	779 069	-118 575	
Dlhodobé zákonné	56 558	60 062	-3 504	
Krátkodobé zákonné	355 216	370 338	-15 122	
Spolu	31 676 641	26 592 243	5 084 398	

Medziročná zmena v objeme 5 084 398 tis. eur bola spôsobená hlavne zvýšením dlhodobých ostatných rezerv o 5 221 599 tis. eur, pričom ostatné druhy rezerv zaznamenali medziročný pokles. Rozhodujúci podiel na rezervách ako aj na medziročnom prírastku má rezerva ústrednej správy na zamestnanecké benefity štátnych rozpočtových a príspevkových organizácií, ktorá na základe expertného odhadu zaznamenala v roku 2018 tvorbu 5 240 927 tis. eur a zároveň rozpustenie časti rezervy v hodnote 11 579 tis. eur. Prírastok záväzku z tejto rezervy tak v súvahe predstavovala hodnota 5 229 348 tis. eur.

Rezervy podľa účelu		(v tis. eur)	
Druh rezerv	2018	2017	Δ 2018-2017
Zamestnanecké požitky v ústrednej správe	29 050 349	23 821 000	5 229 348
Vyrad'ovanie jadrových zariadení a rád. paliva	1 014 708	1 077 454	-62 746
Súdne spory	596 164	580 758	15 406
Rezervy Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s.	291 197	303 872	-12 675
Rezerva na nezrovnalosti	62 197	144 748	-82 551
Technické rezervy Eximbanky na poistenie	40 877	49 959	-9 082
Náklady súvisiace s odstránením znečistenia životného prostredia	38 499	53 059	-14 560
Zamestnanecké požitky obchodných spoločností štátu	61 704	112 072	-50 368
Nevyfakturované dodávky	27 872	34 527	-6 655
Rezervy územnej samosprávy	223 218	174 941	48 277
Ostatné	269 856	239 853	30 003
Spolu	31 676 641	26 592 243	5 084 398

Ministerstvo financií SR v roku 2018 aktualizovalo výpočet rezervy na zamestnanecké požitky a na základe predložených podkladov od jednotlivých správčov kapitol spresnilo rezervu odhadom založeným na aktuárskych princípoch. Na výpočet rezervy majú vplyv ustanovenia kolektívnych zmlúv jednotlivých organizácií, ustanovenie príslušnej legislatívy a jej zmeny, ako aj počet zamestnancov, počet odpracovaných rokov v organizácii a podobne. Ďalšími faktormi sú ekonomické a demografické premenné vstupujúce do expertného odhadu. Ide napríklad o mieru úmrtnosti, infláciu, rast miezd a diskontnú sadzbu.

Na celkovej výške rezervy na zamestnanecké požitky sa v rozhodujúcej miere podieľajú rezervy vytvorené za zamestnancov silových rezortov ako sú Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo obrany SR a časť zamestnancov za Ministerstvo financií SR a Ministerstvo spravodlivosti SR, a to konkrétne na výsluhové dôchodky súčasných zamestnancov, výsluhové dôchodky pre dôchodcov, siroty a vdovy v celkovej sume 28 215 342 tis. eur (97,12 % celkových rezerv).

Medziročne sa rezerva na zamestnanecké požitky na základe prepočtu expertného odhadu zvýšila o 5 229 348 tis. eur, z toho na výsluhové dôchodky súčasných zamestnancov o 3 369 939 tis. eur a výsluhové dôchodky súčasných poberateľov týchto dôchodkov o 1 602 595 tis. eur. Najvýznamnejší vplyv na zvýšenie tejto časti rezervy malo každoročné aktualizovanie ekonomických a demografických predpokladov, a to najmä miera zmeny diskontnej sadzby k 31.12.2018 zverejnenej NBS na úroveň 1,24 (z predchádzajúcej sadzby 1,46), s vplyvom na zvýšenie rezervy o 1 091 733 tis. eur (9,71%), miera inflácie podľa strednodobej prognózy (2018 – 2021) Národnej banky Slovenska s vplyvom na zvýšenie rezervy o 1 083 029 tis. eur (8,80 %), rast miezd s vplyvom na zvýšenie rezervy o 873 726 tis. eur (7,44 %) a miera úmrtnosti na základe aktuálnych dát Štatistického úradu SR s vplyvom na zvýšenie rezervy o 662 706 tis. eur (5,15 %). Na silových rezortoch rezerva vzrástla oproti roku 2017 aj z dôvodu zvýšenia počtu odpracovaných rokov a zvýšenia miezd, pri dôchodcoch, najmä rastom dôchodkov a zvýšením počtu ich poberateľov. Rezervu tvoria hlavne silové zložky, a to konkrétne zamestnanci

s budúcim nárokom na výsluhový dôchodok, súčasní poberatelia výsluhových dôchodkov, vdovy, vdovci, siroty na kapitolách Ministerstva obrany SR, Ministerstva vnútra SR, Ministerstva financií SR a Ministerstva spravodlivosti SR. Naopak, pokles u silových rezortoch o 136 083 tis. eur bol spôsobený uzákonením vyššieho veku odchodu do dôchodku zo 62 na 64 rokov.

V roku 2017 vzhľadom na náročnosť výpočtu rezerv MF SR pristúpilo k používaniu jednotnej miery fluktuácie pre každú kapitolu. Pri nesilových rezortoch a civilných zložkách silových rezortov rezerva stúpila najmä z dôvodu zmeny zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý umožňuje vyplatenie jubilejného pri dožití 60 rokov života, čo v mnohých prípadoch aj organizácie začali uplatňovať, a z dôvodu rastu miezd. V rezortoch, kde došlo k medziročnému poklesu rezervy (o 11 336 tis. eur) bolo dôvodom uzákonenie vyššieho veku odchodu do dôchodku zo 62 na 64 rokov.

Z obchodných spoločností ústrednej správy vykazuje najvyššie rezervy Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a.s. vytvorené na záväzky z vyrad'ovania jadrových elektrární, na likvidáciu a vyrad'ovanie neenergetických zariadení a rezervy na budúce zamestnanecké požitky. Hodnota rezerv tejto obchodnej spoločnosti k 31.12.2018 dosiahla 1 034 236 tis. eur, z toho v rámci dlhodobých ostatných rezerv 930 225 tis. eur. Rezervy súvisiace s vyrad'ovaním jadrových zariadení, neenergetických zariadení a so skladovaním a uložením vyhorelého jadrového paliva (1 014 708 tis. eur) sú tvorené ako súčasná hodnota očakávaných budúcich peňažných tokov súvisiacich s úhradou záväzkov, ktoré sú odhadované na základe odborných štúdií.

Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. vykazuje po prevodovom mostíku na účty rozpočtových organizácií svoje technické rezervy na poistné plnenie vo výške 291 197 tis. eur.

B.II. Zúčtovacie vzťahy

Zúčtovacie vzťahy sa používajú na zaznamenávanie prijatých bežných a kapitálových transferov medzi subjektmi verejnej správy. Z pohľadu účtovníctva ide o časovo rozlíšené prostriedky štátneho rozpočtu, rozpočtu obce alebo vyššieho územného celku, ktoré sú poskytované ostatným organizáciám. V rámci tejto skupiny záväzkov sa vykazujú aj transfery v územnej samospráve, ktoré neboli predmetom eliminácie a vzťah štátneho rozpočtu voči územnej samospráve z podielových daní.

Hodnota transferov k 31.12.2018 bola 741 405 tis. eur a medziročne boli vyššie o 111 258 tis. eur. Ústredná štátna správa vykázala 503 951 tis. eur a v rámci nej Ministerstvo financií SR 336 659 tis. eur, Štátny fond rozvoja bývania 78 092 tis. eur a Ministerstvo zdravotníctva SR 51 876 tis. eur z. Ostatné subjekty vykázali 237 454 tis. eur, z toho obce 110 979 tis. eur a verejné vysoké školy 105 858 tis. eur.

V prípade Ministerstva financií SR ide o prechodné vykázanie záväzku z úhrady podielovej dane z príjmu fyzických osôb územnej samospráve, ktorý je uhradený nasledovné účtovné obdobie. Verejné vysoké školy vykazujú bežné a kapitálové transfery od subjektov verejnej správy, ktoré však neboli predmetom eliminácie.

B.III. Závazky

Závazky súhrnného celku dosiahli hodnotu 41 784 421 tis. eur a medziročne sa zvýšili o 974 899 tis. eur. Hodnota dlhodobých záväzkov medziročne vrástla o 1 366 578 tis. eur a hodnota krátkodobých záväzkov poklesla o 391 678 tis. eur. Najväčšiu položku celkových záväzkov tvoria štátom emitované dlhodobé dlhopisy, ktoré dosiahli konsolidovanú hodnotu 35 338 396 tis. eur a hlavný podiel na medziročnom náraste dlhodobých záväzkov 1 500 674 tis. eur z dôvodu nových emisií. Krátkodobá časť štátnych dlhopisov dosiahla hodnotu 3 126 648 tis. eur a popisuje sa v časti B.IV. pasív

Závazky súhrnného celku		(v tis. eur)	
Dlhodobé záväzky	2018	2017	Δ 2018-2017
Vydané dlhopisy dlhodobé	35 338 396	33 837 722	1 500 674
Závazky SVP, š.p.	0	124 536	-124 536
Závazky VVŠ, š.p.	102 756	104 565	-1 809
Závazky zo sociálneho fondu	61 061	58 266	2 795
Závazky NDS, a.s.	18 434	31 800	-13 366
Závazky z nájmu	10 489	12 193	-1 704
Ostatné záväzky	126 415	121 891	4 524
Spolu	35 657 551	34 290 973	1 366 578
Krátkodobé záväzky	2018	2017	Δ 2018-2017
Dodávatelia	1 455 635	1 703 245	-247 610
Špecifické záväzky MF SR	1 635 245	1 661 029	-25 784
Zúčtovanie prijatých prostriedkov z EÚ	915 448	977 430	-61 982
Zúčtovanie s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia	362 622	480 008	-117 386
Zamestnanci	395 993	363 646	32 347
Vzťahy k účtom klientov ŠP	146 593	208 033	-61 440
Závazky SZRB, a.s.	144 433	153 511	-9 078
Prijaté preddavky	169 448	152 924	16 524
Zúčtovanie transferov mimo verejnej správy	135 830	121 831	13 999
Nevyfakturované dodávky	57 134	54 705	2 429
Závazky z daní a poplatkov	43 505	41 605	1 900
Závazky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov	4 614	6 792	-2 178
Ostatné záväzky	660 370	593 789	66 581
Spolu	6 126 870	6 518 548	-391 678

Dlhodobé záväzky

Medziročný nárast dlhodobých záväzkov bol spôsobený hlavne emitovaním nových dlhopisov. Celková hodnota nesplatených dlhopisov (dlhodobých aj krátkodobých) dosiahla k 31.12.2018 sumu 38 465 044 tis. eur a medziročne bola vyššia o 795 988 tis. eur.

Závazky Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p. v minulom období predstavovali odloženú daň, ktorá nebola predmetom eliminácie. Za rok 2018 bola eliminovaná v plnej výške.

Závazky Vodohospodárskej výstavby, š. p. predstavujú najmä dlhodobé záväzky voči Slovenským elektrárnam, a.s. (102 756 tis. eur) na základe dohody o usporiadaní majetkovo-právnych vzťahov VEG z roku 2016.

Závazky Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. predstavujú záväzky z obchodného styku.

Krátkodobé záväzky

Závazky voči dodávateľom dosiahli 1 455 635 tis. eur a medziročne sú nižšie o 247 610 tis. eur. Subjekty ústrednej správy vykázali 1 192 032 tis. eur, subjekty územnej samosprávy 219 753 tis. eur a ostatné subjekty 43 849 tis. eur.

V rámci ústrednej správy vykazujú najvyššiu hodnotu krátkodobých záväzkov voči dodávateľom Národná diaľničná spoločnosť, a.s. 161 527 tis. eur, SPP, a.s. 146 534 tis. eur, Univerzitná nemocnica Bratislava 125 909 tis. eur, Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. 77 108 tis. eur.

Na medziročnom poklese záväzkov voči dodávateľom sa ústredná správa podieľala sumou 230 705 tis. eur a územná samospráva spolu 18 969 tis. eur. V ostatných subjektoch tieto záväzky mierne vzrástli o 2 064 tis. eur.

Pokles v rámci ústrednej správy bol rozložený medzi obchodné spoločnosti a štátne podniky (o 125 773 tis. eur), najviac SPP, a.s. o 163 713 tis. eur a najvyšší rast dosiahla NDS, a.s. 37 547 tis. eur a štátne rozpočtové a príspevkové organizácie (o 104 530 tis. eur), z nich najviac príspevkové organizácie – nemocnice a zdravotnícke zariadenia, o 79 104 tis. eur aj vplyvom realizácie koncepcie oddĺženia.

Špecifické záväzky Ministerstva financií SR predstavujú najmä krátkodobé záväzky voči daňovým subjektom, napr. z dôvodu zložených zábezpek na účty FR SR podľa zákona č. 222/2004 o dani z pridanej hodnoty, nároku na vrátenie nadmerného odpočtu alebo úhrady na základe predbežných opatrení. Hodnota týchto krátkodobých záväzkov dosiahla 1 635 245 tis. eur.

Závazky zo zúčtovania s EÚ dosiahli úhrnom 915 449 tis. eur, z toho ústredná správa vykazuje 907 998 tis. eur. Ide o zúčtovanie prijatých prostriedkov z rozpočtu EÚ a iných finančných nástrojov. Najväčšiu časť záväzku vykazuje Ministerstvo financií ako certifikačný orgán, ktorý prijíma a následne poskytuje prostriedky na financovanie projektov zo štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a iných finančných nástrojov. Z celkového zostatku tvorili prostriedky na osobitnom účte ministerstva vedenom v mene Európskej komisie 104 782 tis. eur a výsledný zúčtovací vzťah s Európskou úniou týkajúci sa pomoci zo štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu, Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo a Európskeho námorného a rybárskeho fondu v sume 472 004 tis. eur, ktorý predstavuje výsledný zúčtovací vzťah za programové obdobia 2004-2006 a 2007-2013 v aktívach v sume 67 479 tis. eur a za programové obdobie 2014 -2020 v pasívach v sume 539 483 tis. eur.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR vykazuje nepoužité prostriedky 224 197 tis. eur, ktorými financuje programy v oblasti poľnohospodárstva a prideľuje priame platby poľnohospodárom.

Tretiu najvýznamnejšiu hodnotu vykazuje Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA, štátna príspevková organizácia) 90 662 tis. eur, ktorá spravuje prostriedky EÚ v zmysle Dohody o delegovaní

programu Bohunice na postupné vyradenie blokov 1 a 2 JE Bohunice V1. Podpisom dohody o delegovaní právomocí zo dňa 10. 8. 2016 s Európskou komisiou sa Slovenská inovačná a energetická agentúra stala Národnou agentúrou pre Program Bohunice. SIEA tak pôsobí ako ďalší implementačný orgán programu, ktorý dovtedy prebiehal iba prostredníctvom Európskej banky pre obnovu a rozvoj spravujúcej fond BIDSF.

Záväzky zo sociálneho a zdravotného poistenia po čiastočnej konsolidácii v súhrnnom celku dosiahli 362 622 tis. eur, z toho ústredná štátna správa vykázala 225 707 tis. eur, územná samospráva 113 139 tis. eur a ostatné subjekty 23 776 tis. eur. Na medzioročné poklese týchto záväzkov o 117 386 tis. eur sa podieľala najmä ústredná správa (92 689 tis. eur), a v rámci nej hlavne zdravotnícke zariadenia ústrednej správy (príspevkové organizácie) 79 549 tis. eur a územná samospráva o 32 771 tis. eur.

Záväzky voči zamestnancom boli vykázané celkovo za 407 682 tis. eur, z toho ústredná správa vykázala 231 329 tis. eur, územná samospráva 146 191 tis. eur a ostatné subjekty 30 162 tis. eur, pričom ide najmä o predpis miezd za mesiac december vyplácaných nasledujúce účtovné obdobie. Medzioročný rast o 32 792 tis. eur je možné zdôvodniť najmä rastom mzdovej bázy v národnom hospodárstve (v súkromnom ako aj verejnom sektore), pričom priemerná nominálna mesačná mzda medzioročne vzrástla z 954 eur (v roku 2017) na viac ako 1 000 eur (1 013 eur v roku 2018) ako aj vyššou zamestnanosťou v ekonomike (medzioročne sa zamestnanosť zvýšila o takmer 50 tisíc osôb a presiahla úroveň 2,4 milióna ľudí).

Vzťahy k účtom Štátnej pokladnice predstavujú záväzky z uložených prostriedkov dobrovoľných klientov.

Záväzky SZRB, a.s. predstavujú záväzky voči bankám a voči klientom, ktorí majú uložené peňažné prostriedky v SZRB, a.s. vo forme bežných a termínovaných účtov.

Z prijatých preddavkov v celkovej hodnote 169 449 tis. eur vykazuje ústredná správa 118 177 tis. eur a v rámci nej Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a.s. (62 723 tis. eur) z prijatých záloh a zábezpek, ďalej Ministerstvo financií SR (26 037 tis. eur) z prijatých zábezpek pri colných a daňových konaniach, a Slovenská pošta, a.s. (18 534 tis. eur). Druhú najvyššiu hodnotu vykazujú obce 49 178 tis. eur, pričom je možné predpokladať, že takmer polovicu hodnoty tvoria obchodné spoločnosti obcí, pretože obce spolu s ich rozpočtovými a príspevkovými organizáciami pred zostavením konsolidovaných účtovných závierok vykazovali prijaté preddavky v hodnote 25 442 tis. eur.

Záväzky z transferov prijatých od subjektov mimo verejnej správy (a zároveň potenciálne od subjektov mimo súhrnného celku) dosiahli 135 830 tis. eur a medzioročne sa zvýšili o 13 999 tis. eur. Významnú časť tvoria opäť ústredná správa (85 113 tis. eur) a obce (43 215 tis. eur). V ústrednej správe ide hlavne o Ministerstvo vnútra SR (68 643 tis. eur) s medzioročným prírastkom 21 223 tis. eur. Najvyšší podiel tvoria prijaté a nepoužité prostriedky z titulu prijatého poistného v zmysle zákona č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve.

Z hodnoty nevyfakturovaných záväzkov tvorí ústredná správa 48 924 tis. eur, a v rámci nej najmä obchodné spoločnosti štátu (28 787 tis. eur), ktoré účtujú dodanie tovarov a služieb ku dňu zostavenia

účtovnej závierky na základe zmluvy, dodacieho listu alebo iného dokladu, z ktorého je zrejmá výška záväzku (po dodaní faktúry sa záväzky vykazujú voči dodávateľom, popisované vyššie).

B.IV. Bankové úvery a výpomoci

Bankové úvery, výpomoci a krátkodobé dlhové cenné papiere dosiahli hodnotu spolu 7 831 051 tis. eur, čo je medziročne menej o 991 485 tis. eur. Úbytok znamenali štátne krátkodobé dlhopisy o 1 783 644 tis. eur, čo bolo spôsobené najmä ich splatením. Bankové úvery sa medziročne znížili o 11 289 tis. eur a krátkodobé výpomoci o 270 622 tis. eur.

Bankové úvery

Bankové úvery dosiahli hodnotu 4 688 996 tis. eur, z toho krátkodobé bankové úvery so splatnosťou do jedného roka 606 176 tis. eur a dlhodobé úvery 4 082 819 tis. eur. Keďže rozhodujúce účtovné jednotky nezaznamenali významný nárast úverov, hlavnú medziročnú zmenu úverov je možné odôvodniť zmenou v zostatkovej dobe splatnosti (dlhodobé úvery poklesli o 217 697 tis. eur a krátkodobé úvery vzrástli o 206 408 tis. eur).

Z celkovej hodnoty bankových úverov vykazuje ústredná správa sumu 3 461 244 tis. eur (čo je medziročne menej o 45 218 tis. eur). Úvery obcí a ich organizácií dosiahli 859 985 tis. eur (z toho obce samotné 628 959), a medziročne vzrástli o 40 852 tis. eur, úvery vyšších územných celkov dosiahli 363 102 tis. eur (z toho VÚC samotné 359 846), pričom zaznamenali zvyšnú časť úbytku súhrnného celku, a to 7 417 tis. eur.

Z ústrednej správy je rozhodujúcim subjektom vo výške prijatých a splácaných úverov Ministerstvo financií SR, ktoré využíva výhodnejšie úrokové a úverové podmienky od medzinárodných finančných inštitúcií (ktorých väčšinou je Slovensko aj samotným členom a prispievateľom) na financovanie projektov v oblasti infraštruktúry, životného prostredia, podpory hospodárstva a jeho modernizácie. Prostriedky sú väčšinou používané ako zdroj spolufinancovania k spoločným projektom s EÚ.

Úvery SR voči zahraničným inštitúciám v správe Ministerstva financií SR			(v tis. eur)
Finančná inštitúcia	2018	2017	Δ 2018-2017
Európska investičná banka	1 972 249	1 979 917	-7 668
Rozvojová banka Rady Európy	302 712	302 712	0
Japonská banka pre medzinárodnú spoluprácu	27 423	29 981	-2 558
Spolu	2 302 384	2 312 610	-10 226

Úvery boli splácané aj v roku 2018 v zmysle splátkových kalendárov. V priebehu roka 2018 nebola čerpaná žiadna ďalšia tranža z vládnych úverov. Najväčším záväzkom je rámcový úver od EIB poskytnutý v niekoľkých tranžách v rokoch 2011 až 2013 pre spolufinancovanie národného rozvojového plánu, v celkovom objeme 1 300 000 tis. eur. V roku 2018 bola podpísaná dohoda o financovaní medzi SR a EIB na spolufinancovanie investícií v oblasti dopravy vo výške úverového rámca 319 600 tis. eur, ktorý sa ešte nezačal reálne čerpať.

Zvyšnú časť dlhodobých úverov ústrednej správy vykazujú obchodné spoločnosti a štátne podniky (866 252 tis. eur), ako napríklad Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. 286 253 tis. eur, Vodohospodárska výstavba, š. p. 190 519 tis. eur, Národná diaľničná spoločnosť, a.s. 111 532 tis. eur, SPP, a.s. 84 731 tis. eur a ďalšie. Z krátkodobých úverov obchodných spoločností a štátnych podnikov v celkovom objeme 292 608 tis. eur vykazuje najvyššiu hodnotu Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s. 74 201 tis. eur, Železničná spoločnosť Slovensko, a. s. 69 848 tis. eur, Železnice SR 62 740 tis. eur, Národná diaľničná spoločnosť, a.s. 37 178 tis. eur.

Ostatné krátkodobé výpomoci medziročne poklesli o 270 448 tis. eur, keďže v roku 2017 vykázal SPP, a.s. úver v hodnote 270 448 tis. eur s pohyblivou úrokovou sadzbou od pridruženej spoločnosti SPP Infrastructure, a.s., ktorý bol v roku 2018 čiastočne započítaný s pohľadávkou z dividend vo výške 220 841 tis. eur.

Krátkodobé dlhové cenné papiere

V rámci krátkodobých dlhových cenných papierov sa vykazujú štátne dlhopisy, ktorých doba splatnosti je kratšia ako jeden rok odo dňa, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a krátkodobé dlhopisy zrušeného Fondu národného majetku SR.

Hodnota krátkodobých štátnych dlhopisov k 31.12.2018 bola 3 126 648 tis. eur. Medziročne sa hodnota týchto štátnych dlhových nástrojov znížila o 704 686 tis. eur, najmä splatením dlhopisov s maturitou resp. odkupom dlhopisov pred ich splatnosťou. Dlhopisy, ktoré spravuje MH Manažment, a.s. dosiahli hodnotu 15 214 tis. eur.

C. Časové rozlíšenie pasív

V rámci časového rozlíšenia na strane pasív sa vykazujú výnosy budúcich období a výdavky budúcich období. Položky časového rozlíšenia slúžia na zachytenie časového nesúladu medzi výdavkami a nákladmi a príjmami a výnosmi. Uplatňujú sa v účtovníctve z dôvodu akruálneho princípu účtovania, podľa ktorého sa náklady a výnosy účtujú do obdobia, s ktorým časovo a vecne súvisia (bez ohľadu na hotovostné plnenie príjmov a výdavkov).

Časové rozlíšenie pasív dosiahlo k 31.12.2018 hodnotu 8 422 219 tis. eur, z toho výnosy budúcich období 8 396 101 tis. eur a výdavky budúcich období 26 118 tis. eur. Medziročne sa celková hodnota časového rozlíšenia pasív zvýšila o 134 576 tis. eur, a to hlavne výnosy budúceho obdobia o 136 187 tis. eur, na ktorom sa podieľali hlavne obce (o 188 700 tis. eur), pretože ostatné subjekty zaznamenali celkový úbytok na tejto položke (ústredná správa o 53 441 tis. eur).

Až 53,6 % časovo rozlíšených výnosov vykazujú subjekty územnej samosprávy v celkovej sume 4 499 260 tis. eur, najmä ako prijaté časovo rozlíšené bežné a kapitálové transfery zo štátneho rozpočtu a od iných subjektov, ktoré v súvislosti s nákladmi (odpisy k majetku, spotreba zásob, prevádzkové náklady) postupne zúčtovávajú do výnosov daného obdobia. Medziročne územná samospráva dosiahla prírastok v hodnote 188 700 tis. eur. Uvedené transakcie nie sú zatiaľ predmetom eliminácií v plnej výške z dôvodu obtiažnosti procesu konsolidácie.

Ústredná správa vykazuje časovo rozlíšené výnosy v hodnote 2 779 834 tis. eur, a medziročne sú nižšie o 53 441 tis. eur. V rámci transferov vykazuje najvyššiu hodnotu Ministerstvo dopravy a výstavby SR za PPP projekt rýchlostnej cesty R1, ktorý je na strane pasív časovo rozlíšený v konsolidovanej výške 877 769 tis. eur a postupne zúčtovaný vo výške oprávok do výnosov bežného obdobia.

Ministerstvo financií SR vykazuje v rámci výnosov budúcich období prémii z predaných cenných papierov vo výške 700 601 tis. eur.

Ministerstvo vnútra SR vykazuje výnosy budúcich období v hodnote 250 423 tis. eur z titulu zostatkovej hodnoty majetku nadobudnutého z iných zdrojov ako rozpočtových prostriedkov (napríklad z prijatých grantov a majetok v správe ministerstva, získaného prepadnutím alebo zabavením majetku od subjektov mimo súhrnného celku).

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb SR (bývalý Telekomunikačný úrad) vykazuje časovo rozlíšené výnosy z predaja frekvencií (153 472 tis. eur), Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. (112 929 tis. eur) z dôvodu prijatých grantov od banky EBOR na rekonštrukciu elektrickej siete a výnosy z regulovaných taríf, Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a.s. (73 524 tis. eur) z prijatých prostriedkov od Národného jadrového fondu vyinkasované od elektrárenských spoločností.

Z ostatných subjektov vykazujú verejné vysoké školy výnosy budúcich období úhrnom 564 194 tis. eur, najviac Slovenská technická univerzita v Bratislave (133 112 tis. eur), Univerzita Komenského v Bratislave (123 974 tis. eur) a Žilinská univerzita v Žiline (69 232 tis. eur). Ide najmä o výnosy z dotácií a transferov (zahraničných a EÚ, 2 % z dane z príjmov fyzických osôb, dary a granty), ktoré sa časovo rozlišujú a do výnosov bežného obdobia sa zúčtávajú spolu s dosahovanými nákladmi, napr. pri používaní dlhodobého majetku (v podobe odpisov).

IV. INFORMÁCIE O NÁKLADOCH A VÝNOSOCH

NÁKLADY

Náklady súhrnného celku za rok 2018 dosiahli hodnotu 64 672 254 tis. eur. Oproti roku 2017 sa celkové náklady zvýšili o 5 801 233 tis. eur, pričom toto zvýšenie bolo spôsobené najmä vyššími nákladmi na tvorbu rezerv úhrnom o 2 404 075 tis. eur, vyššími nákladmi na transfery o 1 904 881 tis. eur, vyššími osobnými nákladmi o 622 165 tis. eur a nákladmi na spotrebované nákupy a služby o 459 025 tis. eur. Medzi položky, ktoré zaznamenali medziročný pokles patria hlavne finančné náklady, a to o 185 832 tis. eur.

Náklady podľa druhu	(v tis. eur)		
	2018	2017	Δ 2018-2017
Prevádzkové	36 013 456	31 930 943	4 082 513
Finančné	1 601 707	1 787 539	-185 832
Mimoriadne	933	1 262	-329
Náklady na transfery	27 056 158	25 151 277	1 904 881
Spolu	64 672 254	58 871 021	5 801 233

Ako prevádzkové náklady sa vykazujú spotrebované nákupy a služby, osobné náklady, dane a poplatky, odpisy, rezervy a opravné položky a ostatné prevádzkové náklady uvedené v nasledovnom texte.

I. Spotrebované nákupy a služby

V rámci týchto nákladov tvoria najvyššiu hodnotu náklady na služby 6 298 298 tis. eur (2017: 5 968 814 tis. eur), spotreba materiálu 2 854 391 tis. eur (2017: 2 710 309 tis. eur), predaný tovar 1 467 838 tis. eur (2017: 1 497 524 tis. eur) a spotreba energií 612 540 tis. eur (2017: 595 882 tis. eur). Medziročný rast týchto nákladov o 459 025 tis. eur bol spôsobený rastom spotreby materiálu o 144 082 tis. eur, rastom nákladov na opravy a údržbu o 75 099 tis. eur a rastom ostatných služieb o 248 092 tis. eur. Výraznejší pokles zaznamenal len predaný tovar, a to medziročne o 29 686 tis. eur. Dynamika rastu týchto nákladov dosiahnutá v roku 2018 však zaznamenala spomalenie oproti dosiahnutému rastu nákladov v roku 2017 oproti roku 2016 (medziročný rast nákladov bol vtedy 1 127 898 tis. eur).

Na hodnote všetkých služieb sa podieľa najmä ústredná správa (5 125 525 tis. eur) a obce so svojimi organizáciami v konsolidovaných celkoch (776 921 tis. eur). Z ústrednej správy je rozhodujúcim subjektom Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. a jej náklady na zdravotnú starostlivosť (2 239 305 tis. eur), Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. (848 358 tis. eur) s konsolidovanými nákladmi na nákup podporných služieb na poskytovanie systémových služieb, na prevádzkovanie elektrizačnej sústavy, Ministerstvo dopravy a výstavby SR (148 445 tis. eur) ako platby za dostupnosť cesty R1 obstaranej cez PPP, a obchodné spoločnosti štátu. Medziročne vzrástli náklady ústrednej správy na ostatné služby (časť z celkových služieb) o 211 800 tis. eur, napr. u Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s. o 78 733 tis. eur, JAVYS, a. s. o 30 828 tis. eur a Ministerstva financií SR o 24 708 tis. eur.

V rámci služieb sa vykazujú aj náklady na opravy a udržiavanie majetku účtovných jednotiek. Spolu dosiahli 753 032 tis. eur, z toho ústredná správa 419 250 tis. eur a obce 255 145 tis. eur. Rozhodujúci podiel týchto subjektov vyplýva z vlastníctva rozsiahleho dlhodobého hmotného a nehmotného majetku. Obchodné spoločnosti ústrednej správy vykázali 173 158 tis. eur. Medziročný prírastok týchto nákladov 75 099 tis. eur tvorili subjekty ústrednej správy (35 596 tis. eur), a z nej hlavne Ministerstvo vnútra SR 15 488 tis. eur, NDS, a.s. 14 376 tis. eur, ktorá v roku 2018 realizovala opravy a údržbu napr. zvodidiel, odpočívadiel a budov pre strediská údržby, Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. 10 314 tis. eur, Finančné riaditeľstvo SR 10 283 tis. eur.

Zvyšnú časť prírastku nákladov na údržbu a opravy zaznamenali obce, a to o 44 498 tis. eur.

Zo spotrebovaných nákupov tvorila spotreba materiálu 2 854 391 tis. eur, a z toho podiel SPP, a.s. bol 1 404 984 tis. eur, pričom v roku 2017 to bolo sumou 1 357 178 tis. eur. Medziročný rast tejto nákladovej položky je tak možné prisúdiť najmä spotrebe SPP, a.s. a to z dôvodu rastu cien na medzinárodných komoditných trhoch s ropou a ropnými produktmi, ktorý sa postupne preniesol aj do rastu nákupných cien zemného plynu.

Ďalej sa na spotrebe materiálu podieľajú štátny rozpočtové a príspevkové organizácie - zdravotnícke zariadenia - (322 859 tis. eur), pričom zaznamenali medziročný rast o 32 871 tis. eur.

Najvyššiu hodnotu vykázala Univerzitná nemocnica Bratislava (58 706 tis. eur), Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice (33 619 tis. eur), Univerzitná nemocnica Martin (31 933 tis. eur).

Ministerstvo vnútra SR vykázalo hodnotu 67 198 tis. eur a rast 6 266 tis. eur, Ministerstvo obrany SR hodnotu 64 481 tis. eur a rast 19 711 tis. eur. Pri týchto účtovných jednotkách ide o napríklad o náklady na pracovné odevy a pomôcky, pohonné hmoty, spotreba zásob v podobe EČ vozidiel, osobných dokladov, spotrebu náhradných dielov do dopravných prostriedkov (lietadiel) a do prostriedkov leteckej a protivzdušnej obrany, spotreba munície a ďalšie.

Územná samospráva vykázala spolu 481 826 tis. eur, z toho obce 349 208 tis. eur.

Na celkovej hodnote predaného tovaru sa podieľajú prakticky dve obchodné spoločnosti ústrednej správy. Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a. s. sumou 633 707 tis. eur a SPP, a.s. sumou 618 991 tis. eur. V porovnaní s rokom 2017 sa vývoj týchto nákladov v SPP, a.s. a Slovenskej elektrizačnej a prenosovej sústavy, a. s. vyvíjal opačne. SPP, a.s. zaznamenal pokles o 276 075 tis. eur a Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a. s. rast o 198 811 tis. eur.

Zvyšok hodnoty predaného tovaru tvorí najmä MH Invest, s. r. o. vo výške 57 218 tis. eur ako náklady na obstaranie predaného tovaru v podobe pozemkov a technického zhodnotenia v strategickom parku Nitra, a ďalej Agentúra pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov, ktorá dosiahla náklady na predaný tovar (pravidelná obmena zásob ropy a ropných výrobkov) v hodnote 34 084 tis. eur.

II. Osobné náklady

Osobné náklady tvorili najmä mzdové náklady vo výške 6 423 163 tis. eur (2017: 5 966 049 tis. eur), zákonné sociálne poistenie 1 884 805 tis. eur (2017: 1 757 351 tis. eur), zákonné sociálne náklady 371 547 tis. eur (2017: 338 916 tis. eur) a ostatné sociálne poistenie a sociálne náklady 69 207 tis. eur (2017: 56 028 tis. eur). Všetky osobné náklady celkovo medziročne vzrástli o 622 165 tis. eur.

Vzhľadom na počet zamestnancov v jednotlivých skupinách subjektov súhrnného celku vykazuje ústredná správa celkové osobné náklady (vrátane zákonného a ostatného poistenia) vo výške 4 804 677 tis. eur, čo je medziročne viac o 351 283 tis. eur, pričom tieto náklady sú vrátane aj všetkých obchodných spoločností štátu.

Štátne rozpočtové a štátne príspevkové organizácie (s počtom zamestnancov cca 123 tisíc) dosiahli náklady 3 617 922 tis. eur a medziročný nárast nákladov o 282 383 tis. eur. Medziročný nárast ovplyvnilo predovšetkým zvýšenie plátov štátnych zamestnancov (v štátnozamestnaneckom aj služobnom pomere) a zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme s výnimkou učiteľov vysokých škôl a pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov o 4,8 % s účinnosťou od 1. januára 2018 (70 409 tis. eur). V nadväznosti na zverejnenie priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky za rok 2017 Štatistickým úradom SR boli od 1. januára 2018 zvýšené aj platy sudcov, prokurátorov a ústavných sudcov. Ďalší vplyv malo napríklad vyplatenie odmien pri príležitosti letnej dovolenky a vianočných sviatkov, zatraktívnenie vojenského povolania v kapitole

Ministerstva obrany SR, zvýšenie finančných prostriedkov na zlepšenie odmeňovania zamestnancov, so zabezpečením novej legislatívy a podobne.

Mzdové náklady štátnych obchodných spoločností a štátnych podnikov medziročne vzrástli o 69 015 tis. eur a celkovo dosiahli 1 178 891 tis. eur.

Zvyšovanie miezd pracovníkov vo verejnej správe sa dotklo aj územnej samosprávy (približne 188 tis. osôb). Obce a ich rozpočtové a príspevkové organizácie dosiahli osobné náklady vo výške 2 192 656 tis. eur, a zaznamenali rast o 184 984 tis. eur. VÚC a ich rozpočtové a príspevkové organizácie dosiahli osobné náklady vo výške 805 649 tis. eur, a zaznamenali rast o 47 602 tis. eur.

III. Dane a poplatky

Dane a poplatky boli vykázané v hodnote 23 782 tis. eur, oproti roku 2017 sa znížili o 6 168 tis. eur, a to najmä vyššou mierou konsolidácie o 4 030 tis. eur a medziročne nižším nákladmi o 2 138 tis. eur. Daň z motorových vozidiel bola vykázaná v hodnote 1 459 tis. eur ako nekonsolidovaná časť nákladov v rámci súhrnného celku. Hodnota je pritom takmer identická s rokom 2017. Daň z nehnuteľností, ktorej príjmom sú obce SR bola eliminovaná v identifikovanej výške, a to 33 152 tis. eur. Ostatné dane a poplatky (napríklad miestne dane) boli vykázané v hodnote 22 323 tis. eur.

IV. Odpisy, rezervy a opravné položky

Náklady na odpisy, tvorbu rezerv a opravných položiek dosiahli spolu sumu 12 347 411 tis. eur a medziročne boli vyššie o 2 404 075 tis. eur. Na tomto zvýšení sa v rozhodujúcej miere podieľali rezervy dvoch subjektov, a to Ministerstva financií SR a Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s. Rezervy dosiahli celkom 8 856 194 tis. eur, odpisy k dlhodobému majetku 2 166 979 tis. eur, opravné položky 1 324 238 tis. eur.

Ministerstvo financií SR vykázalo tvorbu rezervy do nákladov úhrnom 5 310 402 tis. eur, z toho rezervu na zamestnanecké požitky zamestnancov štátnych rozpočtových a príspevkových organizácií vo výške 5 240 927 tis. eur (pozri komentár uvedený v časti B.I Rezervy).

Ďalším subjektom s významnou tvorbou rezerv je Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s. v hodnote 3 123 880 tis. eur, pričom ide najmä o technickú rezervu na poistné a úhrady za poskytovanie zdravotnej starostlivosti. Medziročne boli rezervy poisťovne vyššie o 57 110 tis. eur.

Náklady na tvorbu opravných položiek boli medziročne nižšie o 10 951 tis. eur. Najvýznamnejšie boli u Ministerstva financií SR v sume 1 049 378 tis. eur, ktoré boli tvorené najmä k pohľadávkam po lehote splatnosti z daňových a colných príjmov. Medziročne sa zvýšili o 3 846 tis. eur, keďže v uplynulých rokoch 2015 až 2017 boli významne sprísňované podmienky pre tvorbu opravných položiek a dochádzalo k samotnej aktualizácii pohľadávok z daní a cla. Ministerstvo financií tvorí viac ako 79 % z celkovej hodnoty opravných položiek súhrnného celku.

Odpisy dlhodobého majetku dosiahli 2 166 978 tis. eur a medziročne boli nižšie o 44 986 tis. eur. Rozhodujúci podiel na týchto nákladoch má ústredná správa (1 358 675 tis. eur) a z nej štátne podniky

a obchodné spoločnosti (675 067 tis. eur), obce a ich organizácie (602 742 tis. eur), verejné vysoké školy (83 050 tis. eur) a vyššie územné celky (91 828 tis. eur).

V. Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť

Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť boli tvorené najmä odpisom pohľadávok za 556 735 tis. eur, zostatkovou cenou predaného dlhodobého majetku za 52 984 tis. eur, nákladmi na pokuty a penále vo výške 167 636 tis. eur a ostatnými nákladmi spolu za 2 874 116 tis. eur (2017: 2 594 677 tis. eur).

Celkovo ostatné náklady na prevádzkovú činnosť medziročne vzrástli o 603 416 tis. eur.

V rámci ostatných nákladov sa vykazujú napríklad príspevky a dotácie poskytované Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny SR prostredníctvom úradov práce (1 181 920 tis. eur), náklady na výhry vyplácané spoločnosťou Tipos, a.s. (344 957 tis. eur), náklady sociálneho zabezpečenia policajtov a hasičov na výplatu výsluhových dávok a ostatných dávok (176 161 tis. eur) a obdobné náklady na úhradu dávok čerpaných z osobitného účtu sociálneho zabezpečenia vojakov a policajtov, ktoré realizuje Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia pod kapitolou Ministerstva obrany SR (171 232 tis. eur). Sociálna poisťovňa v rámci ostatných nákladov (185 141 tis. eur) vykazuje najmä sociálne dávky vyplatené z jednotlivých fondov.

Na nákladoch z odpisu pohľadávok sa v rozhodujúcej miere podieľa Ministerstvo financií SR hodnotou 484 186 tis. eur, ako aj na medziročnom náraste týchto nákladov o 261 292 tis. eur. Išlo najmä o odpis nedobytných daňových a colných pohľadávok v daňovej a colnej správe.

Náklady na pokuty a penále medziročne vzrástli o 92 463 tis. eur a to najmä v ústrednej správe z dôvodu zaúčtovania sankčných úrokov z omeškania u zdravotníckych zariadení (napríklad u Univerzitnej nemocnice Bratislava to bolo 72 624 tis. eur, ktoré boli predmetom oddlžovania zdravotníckych zariadení). Rovnako tak aj u zdravotníckych zariadení vyšších územných celkov došlo k nárastu o 28 627 tis. eur.

VI. Finančné náklady

Finančné náklady dosiahli hodnotu 1 601 707 tis. eur a oproti roku 2017 sú nižšie o 185 832 tis. eur. Takmer celú hodnotu tvorili náklady na úroky vo výške 1 327 248, ktoré sú porovnateľné s rokom 2017 (1 313 752 tis. eur), a to najmä z emitovaných štátnych dlhových cenných papierov a čerpaných úverov Ministerstvom financií SR (spolu 1 288 544 tis. eur), pričom úrokové náklady Ministerstva financií SR medziročne vzrástli o 9 455 tis. eur.

Obce a ich organizácie vykázali úrokové náklady spolu za 19 976 tis. eur, pričom ide najmä o úroky k úverom, ktoré čerpajú samotné obce (16 796 tis. eur).

Kurzové náklady dosiahli 125 167 tis. eur, čo predstavuje medziročné zníženie o 216 289 tis. eur. Najvyššiu sumu vykazuje Ministerstvo financií SR 118 056 tis. eur a Štátna pokladnica 3 328 tis. eur. Medziročný pokles kurzových strát u ministerstva bol vo výške 216 218 tis. eur, najmä z dôvodu poklesu kurzu cudzích mien pri štátnych dlhopisoch.

Ostatné finančné náklady v hodnote 149 293 tis. eur tvoria náklady na derivátové operácie a náklady ako poplatky za vedenie účtov a poistenie.

Podiel na nákladoch pridružených účtovných jednotiek sa zvýšil z minuloročných 2 128 tis. eur na 33 158 tis. eur, najmä u Ministerstva hospodárstva SR z podielu na nákladoch Slovenských elektrární, a.s. (31 467 tis. eur).

VII. Mimoriadne náklady

Mimoriadne náklady z pohľadu celkovej hodnoty nákladov nie sú významnou položkou. K 31.12.2018 dosiahli hodnotu 933 tis. eur a boli tvorené opravnými položkami 252 tis. eur, škodami za 255 tis. eur a ostatnými mimoriadnymi nákladmi 426 tis. eur.

VIII. Náklady na transfery

V rámci celkových nákladov tvoria hodnotu 27 056 158 tis. eur a medziročne sa zvýšili o 1 904 881 tis. eur. Transfery sa poskytujú fyzickým osobám – obyvateľstvu, podnikateľským subjektom, zahraničným subjektom a podobne. V konsolidačných operáciách boli eliminované transfery v rámci ústrednej správy a prvý krát aj náklady medzi ústrednou správou a územnou samosprávou (bez zohľadnenia časového rozlíšenia) v hodnote 47 955 tis. eur.

Ako v roku 2017, tak aj v roku 2018 vykazuje najvyššiu hodnotu Sociálna poisťovňa 19 660 284 tis. eur (2017: 18 245 708 tis. eur), hlavne ako náklady na použitie fondov Sociálnej poisťovne (napr. na poskytnuté sociálne príspevky a dôchodky obyvateľstvu). Medziročná zmena v prípade transferov Sociálnej poisťovne znamenala prírastok o 1 414 576 tis. eur, pričom ide o zobrazenie tvorby a použitia jednotlivých fondov Sociálnej poisťovne, ktoré sú tvorené hotovostnými príspevkami v podobe odvodov ako aj transferom zo štátneho rozpočtu. V rámci týchto nákladov sa odzrkadlil aj finančný dopad zmeny zákona o sociálnom poistení z októbra 2017, ktorý obsahoval napr. zjednotenie hraníc uplatňovaných v rámci konania o predpísaní poistného a penále a zavedenie hranice, od ktorej sa budú vymáhať preplatky na dávkach, resp. predpisovať poistné a penále (z 3,32 eur na 5 eur), zvýšenie dôchodkových dávok od roku 2018 do roku 2021 o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov, najmenej však o pevnú sumu určenú ako 2 % z priemernej sumy príslušného druhu dôchodku, zvýšenie úrazových dávok v rokoch 2018-2021 o 2 %, zjednotenie podmienok nároku na dávku v nezamestnanosti pre všetkých poistencov, ktorí platili poistné na poistenie v nezamestnanosti (najmenej dva roky v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie) a zjednotenie dĺžky podporného obdobia v nezamestnanosti pre všetkých poistencov na 6 mesiacov.

Ministerstvo financií SR vykazuje náklady na transfery v hodnote 6 923 472 tis. eur (2017: 6 475 251 tis. eur), ktoré boli poskytnuté zo štátneho rozpočtu ostatným subjektom, podnikateľským subjektom a obyvateľstvu. Medziročné zvýšenie nákladov na transfery zo štátneho rozpočtu, o ktorých účtovalo Ministerstvo financií SR bolo vo výške 448 221 tis. eur, a to vplyvom

vyšších nákladov na transfery ostatným subjektom o 665 853 tis. eur, vyššími transfermi do rozpočtu EU o 97 914 tis. eur a nižšími transfermi subjektom mimo verejnej správy o 315 546 tis. eur.

Obce a vyššie územné celky poskytujú bežné a kapitálové transfery zo svojho rozpočtu (transfery svojím rozpočtovým, príspevkovým a obchodným organizáciám sú predmetom eliminácií) aj ostatným subjektom verejnej správy resp. mimo verejnej správy. Spolu vykázali 398 865 tis. eur, z toho obce 196 526 tis. eur a vyššie územné celky 202 339 tis. eur.

VÝNOSY

Výnosy súhrnného celku dosiahli k 31.12.2018 hodnotu 60 157 417 tis. eur a oproti minulému obdobiu boli vyššie o 4 374 866 tis. eur. Na tomto medziročnom raste výnosov sa podieľali najmä tržby z predaja vlastných výkonov a tovaru (o 1 611 260 tis. eur), výnosy z daní a poplatkov (o 1 320 161 tis. eur), výnosy z transferov (o 831 768 tis. eur), zúčtovanie rezerv a opravných položiek (o 668 740 tis. eur). Naopak, nižšie boli finančné výnosy (o 267 619 tis. eur).

Výnosy podľa druhu	(v tis. eur)		
	2018	2017	Δ 2018-2017
Prevádzkové	54 344 807	50 533 785	3 811 022
Finančné	1 021 386	1 289 005	-267 619
Mimoriadne	3 740	4 045	-305
Výnosy z transferov	4 787 484	3 955 716	831 768
Spolu	60 157 417	55 782 551	4 374 866

Ako prevádzkové výnosy sa vykazujú tržby za vlastné výkony a tovar, výnosy z aktivácie a zmeny stavu zásob, daňové a colné výnosy, výnosy z poplatkov, zúčtovanie rezerv a opravných položiek a ostatné prevádzkové výnosy uvedené v nasledovnom texte.

I. Tržby za vlastné výkony a tovar

V rámci tržieb za vlastné výkony a tovar sú rozhodujúcou položkou výnosy z predaných služieb v hodnote 26 990 722 tis. eur. Tieto výnosy boli vyššie oproti roku 2017 o 1 692 446 tis. eur. Výnosy za predané výrobky dosiahli 1 948 347 tis. eur a výnosy za predaný tovar 1 421 787 tis. eur.

Výnosy zo služieb sú tvorené najmä Sociálnou poisťovňou (19 758 647 tis. eur), Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a.s. (2 855 176 tis. eur) a štátnymi obchodnými spoločnosťami ako je Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a.s. (998 743 tis. eur), spoločnosť Tipos, a.s. (475 289 tis. eur), Národná diaľničná spoločnosť, a.s. (293 136 tis. eur), Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s. (282 522 tis. eur), Slovenská pošta, a.s. (245 170 tis. eur) a Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. (103 175 tis. eur).

Štátne podniky a štátne obchodné spoločnosti (okrem zdravotnej poisťovne) vykázali výnosy zo služieb v objeme 2 859 739 tis. eur a medziročne dosiahli rast o 89 690 tis. eur, z toho najmä Tipos, a.s. (25 413 tis. eur), Národná diaľničná spoločnosť, a. s. (15 317 tis. eur) a SPP, a. s. (14 483 tis. eur).

U Sociálnej poisťovne a Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s. ide o vykázanie príspevkov z odvodov, ktoré plynú do jednotlivých fondov a na technické účty poistenia. Pri prevode účtovnej závierky na štruktúru ROPO organizácií, sa tvorba a použitie týchto fondov resp. technických účtov prevádza na náklady a výnosy, pričom vecnú zmenu výnosov (ako aj nákladov) je nutné odvodiť od zmeny príjmov z odvodov a výdavkov na platené dávky a poistenie.

V prípade Sociálnej poisťovne sa tvorba fondov v hotovostnom vyjadrení medziročne zvýšila o 465 845 tis. eur, napríklad z dôvodu vyšších príjmov od ekonomicky aktívneho obyvateľstva súvisiacich s rastom priemernej mzdy v hospodárstve a rastom zamestnanosti ako aj z dôvodu odplaty za postúpené pohľadávky.

Výnosy za predané služby v územnej samospráve dosiahli spolu 818 709 tis. eur, z toho v konsolidovaných celkoch obcí 553 212 tis. eur a konsolidovaných celkoch VUC 263 497 tis. eur. Väčšinu objemu výnosov je možné prisúdiť obchodným spoločnostiam obcí, príspevkovým organizáciám a zdravotníckym zariadeniam, keďže samotné obe a VUC spolu s ich rozpočtovými organizáciami dosiahli výnosy pred konsolidáciou v hodnote 314 843 tis. eur.

Tržby za vlastné výrobky dosiahli 1 948 347 tis. eur a medziročne boli nižšie o 55 286 tis. eur. Významnú hodnotu týchto tržieb ako aj medziročného poklesu tvorí spoločnosť SPP, a.s. (1 376 228 tis. eur a pokles 52 260 tis. eur) z predaja zemného plynu. Ďalšou jednotkou s významným podielom na tržbách za výrobky sú Lesy SR, š. p. (221 655 tis. eur), ktoré vykazujú hlavne tržby za predanú drevnú hmotu.

Pokles výnosov z tržieb z predaja tovaru o 84 991 tis. eur je takisto ovplyvnený výnosmi spoločnosti SPP, a.s. ktoré dosiahli 589 206 tis. eur a medziročne boli nižšie o 288 193 tis. eur z dôvodu nižších tržieb z predaja zemného plynu a elektrickej energie. Tento pokles v rámci súhrnného celku kompenzovali vyššie tržby Slovenskej elektrizačnej a prenosovej sústavy, a.s. ktorej konsolidované výnosy dosiahli 648 709 tis. eur a prírastok 167 095 tis. eur. MH Invest, s.r.o. vykázal 40 140 tis. eur z predaja pozemkov a technického zhodnotenia priemyselného parku Nitra (a k tomu súvisiace náklady na predaný tovar popisovaný v časti nákladov).

II. Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov

Ako daňové a colné výnosy sa vykazujú výnosy z daní a cla, ktoré plynú do štátneho rozpočtu: daň z príjmov právnických osôb, daň z pridanej hodnoty, spotrebné dane, dovozné clo a ďalšie. Do rozpočtov obcí a vyšších územných celkov patria miestne dane, podielová daň z príjmov fyzických osôb, daň z nehnuteľnosti a podobne. Výnosy z poplatkov zahŕňajú súdne a správne poplatky (hlavne e-kolky), poplatky za znečisťovanie ovzdušia a ostatné.

O výnosoch z daní v súhrnnom celku môže účtovať subjekt, ktorý je prijímateľom daňových príjmov. V ústrednej správe je to Ministerstvo financií SR, pričom evidenciu daňových príjmov a pohľadávok z nich zabezpečuje Finančné riaditeľstvo SR. Ide o dane z príjmu právnických osôb a fyzických osôb, spotrebné dane, daň z pridanej hodnoty, daň vyberaná zrážkou, daň z motorových vozidiel a ostatné

dane. Ďalšie dane sú príjmom rozpočtov obcí a vyšších územných celkov. Ide o podiel na dani z príjmu fyzických osôb, miestne dane (za psa, za predajné automaty, za ubytovanie atď.), daň z nehnuteľností (pozemkov, stavieb, z bytov a nebytových priestorov) a ostatné dane.

Daňové výnosy štátu o ktorých účtuje Finančné riaditeľstvo SR v mene Ministerstva financií SR dosiahli k 31.12.2018 konsolidovanú hodnotu 12 860 237 tis. eur, čo je medziročne viac o 844 698 tis. eur. Najvyššiu hodnotu dosiahla daň z pridanej hodnoty (6 839 673 tis. eur), ďalej daň z príjmov právnických osôb (2 881 800 tis. eur), spotrebné dane (2 337 918 tis. eur) a daň z motorových vozidiel (152 173 tis. eur). Na medziročnom raste výnosov z daní sa najviac podieľala DPH o 503 928 tis. eur, korporátna daň o 245 083 tis. eur spotrebné dane o 71 451 tis. eur. V náraste výnosov štátu z daní sa odráža aj vyššie hotovostné plnenie daňových príjmov za rok 2018 (o 813 472 tis. eur), ktorého dôvodom bol ekonomický rast na úrovni 4 % HDP, zvyšovanie zamestnanosti a pokles nezamestnaných, spotreba domácností ako aj zvyšujúca sa efektivita výberu daní.

Daň z príjmov fyzických osôb je podľa zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov podielovo rozdeľovaná medzi obce a vyššie územné celky. Výnosy z tejto dane sa od roku 2016 rozdeľujú pomerom 70 % v prospech obcí a 30 % v prospech vyšších územných celkov.

Výnosy zo spotrebných daní sa medziročne zvýšili o 71 449 tis. eur, pričom najvyšší podiel tvorí spotrebná daň z minerálnych olejov (1 265 781 tis. eur), spotrebná daň z tabaku a tabakových výrobkov (751 125 tis. eur) a spotrebná daň z liehu (221 673 tis. eur). Najvyšší rast zaznamenala spotrebná daň z minerálnych olejov o 33 616 tis. eur a spotrebná daň z tabaku a tabakových výrobkov o 36 318 tis. eur).

Daňové výnosy územnej samosprávy dosiahli hodnotu 3 218 342 tis. eur a medziročne sú vyššie o 296 735 tis. eur, pričom na rast mala vplyv zvyšujúca sa zamestnanosť a rast miezd, z ktorých sa odvádza hlavná (podielová) daň z príjmov fyzických osôb do rozpočtov územnej samosprávy. Obce vykázali hodnotu 2 360 311 tis. eur (2017: 2 150 399 tis. eur) a vyššie územné celky 858 031 tis. eur (2017: 771 208 tis. eur).

Výnosy z poplatkov dosiahli 1 007 647 tis. eur, pričom v porovnaní s rokom 2017 boli vyššie o 178 727 tis. eur. Najvyššiu hodnotu v súhrnnom celku vykazuje Ministerstvo financií SR 383 719 tis. eur z predaja elektronických kolkov, zo súdnych a správnych poplatkov a z poplatkov za hazardné hry. Obce dosiahli úhrnom 218 607 tis. eur z úhrad za miestne poplatky, Environmentálny fond 252 303 tis. eur za poplatky zo znečisťovania ovzdušia, a Rozhlas a televízia Slovenska 82 570 tis. eur z úhrad za poskytovanie služieb verejnosti, verejné vysoké školy 33 973 tis. eur.

Medziročný nárast bol spôsobený najmä u Environmentálneho fondu o 108 868 tis. eur z dôvodu vyššieho predaja emisných kvót, pričom od roku 2015 sa zvýšil podiel fondu na týchto príjmoch z 20 na 100 %. Univerzita Komenského v Bratislave zaznamenala rast výnosov z poplatkov o 28 521 tis. eur, pričom v jej prípade ide len o zmenu vykazovania namiesto ostatných prevádzkových výnosov, ako tomu bolo v roku 2017.

III. Zúčtovanie rezerv a opravných položiek

Zúčtovanie rezerv a opravných položiek vytvorených v predchádzajúcich obdobiach do nákladov, bolo k 31.12.2018 v hodnote 4 604 569 tis. eur. Medziročne sa zvýšili tieto nepeňažné výnosy o 668 740 tis. eur najmä vyšším zúčtovaním opravných položiek o 367 828 tis. eur a vyšším zrušením rezerv o 300 945 tis. eur.

Na celkovej hodnote týchto výnosov sa v rozhodujúcej miere podieľa ústredná správa (4 501 676 tis. eur) a v rámci nej hlavne Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., a to 3 111 254 tis. eur. Ide najmä o zúčtovanie technických rezerv na poisťné. Zúčtovanie rezerv zaznamenalo aj Ministerstvo financií SR vo výške 159 639 tis. eur, čo bolo medziročne viac o 157 503 tis. eur. Dôvodom bola aktualizácia rezervy na nezrovnalosti voči EK. Viaceré organizácie štátnej správy prehodnotili riziko súdnych sporov a zúčtovali rezervy vytvorené v predchádzajúcom období do výnosov.

Z hodnoty výnosov zo zúčtovania opravných položiek (887 593 tis. eur) vykazuje Ministerstvo financií SR 665 380 tis. eur pričom dosiahlo medziročný rast o 311 748 tis. eur.

IV. Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti

Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti dosiahli hodnotu 2 168 267 tis. eur a oproti roku 2017 sú vyššie o 210 861 tis. eur. Ústredná správa vykázala 1 318 503 tis. eur, územná samospráva 416 203 tis. eur a ostatné subjekty 433 561 tis. eur.

V rámci ústrednej správy vykazuje Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. 257 775 tis. eur napríklad z poisťného plnenia zo zahraničia, Ministerstvo vnútra SR z titulu poisťného hradeného zamestnancom a zamestnávateľom na starobné poistenie, nemocenské poistenie, úrazové poistenie a invalidné poistenie príslušníkov Policajného zboru a Hasičského záchranného zboru v celkovej sume 187 771 tis. eur, výnosy za odňatie poľnohospodárskej pôdy v hodnote 3 181 tis. eur a Ministerstvo financií SR 212 047 tis. eur zo zúčtovania prostriedkov zo štátneho rozpočtu za predchádzajúci rok, EÚ prostriedkov, vratiek nepoužitých zálohových platieb a ostatných výnosov, zdravotnícke zariadenia štátu vykázali výnosy z odpustenia záväzkov v súvislosti s koncepciou oddĺženia a podobne.

Ďalšie výnosy ako tržby z predaja dlhodobého hmotného a nehmotného majetku tvoria sumu 101 838 tis. eur (2017: 154 023 tis. eur), zmluvné a ostatné pokuty a penále 106 934 tis. eur (2017: 91 314 tis. eur), výnosy z odpísaných pohľadávok 12 003 tis. eur (2017: 12 002 tis. eur).

V. Finančné výnosy

Finančné výnosy dosiahli hodnotu 1 021 386 tis. eur (v roku 2017: 1 289 005 tis. eur), z čoho najväčšiu časť tvoria podieľy konsolidujúcich účtovných jednotiek (vypočítané na nižšej úrovni konsolidácie, napríklad za ministerstvá a obchodné spoločnosti) na výsledku hospodárenia pridružených účtovných jednotiek vo výške 440 168 tis. eur, ďalej úroky 251 886 tis. eur a kurzové zisky v hodnote 124 094 tis. eur.

Úroky dosiahli hodnotu 251 886 tis. eur a medziročne sú nižšie o 6 210 tis. eur. Najvyššiu hodnotu vykazuje Ministerstvo financií SR, a to 211 193 tis. eur. Ide o úroky dosiahnuté na medzibankovom finančnom trhu z úložiek, ostatných finančných operácií pri správe štátneho dlhu a návratných finančných výpomocí.

Kurzové zisky dosiahli hodnotu 124 094 tis. eur a medziročnej poklesli o 227 832 tis. eur. Najvyššiu celkovú sumu (118 163 tis. eur) ako aj medziročný pokles (o 211 082 tis. eur) opäť tvorí Ministerstvo financií SR, a to z obchodov na finančnom trhu pri zabezpečovaní likvidity štátneho rozpočtu a riadení dlhu. Dôvodom bola zmena kurzov cudzích mien ako aj objem obchodov realizovaných v zahraničných menách.

Ostatné finančné výnosy v celkovej výške 205 238 tis. eur tvoria najmä odvody vybraných finančných² inštitúcií, ktorých správcom je Ministerstvo financií SR (133 666 tis. eur), výnosy obcí 26 546 tis. eur a výnosy z derivátových operácií SPP, a. s. v hodnote 20 161 tis. eur.

Podiel na výsledku hospodárenia pridružených účtovných jednotiek bol vykázaný v hodnote 440 168 tis. eur, pričom ústredná správa vykázala 438 366 tis. eur. V prípade týchto výnosov ide najmä o podiel SPP, a.s. na jeho konsolidovaných účtovných jednotkách vo výške 317 683 tis. eur a podiel Ministerstva hospodárstva SR na jeho pridružených jednotkách 119 530 tis. eur.

VI. Mimoriadne výnosy

Mimoriadne výnosy dosiahli hodnotu 3 740 tis. eur a v porovnaní s rokom 2017 sú nižšie o 305 tis. eur. Sú tvorené najmä náhradami škôd od poisťovní, zúčtovaním mimoriadnych rezerv do výnosov, zúčtovaním mimoriadnych opravných položiek do výnosov a ostatnými mimoriadnymi výnosmi.

VII. Výnosy z transferov

Výnosy z transferov dosiahli hodnotu 4 787 484 tis. eur, medziročne sa zvýšili o 831 768 tis. eur. Najväčšou mierou sa na týchto výnosoch podieľa ústredná správa v sume 2 333 785 tis. eur a územná samospráva 1 755 170 tis. eur. Ostatné subjekty vykázali 698 529 tis. eur. Medzi výnosy z transferov patria aj výnosy od subjektov mimo verejnej správy, fyzických osôb, podnikateľských subjektov mimo súhrnného celku ako aj zahraničných právnických osôb.

V ústrednej správe ide najmä o výnosy z prostriedkov rozpočtu EÚ a zahraničných grantov a transferov na základe medzinárodných zmlúv, ktoré sú zaraďované do štátneho rozpočtu alebo čerpané cez samostatné účty podľa povahy programu a účelu fondu. Výnosy ústrednej správy z prostriedkov EÚ dosiahli hodnotu 2 167 618 tis. eur (2017: 1 398 231 tis. eur) a medziročne predstavovali takmer celý nárast výnosov z transferov za súhrnný celok (769 387 tis. eur). Najvýznamnejšiu hodnotu na výnosoch z prostriedkov EÚ v rámci ústrednej správy dosiahlo Ministerstvo financií SR (1 458 333 tis. eur)

² Zákon č. 384/2011 Z. z. o osobitnom odvode vybraných finančných inštitúcií a o doplnení niektorých zákonov

a Pôdohospodárska platobná agentúra (650 931 tis. eur). Aj v raste týchto výnosov sa odzrkadľuje vyššie hotovostné čerpanie štátneho rozpočtu, kedy v roku 2018 štátny rozpočet prijal z rozpočtu EU celkovo 2 169 725 tis. eur, čo bolo medziročne viac o 744 160 tis. eur. Čistá finančná pozícia SR (rozdiel medzi príjmami z rozpočtu EÚ a odvodmi do rozpočtu EÚ) dosiahla v roku 2018 kladný rozdiel 1 328 411 tis. eur a celkovo od roku 2004 je kladná finančná pozícia v prospech SR vo výške 14 048 346 tis. eur (vyjadrené v hotovostnom plnení).

Z ostatných výnosov z transferov sa podieľa najmä Národný jadrový fond 117 641 tis. eur, Ministerstvo dopravy a výstavby SR 27 247 tis. eur a Ministerstvo vnútra SR 17 377 tis. eur.

Územná samospráva vykazuje hlavne výnosy z prostriedkov štátneho rozpočtu (1 683 296 tis. eur), ktoré predstavujú bežné a kapitálové transfery pre obce, vyššie územné celky a ich rozpočtové a príspevkové organizácie, pričom tieto transfery sú zo zdroja štátneho rozpočtu ako aj európskych prostriedkov zapojených do štátneho rozpočtu (napríklad štrukturálne fondy, kohézny fond). Tieto výnosy neboli predmetom úplnej eliminácie.

Výnosy z transferov u ostatných subjektov verejnej správy dosiahli hodnotu 698 528 tis. eur, z toho zo štátneho rozpočtu v objeme 626 512 tis. eur. Objemovo najvýznamnejšie hodnoty vykazujú, tak ako v roku 2017 verejné vysoké školy 595 023 tis. eur. Tieto výnosy neboli predmetom úplnej eliminácie.

III. INFORMÁCIE O INÝCH AKTÍVACH A INÝCH PASÍVACH

Iné aktíva predstavujú najmä možné príjmy zo súdnych sporov, finančné nároky zo zmlúv, prírodné bohatstvo, historické a kultúrne pamiatky, ktorých hodnota sa však ťažko vyčísluje. Ako iné aktíva sa vykazuje aj hodnota aktív, ktorými sa rozumie možný majetok, ktorý vznikol v dôsledku minulých udalostí, a ktorého existencia alebo úžitok z neho závisí od toho, či nastane alebo nenastane jedna alebo viac neistých udalostí v budúcnosti. Vznik týchto udalostí pritom nezávisí od účtovnej jednotky.

K 31.12.2018 vykázali subjekty súhrnného celku iné aktíva v hodnote 9 285 535 tis. eur (v konsolidovanej hodnote 6 049 108 tis. eur, čo je medziročne o 217 816 tis. eur viac), pričom ide najmä o aktívne súdne spory a budúce práva zo zmlúv, odpísané pohľadávky v procese vymáhania a hodnota lesných porastov vykázaná štátnym podnikom Lesy SR, š. p.

Podmienené aktíva podľa zložiek verejného sektora - nekonsolidované		(v tis. eur)	
	2018	2017	Δ 2018-2017
Ústredná správa a ostatné subjekty	9 229 958	8 885 463	334 329
Obce a ich účtovné jednotky	48 684	128 998	-80 314
Vyššie územné celky a ich účtovné jednotky	6 893	3 054	3 839
Spolu	9 285 535	9 027 681	257 854

Z podmienených aktív vykazuje najvyššiu hodnotu štátny podnik Lesy SR, š. p. z dôvodu ocenenia lesného porastu, ktoré podnik obhospodaruje na pozemkoch vo vlastníctve štátu, ktoré boli k 1.1.2010 jednotne ocenené podľa vyhlášky MS SR č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty podniku. Hodnota lesných porastov bola od 1.1.2010 evidovaná na podsúvahovom účte, pričom každoročne je táto hodnota aktualizovaná spolu so spresňovaním hodnoty lesných pozemkov vo vlastníctve štátu. Medziročne bola podsúvahová hodnota lesných porastov vyššia o 118 629 tis. eur.

Slovenská konsolidačná, a. s. (SKo, a. s.), ktorá je zo zákona č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov poverenou osobou pre konsolidáciu pohľadávok verejného sektora vykazuje druhú najväčšiu hodnotu podmienených aktív v hodnote 3 274 989 tis. eur. Medziročný pokles podmienených aktív bol spôsobený poklesom pohľadávok SKo, a. s. ukončením ich správy resp. vymáhania inkasom alebo trvalým odpisom. Časť nominálnej hodnoty pohľadávok SKo, a. s. je eliminovaná, nakoľko je predmetom účtovnej konsolidácie vo verejnej správy, čo zabezpečuje vykázanie pohľadávok len jednou hodnotou.

Zo súdnych sporov a iných právnych úkonov boli významné konkurzné konania, exekučné rozhodnutia a súdne spory evidované Ministerstvom financií SR vo výške 394 105 tis. eur.

Vodohospodárska výstavba, š. p. vykazuje z celkovej hodnoty aktívnych súdnych sporov 407 787 tis. eur súdne spory voči Slovenským elektrárnám, a. s. o bezdôvodné obohatenie.

Spor sa týka platieb, ktoré platila Vodohospodárska výstavba, š.p. elektrárňam od roku 2006 na základe zmlúv na užívanie Vodnej elektrárne Gabčíkovo, ktoré sú podľa štátneho podniku neplatné.

Z ostatných položiek podmienených aktív je významná hodnota pohľadávok spoločnosti Debitum, a. s., ktorá v roku 2018 realizovala oddĺžovanie zdravotníckych zariadení a do svojej podsúvahy prevzala pohľadávky na poistnom uhradené Sociálnej poisťovni. Zároveň táto hodnota je eliminovaná, pretože záväzky stále „držia“ na súvahe zdravotníckeho zariadenia a k ich odpusteniu môže dôjsť až v budúcnosti pri splnení určitých podmienok.

Slovenský plynárenský priemysel, a. s. (SPP, a. s.) vykazuje poskytnuté záruky, ktoré vystavili materské spoločnosti zákazníkov. SPP, a.s. si tak v prípade neplnenia povinností zo strany zákazníkov môže uplatňovať plnenie u ich materských spoločností.

Skupina Slovenskej elektrizačnej prenosovej sústavy, a. s. (SEPS, a. s.) vykázala v konsolidovanej účtovnej závierke ako podmienené aktíva sumu prijatých bankových záruk vo výške 115 475 tis. eur. Bankové záruky sú uzatvárané v prospech skupiny SEPS, a. s. účastníkmi krátkodobého trhu s elektrickou energiou, ktoré chránia skupinu pred ich prípadnou platobnou neschopnosťou.

MH Manažment, a.s. vykazuje podmienené aktívum zo zmluvy o predaji štátneho podielu v Slovak Telekom, a.s. Platba vo výške 87 000 tis. eur je uložená a viazaná na účte, pričom vyplatenie týchto prostriedkov závisí od ukončenia Sporu vo veci hlasových služieb a Sporu s Európskou komisiou.

Prehľad najväčších podmienených aktív			(v tis. eur)
	2018	2017	Δ 2018-2017
Pohľadávky v správe SKo, a.s.	3 274 989	3 407 584	-132 595
Súdne spory	825 417	847 680	-22 263
Vodohospodárska výstavba, š. p.	407 787	410 824	-3 037
Ministerstvo financií SR	380 928	389 065	-8 137
MH Manažment, a.s.	31 805	33 865	-2 060
Ministerstvo vnútra SR	4 897	13 926	-9 029
Iné (štátne podniky)	4 576 066	4 481 519	94 547
Lesy SR, š.p.	4 196 397	4 077 768	118 929
Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.	115 475	107 004	8 471
Slovenský plynárenský priemysel	90 194	101 343	-11 149
MH Manažment, a.s.	87 000	100 000	-13 000
Exportno-importná banka	87 000	95 404	-8 404
Spolu	8 676 472	8 736 783	-60 311

Iné pasíva vo verejnej správe predstavujú podmienené záväzky z poskytnutých záruk, hroziacich alebo už prebiehajúcich súdnych sporov, záväzky zo všeobecne platných právnych predpisov a podobne.

Hodnota týchto pasív k 31.12.2018 dosiahla 17 257 719 tis. eur (v konsolidovanej hodnote 17 082 706 tis. eur) a medziročne sa zvýšila o 3 430 411 tis. eur. Išlo najmä o zvýšenie pasív v ústrednej správe z dôvodu zahrnutia zvýšenej hodnoty záložného práva na majetok v Slovenských elektrárnach, a. s.

Podmienené záväzky podľa zložiek verejného sektora – nekonsolidované			(tis. eur)
	2018	2017	Δ 2018-2017
Ústredná správa a ostatné subjekty	17 203 830	13 778 276	3 425 554
Obce a ich účtovné jednotky	53 212	48 522	4 690
VÚC a ich účtovné jednotky	677	510	167
Spolu	17 257 719	13 827 308	3 430 411

Hodnotovo najvýznamnejšiu skupinu tvoria podmienené záväzky vyplývajúce z poskytnutých záruk vyplývajúcich zo stabilizačných mechanizmov (v správe Ministerstva financií SR) a kapitálu splatného na požiadanie v medzinárodných finančných inštitúciách.

Najväčší podmienený záväzok ostáva vykázaný pri Európskom stabilizačnom mechanizme³ (ESM) vo výške 5 108 800 tis. eur. Tento finančný mechanizmus je určený na poskytovanie pomoci členským štátom eurozóny vo vážnych finančných problémoch s cieľom zabezpečiť stabilitu eurozóny. Základné imanie ESM v sume 700 000 000 tis. eur tvorí 80 000 000 tis. eur vo forme splatených akcií (z toho podiel SR: 659 200 tis. eur) a 620 000 000 tis. eur vo forme akcií splatných na vyzvanie (z toho podiel SR: 5 108 800 tis. eur). Slovenská republika sa ratifikáciou zmluvy, ktorou sa zriaďuje ESM zaviazala, že v prípade, ak úroveň splateného imania klesne pod schválených 80 000 000 tis. eur absorbovaním strát vzniknutých v rámci pomoci členským štátom eurozóny, Správna rada ESM vyzve akcionárov na jeho splatenie jednoduchou väčšinou.

Európsky nástroj finančnej stability (EFSF⁴) je predchodca ESM (tzv. euroval 1). Slovenská republika sa ako členský štát EFSF zaviazala poskytovať záruky za dlhové finančné inštrumenty vydávané EFSF v prípade žiadosti členského štátu eurozóny o finančnú stabilizačnú pomoc. V zmysle zákona č. 381/2010 Z. z. o špecifických štátnych zárukách a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa Slovensko musí podieľať na celkovej výške záruk do sumy, ktorá nepresiahne 7 727 570 tis. eur. Zároveň sa musí podieľať na ďalších záručných mechanizmoch potrebných na získanie AAA ratingu pre EFSF, napríklad poskytnutím dodatočných záruk EFSF do výšky 165 % svojho podielu na zárukách pre každú emisiu. Stav záruk vystavených Slovenskou republikou bol k 31.12.2018 vo výške 2 440 759 tis. eur 2 428 514 tis. eur a medziročne sa zvýšil o 12 245 tis. eur.

³ Bližšie informácie sú dostupné na oficiálnej stránke www.esm.europa.eu, ktorá je spoločná aj pre popis nástroja EFSF.

⁴ EFSF má vplyv aj na dlh verejnej správy (kapitola 1.2.). Odlišná suma vyplýva z rozdielnej metodiky výpočtu dlhu a podmienených záväzkov, ktorá bola podrobnejšie vysvetľovaná v predchádzajúcich ročníkoch Súhrnnej výročnej správy.

Kapitál splatný na vyzvanie (tzv. „call capital“) v medzinárodných finančných inštitúciách je takisto v správe Ministerstva financií SR. Ide o nesplatenú časť podielov na základnom imaní konkrétnych finančných inštitúcií, k splateniu ktorej je nutná výzva pre akcionárov („call“). Keďže nie je isté v akom čase a v akom objeme bude nutné doplniť základné imanie týchto inštitúcií, rozvrhnutý podiel pripadajúci na Slovenskú republiku, ako člena v medzinárodných finančných inštitúciách, sa vykazuje na podsúvahe ako podmienené pasívum. Primárnym cieľom členstva v medzinárodných bankách je vzájomná pomoc v oblasti hospodárskeho rozvoja prostredníctvom koncentrácie kapitálu z národných zdrojov. Samotná Slovenská republika čerpá zvýhodnené úvery od niektorých z týchto bánk, napríklad na rozvoj domácej cestnej infraštruktúry a podporu spoločných programov SR a EÚ. Medziročné zmeny v kapitáli splatného na požiadanie spôsobili úpravy členského podielu v cudzej mene (precenenie).

Prehľad najväčších podmienených záväzkov		(v tis. eur)	
	31.12.2018	31.12.2017	Δ 2018-2017
Kapitál na požiadanie a záruky v medzinárodných finančných inštitúciách	8 700 585	8 669 919	30 666
Európsky stabilizačný mechanizmus (ESM)	5 108 800	5 108 800	0
Európsky nástroj finančnej stability (EFSF)	2 440 759	2 428 514	12 245
Európska investičná banka	573 996	573 996	0
Medzinárodná banka pre obnovu a rozvoj	403 847	385 562	18 285
Európska banka pre obnovu a rozvoj	101 359	101 359	0
Rozvojová banka rady Európy	16 854	16 854	0
Medzinárodná banka pre hospodársku spoluprácu	10 658	10 658	0
Mnohostranná agentúra pre investičné záruky	2 993	2 857	136
Medzinárodná investičná banka	41 319	41 319	0
Medzinárodné investičné arbitráže	378 997	471 182	-92 185
Eurogas Inc. a Belmont Resources Inc.	239 705	239 700	5
Zdravotná poisťovňa Union, a.s.	28 692	28 692	0
Spoldzielnica Pracy Muszynianka	110 600	202 790	-92 190
Ostatné súdne spory	3 009 504	2 028 078	981 426
Ministerstvo financií SR	1 568 121	554 530	992 761
Kancelária národnej rady SR	582 573	596 148	-12 028
Ministerstvo práce, soc. vecí a rodiny SR	453 228	114 896	-20 471
Slovenský pozemkový fond	101 900	115 686	0
Ministerstvo vnútra SR	89 463	79 270	7 408
Ministerstvo hospodárstva SR	84 858	0	12 894
Vodohospodárska výstavba, š.p.	77 609	77 780	861
Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.	51 752	51 751	1

	31.12.2018	31.12.2017	Δ 2018-2017
Iné (podniky štátnej správy, MF SR)	4 661 417	2 426 413	2 235 004
Slovenské elektrárne, a.s.	2 758 668	0	2 758 668
MH Manažment, a.s.	976 822	976 822	0
Slovenský plynárenský priemysel, a.s.	544 250	232 622	311 628
Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.	110 525	140 697	-30 172
Exportno-importná banka Slovenska	131 790	196 143	-64 353
Slovenská elektrizačná a prenos. sústava, a.s.	50 193	214 174	-163 981
Lesy SR, š.p.	49 227	58 590	-9 363
MH Invest, s.r.o	18 458	544	17 914
Záruky MF SR	12 184	17 738	-5 554
Národná diaľničná spoločnosť, a.s.	9 300	366 083	-356 783
Slovenská správa ciest	0	223 000	-223 000
Spolu	16 750 503	13 595 592	3 154 911

Medzinárodné investičné arbitráže vznikajú domnelým porušením bilaterálnych investičných dohôd uzatváraných medzi suverénnymi štátmi. Predmetom sporov je náhrada škody za porušenie dohôd o podpore a ochrane investícií.

Ministerstvo financií SR viedlo ku koncu roka 2018 tri medzinárodné arbitráže. Najvýznamnejšou z nich bolo arbitrážne konanie s EuroGas Inc. a Belmont Resources Inc. z roku 2014. Spor o náhradu škody viedli uvedené spoločnosti voči SR z dôvodu údajného protiprávneho odobratia povolenia na ťažbu mastenca. Arbitráž bola vedená podľa bilaterálnej investičnej dohody medzi SR a USA a bilaterálnej investičnej dohody medzi SR a Kanadou. V roku 2017 bol vydaný arbitrážny rozsudok, ktorým bola zamietnutá žaloba v plnom rozsahu. Žalobcovia však podali návrh na zrušenie tohto rozsudku, o ktorom sa bude rozhodovať v osobitnom zrušovacom konaní. Z dôvodu, že žalobca neuhradil ani v predĺženej lehote do decembra 2018 požadovaný preddavok na trovy konania sa očakáva, že dôjde k zastaveniu zrušovacieho konania.

Druhou otvorenou arbitrážou je spor s poľskou spoločnosťou Spółdzielnia Pracy Muszynianka z údajného porušenia bilaterálnej investičnej dohody medzi Poľskom a Slovenskou republikou. Spor iniciovala poľská spoločnosť v roku 2016 a ako dôvod má byť ústavný zákaz vývozu vody z územia SR, čím mala byť tejto spoločnosti spôsobená domnelá škoda vo výške 75 960 tis. eur. V roku 2017 bola požadovaná čiastka na základe expertného posudku poľskej spoločnosti zvýšená na 202 790 tis. eur. V januári 2018 Slovenská republika podala pred arbitrážny tribunál písomnú obhajobu. Počas roka 2018 boli zo strany Ministerstva financií SR predložené podania v rámci obhajoby, potenciálna škoda spoločnosti bola viackrát znížená až na 110 600 tis. eur zo strany samotnej spoločnosti. Vydanie konečného rozhodnutia arbitrážnym tribunálom sa očakáva najskôr koncom roka 2019.

Pri medzinárodnej arbitráži so Zdravotnou poisťovňou Union, a.s. ide o spor Achmea vs. Slovenská republika, ktorý sa vedie z dôvodu zákazu zisku zdravotných poisťovní z roku 2007. V tejto arbitráži, vedenej podľa bilaterálnej investičnej dohody medzi SR a Holandským kráľovstvom, bol v decembri 2012 vydaný rozsudok, ktorým arbitrážny tribunál nariadil SR zaplatiť žalobcovi, holandskej spoločnosti Achmea B.V., odškodnenie vo výške 25 226 tis. eur plus úroky vo výške 3 466 tis. eur.

SR napadla tento rozsudok ako aj jurisdikčné rozhodnutie tribunálu pred nemeckými súdmi. Achmea taktiež paralelne požiadala Luxemburský súd o výkon rozhodnutia arbitrážneho tribunálu z decembra 2012 a zablokovanie majetku SR, pričom hodnota sporu určená Medzinárodným tribunálom bola 28 187 tis. eur. Súdny dvor EÚ rozhodol dňa 6. marca 2018 o predbežnej otázke vo veci neaplikovateľnosti arbitrážnej doložky v bilaterálnej investičnej zmluve medzi SR a Holandskom. Konanie o zrušení tohto rozsudku ako aj jurisdikčného rozhodnutia v tomto spore bolo právoplatne ukončené rozhodnutím Najvyššieho spolkového súdu v Nemecku dňa 31.10.2018, čím bol arbitrážny rozsudok ako taký zrušený.

Slovenskej republike hrozí ďalšia arbitráž, to znamená, že žaloba formálne ešte nebola podaná, no bola oznámená predžalobná výzva v prípade Quick Power Plant SE, Holandsko (QPP). Predmet sporu sa týka údajného nároku na akcie/práva k akciám spoločnosti TRANSPETROL, a.s., ktoré sa QPP pokúsila nadobudnúť. V súčasnosti prebieha objasňovanie skutkového stavu a nároku QPP pre prípad, ak by bola podaná proti SR žaloba. Ministerstvo financií SR dostalo oznámenie o hrozbe vzniku škody od dánskej spoločnosti Marius Pedersen, a to za údajné možné porušenie bilaterálnej investičnej dohody s Dánskom, a to novelou zákona o odpadoch.

Tieto hroziace žaloby považuje Ministerstvo financií za bezpredmetné, nakoľko boli podané na základe bilaterálnych investičných dohôd medzi štátmi EÚ, ktorých arbitrážna doložka je v zmysle rozhodnutia Súdneho dvora EÚ v prípade Achmea neaplikovateľná a na základe postupu Európskej komisie má dôjsť k ukončeniu všetkých takýchto bilaterálnych investičných dohôd v rámci EÚ.

Z ostatných súdnych sporov vykazuje najvyššiu hodnotu Ministerstvo financií SR, pričom ide najmä o náhradu škody uplatňovanej podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, v ktorých Ministerstvo financií SR zastupuje pred súdom aj iné orgány verejnej moci. Medziročný nárast bol spôsobený novým sporom, v ktorom si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody v úhrnnej výške 1 mld. eur.

Kancelária Národnej rady SR eviduje podmienené záväzky z existujúcich alebo hroziacich súdnych sporov, z čoho podstatnú časť tvoria žaloby za náhradu škody spôsobenú legislatívnou činnosťou NR SR vrátane dvoch súdnych sporov o „zákaz zisku“ zdravotných poisťovní (spolu 580 014 tis. eur). Medziročne došlo k zníženiu hodnoty z dôvodu zastavenia jedného súdneho konania.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR zaznamenalo úbytok hodnoty súdnych sporov o 20 471 tis. eur. Najvýznamnejší je spor s fyzickou osobou o náhradu škody vo výške 450 000 tis. eur, ktorá mala byť spôsobená údajnou nečinnosťou a nesprávnym úradným postupom. Naopak, z dôvodu prehodnotenia rizika iných súdnych sporov, bola znížená hodnota podmienených pasív samotného Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR o 20 470 tis. eur.

Slovenský pozemkový fond vykazuje podmienené záväzky z titulu 4 právnych sporov v úhrnnej výške 101 900 tis. eur, pričom ide o žaloby súkromných spoločností v ktorých si uplatňujú náhradu škody titulom údajne zmarenej investície z dôvodu, že fond vydal pozemky, na ktorých sa mali realizovať investičné projekty.

Ministerstvo vnútra SR vykazuje podmienené pasíva zo súdny sporov najmä z titulu náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci.

Ministerstvo hospodárstva SR eviduje podmienené záväzky zo súdnych sporov vo výške 84 858 tis. eur, pričom medziročné zvýšenie bolo spôsobené prehodnotením vytvorených rezerv na súdne spory. Tie naopak poklesli o 16 438 tis. eur. Najvyššiu čiastku (64 385 tis. eur) predstavuje žaloba o náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu URSO za roky 2004-2006 pri vydávaní cenových rozhodnutí.

Vodohospodárska výstavba, š. p. eviduje viaceré súdne spory, pričom väčšinu z uvedenej sumy tvorí spor o náhradu škody za 33 000 tis. eur z dôvodu údajného porušenia nájomnej zmluvy a spory so Slovenskými elektrárňami vo výške 28 781 tis. eur o úhradu platieb podľa zmluvy o prevádzke Vodnej elektrárne Gabčíkovo. Vodohospodárska výstavba, š.p. vykazuje voči Slovenským elektrárňam aj podmienené aktíva, z titulu bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť úhradou platieb Slovenským elektrárňam, a.s. podľa neplatnej zmluvy o prevádzke Vodnej elektrárne Gabčíkovo. V súdnych sporoch sa naďalej pokračuje.

Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. vedie dlhodobý súdny spor vo výške 51 752 tis. eur o náhradu škody, ktorá mala vzniknúť dodávateľovi železničnej spoločnosti zo zmlúv o stavbe, skúškach a zmluvách o dielo k prototypu rušňa radu 755. Rozsudkom zo dňa 16.04.2018 Okresný súd Bratislava III žalobu zamietol v celom rozsahu. Rozsudok nie je právoplatný.

Z ostatných podmienených záväzkov vykazujú najvyššiu hodnotu Slovenské elektrárne, a. s., ktoré sú do výpočtu podmienených záväzkov zahrnuté po prvý krát. Vo svojej účtovnej závierke vykázali podmienené pasíva (okrem iných) v podobe záložného práva na dlhodobý hmotný majetok a zásoby. Hodnota záložného práva medziročne vzrástla o 7 180 533 tis. eur z dôvodu prehodnotenia úverových zmlúv, na základe čoho bolo možné v roku 2018 zvýšiť hodnotu záložného práva v nových záložných zmluvách na majetok spoločnosti. Hodnota podmienených pasív potenciálne prislúchajúca štátu bola prenášobená podielom 34 %, čo tvorí 2 758 668 tis. eur a zároveň najvyšší vplyv na medziročný prírastok podmienených záväzkov.

MH Manažment, a.s. vykazuje možné plnenia z bývalých privatizačných zmlúv, ktoré boli do 31.12.2015 agendou Fondu národného majetku. FNM sa zaviazal uhradiť nadobúdateľom privatizovaných spoločností určité straty na majetku, ktoré im môžu v budúcnosti vzniknúť v dôsledku určitých rizík definovaných v privatizačných zmluvách.

Slovenský plynárenský priemysel, a.s. vykazuje podmienené pasíva v podobe finančných derivátov, používajúcich sa pri kontrahovaní zemného plynu na komoditných burzách.

Exportno-importná banka Slovenska vykazuje v iných pasívach hodnotu poskytnutých záruk (48 507 tis. eur), potvrdených budúcich záruk (12 076 tis. eur) a neodvolateľné úverové prísľuby (71 208 tis. eur).

Obdobne Slovenská záručná a rozvojová banka Slovenska, a.s. vykazuje podmienené záväzky v hodnote 140 697 tis. eur z titulu poskytnutých záruk (v hodnote 87 706 tis. eur) a úverových prísľubov vo výške (52 991 tis. eur).

Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a.s. vykazuje za svoju skupinu záväzky zo zmlúv, ktoré majú plnenie až po 31.12.2018 na nákup dlhodobého majetku.

Lesy Slovenskej republiky, š. p. dlhodobo vykazujú hodnotu majetku, ktorá je právne neusporiadaná (napr. pozemky a stavby), a ktoré môžu byť predmetom vrátenia pôvodným vlastníkom. Odhadovaná hodnota je 49 227 tis. eur.

Pokles hodnoty pri Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. bol spôsobený nižším objemom zmluvných záväzkov s plnením v nasledujúcich obdobiach a u Slovenskej správy ciest nevykázaním podmienených pasív z minulosti.

IV. SKUTOČNOSTI, KTORÉ NASTALI PO DNI, KU KTORÉMU SA ZOSTAVUJE ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA, DO DŇA JEJ ZOSTAVENIA

Po dni, ku ktorému sa zostavuje súhrnná účtovná závierka nenastali žiadne skutočnosti, ktoré by si vyžadovali ich zverejnenie.

Príloha č. 1: Prehľad o subjektoch zaradených do súhrnného celku za rok 2018

Názov subjektu	Počet ÚJ spolu	z toho				
		Počet RO	Počet PO	Počet	Počet	Počet
				OS	š.p.	š.f.
Generálna prokuratúra SR	9	9	-	-	-	-
Ministerstvo dopravy a výstavby SR	25	6	-	16	2	1
Ministerstvo financií SR	16	9	-	6*	1	-
Ministerstvo hospodárstva SR	21	4	3	12	1	1
Ministerstvo kultúry SR	31	7	24	-	-	-
Ministerstvo obrany SR	21	10	2	8	1	-
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	85	83	1	1	-	-
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	61	46	7	-	8	-
Ministerstvo spravodlivosti SR	85	85	-	-	-	-
Ministerstvo vnútra SR	335	323	10	2	-	-
Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR	5	3	1	1	-	-
Ministerstvo zdravotníctva SR	86	39	38	7	2	-
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	19	12	6	1	-	-
Ministerstvo životného prostredia SR	13	2	8	-	2	1
Slovenská akadémia vied	56	27	29	-	-	-
Správa štátnych hmotných rezerv SR	2	1	-	1	-	-
Štatistický úrad SR	2	1	1	-	-	-
Úrad geodézie, kartografie a katastra SR	3	2	1	-	-	-
Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR	4	2	1	-	1	-
Úrad vlády SR	2	1	1	-	-	-
Kancelária Národnej rady SR	1	1	-	-	-	-
Kancelária prezidenta SR	1	1	-	-	-	-
Kancelária Ústavného súdu SR	1	1	-	-	-	-
Kancelária Súdnej rady	1	1	-	-	-	-
Najvyšší kontrolný úrad SR	1	1	-	-	-	-
Najvyšší súd SR	1	1	-	-	-	-
Národný bezpečnostný úrad SR	1	1	-	-	-	-
Protimonopolný úrad SR	1	1	-	-	-	-
Slovenská informačná služba	1	1	-	-	-	-
Úrad jadrového dozoru SR	1	1	-	-	-	-
Úrad pre reguláciu sieťových odvetví SR	1	1	-	-	-	-
Úrad pre verejné obstarávanie SR	1	1	-	-	-	-
Úrad podpredsedu vlády pre investície o informatizáciu	1	1	-	-	-	-

Úrad priemyselného vlastníctva SR	1	1	-	-	-	-
NDF II, a.s. a NDF I s.r.o.	2	-	-	2	-	-
Agentúra pre núdzové zásoby ropy a ropných produktov	1	-	-	-	-	-
Audiovizuálny fond	1	-	-	-	-	-
Danubiana, Centrum moderného umenia, n.o.	1	-	-	-	-	-
Fond na podporu umenia	1	-	-	-	-	-
Fond na podporu vzdelávania	1	-	-	-	-	-
Fond na podporu kultúry národnostných menšín	1	-	-	-	-	-
Fond ochrany vkladov	1	-	-	-	-	-
Garančný fond investícií	1	-	-	-	-	-
Kancelária rady pre rozpočtovú zodpovednosť	1	-	-	-	-	-
Rozhlas a televízia Slovenska	1	-	-	-	-	-
Rada pre riešenie krízových situácií na fin. trhu	1	-	-	-	-	-
Sociálna poisťovňa	1	-	-	-	-	-
Slovenský pozemkový fond	1	-	-	-	-	-
Slovenské národné stredisko pre ľudské práva	1	-	-	-	-	-
Slovenská akreditačná agentúra pre vysoké školstvo	1	-	-	-	-	-
Tlačová agentúra Slovenskej republiky	1	-	-	-	-	-
Úrad pre dohľad nad výkonom auditu	1	-	-	-	-	-
Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	1	-	-	-	-	-
Úrad komisára pre deti	1	-	-	-	-	-
Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím	1	-	-	-	-	-
Ústav pamäti národa	1	-	-	-	-	-
verejné vysoké školy	20	-	-	-	-	-
Ostatné neziskové organizácie územnej samosprávy	451	-	-	-	-	-
Banskobystrický samosprávny kraj	117	72	42	2	-	-
Bratislavský samosprávny kraj	82	57	22	2	-	-
Košický samosprávny kraj	110	87	21	1	-	-
Nitriansky samosprávny kraj	118	83	31	3	-	-
Prešovský samosprávny kraj	136	87	48	-	-	-
Trenčiansky samosprávny kraj	82	44	37	-	-	-
Trnavský samosprávny kraj	97	59	36	1	-	-
Žilinský samosprávny kraj	119	62	54	2	-	-
Obce SR spolu	5 907	2 218	247	516	-	-
Spolu	8 157	3 455	671	584	18	3

Legenda: UJ – účtovná jednotka, RO – rozpočtová organizácia, PO – príspevková organizácia, OS – obchodné spoločnosti, š.p. – štátne podniky, š.f. – štátne účelové fondy.

*V rámci ústrednej správy sa vykazujú aj dva investičné fondy na podporu čerpania EÚ prostriedkov návratným spôsobom (SIH a SZRF).